

Aktian vuosi
2008

Vuosikertomus

Aktia

Varsinainen yhtiökokous

Aktia Oyj:n osakkeenomistajat kutsutaan varsinaiseen yhtiökokoukseen maanantaina 30.3.2009 kello 16.00 hotelli Scandic Grand Marinaan, Katajanokanlaituri 7, Helsinki. Yhtiökokouksessa käsitellään yhtiön yhtiöjärjestyksen 5 §:n nojalla varsinaiselle yhtiökokoukselle kuuluvat asiat. Lisäksi käsitellään hallituksen ehdotusta emissiovaltuutuksesta. Osakkeenomistajan, joka aikoo osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua viimeistään maanantaina 23.3.2009 ennen klo 16 joko sähköisesti osoitteessa www.aktia.com kohdassa Ilmoittautuminen yhtiökokoukseen, puhelimitse numeroon 0800 0 2474 (arkisin klo 8–20) tai faksilla numeroon 010 247 6568.

Aktian taloudelliset julkaisut

Vuonna 2009 Aktia julkaisee seuraavat tulostiedotteet

Tilinpäätöstiedote ajalta 1.1.–31.12.2008

– torstaina 12. helmikuuta

Osavuositarkastus tammi–maaliskuu 2009

– tiistaina 12. toukokuuta

Osavuositarkastus tammi–kesäkuu 2009

– torstaina 20. elokuuta

Osavuositarkastus tammi–syyskuu 2009

– maanantaina 9. marraskuuta

Konsernin tulostiedotteet julkaistaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Julkaisut voi ladata Aktian verkkopalvelusta www.aktia.com, sähköpostilla osoitteesta viestinta@aktia.fi tai osoitteesta Aktia Oyj, Taloudelliset julkaisut, PL 207, 00101 Helsinki. Julkaisuja saa lisäksi kaikista Aktian konttoreista.

Osoitteenmuutokset

Pyydämme osakkeenomistajia ilmoittamaan mahdollisista osoitteenmuutoksista konttoriin, jossa heillä on arvo-osuustili.

Sisältö

- 1 Tulostietoja 2008
- 1 Tärkeimmät tapahtumat vuonna 2008
- 2 Aktia lyhyesti
- 3 Strategia ja tavoitteet
- 5 Toimitusjohtajan katsaus
- 7 Hallituksen toimintakertomus
  - 7 Vuoden toiminta
    - 7 Vuosi lyhyesti
    - 8 Tulos
    - 8 Tase ja taseen ulkopuoliset sitoumukset
    - 9 Vakavaraisuus
    - 9 Luottoluokitus
    - 9 Rahoitusvarojen arvostus
    - 10 Luotto- ja takaussaatavien arvonalentumiset
    - 10 Segmenttikatsaus
    - 10 Konttoritoiminta
    - 12 Aktia Vahinkovakuutus
    - 13 Segmenttijaon muutos 1.1.2009 alkaen
    - 13 Konsernin riskienhallinta
    - 16 Henkilöstö
    - 16 Henkilöstörahasto ja johdon kannusteohjelma vuonna 2008
  - 16 Talletussuojarahasto ja sijoittajien korvausrahasto
  - 16 Uusi konsernirakenne
  - 17 Osakepääoma ja omistajat
  - 18 Muutokset hallintoneuvostossa, hallituksessa ja johtoryhmässä
  - 18 Tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen
  - 19 Näkymät ja niihin mahdollisesti vaikuttavat riskit
  - 19 Hallituksen voitonjakoesitys
    - 20 Viisivuotiskatsaus
    - 21 Tunnuslukujen laskentaperusteet
  - 22 Hallinto- ja ohjausjärjestelmä (Corporate Governance)
- 24 Aktia Oyj – Konsernin tilinpäätös
- 122 Tilintarkastuskertomus
- 123 Hallintoneuvoston esitys
- 124 Hallitus
- 126 Konserninjohto – Aktia Oyj ja Aktia Pankki Oyj
- 128 Hallintoneuvosto

Tulostietoja 2008

(1 000 euroa)

	2008	2007
Liikevoitto		
- Aktia-konserni	6 606	66 295
Kulu/tuotto-suhde (pankkitoiminta)	0,65	0,67
Henkivakuutus konsernin liikekustannussuhde	99,0	110,0
Osakekohtainen tulos, euroa	0,09	0,87
Oma pääoma/osake, euroa	4,85	5,39
Osinko/osake, euroa	0,17	0,33
Oman pääoman tuotto (ROE), %	1,8	17,9
Rahastopääoma	1 511 752	2 012 919
Ottolainaus yleisöltä	3 098 336	2 801 378
Antolainaus yleisölle	5 425 654	4 573 746
Taseen loppusumma	9 540 073	7 952 813
Henkivakuutustoiminta:		
- sijoitukset käyvin arvoin	804 559	965 555
- laskuperustekorkoon sidottujen vakuutusten vastuuvelka	627 592	654 316
- sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvelka	149 583	200 527
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin *)	60 167 835	59 812 898

*) Osakkeiden antioikaistua lukumäärä

Tärkeimmät tapahtumat vuonna 2008

Tammikuussa Aktia ilmoitti yhtiön hallituksen ja toimitusjohtaja Mikael Ingbergin sopineen, että Ingberg eroaa toimestaan oltuaan kuusi vuotta yhtiön toimitusjohtajana. **Uudeksi toimitusjohtajaksi nimettiin kauppatieteiden maisteri Jussi Laitinen.** Hän astui toimeensa 4.4.2008.

Aktia laski **Prime-korkonsa** helmikuussa 4,25 prosenttiin ja nosti sen toukokuussa 4,50 prosenttiin ja heinäkuussa 5,00 prosenttiin. Marraskuussa Prime-korko laskettiin 4,50 prosenttiin ja joulukuussa 3,25 prosenttiin.

Aktian yhtiökokouksessa **päätettiin perustaa uusi R-osakesarja** ja nimetä pankin silloiset osakkeet A-sarjan osakkeiksi. Pankin osakasluetteloon täsmäytyspäivänä 4.4.2008 merkityt osakkeenomistajat saivat yhden uuden R-sarjan osakkeen kahta A-sarjan osaketta kohti. Kukin R-osake oikeuttaa kahteenkymmeneen ääneen ja kukin A-osake yhteen ääneen yhtiökokouksessa.

Huhtikuun alussa **Aktian ja Veritas Vahinkovakuutuksen hallitukset allekirjoittivat sulautumissuunnitelman.** Kesäkuun alussa Aktian ylimääräinen yhtiökokous hyväksyi suunnitelman liiketoiminnan luovuttamisesta Aktia Säästöpankki Oyj:stä Aktia Pankki Oy:hyn. Lisäksi hyväksyttiin sulautumissuunnitelma Veritas Vahinkovakuutuksen kanssa. Aktian ja Veritas Vahinkovakuutuksen sulautuminen astui voimaan 1.1.2009. Samalla Veritas Vahinkovakuutuksen nimi muutettiin Aktia Vahinkovakuutukseksi.

Aktian hallitus nimitti elokuun puolivälissä **varatoimitusjohtaja Stefan Björkmanin** konsernin CFO:ksi.

Aktia Säästöpankki Oyj:n pankkitoiminta siirrettiin syyskuun puolivälissä **Aktia Pankki Oyj:hin.** Aktia Säästöpankki Oyj, joka omisti kaikki Aktia Pankki Oyj:n osakkeet, luopui pankkitoiminnasta ja jatkaa toimintaansa Aktia-konsernin emoyhtiönä toiminimellä Aktia Oyj.

Moody's Investors Service Ltd myönsi yhtiöittämisen yhteydessä **Aktia Pankki Oyj:lle luottoluokituksen A1** pitkäaikaiselle varainhankinnalle, P-1 lyhytaikaiselle varainhankinnalle ja C taloudelliselle vahvuudelle, kaikki vakain näkymin. Luottoluokitus on sama kuin Aktia Säästöpankilla aiemmin.

Aktia Pankin **osakeomistus Mannerheimintie 14-, Silvertärnan- ja Mercator-kiinteistöyhtiöissä siirrettiin lokakuussa kiinteistö-pääomarahasto Forum Fastighet Ky:hyn.** Aktialle tämä merkitsi sitä, että runsaan 6 miljoonan euron voitto realisoitiin vuoden 2008 viimeisen neljänneksen aikana. Siirto oli osa pankin pyrkimystä kiinteistöhallinnon tehostamiseksi ja omistuksen likviditeetin lisäämiseksi.

Joulukuussa Aktia Pankki **ilmoitti ostaneensa Kaupthingin Suomen varainhoito liiketoiminnan.** Ostettu liiketoiminta vahvistaa Aktian varainhoidon palvelutarjontaa.

Aktia lyhyesti

Aktia-konserni tarjoaa asiakkailleen laajan valikoiman pankki-, varainhoito-, vakuutus- ja kiinteistönvälityspalveluja ja -tuotteita. Konsernin maantieteelliseen toiminta-alueeseen kuuluvat Suomen rannikko, pääkaupunkiseutu ja sisämaan kasvukeskukset.

Aktian perustukset valettiin jo 1825, kun vanhin Suomessa nykyisin toimivista talletuspankeista perustettiin. Toiminta aloitettiin seuraavana vuonna. Aktia Säästöpankki syntyi noin 15 vuotta sitten Helsingin Säästöpankin ja useiden rannikkoalueen säästöpankkien fuusiossa. Aktiasta tuli osakeyhtiö vuonna 1993. Vuonna 2008 konsernissa toteutettiin uudelleenjärjestely, jonka myötä toiminta sovitetiin vastaamaan paremmin laajentunutta tuote- ja palveluvalikoimaa. Syksyllä 2008 pankin nimeksi tuli Aktia Pankki Oyj ja konsernin emoyhtiön nimeksi Aktia Oyj.

Aktia-konsernin noin 300 000 asiakkaan palvelusta vastaavat noin 90 omaa konttoria sekä Internet- ja puhelinkanavat. Yhdessä yhteistyökumppaniensa, säästö- ja paikallisuuspankkien, kanssa Aktialla on tiettyjen finanssipalvelujen osalta käytössään noin 430 konttorin verkosto. Automatia Oy:n kanssa tehdyn sopimuksen myötä koko maan kattava, noin 1 700 Otto-automaatin verkosto on asiakkaidemme käytössä.

Aktian omistavat suomalaiset Aktia- ja säästöpankkisäätiöt, yhteisöt ja yksityishenkilöt. Aktia on ilmoittanut suunnitelmastaan listautua pörssiin. Tarkempaa aikataulua ei ole vahvistettu.

Segmentit 1.1.2009 alkaen

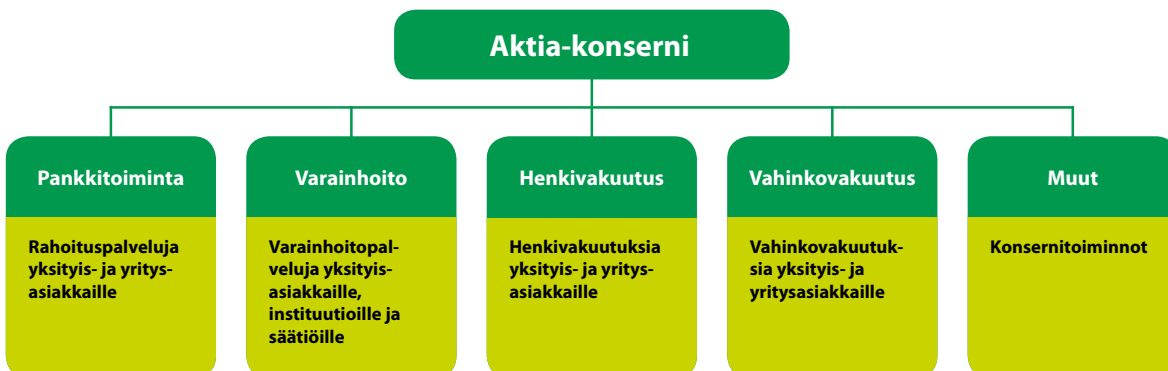
Aktian toiminta jakautuu viiteen segmenttiin, Pankki-toiminta, Varainhoito, Henkivakuutus ja Vahinkovakuutus sekä Muut.

Pankkitoiminnan muodostavat Aktia Pankki Oyj, Aktia Hypoteekkipankki Oyj, Aktia Kortti & Rahoitus Oy, Aktia Yritysrahoitus Oy ja Aktian kiinteistönvälitysyhtiöt.

Varainhoitoon kuuluvat yksityispankkitoiminta sekä tytäryhtiöt Aktia Rahastoyhtiö Oy, Aktia Asset Management Oy Ab ja Aktia Institutional Investment Services.

Henkivakuutussegmentti koostuu Aktia Henkivakuutuksesta.

Vahinkovakuutussegmentti käsittää Aktia Vahinkovakuutuksen. Aktia julkaisee tulostiedot vuodelta 2008 seuraavien segmenttien mukaan: Konttoritoiminta, Liikepankki & treasury, Varainhoito ja Henkivakuutus sekä Muut.

Strategia ja tavoitteet

Aktian missio ja visio perustuvat juuriimme ja perinteisiimme, joista olemme erittäin ylpeitä. Aktia on kehittynyt paikallisten säästöpankkien yhteenliittymästä maamme toiseksi suurimmaksi suomalaisomistuksessa olevaksi finanssiryhmäksi. Konserni tarjoaa kattavia pankki-, vakuutus- ja kiinteistönvälityspalveluja yksityis- ja yritysasiakkaille molemmilla kansalliskielillämme.

Missio

Kehitämme ja myymme asiakkaiden tarpeisiin räätälöityjä pankki- ja vakuutusratkaisuja ja luomme lisäarvoa asiakkaillemme, omistajillemme ja paikallisyhteisölle.

Visio

Olemme asiakkaidemme paras tuki heidän taloudellisen tilanteensa parantamisessa ja turvaamisessa sekä heidän ensisijainen valintansa finanssikumppaniksi toiminta-alueellamme.

Arvot

Arvomme ohjaavat toimintaamme. Ne luovat perustan käsityksellemme oikeasta ja väärästä sekä asioiden tärkeysjärjestyksestä.

Vastuullisuus

Kannamme vastuamme asiakkaitamme, omistajiamme ja lähiympäristöämme kohtaan toimimalla kannattavasti, luotettavasti ja eettisesti.

Asiaksläheisyys

Paikalliskonttoriemme henkilöstö palvelee asiakkaitamme kunnioittavasti ja henkilökohtaisesti.

Turvallisuus

Luomme asiakkaillemme turvallisuutta ja varmistamme hallitulla riskinotolla, että yhtiö on turvallinen työnantaja ja yhteistyökumppani.

Yksilöllinen palvelu

Kunnioitamme jokaista yksilöä, niin asiakasta kuin työntekijää. Yksi Aktia rakentuu yhteenkuuluvuudesta, osaamisesta ja työnilosta.

Aktiivinen yhteydenpito asiakkaisiin

Olemme ajanmukaisia, aktiivisia ja sitoutuneita.

Strategiset valinnat

Yksi Aktia

Olemme valinneet keskitetyn ohjausmallin tytäryhtiöiden integroimiseksi konsernin yhteisen tavaramerkin alle, synergiaetujen saavuttamiseksi ja kehittääksemme yhtenevän tavan kohdata asiakkaamme. Paikallistasolla tapahtuva päätöksenteko on edelleen vahvuutemme.

Toiminta-alue

Toiminta-alueemme käsittää kaksikielisen rannikon ja valitut kaupungit.

Orgaaninen kasvu

Pyrimme kasvuun toisaalta konsernin nykyisille asiakkaille suunnatun ristiin- ja lisämyynnin, toisaalta erityisesti suurissa kaupungeissa (Helsinki, Tampere, Oulu ja Turku) toteutettavan uusmyynnin avulla.

Tiiviit asiakassuhteet kilpailuetuna

Aktian kilpailuetuna on asiakkaan ja henkilöstön välinen vuoropuhelu ja markkinoiden paras tavoitettavuus. Tavoitteenamme on saavuttaa johtava asema asiakaspalvelussa molemmilla kansalliskielillä. Haluamme tarjota asiakkaillemme näiden tarpeisiin sovitettuja ratkaisuja.

Yhteistyö muiden alan toimijoiden kanssa

Säästö- ja paikallisosuuspankkien kanssa tavoitellaan mahdollisimman tiivistä ja kustannustehokkuutta parantavaa yhteistyötä. Muiden toimijoiden kanssa tehdään yhteistyötä tuotteiden jakeluun liittyen ja mitta-kaavaetujen saavuttamiseksi.

Listautuminen

Konsernin listautumista suunnitellaan tavoitteena likvidi markkinapaikka Aktian osakkeille.

Strategiset tavoitteet

Aktia-konsernin strategiset tavoitteet perustuvat missioomme ja visioomme sekä strategiaan valintoihimme:

- Kannattava kasvu
- Asiaksläheinen palvelu
- Laaja osaaminen
- Kustannustehokkuus ja hallittu riskinotto

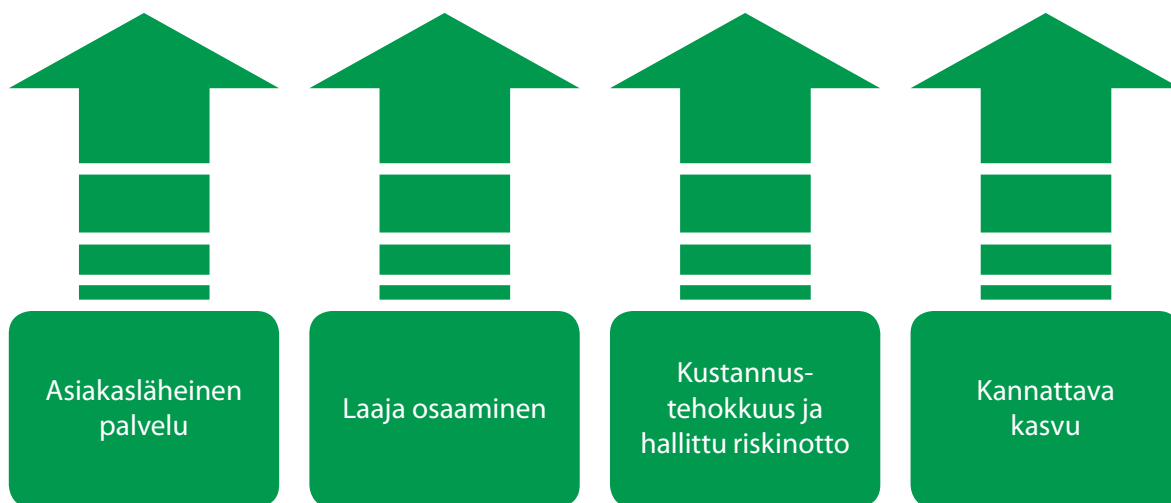
2009

Talouden kehitystä on rahoitusmarkkinoiden epävarmuuden vuoksi vaikea ennustaa, ja vuodesta 2009 tulee haasteiden vuosi finanssialalla. Aktiassa vuoden painopistealueita ovat Aktia Vahinkovakuutuksen integraatio, kustannustehokkuus, Internet-palvelut sekä rahoitusmarkkinakriisin vaikutusten minimoiminen.

Osinkopolitiikka

Aktia harjoittaa aktiivista osinkopolitiikkaa ja pyrkii jakamaan 30–50 prosenttia nettotuloksestaan osinkona.

Aktia on asiakkaidensa paras tuki heidän taloudellisen tilanteensa parantamisessa ja turvaamisessa sekä heidän ensisijainen valintansa finanssikumppaniksi toiminta-alueellaan.

Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2008 oli epävakaata, ja yleisesti rahoitusmarkkinoiden kannalta erittäin vaikeaa. Talouden näkymät maassamme vaihtuivat varovaisesta optimismista syvään pessimismiin globaalien osakemarkkinoiden reagoidessa voimakkaasti heikentyneisiin näkyymiin.

Aktia-konsernilla oli vaikeuksista huolimatta paljon ilonaiheita vuonna 2008. Pankkitoiminnan tulos oli parantuneen korkokorotuksen ansiosta hyvä niin yksityisasiakas- kuin yrityspuolellakin. Markkinaosuutemme kasvoivat kaikilla meille tärkeillä osa-alueilla.

Palveluvalikoimamme on parantunut ja monipuolistunut entisestään sulaututtuamme Veritas Vahinkovakuutuksen kanssa. Vuoden lopussa ostimme lisäksi Kaupthing Bankin instituutioille suunnatun varainhoitotoiminnan, joka lähes kaksinkertaisti yhteenlasketun rahastomarkkinaosuutemme. Aktia Invest -nimisen saaneen yksikön palvelut on ensisijaisesti suunnattu institutionaalisille sijoittajille. Toivomme liiketoimintaoston syventävän varainhoidon tietämystämme ja osaamistamme myös yksityisasiakkaidemme eduksi. Laajentuneen tuotevalikoimamme myötä meille tarjoutuu erinomainen mahdollisuus pitkiin asiakassuhteisiin, jotka perustuvat vuoropuheluun asiakkaan kanssa säästämisen, vakuuttamisen sekä asumisen osa-alueista.

Konsernin sijoitustoiminnan tuloskehitys oli erityisesti henkivakuutusyhtiömme osalta suuri pettymys. Vaikka henkivakuutusyhtiön sijoitussalkun osakealokaatio oli vuoden alussa suhteellisen varovainen, tulos jäi reilusti tappiolliseksi. Tämä heikensi selvästi konsernin operatiivista tulosta. Kysynnän lasku asuntomarkkinoilla vaikutti kielteisesti myös kiinteistönvälitystoimintaamme.

Aktian ainutlaatuinen omistusrakenne koostuu yleishyödyllisistä säätiöistä, 24 Aktia- ja säästöpankkisäätiöstä sekä yrityksistä ja yksityishenkilöistä. Omistajiemme enemmistö odottaa meiltä vakaata ja kasvavaa osinkoa. Tätä toivetta emme valitettavasti onnistuneet lunastamaan vuonna 2008, mikä oli minulle suuri henkilökohtainen pettymys. Sulautuminen Veritas Vahinkovakuutuksen, nykyisen Aktia Vahinkovakuutuksen, kanssa tuo konsernille 70 000 uutta osakkeenomistajaa. Toivotamme heidät tervetulleiksi konserniin ja toivomme, että heille on tulevina vuosina iloa omistuksestaan.

Asiakas on tärkein

Aktia on kasvanut voimakkaasti viime vuosina. Vuosituhannen alussa Aktia oli vielä paikallispankki, jonka konttoriverkosto levittyi maan kasvualueille. Olemme nyt yksi Suomen suurimmista suomalaisomistuksessa olevista finanssikonserneista. Konserniin kuuluu merkittävä henkivakuutusyhtiö ja vuoden 2009 alusta myös vahinkovakuutusyhtiö. Olemme kehittäneet varainhoitotoimintaamme, yksityispankkiamme, yritysrahoitus- ja luottokorttitoimintaamme sekä kiinteistönvälitystoimintaamme. Yksi tärkeä liiketoiminta-alue on lisäksi roolimme itsenäisten säästö- ja paikallisosuuspankkien keskusrahallaitoksena. Perustimme viime vuoden aikana yhdessä säästö- ja paikallisosuuspankkien kanssa uuden Aktia Clearing House -nimisen yhtiön, jonka tarkoituksena on kehittää yhteistä maksujenvälitystoimintaamme.

Tuotevalikoimamme on erittäin laaja, ja olemme kehittäneet uuden Aktia Dialogi -konseptin, jonka avulla haluamme tarjota yli 300 000 asiakkaallemme juuri heille parhaiten sopivia ratkaisuja. Palveluneuvojamme käyvät asiakkaiden kanssa näiden elämäntilannetta, toiveita, unelmia ja mahdollisia pelkoja koskevan yleisluonteisen keskustelun, jonka avulla selvitetään, miten Aktia parhaiten voi auttaa asiakkaiden talouden kehittämisessä ja turvaamisessa. Velvollisuutemme on työskennellä asiakkaidemme parhaaksi!

Paikalliskonttorimme ovat toimintamme ydin. Aktian yli 90 toimipaikassa työskentelevillä pankinjohtajilla ja vakuutusasiantuntijoilla on laajat valtuudet hoitaa asiakkaiden pankki- ja vakuutusasioita ja tehdä niitä koskevat päätökset nopeasti itse, lähellä asiakasta. Parhaan asiakaspalvelun varmistamiseksi keskitetyt yksikkömme ja tuoteyhtiömme tarjoavat korkealaatuisia tuotteita ja tukipalveluja konttoreillemme. Konttorit toimivat läheisessä yhteistyössä myös paikallisten Aktia- ja säästöpankkisäätiöiden kanssa. Nämä palauttavat suuren osan Aktialta osinkoina saamistaan voitoista apurahoina ja lahjoituksina paikallisyhteisölle.

Yksi Aktia

Viime vuonna alkanut laskusuhdanne näyttää jatkuvan. Yleisiä tunnelmia leimaa pessimismi ja varovaisuus niin yksityishenkilöiden kuin yritystenkin keskuudessa. Tämä merkitsee usein tuottojen vähenemistä ja luottotappioiden kasvua pankeille. Koska Aktian antolainausta kohdistuu suurimmaksi osaksi kotitalouksiin, suhdannetilanteen ei pitäisi aiheuttaa meille suuria yksittäisiä luottotappioita. On kuitenkin selvää, että jos asiakkaat kärsivät heikentyvästä suhdannetilanteesta, pankitkaan eivät voi hyvin.

Pidämme tänä vuonna taukoa pitkän aikavälin kasvustrategiamme. Aktian tuotepohja on laaja, meillä on kymmeniätuhansia potentiaalisia asiakkaita sekä konserni, johon kuuluu useita uusia tytäryhtiöitä. Viime vuosien investoinnit ovat lisänneet kustannuksiamme. Voidaksemme jatkossakin tarjota kilpailukykyisiä tuotteita ja palveluja myös laskusuhdanteen vallitessa haluamme kehittää yhteisen, entistä tehokkaamman toimintatavan. Yksi Aktia -tunnuslauseen mukaisesti konsernin kaikki yhtiöt pyrkivät mahdollisimman saumattomaan yhteistyöhön, jolloin luomme tehokkaan ja laadukkaan organisaation. Kun paremmat ajat koitavat, olemme valmiita jatkamaan kasvuumme.

Aktiassa henkilöstö on ratkaisevassa roolissa. Viime vuosien nopea kasvu fuusioineen ja uusine yhtiöineen on vaatinut kaikilta paljon. Vuoden 2009 suurimpia haasteita, niin Aktialle kuin minulle henkilökohtaisesti, on pitää henkilöstömme motivoituneena ylläpitämään se hyvä asiakaspalvelun taso, josta he ovat kuuluja, vaikka suhdanteet vaativat meiltä edelleen venymistä.

Edeltäjäni Mikael Ingberg ansaitsee lämpimän kiitoksen panostuksistaan Aktian kehittämiseksi alueellisesta säästöpankista tämän päivän finanssikonserniksi.

Haluan lämpimästi kiittää henkilöstöä viime vuoden ponnistuksista ja olen varma, että onnistumme yhdessä varmistamaan Aktian menestyksen jatkossakin.

Helsingissä maaliskuussa 2009

Jussi Laitinen

Hallituksen toimintakertomus

Vuoden toiminta

Vuosi lyhyesti

- Pankkitoiminnan tulos oli hyvä, mutta henkivakuutustoiminnan tulos kärsi sijoitussalkun arvon alenemisesta.
- Liikevoitto oli 6,6 (66,3) miljoonaa euroa.
- Korkokate nousi 13,6 prosenttia 101,0 (88,9) miljoonaan euroon.
- Maksuvalmius ja vakavaraisuus olivat hyvät, pääomarakenne vahva ja luottoluokitus pysyi muuttomattomana.
- Kaikkien segmenttien markkinaosuudet nousivat, talletukset kasvoivat 11 prosenttia.
- Uusi konsernirakenne ja sulautuminen Aktia Vahinkovakuutuksen kanssa.
- Rahoitusmarkkinoiden epävarmuus on johtanut yleisesti heikentyneeseen suhdannetilanteeseen.
- Vuonna 2009 pankkitoiminnan kannattavuus vakaa.

Tunnusluvut neljännesvuosittain

	1-12 2008	1-9 2008	1-6 2008	1-3 2008	1-12 2007
Tulos/osake, euroa	0,09	0,47	0,37	0,17	0,87
Oma pääoma/osake, euroa	4,85	4,28	4,55	5,26	5,39
Oman pääoman tuotto (ROE), %	1,8	12,5	14,6	12,7	17,9
Kulu/tuotto-suhde (pankkitoiminta)	0,65	0,66	0,69	0,70	0,67
Henkivakuutustoiminnan liikekustannussuhde	99,0	99,1	104,1	97,7	110,0
Rahastopääoma, milj. euroa	1 512	1 709	1 858	1 884	2 013
Ottolainaus yleisöltä, milj. euroa	3 098	3 072	3 069	2 908	2 801
Antolainaus yleisölle, milj. euroa	5 426	5 287	5 082	4 797	4 574
Riskipainotetut sitoumukset, milj. euroa	3 313	3 247	3 229	3 052	2 875
Vakavaraisuusaste, % (pankkitoiminta)	13,7	12,0	12,8	14,2	15,4
Ensisijaisten omien varojen suhde, % (pankkitoiminta)	9,3	9,9	10,1	10,5	10,9
Vakavaraisuusaste, % (henkivakuutustoiminta)	8,5	8,4	12,5	14,6	18,1
Vakavaraisuusaste, % (konglomeraatti)	135,2	113,8	115,1	129,3	138,6
Henkivakuutustoiminta:					
- sijoitukset käyvin arvoin, milj. euroa	804,6	879,0	921,8	941,3	965,6
- laskuperustekorkoon sidottujen vakuutusten vastuuvélka, milj. euroa	627,6	654,9	655,8	653,2	654,3
- sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvélka, milj. euroa	149,6	171,9	191,7	189,2	200,5
Tulos/osake pl. tuloutettu negatiivinen liikearvo, euroa	0,09	0,47	0,37	0,17	0,67
Oman pääoman tuotto (ROE) pl. tuloutettu negatiivinen liikearvo, %	1,8	12,5	14,6	12,7	13,8
Tulos/osake pl. tuloutettu negatiivinen liikearvo ja ml. käyvän arvon rahasto, euroa	-0,22	-0,79	-0,54	-0,14	0,39
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin, milj. kpl*)	60,2	60,2	60,2	60,2	59,8
Osakkeiden lukumäärä jakson lopussa, milj. kpl	60,2	60,2	60,2	60,2	60,2
Henkilöstö (kokopäiväresurssit) keskimäärin	1 009	993	972	956	940

*) Osakkeiden antioikaistu lukumäärä

Tulos

Konsernin liikevoitto 2008 oli 6,6 (66,3) miljoonaa euroa. Pankkitoiminnan tulos oli hyvä, mutta henkivakuutustoiminnan tulos kärsi sijoitussalkun arvon alentumisesta.

Konttoritoiminta-segmentin liikevoitto heikentyi ensimmäisellä vuosineljänneksellä tapahtuneen marginaalieroosion, uusiin konttoreihin liittyvien kustannusten ja palveluvalikoiman laajentamiseen tehtyjen investointien vuoksi. Liikepankki & treasury -segmentin liikevoitto parani luottokannan kasvun ja hyvän likviditeettiaseman hyödyntämisen ansiosta. Sijoitusmarkkinoiden tila vaikutti negatiivisesti Varainhoito-segmentin tulokseen, ja segmentin liikevoitto pieneni markkinaosuuden kasvusta huolimatta. Henkivakuutustoiminnan osuutta konsernin liikevoittoon rasittaa sijoitussalkun kehitys. Osakkuusyhtiöiden 0,2 (0,2) miljoonan euron tulos oli samalla tasolla kuin vuonna 2007.

Tilikauden voitto oli 5,8 (52,8) miljoonaa euroa.

Tuotot

Konsernin tuotot yhteensä pienenivät 27,1 prosenttia 202,9 (278,5) miljoonaan euroon. Suurin yksittäinen muutos tuotoissa verrattuna vuoteen 2007 oli Henkivakuutuksen sijoitustuotot, jotka jäivät negatiivisiksi realisaatiotappioiden ja arvonalentumisten vuoksi.

Korkokate parani 101,0 (88,9) miljoonaan euroon. Korkorisikin rajoittamiseksi toteutetut johdannaissopimukset rasittivat korkokatetta -8,3 (-4,1) miljoonalla eurolla katsauskaudella.

Nettomääräiset palkkiotuotot olivat 41,0 (47,3) miljoonaa euroa. Rahastoista, varainhoidosta ja arvopaperivälityksestä saatavat palkkiotuotot pienenivät haastavan markkinatilanteen vuoksi 22,9 (30,0) miljoonaan euroon. Kortti- ja maksujenvälityspalkkiot nousivat 11,0 (10,6) miljoonaan euroon. Kiinteistönvälitystoiminnan palkkiot vähenivät 7,1 (7,4) miljoonaan euroon. Luottokannan kasvun myötä säästö- ja paikallisosuuspankkien välittämistä hypoteekkilainoista maksetut palkkiot nostivat palkkiokulut 3,2 (2,1) miljoonaan euroon.

Henkivakuutustoiminnan tuotot olivat 41,9 (134,9) miljoonaa euroa. Vakuutusmaksutuotot olivat 91,0 (99,8) miljoonaa euroa. Laskuperustekorkoon sidottujen vakuutusten sijoitustoiminnan nettotuotot laskivat -49,1 (35,1) miljoonaan euroon.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat yhteensä 19,0 (7,3) miljoonaa euroa. Parannusta oli 11,7 miljoonaa euroa, josta suurin osa tuli pankkitoiminnan kiinteistöomistuksen realisointivoitoista kauden aikana.

Kulut

Konsernin kulut yhteensä pienenivät 7,4 prosenttia 196,6 (212,2) miljoonaan euroon.

Kuluihin sisältyvät vakuutuskorvaukset ja vastuuvelan muutos. Suurin muutos kokonaiskuluissa johtui vastuuvelan muutoksesta.

Vuoden liikekulut kasvoivat 9,5 prosenttia 120,9 (110,4) miljoonaan euroon, kun edellisvuoden tuloutetun negatiivisen liikearvon vaikutus oli jätetty pois. Henkivakuutusyhtiön liikekustannussuhde parani 99,0 (110,0) prosenttiin vuoden aikana tehtyjen tehostustoimien ansiosta.

Henkilöstökulut olivat 60,6 (57,3) miljoonaa euroa ja muut hallintokulut 38,4 (35,5) miljoonaa euroa. Kulujen 2,9 miljoonan euron kasvu jakautuu lähinnä markkinoinnin, viestinnän ja IT:n kuluerien kesken.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset olivat 5,7 (5,1) miljoonaa euroa. Tästä Aktia Henkivakuutuksen oston yhteydessä syntyneet asiakaskohtaisiin aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät poistot olivat 1,3 (1,3) miljoonaa euroa.

Tase ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

Konsernin taseen loppusumma kasvoi edellisvuodesta 20,0 prosenttia 9 540 (31.12.2007; 7 953) miljoonaan euroon. Taseen saatavien nousu aiheutui lähinnä luottokannan ja myytävissä olevan, pankin likviditeettivarantona toimivan sijoitussalkun kasvusta. Sekä yleisön että säästö- ja paikallisosuuspankkien tekemät talletukset kasvoivat.

Konsernin antolainaus yleisölle oli kauden lopussa 5 426 (31.12.2007; 4 574) miljoonaa euroa, jossa oli kasvua 852 miljoonaa euroa (18,6 %). Kotitalouksien osuus koko luottokannasta oli 4 343 miljoonaa euroa eli 80 prosenttia. Kotitalouksille myönnettyistä lainoista 86,5 prosentilla oli turvaava asuntovakuus (Basel 2 -vakavaraisuussäännösten mukaisesti). Säästö- ja paikallisosuuspankkien välittämät hypoteekkilainat, jotka paikallispankit ovat sitoutuneet pääomittamaan, pois lukien konsernin luotonanto kasvoi 15,4 prosenttia.

Asuntolainakanta oli 4 036 (31.12.2007; 3 476) miljoonaa euroa, josta hypoteekkilainojen osuus oli 1 968 (31.12.2007; 1 573) miljoonaa euroa. Asuntolainat kasvoivat vuoden aikana yhteensä 16,1 prosenttia. Hypoteekkilainojen 458 miljoonan euron kasvusta 262 miljoonaa euroa oli säästö- ja paikallisosuuspankkien välittämiä lainoja. Antolainaus yrityksille kasvoi yritysasiakasstrategian mukaisesti 783 (31.12.2007; 557) miljoonaan euroon. Jälkimmäisellä vuosipuoliskolla yritysluottojen kasvua hidastettiin aktiivisesti.

Myytävikissä olevat korolliset rahoitusvarat lisääntyivät 2 808 (31.12.2007; 2 072) miljoonaan euroon. Näitä varoja, jotka koostuvat pääasiassa pankkitoiminnan likviditeettivarannosta, voidaan käyttää jälleerahoituksen vakuutena (repo-sopimukset). Aktia ei tilinpäätöksensä laadinnassa ole hyödyntänyt IFRS-säännöstössä sallittuja helpotuksia omaisuuserien arvostuksessa.

Yleisön ja julkisyhteisöjen tekemät talletukset lisääntyivät 10,6 prosenttia vuodesta 2007 yhteensä 3 098 miljoonaan euroon. Talletusten kasvu vahvisti Aktian likviditeettiasemaa epävakaaassa markkinatilanteessa.

Aktian liikkeeseen laskemia sijoitustodistuksia oli kauden lopussa 262 miljoonaa euroa. Kauden aikana ne vähenivät 118 miljoonaa euroa. Lisäksi Aktia laski liikkeeseen uusia debenttuuri- ja indeksilainoja yhteensä 80 miljoonaa euroa.

Henkivakuutuksen vastuuvetä laski 777 (31.2.2007; 855) miljoonaan euroon.

Vuodesta 2007 taseen ulkopuoliset sitoumukset vähenivät 101 miljoonaa euroa 529 (31.2.2007; 630) miljoonaan euroon. Tämä johtui pääasiassa siitä, että johdannaisopimusten luottovasta-arvo ei 31.12.2008 kuulu taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin, koska niiden markkina-arvo esitetään taseessa.

Konsernin oma pääoma oli tilikauden lopussa 317 (31.12.2007; 339) miljoonaa euroa. Konsernin käyvän arvon rahasto oli 36 miljoonaa euroa negatiivinen, kun se 31.12.2007 oli 18,0 miljoonaa euroa negatiivinen.

Vakavaraisuutta vahvistettiin 45 miljoonalla eurolla, kun Aktia Pankki laski marraskuussa liikkeeseen eräpäivättömän lainan (Upper Tier 2). Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n osakkuussopimuksen ehtoja on neuvottelujen jälkeen muutettu niin, että vähemmistön osuus Hypoteekkipankin omasta pääomasta voidaan lukea konsernin omaan pääomaan myös IFRS-sääntöjen mukaisesti.

Vakavaraisuus

Pankkikonsernin vakavaraisuus oli 13,7 prosenttia verrattuna 15,4 prosenttiin edellisvuonna.

Ensisijaisten omien varojen suhde oli 9,3 (31.12.2007; 10,9) prosenttia. Rahoitusmarkkinoilla jatkuvasta kriisistä, uudesta konsernirakenteesta ja luottokannan vuoden aikana toteutuneesta kasvusta huolimatta vakavaraisuus on hyvä ja ylittää vakavaraisuustavoitteen ja viranomaisten vaatimukset.

Henkivakuutusyhtiön vakavaraisuus oli 8,5 (18,1) prosenttia. Sijoitussalkun riskitasoa on laskettu voimak-

kaalla uudelleenallokoinnilla. Aktia on tarpeen tullen valmis lisäämään Aktia Henkivakuutusta 20 miljoonalla eurolla.

Finanssi- ja vakuutuskonglomeraatin vakavaraisuus oli 135,2 (138,6) prosenttia. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaan minimivaade on 100 prosenttia.

Luottoluokitus

Kansainvälisen luottoluokituslaitos Moody's Investors Servicen Aktia Pankki Oyj:lle antama lyhytaikaisen varainhankinnan luottoluokitus on parhaassa P-1-luokassa. Pitkäaikaisen varainhankinnan luokitus on A1 ja taloudellisen vahvuuden C. Luottoluokitus on rahoitusmarkkinoiden epävakauudesta huolimatta pysynyt samana kuin Aktia Säästöpankki Oyj:llä ennen yhtiöittämistä.

Tytäryhtiö Aktia Hypoteekkipankki Oyj on laskenut liikkeeseen pitkäaikaisia kiinteistövakuudellisia joukkovelkakirjalainoja, jotka ovat saaneet Moody's Investors Serviceltä korkeimman Aaa-luottoluokituksen.

Rahoitusvarojen arvostus

Käyvän arvon rahastoon kirjatut arvomuutokset

Korollisten arvopaperien, joiden liikkeeseenlaskijaa ei ole todettu maksukyvyttömäksi, arvon lasku ja osakkeiden ja osakeosuuksien arvon laskut, joita ei pidetä pysyvinä tai merkittävänä kirjataan käyvän arvon rahastoon, joka konsernin osalta rahavirtasuojaus mukaan lukien oli -36 miljoonaa euroa laskennallisten verojen jälkeen verrattuna -18 miljoonaan euroon 31.12.2007.

Vuoden lopussa käyvän arvon rahastosta 44 miljoonaa euroa liittyi korollisten arvopaperien negatiiviseen arvostuseroon, joka pääasiassa johtui edelleen jatkuneesta huonosta markkinalikviditeetistä ja sijoittajien korkeista tuottovaatimuksista rahamarkkinoiden yleisen epävarmuuden seurauksena. Korollisten arvopaperien negatiiviset arvomuutokset eivät realisoitu, mikäli liikkeeseenlaskija ei menetä maksukykyään tai arvopaperia realisoida ennen sen erääntymistä.

Käyvän arvon rahaston erittely

Milj. euroa	31.12.2008	31.12.2007	Muutos 1-12/2008
Osakkeet ja osakeosuudet			
Pankkitoiminta	-1,5	5,7	-7,2
Vakuutustoiminta	-2,9	3,3	-6,2
Suorat korolliset arvopaperit			
Pankkitoiminta	-26,2	-17,4	-8,8
Vakuutustoiminta	-18,2	-8,7	-9,5
Rahavirran suojaus	12,4	-0,9	13,3
Käyvän arvon rahasto yhteensä	-36,4	-18,0	-18,4

Tulokseen kirjattavat arvomuutokset

Osakkeiden ja osakerahastojen sekä korollisten arvopapereiden, joiden liikkeeseenlaskija on todettu maksukyvyttömäksi, merkittävien tai pysyviksi arvioitujen arvonalaskujen seurauksena arvonalentumiset olivat -39,2 miljoonaa euroa. Merkittävän laskun raja on 25-45 prosenttia osakkeen volatiliteteista riippuen, ja lasku on pitkäaikainen, kun osakekurssi on ollut keskeytyksettä hankinta-arvoa alhaisempi 18 kuukauden ajan. Vuoden 2008 lopussa osake- ja osuussijoitusten arvonalentumisia oli -30,4 miljoonaa euroa, josta -29,4 miljoonaa euroa liittyi henkivakuutusyhtiön sijoitustoimintaan. Henkivakuutusyhtiön arvonalentumistappiot ovat merkittäviä konservatiivisesta sijoituspolitiikasta, salkkuhajautuksesta ja aktiivisesta suojauksesta huolimatta. Syksyn aikana osakepainoa laskettiin voimakkaasti, ja se oli vuodenvaihteessa noin 40 miljoonaa euroa.

Korollisten arvopapereiden arvonalentumistappiot olivat -8,8 miljoonaa euroa, josta -5,4 miljoonaa euroa liittyi konkurssiin ajautuneen investointipankki Lehman Brothersin kanssa tehtyihin sopimuksiin.

Rahoitusvarojen arvonalentumiset

Milj. euroa	1-12 2008
Korolliset arvopaperit	
Pankkitoiminta	3,6
Henkivakuutustoiminta	5,1
Osakkeet ja osakeosuudet	
Pankkitoiminta	1,0
Henkivakuutustoiminta	29,4
Yhteensä	39,2

Luotto- ja takaussaatavien arvonalentumiset

Luotto- ja takaussaatavien kohdistetut arvonalentumiset olivat -1,2 (-0,8) miljoonaa euroa. Aikaisempina vuosina kirjattujen tappioiden palautukset olivat 0,5 (0,6) miljoonaa euroa, joten kustannusvaikutus kauden tulokseen oli -0,7 (-0,2) miljoonaa euroa. Kohdistettujen arvonalentumisten lisäksi tehdään myös ryhmäkohtaisia arvonalentumiskirjauksia, kun on objektiivista näyttöä siitä, että saatavien takaisinmaksuun liittyy epävarmuutta tarkastelun kohteena olevissa luottosalkuissa. Kun ryhmäkohtaisia arvonalentumiskirjauksia koskevia periaatteita muutettiin koskemaan vain kotitalouksia ja pieniä yrityksiä, kuutta suurempaa yritystä koskevia yksittäisiä arvonalentumisia kirjattiin -4,1 miljoonan euron edestä. Kotitalouksia ja pienyrityksiä koskevat ryhmäkohtaiset arvonalentumiset olivat vuoden 2008 lopussa 7,4 miljoonaa euroa ja perustuvat suhdannetilanteen vuoksi odotettuihin tappioihin.

Segmenttikatsaus

Aktian vuoden 2008 tilinpäätös esitetään viidessä segmentissä. Aktian pääasiallinen liiketoiminta on jaettu neljään segmenttiin. Ne ovat Konttoritoiminta, Liikepankki & treasury, Varainhoito ja Henkivakuutus. Segmenttiin Muut kuuluvat Aktia Oyj:n konsernihallinto, tietyt Aktia Pankki Oyj:n hallinnolliset toiminnot, konsernin kiinteistöomistus sekä oman pääoman tuotto.

Konttoritoiminta

Konttoritoiminnan liikevoitto oli 13,6 (23,0) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan tuotot olivat 97,1 (95,1) miljoonaa euroa. Antolainauksen edelleen kaventuneen korkomarginaalin vuoksi korkokate jäi edellisvuoden tasolle luottokannan ja talletusten kasvusta huolimatta. Konttoritoiminnan korkokate on viitekorkoneutraali, eli korkotason nousu ei vaikuta korkokatteeseen. Kiinteäkorkoisten talletusten sisäisenä korkona käytetään 3,5 prosentin korkoa. Aktian markkinaosuus asuntolainoista oli 4,2 prosenttia ja ottolainauksesta 2,9 prosenttia. Palkkiotuotot pienenevät 1,7 prosenttia. Konttoritoiminta sai noin 21 000 uutta asiakasta vuoden aikana.

Liiketoiminnan kulut kasvoivat 82,8 (71,9) miljoonaa euroon. Konttoriverkostoon ja kiinteistöväilytykseen erityisesti uusilla paikkakunnilla tehdyt panostukset nostivat liiketoiminnan kuluja. Suuri osa konttoriverkkoon tehtyjen panostusten kuluista realisoitui vasta vuonna 2008. Kulujen kasvuun vaikuttivat myös liiketoiminnan kehittämiseen tehdyt järjestelmäinvestoinnit.

Hypoteekkilainojen välitys kasvoi 28,3 prosenttia vuodesta 2007. Säästö- ja paikallisosuuspankkien välittämät hypoteekkilainat pois lukien Aktian antolainaus kotitalouksille lisääntyi tilikauden aikana 10,0 prosenttia 3 353 (31.12.2007; 3 048) miljoonaan euroon. Aktian konttoreiden välittämät hypoteekkilainat olivat 1 069 (31.12.2007; 873) miljoonaa euroa.

Osake- ja yhdistelmärahastoista poistuneet varat näkyivät vaihtoehtoisten säästämisen muotojen, kuten määräaikaisten talletusten ja henkivakuutusten, kasvuna. Kotitalouksien säästäminen yhteensä oli 2 907 (31.12.2007; 3 152) miljoonaa euroa, josta kotitalouksien talletukset olivat 2 359 (31.12.2007; 2 156) miljoonaa euroa ja kotitalouksien rahastosäästöt 548 (31.12.2007; 997) miljoonaa euroa.

Kiinteistönvälityksen liikevaihto heikkeni 4,5 prosenttia 7,1 miljoonaan euroon. Toiminta ei yltänyt vuoden 2007 kannattavuustasolle.

Internet-pankkisopimusten lukumäärä nousi vuoden aikana 11,9 prosenttia 107 135:een.

Liikepankki & treasury

Liikepankki & treasury:n liikevoitto nousi 17,6 (11,3) miljoonaan euroon. Treasury ja Yrityspankki paransivat tuloksiaan vuoteen 2007 verrattuna.

Liiketoiminnan tuotot yhteensä olivat 29,6 (23,2) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan kulut kasvoivat 0,2 miljoonaa euroa 12,1 (11,9) miljoonaan euroon.

Yhä suuremman osan Yrityspankin ansainnasta tuovat laajaa palveluvalikoimaa käyttävät täysasiakkaat. Aktia Yritysrahoituksen kasvu perustuu Aktian sekä säästö- ja paikallisosuuspankkien asiakkaiden palveluun.

Koko vuoden 2008 ajan Yrityspankissa sovellettiin rahoitusmarkkinoiden tilanteen vuoksi aikaisempaa tiukempaa luottopolitiikkaa.

Uusi maksujenvälitysyritys ACH Finland Oyj perustettiin ja se anoi toimilupaa vuonna 2008. Yritys on perustettu yhdessä paikallispankkien ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa, ja sen tavoitteena on varmistaa kilpailukykyinen maksuliikkeen selvitys- ja katteensiirto SEPA-alueella (yhtenäinen euromaksualue). Aktian omistusosuus ACH Finlandista on 25,8 prosenttia, ja Aktia on tehnyt sopimuksen palvelujen tuottamisesta yritykselle. ACH Finland aloittaa toimintansa 1.3.2009.

Treasury:n korkokate parani, joskin jakson tulosta rasittivat pankin korkoriskinhallintaan kuuluvien johdannais-sopimusten -8,3 (-4,1) miljoonan euron kustannukset. Hyvä likviditeettiasema mahdollisti jälleerahoituksen edullisin ehdoin. Haastavassa markkinatilanteessa likviditeettivarannon tuotto oli ennen arvonmuutosta ja

arvonalentumista 4,7 prosenttia ja arvonmuutoksen ja arvonalentumisten jälkeen 4,1 prosenttia. Likviditeettivaranto oli suuruudeltaan keskimäärin 2,0 miljardia euroa ja 31.12.2008 markkina-arvoltaan 2,3 miljardia euroa.

Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n kasvu jatkui. Luottokanta yhteensä oli 2 072 miljoonaa euroa, jossa oli 28,3 prosenttia kasvua vuodesta 2007. Hypoteekkilainoista 1 003 miljoonaa euroa oli säästö- ja paikallisosuuspankkien välittämiä. Luottokannan 458 miljoonan euron kasvusta 42,8 prosenttia oli Aktian välittämiä lainoja.

Aktia Hypoteekkipankki laski elokuussa liikkeeseen 250 miljoonan euron asuntolainavakuudellisen joukkovelkakirjalainan. Lainan korko on vaihtuva ja laina-aika 2 vuotta.

Varainhoito

Aktian varainhoidon liikevoitto laski 3,2 (6,7) miljoonaan euroon. Erityisesti syksyllä markkinatilanne oli erittäin vaikea. Aktia selviytyi markkinatilanteesta suhteellisen hyvin ja onnistui vahvistamaan markkina-asemaansa.

Varainhoitosegmentin kilpailukyky vahvistui erityisesti institutionaalisten sijoittajien keskuudessa, kun Aktia joulukuussa osti Kaupthingin Suomen varainhoitotoiminnan. Ostettu liiketoiminta vahvistaa Aktian palvelutarjontaa ja osaamista, jota varainhoitopalveluja käyttävät yhteisöt arvostavat. Yksikössä on 16 työntekijää. Yksikkö konsolidoitiin Aktia-konserniin 1.12.2008 ja se toimii nimellä Aktia Invest.

Liiketoiminnan tuotot, eli tuotot muille konsernin yksiköille ja yhteistyökumppaneille suoritettujen palautusten jälkeen, olivat 12,5 (16,2) miljoonaa euroa. Toimintaympäristö oli erittäin haastava koko kauden ajan. Liiketoiminnan kulut pienivät 0,3 miljoonaa euroa 9,3 miljoonaan euroon, josta henkilöstökulut olivat 4,8 miljoonaa euroa.

Aktian hallinnoimien ja välittämien rahastojen arvo oli 1 512 (31.12.2007; 2 013) miljoonaa euroa. Tilikauden lopussa Aktian markkinaosuus oli 3,7 (3,0) prosenttia. Aktian eli Aktia Asset Managementin ja Aktia Investin (ent. Kaupthing) hallinnoimat varat kasvoivat 23,2 prosenttia 4 538 (31.12.2007; 3 684) miljoonaan euroon. Yksityispankin asiakasvarat olivat 738 (31.12.2007; 1 181) miljoonaa euroa. Yksityispankin asiakasmäärä kasvoi noin 16 prosenttia vuoden aikana.

Henkivakuutus

Henkivakuutustoiminnan vaikutus konsernin liiketuloon oli -47,7 (5,3) miljoonaa euroa.

Vuosien 2008 ja 2007 välisestä suuresta tuloserosta huolimatta segmentin operatiivinen kannattavuus oli samalla tasolla. Molempina vuosina segmentin liike-tulokseen sisältyy vertailua vaikeuttavia suuria eriä, toisaalta sijoitussalkun arvonalentumisia, toisaalta kiinteistöomistuksen realisoinnista saatuja myyntivoitoja sekä laskuperustekorkosidonnaisten vakuutusten vastuuvelan diskonttokoron muutoksia.

Maksutulo oli 91,0 (99,8) miljoonaa euroa. Sekä riski-, eläke- että säästövakuutusten maksutulo parani. Sijoitusvakuutusten maksutulovolyymi oli hyvä ensimmäisen puolivuotiskauden aikana, mutta erityisesti suurempien kertasijoitusten myynti hidastui epäsuotuisassa markkinatilanteessa vuoden jälkimmäisellä puoliskolla. Sijoitussidonnaisissa vakuutuksissa yhtiön onnistui kasvattaa markkinaosuutensa 4,3 (3,2) prosenttiin.

Vakuutuskorvaukset olivat 86,7 (64,5) miljoonaa euroa. Vakuutuskorvaukset nousivat lähinnä lisääntyneiden takaisinostojen ja kasvaneiden eläke- ja kuolemantapauskorvausten vuoksi. Myös sairauskorvauksissa oli nousua. Riskivakuutusten vahinkosuhte pysyi entisellään 81 prosentissa.

Liikekulut olivat 13,4 (15,1) miljoonaa euroa. Henkivakuutussegmentti on onnistunut parantamaan kustannustehokkuuttaan. Liikekustannussuhde pieneni 11,0 prosenttiyksikköä 99,0 (110,0) prosenttiin. Tärkein syy tehokkuuden parantumiseen ovat jakelurakenteen uudistuksen aiheuttamat säästöt ja tietoinen pyrkimys alentaa hallinnon kuluja. Toiminnan tehostamiseksi yhtiö päätti lakkauttaa toimipisteensä Joensuussa, Jyväskylässä ja Porissa, jotka eivät kuulu Aktia-konsernin strategiseen markkina-alueeseen. Konttorit suljettiin joulukuussa.

Vuotta leimasi sijoitusmarkkinoiden vaikea tilanne. Yhtiön sijoitusten tuotto käyvin arvoin oli kauden aikana -9,5 (6,2) prosenttia.

Vastuovelka oli 777,2 (31.12.2007; 854,8) miljoonaa euroa, josta sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus oli 149,6 (31.12.2007; 200,5) miljoonaa euroa. Laskuperustekorkoon sidottu vastuovelka oli 627,6 (654,3) miljoonaa euroa. Tiettyjen vastuuvelan osien diskonttokorkoa nostettiin ja koko laskuperustekorkosidonnaisen vastuuvelan diskonttokorko oli 3,2 prosenttia. Koronnosto pienensi vastuovelkaa 20,2 miljoonaa euroa. Tuleviin asiakashyvityksiin tehdystä varauksesta purettiin 0,8 miljoonan euroa, ja se oli vuoden lopussa 3,7 (4,5) miljoonaa euroa.

Yhtiön vakavaraisuus oli 8,5 prosenttia verrattuna 18,1 prosenttiin vuotta aiemmin. Huonontuneen vakavaraisuustilanteen vuoksi yhtiön hallitus päätti, että vakuutuksista, joissa on oikeus lisätuihin, vain eläkevakuutuksille annetaan asiakashyvitystä.

Muut

Segmentin Muut liikevoitto parani 10,4 miljoonasta eurosta 20,3 miljoonaa euroon. Segmenttiin sisältyy konsernin kiinteistöomistus. Kiinteistöomistaminen tai kiinteistöjen omistaminen ei kuulu Aktian ydinliiketoimintaan. Tämän strategian mukaisesti kiinteistöomistusta on viime vuosina myyty asteittain. Vuonna 2008 suurin osa jäljellä olevasta kiinteistöomistuksesta on luokiteltu myyntitarkoituksessa pidettäväksi käyttöomaisuudeksi.

Toukokuussa 2008 tehdyn rahastosopimuksen mukaan Aktia siirsi osakeomistuksensa Mannerheimintie 14-, Silvertärnan- ja Mercator-kiinteistöyhtiöissä osakkeenluovutuksena kiinteistöomistusta Forum Fastighets Ky:hyn. Myös muut niin kutsutun Forum-korttelin omistajat siirsivät kiinteistöomistuksensa rahastoon. Osakkeenluovutus tehtiin 1.10.2008. Aktialle se merkitsi runsaan 6 miljoonan voittoa. Rahasto-osuus myytiin joulukuussa.

Aktia Vahinkovakuutus

Sulautuminen Veritas Vakuutusvakuutuksen kanssa toteutettiin 1.1.2009 kesäkuussa 2008 pidetyn ylimääräisen yhtiökokouksen hyväksymän sulautumissuunnitelman mukaisesti. Vuoden 2009 alusta vahinkovakuutustoimintaa harjoittaa Aktia Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö Aktia Vahinkovakuutus Oy.

Aktia Vahinkovakuutus on vakuuttanut yksityishenkilöitä ja yrityksiä jo vuodesta 1925. Aktia Vahinkovakuutuksella on tällä hetkellä noin 90 000 asiakasta. Asiakkaat ovat pääasiassa kotitalouksia, yrittäjiä sekä pieniä ja keskiuuria yrityksiä. Aktia Vahinkovakuutuksen suurimmat markkinaosuudet ovat kaksikielisellä rannikkoalueella.

Aktia Vahinkovakuutus on vuoden 2008 aikana ja sitä ennen noudattanut tilinpäätöksessään suomalaisia tilinpäätösperiaatteita (FAS). Siitä, mitä vaikutuksia yhtiön siirtymisestä IFRS-tilinpäätösperiaatteisiin ja IFRS:n mukaiseen avaavaan taseeseen 1.1.2009, ilmoitetaan vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana.

Tilikauden 2008 tulos (FAS) oli negatiivinen, -6,8 (4,1) miljoonaa euroa, lähinnä sijoitusarvojen kehityksen sekä osakkeiden ja muiden osakeriskialttiiden instrumenttien suurten arvonalentumisten seurauksena. Vuoden 2008 maksutulo oli 63,6 (62,6) miljoonaa euroa ja korvauskulut 50,7 (45,5) miljoonaa euroa.

Yhtiön yhdistetty kulusuhde heikkeni 98 prosentista 111 prosenttiin. Osaltaan tämä johtui kirjanpitoperiaatteiden muutoksesta vuonna 2007. Vertailukelpoinen yhdistetty kulusuhde vuodelle 2007 olisi 102 prosenttia. Vastuunkantokyky laski 136 prosentista 105 prosenttiin. Vuoden 2008 taseen loppusumma oli 146,1 (149,8) miljoonaa euroa.

Segmenttijaon muutos

1.1.2009 alkaen

Segmenttijaon tulee olla sellainen, että samanlaista liiketoimintaa harjoittavat liiketoiminta-alueet kuuluvat samaan segmenttiin. Tästä johtuen nykyiset Konttoritoiminta- ja Liikepankki & treasury -segmentit yhdistetään yhdeksi yhteiseksi segmentiksi Pankkitoiminta. Vuoden 2009 alusta konserniin kuuluu myös Aktia Vahinkovakuutus, ja uusi segmenttiraportointi sisältyy ensimmäistä kertaa osavuosisikatsukseen kaudelta 1.1.–31.3.2009.

1.1.2009 alkaen segmenttijako on seuraava:

1. Pankkitoiminta
2. Varainhoito
3. Henkivakuutus
4. Vahinkovakuutus
5. Muut

Uuden segmenttijaon mukaiset, vuotta 2008 koskevat vertailuluvut julkaistaan ennen kauden 1.1.–31.3.2009 osavuosisikatsuksen julkaisemista.

Konsernin riskienhallinta

Riskipositiot

Riskit ovat olennainen osa Aktian toimintaympäristöä ja liiketoimintaa. Konsernin riskinottopolitiikka on konservatiivinen. Pankkitoiminnassa olennaisimmat riskialueet ovat luotto-, korko- ja likviditeettiriskit. Henkivakuutustoiminnassa tärkeimmät ovat markkina- ja korkoriskit. Liiketoiminta- ja operatiiviset riskit koskevat kaikkea toimintaa. Liiketoimintariskejä vähennetään toiminnan hajautuksen ja ristiinmyynnin keinoin.

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että omat varat ovat riittävät suhteessa riskipositioihin, että taloudellisen tuloksen ja arvostusten vaihtelut pysyvät vahvistetuissa tavoitteissa ja limiiteissä ja että riskit hinnoitellaan oikealla tavalla pitkän aikavälin kannattavuuden saavuttamiseksi. Kaikki riskinotto perustuu riittävään osaamiseen ja asianmukaisiin riskienhallinnan ja -valvonnan prosesseihin sekä pääoman allokointiin ja riskien hinnoitteluun.

Konsernistrategia ohjaa riskinottoa, ja konsernin hallitus on viime kädessä vastuussa konsernin riskienhallinnan ja -valvonnan oikeellisuudesta. Hallitus vahvistaa vuosittain liiketoiminnan hallinto-ohjeet, jotka käsittelevät riskinoton tarkemmat periaatteet, säännöt ja limiitit sekä raportointirutiinien vaatimukset. Riskiasemat ja limiitit raportoidaan konsernin hallitukselle vuosineljänneksittäin.

Toimiva johto vastaa riskienhallintaprosessin organisaatiosta ja valvonnasta. Tase- ja markkinariskien hallinta, seuranta ja riskienhallinnan kehittäminen toteutetaan johdon nimeämässä valiokunnissa. Konsernin riskinkantokykyyn ja pääoman allokointiin liittyviä kysymyksiä varten on nimetty oma valiokunta. Valiokuntien tehtävänä on annetuissa puitteissa tehdä riskienhallintaan liittyviä päätöksiä, valmistella asioita korkeampien hallintoelinten käsittelyyn ja kehittää riskienhallintaprosessia yleisesti. Valiokuntien jäsenet ovat linjavastuullisia johtoryhmän ja riskienvalvonnan jäseniä sekä muita asiantuntijoita. Riskienvalvonta ei osallistu päätöksentekoon, johon liittyy riskinottoa.

Riskienhallintaprosessi koostuu toisistaan riippumattomista riskienvalvonnasta ja riskienhallinnasta. Riskienvalvonnan tehtävänä on riskinoton periaatteiden, ohjeiden ja limiittien laatiminen, riskipositioiden mittaaminen ja analysointi tai liiketoimintatason tekemisen riskianalyyysien validointi, pääoman allokointi sekä riskienhallinnan toteuttamisen valvonta linjaorganisaatiossa. Linjavastuullisen tehtäviin kuuluu riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan prosessien ja osaamisen rakentaminen, riskien tunnistaminen ja analyysi sekä riskienhallinnasta päättäminen liiketaloudellisten periaatteiden mukaisesti hinnoittelun, kovenanttien, vakuuksien tai muiden suojaustoimien avulla.

Konsernin hallinnossa toimii riippumaton riskienvalvontayksikkö, joka raportoi suoraan konsernin toimitusjohtajalle.

Pankkitoimintaan sisältyvät konttoritoiminta, ml. rahoitusyhtiötoiminta, yrityspankki, treasury sekä varainhoidon yksiköt. Henkivakuutustoiminta koostuu Veritas Henkivakuutus -konsernista, joka 1.1.2009 alkaen on Aktia Henkivakuutus.

Pankkitoiminnan luotonantoon liittyvät riskit

Luottosalkun koostumus ei muuttunut merkittävästi vuoden 2008 aikana. Kotitalouksille myönnettävien luottojen osuus väheni hieman ollen 80,0 (82,7) prosenttia koko luottokannasta. Koko luottokannasta asuntolainoja oli 74,4 (76,0) prosenttia. Näistä asuntolainoista 86,5 prosentilla on turvaava vakuus (Basel 2 -vakavaraisuussäännösten mukaisesti). Vuonna 2008

hypoteekkiluottojen määrä oli 2 072 (31.12.2007; 1 614) miljoonaa euroa, josta 1 003 miljoonaa euroa oli säästöpankkien ja paikallisuuspankkien välittämiä lainoja.

Yritysiasiakasstrategian mukaisesti yritysrahoituksen osuus nousi 14,4 (12,0) prosenttiin. Aktia ei aio enää kasvattaa yritysrahoituksen osuutta kokonaisluotonanosta. Aktia Yritysrahoitus- ja Aktia Kortti & Rahoitus -rahoitusyhtiöiden kautta kohdevakuutta vastaan tai ilman vakuutta myönnettävä luotonanto yleisölle oli 54,2 miljoonaa euroa eli 1 prosentti koko antolainauksesta.

Luottokanta sektoreittain

Milj. euroa	31.12.2008	31.12.2007	Muutos	Osuus
Yritykset	804	558	246	14,8 %
Asuntoyhteisöt	220	185	35	4,1 %
Julkisyhteisöt	12	10	2	0,2 %
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	47	38	9	0,9 %
Kotitaloudet	4 343	3 782	561	80,0 %
Yhteensä	5 426	4 574	853	100,0 %

Luotot, joiden maksut olivat 1–30 päivää viivästyneitä, lisääntyivät vuoden aikana 3,2 prosentista 3,4 prosenttiin luottokannasta taseen ulkopuoliset takaussitoumukset mukaan lukien. Luotot, joiden maksut olivat 31–89 päivää viivästyneitä, lisääntyivät 0,60 prosentista 0,88 prosenttiin eli noin 48 miljoonaa euroon. Yli 90 päivää erääntyneet luotot, ml. perintäsaavat, olivat noin 26 miljoonaa euroa, mikä vastaa 0,48 (31.12.2007; 0,38) prosenttia koko luottokannasta pankkitakaukset mukaan lukien.

Hoitamattomat luotot viivästyksen pituuden (vrk) mukaan

Vrk	31.12.2008 Milj. euroa	% kannasta	31.12.2007 Milj. euroa	% kannasta
1–30	186,6	3,44	145,5	3,18
31–89	47,8	0,88	27,6	0,60
90–	26,2	0,48	17,8	0,38

Rahoitus- ja likviditeettiriskit

Pankkitoiminnassa rahoitus- ja likviditeettiriski liittyy jälleenrahoituksen saantiin sekä varojen ja velkojen maturiteettieroihin. Rahoitus- ja likviditeettiriskejä hallitaan juridisella yhtiötasolla, eikä pankkikonsernin ja henkivakuutusyhtiön välillä ole rahoitusyhteyksiä. Pankkikonsernissa tavoitteena on maksuvalmiusasema, jossa likvidit varat kattavat vuoden jälleenrahoitustarpeen. Rahoitusmarkkinoiden epävarmuudesta huolimatta likviditeettitilanne oli hyvä ja tavoite saavutettiin.

Henkivakuutustoiminnassa likviditeettiriski tarkoittaa riskiä rahoituksen saatavuudesta korvausten, säästö-

summien ja takaisinostojen sekä eläkkeiden maksamiseksi. Likviditeetin tarve hoidetaan suurimmaksi osaksi kassavirralla ja vaihteleviin tarpeisiin sopeutetulla sijoitustodistussalkulla, kun taas odottamattomiin, suuriin rahavarojen tarpeisiin käytetään likvidiä joukkovelkakirja- ja osakesalkkua.

Vastapuoliriskit

Konsernirahoituksen likviditeettihallinnan vastapuoliriskit

Konsernirahoituksen hoitama pankkitoiminnan likviditeettisalkku oli vuoden 2008 lopussa 2 290,4 (1 656,0) miljoonaa euroa. Likviditeettihallinnan ja johdannaissopimusten tekemisen yhteydessä syntyviä vastapuoliriskejä hallitaan vaatimalla vastapuolilta korkeaa ulkopuolista luottoluokitusta (vähintään Moody'sin A3 tai vastaava), sijoitusvarojen konservatiivisella allokoinnilla ja aktiivisella valinnalla sekä määrittämällä vastapuolta ja omaisuuslajeja koskevat maksimivastuut.

Myytävissä olevista rahoitusvaroista 49 (31.12.2007; 57) prosenttia oli sijoituksia vakuudellisiin joukkovelkakirjalainoihin (covered bonds), 45 (31.12.2007; 38) prosenttia sijoituksia pankkeihin, noin 3 (0) prosenttia sijoituksia valtion takaamiin joukkovelkakirjalainoihin sekä noin 3 (31.12.2007; 5) prosenttia sijoituksia julkiseen sektoriin ja yrityksiin. Rahoitusvaroista 0,9 prosenttia ei täyttänyt sisäisiä luottoluokitusvaatimuksia, ja kuusi yksittäistä, yhteiseltä markkina-arvoltaan 25 miljoonan euron sijoitusta eivät enää oikeuttaneet keskuspankkirahoitukseen.

Vuoden aikana vastapuolen heikentyneet luottokelpoisuuden seurauksena realisoidut tappiot olivat -3,6 miljoonaa euroa.

Luottoluokitusten jakauma pankkitoiminnassa

	31.12.2008	31.12.2007
Aaa	49,4 %	50,5 %
Aa1–Aa3	42,3 %	42,6 %
A1–A3	4,9 %	4,9 %
Baa1–Baa3	0,9 %	0,7 %
Ba1–Ba3	0,0 %	0,0 %
B1–B3	0,0 %	0,0 %
Caa1 tai huonompi	0,0 %	0,0 %
Ei luottoluokitusta	2,5 %	1,4 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

Henkivakuutustoiminnan vastapuoliriskit

Henkivakuutusyhtiön sijoitustoiminnassa suorat korkosijoitukset lisääntyivät lähinnä osakkeista kiinteistöihin tapahtuneen uudelleenallokoinnin seurauksena. Vuoden 2008 lopussa ne olivat 449 (352) miljoonaa euroa. Henkivakuutusyhtiön sijoitustoiminnan yhteydessä syntyviä vastapuoliriskejä hallitaan vaatimalla vä-

hintään "Investment grade" -arvoinen ulkoinen luottoluokitus (Moody'sin Baa3 tai vastaava) sekä kullekin vastapuolelle ja omaisuuslajille määriteltyjen maksimikokonaisvastuita koskevien sääntöjen noudattamista.

Eryteisesti vuoden jälkimmäisellä puoliskolla tapahtui voimakas uudelleenallokointi lähinnä osakesijoituksista suoriin korkosijoituksiin ja erityisesti julkiseen sektoriin tehtäviin sijoituksiin. Vuodenvaihteessa suorista korkosijoituksista 48 (31.12.2007; 18) prosenttia oli sijoituksia julkiseen sektoriin, 20 (31.12.2007; 34) prosenttia sijoituksia yrityksiin ja 32 (31.12.2007; 48) prosenttia sijoituksia pankkeihin ja vakuudellisiin joukkovelkakirjalainoihin (covered bonds).

Vuoden 2008 päättyessä 1,0 prosenttia suorista korkosijoituksista ei täyttänyt sisäistä luottoluokitusvaatimusta.

Vuoden aikana vastapuolen heikentyneet luottokelpisuuden seurauksena realisoidut tappiot olivat -5,1 miljoonaa euroa.

Luottoluokitusten jakauma henkivakuutustoiminnassa

	31.12.2008	31.12.2007
Aaa	53,7 %	26,7 %
Aa1–Aa3	17,3 %	29,4 %
A1–A3	14,8 %	25,1 %
Baa1–Baa3	5,7 %	10,2 %
Ba1–Ba3	0,8 %	0,3 %
B1–B3	0,2 %	0,0 %
Caa1 tai huonompi	0,0 %	0,0 %
Ei luottoluokituta	7,6 %	8,3 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

Konsernilla on yksi vastapuoli, jonka kokonaisvastuut ovat yli 10 prosenttia finanssikonglomeraatin omista varoista viranomaisdirektiivin mukaisesti laskettuna.

Markkinariskit

Pankkitoiminnan rahoitusvarat ja henkivakuutustoiminnan sijoitusvarat on sijoitettu arvopapereihin, ja niiden arvo määritetään markkinoiden ja virallisen ostonoteerauksen mukaan. Viimeisen vuosineljänneksen aikana tarkennettujen rahoitusvarojen koskevien tilipäätösperiaatteiden mukaan osakkeita ja osakerahastoja koskien tulokseen kirjataan hankinta-arvon merkittävä tai pysyvä lasku verrattuna markkina-arvoon, kun taas kurssivaihtelut kirjataan käyvän arvon rahastoon laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen.

Pankkitoiminnan hintariski ja rakenteellinen korkoriski

Hintariski on korkovaihteluiden seurauksena tapahtuva myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonalentuminen. Kauden aikana käyvän arvon rahastoon kirjattu

hintariskiin liittyvä nettomuutos oli laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen -8,8 miljoonaa euroa. Myytävissä olevien rahoitusvarojen yhden prosenttiyksikön koronnousu aiheuttaisi käyvän arvon rahastossa nettomuutoksen, joka 31.12.2008 oli -27,2 (31.12.2007: -23) miljoonaa euroa laskennallisten verojen vähennyksen jälkeen.

Rakenteellinen korkoriski syntyy saatavien ja velkojen korkosidonnaisuuksien ja uudelleenhinnoitteluajan kohtien epätasapainosta ja vaikuttaa korkokatteeseen. Korkokatteen vaihtelun pienentämiseksi rakenteellista korkoriskiä vastaan suojaudutaan ensisijaisesti suojaavien johdannaissojaimusten avulla.

Korkojen muuttuminen paralleelista yhden prosenttiyksikön ylöspäin pienentäisi pankkitoiminnan korkokatteetta seuraavien 12 kuukauden aikana -5,4 (31.12.2007; -4,3) prosenttia, kun rakenteellisen korkoriskinhallinnan tavoite on korkeintaan -6 prosenttia. Seuraavien 12–24 kuukauden aikana pankkitoiminnan korkokate heikentyisi -6 (31.12.2007; 0,0) prosenttia, kun rakenteellisen korkoriskinhallinnan tavoite on korkeintaan -8 prosenttia.

Korkojen muuttuminen paralleelista yhden prosenttiyksikön alaspäin kasvattaisi pankkitoiminnan korkokatteetta seuraavien 12 kuukauden aikana 6,3 (31.12.2007; 4,4) prosenttia, kun rakenteellisen korkoriskinhallinnan tavoite on korkeintaan -6 prosenttia. Seuraavien 12–24 kuukauden aikana pankkitoiminnan korkokate paranisi 7,9 (31.12.2007; -1,7) prosenttia, kun rakenteellisen korkoriskinhallinnan tavoite on korkeintaan -8 prosenttia.

Pankkitoiminnan ja emoyhtiön muut markkinariskit

Pankkitoiminnassa, emoyhtiö mukaan lukien, ei käydä osakekauppaa kaupankäyntitarkoituksessa eikä harjoiteta kiinteistöisijoitusta tai -omistusta. Oman kiinteistökannan realisointi jatkui suunnitelmien mukaan, ja kiinteistöomistus oli vuoden lopussa 4,6 miljoonaa euroa. Toiminnalle välttämättömien tai strategisten osake- ja rahastosijoitusten määrä oli 21,9 miljoonaa euroa. Kauden aikana käyvän arvon rahastoon kirjattu muihin osake- ja rahastosijoituksiin liittyvä nettomuutos oli laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen -7,2 miljoonaa euroa, kun taas osakkeiden ja osakeosuuksien pysyvän tai merkittävän arvon laskun aiheuttama arvonalentuminen oli -1 miljoonaa euroa.

Henkivakuutustoiminnan sijoitusriskit

Vakuutuksenottaja kantaa sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten sijoitusriskin. Nämä sijoitukset arvostetaan juoksevasti käypään arvoon, ja arvomuutokset kirjataan sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuelkaan.

Vakuutusteknisen vastuuvelan katteena oleva sijoitussalkku arvostetaan juoksevasti käypään arvoon. Tilapäiset kurssivaihtelut kirjataan käyvän arvon rahastoon ja merkittävät tai pysyvät arvonmuutokset kirjataan tulokseen. Katsauskaudella kirjattiin tulokseen vaikuttavia, osakkeita ja osakeosuuksia koskevia arvonalentumisia yhteensä -29,4 miljoonaa euroa, kun katsauskaudella kirjattu käyvän arvon rahaston nettomuutos tehtyjen hankintaeliminointien jälkeen oli -6,2 miljoonaa euroa laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen.

Sijoitussalkun riskejä, kuten luotto-, korko-, valuutta-, osake- ja kiinteistöriskejä mitataan ja rajoitetaan VaR-mallin (Value at Risk) avulla perustuen 12 kuukauden enimmäistappioon 97,5 prosentin luottamustasolla.

Henkivakuutusyhtiön sijoitussalkun allokaatio

Milj. euroa	31.12.2008	31.12.2008	31.12.2007
Osakkeet	37,8	5,5 %	20,6 %
Korkosijoitukset	480,6	69,4 %	51,4 %
Rahamarkkinat	85,3	12,3 %	9,0 %
Kiinteistöt	42,8	6,2 %	9,9 %
Vaihtoehtoiset	46,1	6,6 %	9,2 %

Operatiiviset riskit

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappion vaaraa, joka aiheutuu epäselvistä tai puutteellisista ohjeista, ohjeiden vastaisesta toiminnasta, tietojen epäluotettavuudesta, järjestelmien puutteista tai henkilöstön toimipiteistä. Operatiivisten riskien aiheuttamat vahingot voivat olla välittömiä tai välillisiä, taloudellisia tai sellaisia yrityskuvaan liittyviä vahinkoja, jotka heikentävät pankin uskottavuutta markkinoilla. Raportointikaudella ei kirjattu merkittäviä riskitapahtumia.

Henkilöstö

Kokopäiväresurssiksi muutettuna konsernin henkilöstömäärä oli kauden lopussa 1 052 (983), eli 69 resurssia enemmän kuin vuotta aiemmin. Kokopäiväresurssien lukumäärä vuoden aikana keskimäärin oli 1 009 (940).

Henkilöstörahasto ja johdon kannusteohjelma vuonna 2008

Aktia-konsernin henkilöstörahastoon ei makseta voittoa-osuutta vuodelta 2008. Toimitusjohtaja ja muut konsernin johdon jäsenet ovat konsernin henkilöstörahaston jäseniä.

Toimitusjohtajalle ja muille konsernin johtoryhmän jäsenille on laadittu toisaalta tuloksesta, toisaalta käyvän arvon rahaston tuloksesta riippuvainen palkitsemisjärjestelmä, joka voi tuottaa korkeintaan kolmen kuukausipalkan suuruisen vuosittaisen lisäpalkkion.

Vuoden kehitys ei anna aihetta lisäpalkkion maksamiseen johtoryhmälle.

Vuoden 2008 osalta johtoryhmää koskee myös osakeperusteinen kannusteohjelma, jonka puitteissa johtoryhmän jäsenet voivat merkitä enintään 24 980 osaketta. Merkintäoikeuden suuruus on riippuvainen erillisistä tavoitteista, joiden suoritusehdot noudattavat yhtiön hallituksen päätöstä. Osakeperusteinen kannusteohjelma kasvatti henkilöstökuluja 0,1 miljoonalla eurolla kauden aikana.

Talletussuojarahasto ja sijoittajien korvausrahasto

Pankkien talletussuojarahasto

Aktia Pankin talletusasiakkaiden varat turvataan edelleen lakisääteisesti talletussuojarahastosta. Vuonna 1998 perustettuun talletussuojarahastoon kuulumisen on pakollista kaikille pankeille. Rahastosta korvataan tallettajan varat 50 000 euroon asti. Suomen valtio nosti vuonna 2008 suojattavien talletusvarojen määrän 25 000 eurosta 50 000 euroon. Muutos astui voimaan 8.10.2009. Vuonna 2008 Aktian kannatusmaksu rahastolle oli 1,2 (1,5) miljoonaa euroa. Vuoden 2008 lopussa rahaston varat olivat 548,9 miljoonaa euroa.

Sijoittajien korvausrahasto

Pankit ja pankkiiriliikkeet ovat sijoittajien korvausrahaston jäseniä. Rahaston tarkoituksena on suojata piensijoittajia pankin tai pankkiiriliikkeen menetettyä maksukykyä. Yksittäiselle sijoittajalle voidaan korvata enintään 20 000 euroa. Rahaston varat olivat vuoden lopussa 5,3 miljoonaa euroa.

Uusi konsernirakenne

Aktia Säästöpankki Oyj:n yhtiökokouksen 5.6.2008 hyväksymä liiketoiminnan luovutus toteutettiin 30.9.2008. Aktia Säästöpankki Oyj:n pankkitoiminta siirrettiin liikkeenluovutuksella Aktia Pankki Oyj:hin, josta samalla muodostettiin julkinen osakeyhtiö.

Aktia Säästöpankki Oyj, joka omistaa kaikki Aktia Pankki Oyj:n osakkeet, luopui pankkitoiminnasta ja jatkaa toimintaansa Aktia-konsernin emoyhtiönä toimimalla Aktia Oyj.

Aktia Pankki Oyj:n hallituksen jäseniksi nimettiin Kaj-Gustaf Bergh (puheenjohtaja), Dag Wallgren (varapuheenjohtaja), Hans Frantz, Lars-Olof Hammarén, Lars-Erik Kvist, Kjell Sundström, Marina Vahtola ja Nina Wilkman, jotka kaikki jatkavat myös Aktia

Oyj:n hallituksen jäseninä. Aktia Pankki Oyj:n toimitusjohtajaksi nimettiin Jussi Laitinen ja toimitusjohtajan varamieheksi Jarl Sved. Molemmat jatkavat myös vastaavissa tehtävissä Aktia Oyj:ssä.

Osakepääoma ja omistajat

Osake ja osakepääoma

Aktia Oyj:n osakkeet koostuvat kahdesta osakesarjasta. A-sarjan osakkeet oikeuttavat yhteen ääneen ja R-sarjan osakkeet 20 ääneen yhtiökokouksessa. A-osakkeiden lukumäärä oli 31.12.2008 yhteensä 40 124 418 kpl ja R-osakkeiden määrä yhteensä 20 050 850 kpl. Veritas keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön ja Aktian sulautumisen yhteydessä 1.1.2009 rekisteröitiin 6 800 000 uutta A-sarjan osaketta, jotka on tarkoitettu jakaa sulautumisvastikkeena vahinkovakuutusyhtiön osakkeenomistajille arvion mukaan vuoden 2009 ensimmäisen neljänneksen aikana. Jokainen osake oikeuttaa samaan osuuteen yhtiön varoista ja voitoista.

31.12.2008 Aktia Oyj:n osakepääoma oli 80 248 836 euroa. Osakepääoma kasvoi 13 600 000 eurolla 93 848 836 euroon edellä mainittujen 6 800 000 sulautumisvastikkeena jaettavien osakkeiden 1.1.2009 toteutetun rekisteröinnin jälkeen.

Hallituksella on voimassa olevat valtuudet laskea liikkeeseen korkeintaan 938 498 A-sarjan osaketta. Optio-oikeuksia ei ole annettu.

Aktian hallitus teki 30.4.2008 pankin yhtiökokouksen 21.12.2006 osakepohjaisten kannustusten perustamiseksi konsernin avainhenkilöille myöntämän emisiovaltuutuksen nojalla ja hallituksen vuonna 2007 vahvistaman korkeimman operatiivisen johdon kannustusohjelman ehtojen mukaisesti päätöksen suunnatusta osakeannista nimetyille pankin korkeimpaan operatiiviseen johtoon kuuluville henkilöille. Annissa laskettiin liikkeeseen 22 482 uutta A-sarjan 27.6.2008 rekisteröityä osaketta 8,67 euron merkintähintaan osaketta kohti.

Omistajat

Aktia Oyj:llä oli vuoden 2008 lopussa 659 osakkeenomistajaa. Suurimman omistajaryhmän muodostivat paikalliset Aktia- ja säästöpankkisäätiöt, jotka yhdessä omistivat 48,2 prosenttia kaikista osakkeista ja 48,5 prosenttia kaikista äänistä yhtiössä. Tähän ryhmään kuuluu myös Aktian suurin yksittäinen osakkeenomistaja, Sparbanksstiftelsen i Helsingfors, joka omisti 19,0 prosenttia yhtiön osakkeista ja 19,0 prosenttia yhtiön äänistä. Suomalaiset instituutiot omistivat 14,2 prosenttia osakkeista ja 14,2 prosenttia äänistä ja suo-

malaiset säästöpankit 4,7 prosenttia osakkeista ja 4,7 prosenttia äänistä. Yksityishenkilöiden omistusosuus oli 1,7 prosenttia osakkeista ja 1,5 prosenttia äänistä. Osuudet muuttuvat jonkin verran, kun 6 800 000 A-osakkeen sulautumisvastike Veritas keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön entisille osakkeenomistajille jaetaan. Tämän odotetaan tapahtuvan vuoden 2009 ensimmäisen neljänneksen aikana.

Osakassopimukset

Aktia Oyj:n tiedossa on osakassopimus niiden osakkeenomistajien välillä, jotka yhdessä omistavat yli 2/3 yhtiön osakkeista ja äänistä. Sopimuksen mukaan osapuolen, joka haluaa myydä R-sarjan osakkeita tai niihin oikeuttavia merkintäoikeuksia, tulee ensin tarttua niihin muulle sopimuksen osapuolelle. Sopimuksen mukaan osapuolet pyrkivät edustamaan yksimielistä omistusintressiä.

Sopimusosapuolet:

Aktiastiftelsen i Ekenäs	Sparbanksstiftelsen i Oravais
Pietarsaarensuudun Aktiasäätiö	Sparbanksstiftelsen i Petalax
Aktiastiftelsen i Karlebynejden	Sparbanksstiftelsen Aktia i Pörtom
Aktiastiftelsen på Kimitoön	Sparbanksstiftelsen i Sibbo
Aktiastiftelsen i Korsholm	Säästöpankkisäätiö Siuntio
Aktiasäätiö Keski-Uusimaa	Sparbanksstiftelsen i Tenala
Sulvan-Sundomin Aktiasäätiö	Säästöpankkisäätiö Vantaa
Aktiastiftelsen i Vallgrund	Sparbanksstiftelsen i Åboland
Vaasan Aktiasäätiö	Itä-Uudenmaan Säästöpankkisäätiö
Säästöpankkisäätiö Porvoo	Elinkorkolaitos Hereditas
Sparbanksstiftelsen i Bromarf	Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.
Sparbanksstiftelsen i Esbo-Grankulla	Åbo Akademin säätiö
Sparbanksstiftelsen i Hangö	Föreningen Konstsamfundet r.f.
Sparbanksstiftelsen i Helsingfors	Ab Kelonia Oy
Sparbanksstiftelsen i Ingå	Svenska folkskolans vänner r.f.
Sparbanksstiftelsen i Karis-Pojo	Wintros Oy Ab
Sparbanksstiftelsen i Kyrkslätt	Samfundet Folkhälsan i svenska Finland r.f.
Aktia Sparbanksstiftelsen i Malax	Kolster Oy Ab

Sopimuksesta on aikaisemmin tiedotettu mm. 19.12.1996. Ks. <http://www.aktia.com/fi/konsernitieto/corporategovernance-osakassopimukset.shtml>

Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan varamiehen osakeomistus

Aktia Oyj:n hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan varamiehen osakeomistus (sekä suoraan että ilmoitettujen määräysvalta-yhteisöjen kautta) oli vuoden 2008 lopussa yh-

teensä 1 958 617 A-sarjan osaketta ja 978 122 R-sarjan osaketta, mikä vastasi 4,9:ää prosenttia osakkeiden ja äänten kokonaismäärästä.

Kaupankäynti ja noteeraus

Aktia Oyj:n osaketta ei noteerata julkisesti. Listautuminen kuuluu Aktian suunnitelmiin. Aktian osake on sopimus pohjaisen kaupankäynnin kohteena arvopaperinvälittäjien, kuten Aktia Yksityispankki, eQ ja Privanet, kauppapaikoilla. Osake on näiden arvopaperivälittäjien ylläpitämällä välitettävien osakkeiden listoilla.

Vakavaraisuustavoitteet

Oman pääoman tuoton on verojen jälkeen ylitettävä riskitön korko keskimäärin 3–5 prosentilla. Vakavaraisuusasteen on oltava vähintään 12 prosenttia ja ensisijaisen oman pääoman osuuden vähintään 9 prosenttia.

Osinkopolitiikka

Pääomasijoituksen Aktiaan tulee pitkällä aikavälillä osoittautua hyväksi sijoitukseksi. Tavoitteena on jakaa osinkona 30–50 prosenttia tuloksesta verojen jälkeen vaarantamatta kuitenkaan pankin liiketoiminnan kasvua.

Muutokset hallintoneuvostossa, hallituksessa ja johtoryhmässä

Aktia Oyj:n hallintoneuvosto valitsi kokouksessaan 8.12.2008 istuvan hallituksen kokonaisuudessaan uudelleen vuodeksi 2009. Uudeksi hallituksen jäseneksi valittiin lisäksi Marcus H. Borgström. Aktian hallituksen puheenjohtajana jatkaa Kaj-Gustaf Bergh ja varapuheenjohtajana Dag Wallgren.

Aktian hallituksen kokoonpano toimikaudella

1.1.–31.12.2009:

- Puheenjohtaja Kaj-Gustaf Bergh, oikeustieteen kandidaatti, diplomiekonomi
- Varapuheenjohtaja Dag Wallgren, kauppatieteiden maisteri
- Marcus H. Borgström, maa- ja metsätaloustieteen maisteri, maanviljelysneuvos
- Hans Frantz, valtiotieteen lisensiaatti
- Lars-Olof Hammarén, insinööri
- Lars-Erik Kvist, ekonomi
- Kjell Sundström, kauppatieteiden maisteri
- Marina Vahntola, kauppatieteiden maisteri
- Nina Wilkman, varatuomari, asianajaja

Aktian hallitus valitsi 31.1.2008 KTM Jussi Laitisen uudeksi toimitusjohtajaksi. Hän astui toimeen 4.4.2008. Mikael Ingberg jatkoi toimitusjohtajana siihen saakka. Aktian varatoimitusjohtaja Stefan Björkman on 19.8.2008 alkaen toiminut Aktia-konsernin CFO:na (Chief Financial Officer). Hän vastasi lisäksi Liikepankki & treasury -segmentistä 31.12.2008 saakka.

Tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen

Veritas keskinäinen vahinkovakuutusyhtiö sulautettiin Aktia Oyj:hin yhtiöiden yhtiökokousten hyväksymän sulautumissuunnitelman mukaisesti. Sulautuminen kirjattiin kaupparekisteriin 1.1.2009. Vahinkoyhtiön nimeksi tuli samassa yhteydessä Aktia Vahinkovakuutus Oy. Samalla rekisteröitiin 6 800 000 uutta Aktia Oyj:n A-sarjan osaketta sekä yhtiön osakepääoman lisäys 13 600 000 eurolla, jolloin Aktia Oyj:n A-osakkeiden yhteenlaskettu määrä nousi 46 924 418 kappaleeseen ja yhtiön yhteenlaskettu osakepääoma 93 848 836 euroon. Sulautumisvastikkeena jaettavien osakkeiden lopullinen määrä voi pienentyä Veritas keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön mahdollisten epävarmojen osakkuuksien vuoksi. Aktia Vahinkovakuutus Oy omisti sulautumishetkellä yhteensä 536 287 Aktian osaketta, minkä vuoksi konsernin omien osakkeiden omistus on tällä hetkellä 0,9 prosenttia.

Sulautumissuunnitelman mukaan sulautumisvastikkeena annettavat uudet osakkeet kirjataan osakkaiden arvo-osuustileille niin nopeasti kuin se käytännössä on mahdollista, arviolta vuoden 2009 ensimmäisen neljänneksen aikana.

Aktia Vahinkovakuutuksen toimitusjohtaja Anders Nordman nimitettiin 1.1.2009 Aktia Oyj:n konsernin johtoryhmän jäseneksi vastuualueenaan Aktia Pankin Yrityspankki sekä Aktia Vahinkovakuutus.

Aktia Pankki Oyj suunnittelee siirtävänsä koko osakeomistuksensa Aktia Henkivakuutuksessa konsernin emoyhtiölle Aktia Oyj:lle vuoden 2009 aikana.

Kiinteistönvälitysyrityksissä ja vakuutusmyyntiorganisaatioissa on aloitettu kustannussäästöohjelma.

Näkymät ja niihin mahdollisesti vaikuttavat riskit

Konsernin operatiivisen kannattavuuden odotetaan pysyvän vakaana vuonna 2009, joskin luottotappioihin ja yksittäisiin sijoituksiin liittyvä riski voi kasvaa.

Hyvänä pysyneen luottoluokituksen ja konsernin entistä vahvemman pääomarakenteen ansiosta jälleenerahoitusta ja maltillista kasvua pidetään mahdollisina myös nykyisessä markkinatilanteessa. Valtiontakausien mahdollista käyttöä jälleenerahoituksessa voidaan harkita liiketaloudellisin perustein.

Kustannustehokkuuden merkitys kasvaa entisestään nykyisessä suhdanne- ja kilpailutilanteessa.

Rahoitusmarkkinoiden epävarmuuden lisääntyminen voi myös johtaa tällä hetkellä hyvälaatuisiksi arvioitujen yksittäisten sijoitusten arvostuksen pysyvään laskuun. Tämä vaikuttaisi kielteisesti konsernin tulokseen. Sijoittajien korkeammat tuottovaatimukset voivat lisäksi johtaa rahoitusvarojen arvon yleiseen laskuun ja Aktian vakavaraisuuden alenemiseen.

Sulautuminen Aktia Vahinkovakuutuksen kanssa ei aiheuta merkittäviä tulokseen vaikuttavia kertaluonteisia eriä.

Hallituksen voitonjakoesitys

Emoyhtiö Aktia Oyj:n voitonjakokelpoiset varat ovat 136 964 210,98 euroa, josta vuoden voitto on 22 600 427,21 euroa. Osinkoon oikeuttavien osakkeiden lukumäärä on yhteensä 66 975 268, mihin kuuluvat myös uudet, vahinkovakuutustoiminnasta sulautumisvastikkeena annettavat osakkeet.

Hallitus ehdottaa Aktia Oyj:n varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osakkeenomistajille jaetaan 0,15 euroa osakkeelta, yhteensä 10 046 290,20 euroa. Täsmäytyspäivä on 2. huhtikuuta ja maksupäiväksi ehdotetaan 9. huhtikuuta 2009.

Aktia Oyj
Hallitus

Viisivuotiskatsaus

20

(1 000 euroa)	2004	2005	2006	2006	2007	2008
	(FAS)	(FAS)	(FAS)	(IFRS)	(IFRS)	(IFRS)
Liikevaihto						
- pankkitoiminta	159 859	186 697	234 982	233 639	327 094	154 948
- henkivakuustoitominta	-	-	-	-	192 507	103 815
+ / - tulokseen vaikuttavat eliminoinnit					-54 125	-62 713
Konserni	159 859	186 697	234 982	233 639	465 477	196 050
Korkokate	73 928	79 698	84 238	84 134	88 877	100 953
Palkkiotuotot netto	30 298	32 553	40 061	40 061	47 346	41 034
Henkivakuustoitominnan tuotot	-	-	-	-	134 936	41 906
Liiketoiminnan muut tuotot	8 961	20 091	13 751	12 271	7 345	19 004
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	113 187	132 341	138 050	136 466	278 504	202 897
Vakuutuskorvauskulut ja vastuuvelan muutos, netto	-	-	-	-	-113 857	-75 664
Liiketoiminnan muut kulut	-75 530	-75 698	-83 952	-83 947	-98 329	-120 891
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-75 530	-75 698	-83 952	-83 947	-212 186	-196 554
Arvon alentumistappio, netto	-1 970	-8 535	1 590	1 590	-218	34
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	151	1 030	711	711	195	230
Liikevoitto	35 839	49 138	56 399	54 820	66 295	6 606
Kulu/tuotto-suhde (pankkitoiminta)	0,67	0,57	0,61	0,62	0,67	0,65
Henkivakuutus konsernin liikekustannussuhde	-	-	-	-	110,0	99,0
Tulos / osake, euroa	0,40	0,67	0,76	0,74	0,87	0,09
Oma pääoma / osake, euroa	3,74	4,39	4,55	4,49	5,39	4,85
Osinko / osake, euroa	0,16	0,45	0,26	0,26	0,33	0,17
Osinko / tulos, %	39,7	66,8	35,1	36,0	38,6	194,3
Oman pääoman tuotto (ROE), %	11,2	16,3	16,8	16,8	17,9	1,8
Omavaraisuusaste, %	5,10	5,48	4,77	4,97	5,04	3,62
Vakavaraisuusaste, % (pankkitoiminta)	14,1	15,1	13,8	13,8	15,4	13,7
Ensisijaisten omien varojen suhde, % (pankkitoiminta)	9,4	9,8	9,2	9,2	10,9	9,3
Vakavaraisuusaste, % (henkivakuustoitominta)	-	-	-	-	18,1	8,5
Vakavaraisuusaste, % (konglomeraatti)	-	-	-	-	138,6	135,2
Rahastopääoma	776 635	945 365	1 419 800	1 419 800	2 012 919	1 511 752
Ottolainaus yleisöltä	2 195 768	2 308 567	2 552 787	2 544 161	2 801 378	3 098 336
Antolainaus yleisölle	2 891 994	3 249 522	3 760 754	3 763 175	4 573 746	5 425 654
Riskipainotetut sitoumukset (pankkitoiminta) *)	2 082 360	2 285 710	2 654 800	2 654 800	2 875 192	3 313 174
Taseen loppusumma	4 076 206	4 553 469	5 490 380	5 491 668	7 952 813	9 540 073
Henkivakuustoitominta:						
- sijoitukset käyvin arvoin	-	-	-	-	965 555	804 559
- laskuperustekorkoon sidottujen vakuutusten vastuovelka	-	-	-	-	654 316	627 592
- sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuovelka	-	-	-	-	200 527	149 583
Osakekohtainen tulos pl. tuloutettu negatiivinen liikearvo, euroa	0,40	0,67	0,76	0,74	0,67	0,09
Oman pääoman tuotto (ROE) pl. tuloutettu negatiivinen liikearvo, %	11,2	16,3	16,8	16,8	13,8	1,8
Osakekohtainen tulos pl. tuloutettu negatiivinen liikearvo ja ml. käyvän arvon rahasto, euroa	0,40	0,81	0,61	0,59	0,39	-0,22
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin **)	55 348 900	55 348 900	55 506 842	55 506 842	59 812 898	60 167 835
Osakkeiden määrä kauden lopussa	55 348 900	55 348 900	55 348 900	55 348 900	60 152 786	60 175 268
Henkilöstö (kokopäiväresurssit), keskimäärin	675	677	741	741	940	1 009

*) Vuosien 2004-2006 riskipainotetut sitoumukset ovat Basel 1:n mukaisesti, kun taas vuosien 2007-2008 riskipainotetut sitoumukset ovat Basel 2:n mukaisesti.

**) Osakkeiden antioikaistu lukumäärä

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Liikevaihto

Pankkitoiminnan liikevaihto + henkivakuutustoiminnan liikevaihto +/- eliminoitierät

Pankkitoiminnan liikevaihto = korkotuotot + osingot + palkkiotuotot netto + rahoitusvarojen nettotuotot + sijoituskiinteistöjen nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot

Henkivakuutustoiminnan liikevaihto = maksutulo ennen jälleenvakuuttajan osuutta + sijoitustoiminnan nettotuotot + muut tuotot

Kulu/tuotto-suhde (pankkitoiminta)

Liiketoiminnan kulut yhteensä

Liiketoiminnan tuotot yhteensä

Henkivakuutus konsernin liikekustannussuhde

$\frac{\text{(Liikekulut ennen vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutosta + korvausten selvittelykulut)}}{\text{Kuormitustulo}} \times 100$

Kuormitustulo on erä, jonka on laskuperusteiden mukaan tarkoitus kattaa liikekulut. Liikekuluihin ei sisälly jälleenvakuuttajien palkkioita. Kaikki kuormituserät sisältyvät kuormitustuottoihin.

Osakekohtainen tulos, euroa

Aktia Oy:n osakkeenomistajille luettava vuoden voitto verojen jälkeen

Osakkeiden antioikaistu määrä tilikauden aikana keskimäärin

Oma pääoma/osake, euroa

Aktia Oy:n osakkeenomistajille luettava oma pääoma

Osakkeiden määrä tilikauden lopussa

Oman pääoman tuotto (ROE), %

$\frac{\text{Tilikauden voitto}}{\text{Oma pääoma keskimäärin}} \times 100$

Oma pääoma keskimäärin

Vakavaraisuusaste, %

$\frac{\text{Omat varat}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin}} \times 100$

Taseen loppusumma keskimäärin

Vakavaraisuusaste, % (pankkitoiminta)

$\frac{\text{Omat varat (ensisijaiset omat varat + toissijaiset omat varat)}}{\text{Riskipainotetut sitoumukset}} \times 100$

Riskipainotetut sitoumukset

Omat varat lasketaan Rahoitustarkastuksen standardin 4.3a mukaisesti.

Ensisijaisten omien varojen suhde, % (pankkitoiminta)

$\frac{\text{Ensisijaiset omat varat}}{\text{Riskipainotetut sitoumukset}} \times 100$

Riskipainotetut sitoumukset

Riskipainotetut sitoumukset (pankkitoiminta)

Taseen yhteenlasketut varat ja taseen ulkopuoliset sitoumukset johdannaiset mukaan lukien on arvostettu ja riskipainotettu Rahoitustarkastuksen standardikokeelman 4.3 standardimenetelmän mukaisesti. Toimintariskien pääomavaade on laskettu ja riskipainotettu Rahoitustarkastuksen standardin 4.3i mukaisesti.

Vakavaraisuusaste, % (henkivakuutustoiminta)

$\frac{\text{Vakavaraisuuspääoma}}{\text{Vakuutustekninen vastuuvélka - 75 \% sijoitussidonnaisten rahastojen vastuuvélkasta}} \times 100$

Vakuutustekninen vastuuvélka - 75 % sijoitussidonnaisten rahastojen vastuuvélkasta

Vakuutustekninen vastuuvélka lasketaan jälleenvakuuttajien osuuden vähentämisen jälkeen.

Vakavaraisuusaste, % (konglomeraatti)

$\frac{\text{Konglomeraatin omat varat yhteensä (omat varat ml. toimialakohtaiset varat ja vähennykset)}}{\text{Minimivaatimus konglomeraatin omille varoille (luottolaitos + vakuutustoiminta)}} \times 100$

Minimivaatimus konglomeraatin omille varoille (luottolaitos + vakuutustoiminta)

Konglomeraatin vakavaraisuudesta säädetään rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 3 kappaleessa.

Arvopaperimarkkinayhdistyksen Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi

Aktia Oyj on ilmoittanut aikomuksestaan listauttaa yhtiön osake pörssiin ja on sitoutunut noudattamaan pörssiyhtiöitä koskevia tiedonjulkaisuun liittyviä sääntöjä. Yhtiö noudattaa näin ollen Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n listayhtiöiden hallinnointikoodia (nähtävillä osoitteessa www.cgfinland.fi) koskien tiedon julkistamista.

Aktia noudattaa muilta osin koodin säännöksiä, mutta Aktiassa hallintoneuvosto nimittää yhtiön hallituksen ja päättää lisäksi asioista, jotka koskevat toiminnan merkittävää supistamista tai laajenemista. Syynä poikkeukseen on se, että omistajat ovat vahvistaneet tämän päätösjärjestyksen voimassa olevaan yhtiöjärjestykseen. Toistaiseksi ei myöskään ole perustettu erillisiä tilintarkastus-, nimitys- tai kompensatioasioita hoitavia elimiä, kuten hallituksen valiokuntia. Tämä johtuu siitä, että hallintoneuvoston sisällä toimii puheenjohtajisto, joka valmistelee hallintoneuvoston käsittelyyn tulevat nimitys- ja muut asiat, sekä tarkastusvaliokunta, joka valvoo hallituksen toimintaa lähemmin.

Jäljempänä esitetään Aktiaa koskevat, listayhtiöiden hallintokoodin mukaan julkistettavat tiedot.

Taloudellisen raportoinnin yhteydessä käytettävät sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan järjestelmät

Taloudellisen raportointiprosessin oikeellisuuden varmistamiseksi on toteutettu järjestelmäpohjainen sisäinen valvonta sekä kaikkien olennaisten tiedonkirjausprosessien kaksijakoisuus ja täsmäytys. Konsernin sisäinen tarkastus varmistaa tiedon oikeellisuuden pistokokein. Konsernitasolla toimii liiketoiminnasta riippumaton riskienvalvontayksikkö, jonka tehtäviin kuuluu mm. riskinoton periaatteiden, ohjeiden ja liimittien laatiminen, riskipositioiden mittaaminen ja analysointi tai liiketoimintatason tekemien riskianalyysointien validointi, pääoman allokointi sekä riskienhallinnan toteuttamisen valvonta linjaorganisaatiossa. Riippumaton riskienvalvonta on suoraan konsernin toimitusjohtajan alaisuudessa eikä osallistu liiketoimintaan liittyviin päätöksiin. Myös taloudellisen raportoinnin prosessiin kuuluu sisäisen valvonnan ja

täsmäyttämisen toimintoja. Sisäisestä ja ulkoisesta taloudellisesta raportoinnista vastaava konserninjohtajan jäsen ei osallistu suoriin liiketoiminnan päätöksiin, ja hänen kannusteensa ovat pääasiassa liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä riippumattomia. Konsernin ulkoiset tilintarkastajat tarkastavat osavuositarkastukset ja vuosikertomuksen. Riippumattoman riskienvalvonnan tehtäviin kuuluu lisäksi säännöllinen konsernin riskipositioita koskeva raportointi operatiiviselle johdolle ja konsernin hallitukselle.

Hallintoneuvosto

Tehtävät

Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa yhtiön hallintoa ja antaa yhtiön varsinaiselle yhtiökokoukselle lausunto yhtiön tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja tilintarkastuskertomuksesta. Hallintoneuvosto päättää asioista, jotka koskevat toiminnan merkittävää supistamista tai laajentamista. Hallintoneuvosto nimittää yhtiön hallituksen ja voi antaa hallitukselle ohjeita merkittävässä tai periaatteellisesti tärkeissä kysymyksissä.

Kokoonpano

Yhtiön varsinainen yhtiökokous nimittää hallintoneuvoston yhteensä korkeintaan kolmekymmentäkuusi jäsentä kolmen vuoden toimikaudeksi kerrallaan. Henkilöä, joka on täyttänyt 67 vuotta ennen toimikauden alkua, ei voida valita hallintoneuvoston jäseneksi.

Hallintoneuvoston kolmekymmentä jäsentä:

- Henry Wiklund (puheenjohtaja, toimikausi päättyy 2009), kauppatieteiden maisteri, kamarineuvos
- Johan Bardy (varapuheenjohtaja; 2011), asianajaja, oikeustieteen kandidaatti
- Christina Gestrin (varapuheenjohtaja; 2011), kansanedustaja, maatalous- ja metsätieteiden maisteri
- Henrik Sundbäck (varapuheenjohtaja; 2009), konsultti, maatalous- ja metsätieteiden maisteri
- Lorenz Uthardt (varapuheenjohtaja; 2011), agrobiologi, valtiotieteen maisteri, eräneuvos
- Bo-Gustav Wilson (varapuheenjohtaja; 2010), tarkastuspäällikkö, kauppatieteiden maisteri
- Harriet Ahlnäs (2009), rehtori, diplomi-insinööri
- Roger Broo (2009), hallintojohtaja, valtiotieteen maisteri, kanslianeuvos
- Sten Eklundh (2010), kauppatieteiden maisteri
- Agneta Eriksson (2010), filosofian maisteri
- Håkan Fagerström (2011), toimitusjohtaja, metsänhoitaja
- Christoffer Grönholm (2009), kansliapäällikkö, valtiotieteen tohtori
- Peter Heinström (2010), konsuli
- Erik Karls (2010), maanviljelijä
- Kari Kyttälä (2009), varatuomari

- Patrik Lerche (2011), toimitusjohtaja, kauppatieteiden maisteri
- Per Lindgård (2009), opettaja
- Kristina Lyytikäinen (2011), yksityisyrittäjä, sosionomi
- Håkan Mattlin (2011), ylijohtaja, valtiotieteen lisensiaatti, kanslianeuvos
- Clas Nyberg (2010), diplomi-insinööri
- Jorma J. Pitkämäki (2011), kehitysjohtaja
- Henrik Rehnberg (2009), maanviljelijä, insinööri
- Gunvor Sarelin-Sjöblom (2010), filosofian maisteri
- Peter Simberg (2011), agrobiologi
- Carl Eric Ståhlberg (2010), Swedbank AB:n hallituksen puheenjohtaja, ekonomi
- Sture Söderholm (2009), odontologian lisensiaatti
- Maj-Britt Vääriskoski (2010), talouspäälikkö
- Lars Wallin (2010), konttoripäälikkö, ylioppilasmerkonomi
- Ann-Marie Åberg (2010), fysioterapeutti
- Marianne Österberg (2011), varatuomari

Toiminta

Hallintoneuvostossa toimii puheenjohtajisto sekä tarkastusvaliokunta. Hallintoneuvosto kokoontui 4 kertaa, sen puheenjohtajisto 5 kertaa ja tarkastusvaliokunta 1 kerran vuonna 2008. Hallintoneuvoston puheenjohtajistoon kuuluvat Henry Wiklund (puheenjohtaja), Johan Bardy, Christina Gestrin, Henrik Sundbäck, Lorenz Uthardt ja Bo-Gustav Wilson. Hallintoneuvoston tarkastusvaliokuntaan kuuluvat Henry Wiklund (puheenjohtaja), Roger Broo, Agneta Eriksson, Håkan Fagerström, Peter Heinström, Erik Karls, Sture Söderholm, Lars Wallin ja Marianne Österberg.

Hallintoneuvoston jäsenet osallistuivat vuonna 2008 hallintoneuvoston kokouksiin keskimäärin 83-prosenttisesti.

Hallitus

Tehtävät

Hallitus vastaa yhtiön johtamisesta lain, yhtiöjärjestyksen ja hallintoneuvoston antamien ohjeiden mukaisesti. Hallituksen yksittäistapauksissa jäsenilleen antamia tehtäviä lukuun ottamatta hallituksen jäsenillä ei ole henkilökohtaisia yhtiön hallintoon liittyviä tehtäviä.

Kokoonpano

Hallintoneuvosto nimittää hallituksen jäsenet kalenterivuodeksi kerrallaan. Henkilöä, joka on täyttänyt 67 vuotta ennen toimikauden alkua, ei voida valita hallituksen jäseneksi.

Vuonna 2008 hallitukseen kuuluivat seuraavat kahdeksan jäsentä:

- Kaj-Gustaf Bergh (puheenjohtaja), toimitusjohtaja, oikeustieteen kandidaatti, diplomiekonomi
- Dag Wallgren (varapuheenjohtaja), toimitusjohtaja, kauppatieteiden maisteri
- Hans Frantz, yliopettaja, valtiotieteen lisensiaatti
- Lars-Olof Hammarén, insinööri
- Lars-Erik Kvist, ekonomi
- Kjell Sundström, toimitusjohtaja, kauppatieteiden maisteri
- Marina Vahtola, toimitusjohtaja, kauppatieteiden maisteri
- Nina Wilkman, asianajaja, varatuomari

Kaikki hallituksen jäsenet on valittu uudelleen vuodeksi 2009, minkä lisäksi uudeksi, yhdeksänneksi hallituksen jäseneksi on valittu maa- ja metsätaloustieteen maisteri, maanviljelyneuvos Marcus H. Borgström.

Toiminta

Hallitus kokoontui 15 kertaa vuonna 2008 ja hallituksen jäsenten osallistumisprosentti oli keskimäärin 93. Lisäksi hallitus teki 16 kertaa erillispäätöksen hallitukselle kuuluvassa asiassa.

Hallituksen jäsenten riippumattomuus

Hallituksen arvion mukaan kaikki hallituksen jäsenet ovat Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n listayhtiöiden hallinnointikoodin tarkoittamalla tavalla riippumattomia suhteessaan yhtiöön. Kartoitettaessa riippuvuus-suhteita tärkeisiin hallinnointikoodissa tarkoitettuihin osakkeenomistajiin (vähintään 10 %:n omistus osakkeiden tai äänten kokonaisuudesta) on todettu, että hallituksen jäsenet Dag Wallgren ja Nina Wilkman ovat Sparbanksstiftelsen i Helsingfors -säätiön hallituksen jäseniä ja hallituksen jäsen Lars Hammarén Elinkorkolaitos Hereditaksen hallituksen jäsen.

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja

Yhtiön toimitusjohtajana toimii kauppatieteiden maisteri Jussi Laitinen.

Tiedot

Toimitusjohtaja huolehtii yhtiön juoksevasta hallinnosta hallituksen antamien ohjeiden mukaan.

Aktia Oyj

– Konsernin tilinpäätös

Aktia Säästöpankki Oyj:n yhtiökokouksen 5.6.2008 hyväksymä liiketoiminnan luovutus toteutettiin 30.9.2008. Aktia Säästöpankki Oyj:n pankkitoiminta siirrettiin liikkeenluovutuksella Aktia Pankki Oyj:hin, josta samalla muodostettiin julkinen osakeyhtiö. Aktia Säästöpankki, joka omistaa kaikki Aktia Pankki Oyj:n osakkeet, luopuu pankkitoiminnasta ja jatkaa Aktia-konsernin emoyhtiönä toiminimellä Aktia Oyj.

Muut Aktia-konserniin suoraan kuuluvat yhtiöt ovat Aktia Vahinkovakuutus Oy (1.1.2009 alkaen) 13 kiinteistönvälitysyritystä, Vasp-Invest Oy, HSp-Rahoitus Oy, Robur Invest Oy (lepäävä) sekä liitteestä 55 ilmenevät osakkuusyritykset.

Konsernin tuloslaskelma	26	Konsernin tasetta koskevat liitetiedot ja konsernin muut liitetiedot	70
Konsernin tase	27	Liite 23. Käteiset varat.....	70
Konsernin taseen ulkopuoliset sitoumukset	28	Liite 24. Tuloksen kautta arvostettava rahoitusvarat	70
Konsernin rahavirtalaskelma	28	Liite 25. Myytävissä olevat rahoitusvarat.....	70
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksesta	30	Liite 26. Lainat ja muut saamiset	71
Konserni neljännesvuosittain	31	Liite 27. Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset.....	72
Konsernin tilinpäätöksen liitetiedot	32	Liite 28. Aineettomat hyödykkeet.....	73
Liite 1. Yhteenveto konsernin merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista	32	Liite 29. Aineelliset hyödykkeet.....	73
Liite 2. Konsernin riskienhallinta	40	Liite 30. Sijoitukset osakkuusyrityksiin.....	75
Liite 3. Konsernin segmenttiraportointi	60	Liite 31. Muut varat yhteensä.....	76
Liite 4. Hankitut liiketoiminnot	62	Liite 32. Laskennalliset verot	76
Konsernin tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	63	Liite 33. Myytävissä olevat varat ja velat	77
Liite 5. Korkotuotot ja korkokulut.....	63	Liite 34. Rahoitusvarojen maturiteettijakauma tase-erittäin.....	77
Liite 6. Osinkotuotot.....	63	Liite 35. Rahoitusvarojen käyvät arvot.....	78
Liite 7. Palkkiotuotot ja palkkiokulut	63	Liite 36. Talletukset.....	79
Liite 8. Henkivakuutuslaitosten vakuutusmaksutulo	64	Liite 37. Liikkeeseen lasketut velkakirjat.....	79
Liite 9. Sijoituslaitosten nettotuotot.....	64	Liite 38. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla.....	79
Liite 10. Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot.....	65	Liite 39. Muut velat luottolaitoksille.....	80
Liite 11. Sijoituskiinteistöjen nettotuotot.....	67	Liite 40. Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	80
Liite 12. Liiketoiminnan muut tuotot.....	67	Liite 41. Vastuuvelka.....	80
Liite 13. Maksetut vakuutuskorvaukset	67	Liite 42. Varaukset	82
Liite 14. Vastuuvelan muutos, korkosidonnaiset vakuutukset.....	68	Liite 43. Muut velat yhteensä.....	83
Liite 15. Vastuuvelan muutos netto, rahastosidonnaiset vakuutukset	68	Liite 44. Velkojen maturiteettijakauma tase-erittäin.....	83
Liite 16. Henkilöstökulut.....	68	Liite 45. Rahoitusvelkojen käyvät arvot.....	84
Liite 17. Muut hallintokulut.....	69	Liite 46. Osakepääoma ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto.....	84
Liite 18. Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	69	Liite 47. Käyvän arvon rahasto	85
Liite 19. Liiketoiminnan muut kulut	69	Liite 48. Voitonjakokelpoiset varat.....	85
Liite 20. Arvon alentumistappiot ja arvonalentumistappioiden peruutukset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	69	Liite 49. Osingonjako	86
Liite 21. Verot	69	Liite 50. Johdannaiset.....	86
Liite 22. Osakekohtainen tulos.....	70	Liite 51. Annetut ja saadut vakuudet.....	88
		Liite 52. Taseen ulkopuoliset sitoumukset eriteltyinä	89
		Liite 53. Vuokravastuut	90
		Liite 54. Henkilöstön määrä 31.12.....	90
		Liite 55. Tietoja lähipiiristä	91
		Liite 56. Hallinnoitavat asiakasvarat	94
		Liite 57. Tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen.....	94
		Aktia Oyj – Emoyhtiön tuloslaskelma	95
		Aktia Oyj – Emoyhtiön tase	96
		Aktia Oyj – Emoyhtiön rahavirtalaskelma	97

Aktia Oyj – Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot .....98**Liite 101. Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....98****Aktia Oyj – Emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot 100**

Liite 102.	Korkotuotot ja korkokulut.....	100
Liite 103.	Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista.....	101
Liite 104.	Palkkiotuotot ja palkkiokulut	101
Liite 105.	Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot.....	101
Liite 106.	Myytävässä olevien rahoitusvarojen nettotuotot.....	102
Liite 107.	Sijoituskiinteistöjen nettotuotot.....	102
Liite 108.	Liiketoiminnan muut tuotot.....	102
Liite 109.	Henkilöstökulut.....	103
Liite 110.	Muut hallintokulut.....	103
Liite 111.	Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.....	103
Liite 112.	Liiketoiminnan muut kulut.....	103
Liite 113.	Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista.....	103
Liite 114.	Jaottelu liiketoiminta-alueittain	104

Aktia Oyj – Emoyhtiön taseen liitetiedot ja emoyhtiön muut liitetiedot..... 104

Liite 116.	Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	104
Liite 117.	Saamiset luottolaitoksilta	104
Liite 118.	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä.....	105
Liite 119.	Saamistodistukset rahoitusinstrumenttiryhmittäin	105
Liite 120.	Osakkeet ja osuudet.....	106
Liite 121.	Aineettomat hyödykkeet	106
Liite 122.	Aineelliset hyödykkeet.....	107
Liite 123.	Muut varat	109
Liite 124.	Siirtosaamiset ja maksetut ennakot.....	109
Liite 125.	Laskennalliset verosaamiset.....	109
Liite 126.	Saamisten maturitettijakauma tase-erittäin	109
Liite 127.	Kotimaan ja ulkomaan rahan määräiset omaisuuserät.....	110
Liite 128.	Rahoitusvarojen käyvät arvot.....	110
Liite 129.	Varat yhteensä liiketoiminta-alueittain.....	111
Liite 130.	Saamiset, joilla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla.....	111
Liite 131.	Velat luottolaitoksille.....	111
Liite 132.	Velat yleisölle ja julkisyhteisöille.....	111
Liite 133.	Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat.....	111
Liite 134.	Muut velat.....	112
Liite 135.	Siirtovelat ja saadut ennakot.....	112
Not 136.	Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla.....	112
Liite 137.	Laskennalliset verovelat.....	112
Liite 138.	Velkojen maturitettijakauma tase-erittäin.....	113
Liite 139.	Velkaerät kotimaan ja ulkomaan rahana	113
Liite 140.	Rahoitusvelkojen käyvät arvot.....	114
Liite 141.	Velat yhteensä liiketoiminta-alueittain	114
Liite 142.	Oman pääoman erittely.....	114
Liite 144.	Osakkeiden omistus 31.12.....	115
Liite 145.	Vakuudet	116
Liite 146.	Eläkevastuut	116
Liite 147.	Taseen ulkopuoliset sitoumukset eriteltyinä	117
Liite 148.	Vuokravastuut	117
Liite 149.	Henkilöstön määrä 31.12.....	117
Liite 150.	Hallinnoitavat asiakasvarat.....	117
Liite 151.	Johdannaissopimukset.....	118
Liite 152.	Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt.....	119
Liite 153.	Lähipiiri.....	121

Konsernin tuloslaskelma

26

(1 000 euroa)	Liite	2008	2007
Korkotuotot	5	386 129	272 404
Korkokulut	5	-285 176	-183 526
Korkokate		100 953	88 877
Osinkotuotot	6	1 395	1 541
Palkkiotuotot	7	50 809	57 182
Palkkiokulut	7	-9 775	-9 836
Palkkiotuotot netto		41 034	47 346
Vakuutusmaksutulo	8	91 037	99 817
Sijoitustoiminnan nettotuotot	9	-49 131	35 119
Henkivakuutustoiminnan tuotot		41 906	134 936
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	10	-3 359	2 257
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	11	6 010	480
Liiketoiminnan muut tuotot	12	14 958	3 067
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		202 897	278 504
Maksetut vakuutuskorvaukset	13	-86 702	-64 479
Vastuuvelan muutos, korkosidonnaiset vakuutukset	14	26 724	-20 160
Vastuuvelan nettomuutos, rahastosidonnaiset vakuutukset	15	-15 686	-29 219
Vakuutuskorvauskulut ja vastuuvelan muutos, netto		-75 664	-113 857
Henkilöstökulut	16	-60 605	-57 325
Muut hallintokulut	17	-38 419	-35 501
Negatiivisen liikearvon tuloutus	4	-	12 082
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	18	-5 682	-5 121
Liiketoiminnan muut kulut	19	-16 186	-12 464
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-196 554	-212 186
Arvon alentumistappiot ja arvonalentumisenperuuus aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	20	743	-
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	26	-708	-218
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		230	195
Liikevoitto		6 606	66 295
Verot	21	-812	-13 450
Tilikauden voitto		5 795	52 845
Josta:			
Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus		5 170	51 951
Vähemmistön osuus		624	894
Yhteensä		5 795	52 845
Osakekohtainen tulos, josta Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus, euroa	22	0,09	0,87

Osakekohtaisessa tuloksessa ei ole laimennusvaikutusta.

Konsernin tase

(1 000 euroa)	Liite	2008	2007
Varat			
Käteiset varat	23	506 311	235 273
Tuloksen kautta arvostettava rahoitusvarat	24	19 492	-
Saamistodistukset	25	2 808 472	2 072 235
Osakkeet ja osuudet	25	228 856	406 484
Myytävissä olevat rahoitusvarat		3 037 328	2 478 719
Saamiset luottolaitoksilta	26	100 540	183 265
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	26	5 425 654	4 573 746
Lainat ja muut saamiset		5 526 194	4 757 011
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	27	35 885	45 840
Johdannaissopimukset	50	137 014	35 648
Sijoitussidonnainen vastuuvelan sijoitukset		148 119	203 134
Aineettomat hyödykkeet	28	10 406	7 426
Aineelliset hyödykkeet	29	9 769	111 184
Sijoitukset osakkuusyrityksiin	30	4 497	3 556
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot yhteensä	31	79 124	52 191
Muut varat	31	7 189	13 236
Muut varat yhteensä		86 312	65 427
Tuloverosaamiset		2 389	3 738
Laskennalliset verosaamiset	32	15 597	5 857
Verosaamiset		17 986	9 594
Myytävissä olevat varat	33	761	-
Varat yhteensä		9 540 073	7 952 813
Velat			
Tuloksen kautta arvostettava rahoitusvelat		4 586	-
Velat luottolaitoksille	36	1 916 941	928 614
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	36	3 098 336	2 801 378
Talletukset		5 015 277	3 729 991
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	37	2 118 733	1 980 478
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	38	246 851	190 637
Muut velat luottolaitoksilta	39	502 138	429 124
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	40	262 761	140 653
Muut rahoitusvelat		3 130 482	2 740 892
Johdannaissopimukset	50	84 725	35 181
Vastuovelka korkosidonnaisille vakuutusille	41	627 592	654 316
Vastuovelka rahastovakuutusille	41	149 583	200 527
Varaukset	42	936	259
Siirtovelat ja saadut ennakot yhteensä	43	81 179	67 205
Muut velat	43	87 797	130 920
Muut velat yhteensä		168 977	198 125
Tuloverovelat		2 964	8 602
Laskennalliset verovelat	32	37 970	45 911
Verovelat		40 934	54 513
Myytävinä oleviin varojen liittyvät velat	33	204	-
Velat yhteensä		9 223 298	7 613 804
Oma pääoma			
Sidottu oma pääoma		54 277	72 211
Vapaa oma pääoma		237 541	252 298
Osakkeenomistajien osuus emoyhtiön omasta pääomasta		291 818	324 510
Vähemmistön osuus omasta pääomasta		24 957	14 499
Oma pääoma		316 775	339 009
Velat ja oma pääoma yhteensä		9 540 073	7 952 813

Konsernin taseen ulkopuoliset sitoumukset

(1 000 euroa)	Liite	2008	2007
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	52		
Takaukset		54 843	57 232
Muut sitoumukset		7 450	27 060
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		62 293	84 292
Käyttämättömät luottojärjestelyt		454 489	418 254
Muut sitoumukset		12 050	127 064
Asiakkaan hyväksi tehdyt peruuttamattomat sitoumukset		466 539	545 318
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä		528 833	629 610

Konsernin rahavirtalaskelma

(1 000 euroa)	2008	2007
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto	6 606	66 295
Rahavirtaan vaikuttamattomien erien oikaisut:		
Arvonalentumiset rahoitusvaroista	39 203	-
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	708	243
Käyvän arvon muutokset	1 953	1 136
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	5 955	5 171
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-167	-195
Myyntivoitot ja -tappiot aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	-12 458	-463
Negatiivisen liikearvon tuloutus	-	-12 082
Muut oikaisut	-985	-80
Maksetut tuloverot	-16 129	-20 055
Liiketoiminnan rahavirta ennen liiketoiminnan saamisten ja velkojen muutosta	24 687	39 969
Liiketoiminnan saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	-1 331 029	-1 592 650
Tuloksen kautta arvostettava rahoitusvarat	2 909	7 777
Myytävikissä olevat rahoitusvarat	-663 227	-635 390
Henkivakuutustoiminnan sijoituskiinteistöt	64 503	67 426
Lainat ja muut saamiset	-769 344	-956 565
Sijoitussidonnainen vastuuvelan sijoitukset	55 015	-37 515
Muut varat	-20 885	-38 382
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	1 514 973	1 518 791
Tuloksen kautta arvostettava rahoitusvelat	4 586	-
Talletukset	1 268 355	389 535
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	119 326	659 221
Muut rahoitusvelat	195 122	355 814
Vastuuvelka	-77 667	51 074
Muut velat	5 251	63 147
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	208 631	-33 890

Investointien rahavirta		
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset, lisäys	10 000	2 000
Tytär- ja osakkuusyritysten hankinta *)	-28 219	-30 008
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-24 377	-13 416
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	66 313	1 479
Hypoteekkipankin emissio vähemmistölle	3 803	10 524
Investointien rahavirta yhteensä	27 519	-29 421
Rahoituksen rahavirta		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, lisäys	113 508	59 089
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, vähennys	-58 218	-61 943
Osakepääoman lisäys	45	3 608
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston lisäys	150	12 254
Maksetut osingot	-20 051	-25 415
Rahoituksen rahavirta yhteensä	35 434	-12 407
Rahavarojen nettomuutos		
	271 585	-75 717
Rahavarat vuoden alussa	240 766	316 484
Rahavarat vuoden lopussa	512 351	240 766
Rahoituslaskelmassa esiintyvät rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Kassa	9 970	10 866
Vakuustustoiminnan kassa ja pankkisaamiset	3 708	6 864
Suomen Pankin sekkitili	492 632	217 543
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	6 040	5 493
Yhteensä	512 351	240 766

*) Vuoden 2008 lukuun sisältyy Aktia Henkivakuutus Oy:n ostoon liittyvä lisäkauppasumma.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksesta

	Osa- pääoma	Vararahasto	Ylikurssi- rahasto	Muu sidottu oma pääoma	Käyvän arvon rahasto	Osa- peusteisten korvausten rahasto	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Voittovarat	Osakkeen- omistajien osuus omasta pääomasta	Vähemmis- tön osuus omasta pääomasta	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2007	70 596	8 079	1 893	0	-1 697	0	0	169 919	248 790	1 090	249 880
Myytävässä olevien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon					-21 358				-21 358		-21 358
Kassavirtasuojauksen arvostuksen muutos käypään arvoon					-100				-100		-100
Myytävässä olevien rahoitusvarojen kirjaus tuloslaskelmaan					-889				-889		-889
Kassavirtasuojauksen kirjaus tuloslaskelmaan									0		0
Laskennallisten verojen osuus omasta pääomasta					6 079				6 079		6 079
Osakeantikulut							-530		-530		-530
Tuotot ja kulut kirjattuna suoraan omaan pääomaan					-16 268		-530	51 951	-16 797	894	-16 797
Tilikauden voitto									51 951		52 845
Tilikauden aikana kirjatut tuotot ja kulut	-	-	-	-	-16 268	-	-530	51 951	35 154	894	36 048
Osakeanti	9 608						45 783		55 391		55 391
Osingonjako									-14 825		-14 825
Muu muutos omassa pääomassa									0	12 515	12 515
Oma pääoma 1.1.2008	80 204	8 079	1 893	0	-17 965	0	45 254	207 045	324 510	14 499	339 009
Myytävässä olevien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon					-77 327				-77 327		-77 327
Kassavirtasuojauksen arvostuksen muutos käypään arvoon					18 339				18 339		18 339
Myytävässä olevien rahoitusvarojen kirjaus tuloslaskelmaan					34 314				34 314		34 314
Kassavirtasuojauksen kirjaus tuloslaskelmaan					-379				-379		-379
Laskennallisten verojen osuus omasta pääomasta					6 653				6 653		6 653
Osakeantikulut									0		0
Tuotot ja kulut kirjattuna suoraan omaan pääomaan					-18 400				-18 400		-18 400
Tilikauden voitto								5 170	5 170	624	5 795
Tilikauden aikana kirjatut tuotot ja kulut	-	-	-	-	-18 400	-	150	5 170	-13 229	624	-12 605
Osakeanti	45								195		195
Osingonjako				317					-20 051		-20 051
Muu muutos omassa pääomassa									394		394
Oma pääoma 31.12.2008	80 249	8 079	1 893	317	-36 365	103	45 404	192 138	291 818	24 957	316 775

Oman pääoman muutoksesta 8 969 (2007; 12 456) tuhatta euroa liittyy omistajasopimuksen mukaisesti Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n pääomitusta koskevaan vähemmistön osuuteen.

Konserni neljännesvuosittain

(1 000 euroa)	Q4 2008	Q3 2008	Q2 2008	Q1 2008	Q4 2007
Korkokate	26 655	25 179	25 265	23 854	23 760
Osinkotuotot	53	9	1 275	57	375
Palkkiotuotot netto	9 303	9 362	11 763	10 607	12 636
Henkivakuustoiminnan tuotot	-37 981	17 243	30 428	32 215	42 819
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	-3 172	-3 043	1 681	1 174	-362
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	3 073	1 316	356	1 265	62
Liiketoiminnan muut tuotot	7 994	3 049	2 107	1 809	1 009
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	5 924	53 116	72 875	70 982	80 298
Vakuutuskorvauskulut ja vastuuvelan muutos, netto	-4 947	-19 230	-25 309	-26 178	-40 874
Henkilöstökulut	-15 207	-12 703	-16 729	-15 965	-15 748
Muut hallintokulut	-10 128	-8 801	-10 236	-9 254	-10 249
Negatiivisen liikearvon tuloutus	-	-	-	-	-1 921
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-1 276	-1 604	-1 456	-1 346	-1 205
Muut liikekulut	-4 385	-3 633	-4 432	-3 736	-3 156
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-35 943	-45 970	-58 162	-56 479	-73 154
Arvon alentumistappiot ja arvonalentumisen peruutus aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-260	250	752	-	-
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista saamisista	-438	-267	45	-48	-213
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	6	299	143	-218	-290
Liikevoitto	-30 711	7 428	15 653	14 237	6 640

Konsernin tilinpäätöksen liitetiedot

Liite 1. Yhteenveto konsernin merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista

Hallitus hyväksyi 31.12.2008 päättyneen tilikauden toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen 27.2.2009 ja yhtiökokous vahvistaa sen 30.3.2009. Vuosikertomus julkaistaan 16.3.2009.

Konsernin emoyhtiö on Aktia Oyj, jonka kotipaikka on Helsinki. Kopio konsernin tilinpäätöksestä on saatavilla Aktia Oyj:ssä, Mannerheimintie 14 A, 00100 Helsinki.

Laatimisperusteet

Aktian konsernitilinpäätös on laadittu EU:n hyväksymien, kansainvälisten IFRS-kirjanpitostandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti siten kuin EU on standardit hyväksynyt. Konsernin tilinpäätöksen liitetietojen laadinnassa on huomioitu myös suomalainen kirjanpito- ja osakeyhtiölainsäädäntö sekä viranomaismääräykset. Konsernin tilinpäätös esitetään tuhansina euroina, ellei toisin mainita. Konsernin tilinpäätöksen arvostamisperusteena on alkuperäinen hankintameno, ellei tilinpäätösperiaatteissa toisin mainita.

IAS 39- ja IFRS 7 -standardeja koskevat helpotukset

Aktia ei ole soveltanut helpotuksia, jotka olisivat mahdollistaneet rahoitusvarojen takautuvan uudelleenluokittelun 1.7.2008 (Reclassification Amendments to IAS 39/IFRS 7).

Konserni ottaa käyttöön seuraavat IASB-standardit tilikaudella 2009:

IAS 1 Tilinpäätöstietojen esittäminen (muutettu)
Standardia on muutettu, jotta se antaisi enemmän tietoja yhtiöiden analysointia ja vertailua varten. Konserni käyttää uudistettua IAS 1:tä 1.1.2009 alkavalla tilikaudella. Tämä voi merkitä sitä, että konserni antaa sekä tuloslaskelman että laajennetun tuloslaskelman.

IFRIC 13 Kanta-asiakasohjelma

Tulkinta käsittelee kanta-asiakasohjelmien käsittelyä tilinpäätöksessä. Standardin soveltamisella ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan. Konsernissa on käytössä Aktia Korttibonus-bonusohjelma. Tätä standardia sovelletaan 1.1.2009 alkavalla tilikaudella.

IAS 23 Vieraan pääoman menot (muutettu)

Konsernissa ei tällä hetkellä ole pitkäaikaisia investointeja koskevia vieraan pääoman menoja. Konsernissa sovelletaan tätä standardia 1.1.2009 alkavalla tilikaudella.

Konserni ottaa käyttöön seuraavat IASB-standardit tilikaudella 2010:

IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen (muutettu)

1.1.2010 alkaen liiketoimintojen yhdistäminen kirjataan muutetun IFRS 3 -standardin mukaisesti. 1.1.2010 alkaen liiketoimintojen yhdistäminen lisää sekä tuloslaskelman että oman pääoman volatiliteettia.

IAS 27 Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös (muutettu)

Tässä muutetussa standardissa käsitellään vähemmistön osuutta koskevia tilinpäätösperiaatteita. Standardin soveltamisella ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

Konsolidointiperiaatteet

Yhdistelty tilinpäätös käsittää emoyhtiö Aktia Oyj:n ja kaikki sen tytäryhtiöt, joihin emoyhtiöllä on määräysvalta. Konsernilla katsotaan olevan määräysvalta, jos osakeomistus on yli 50 prosenttia äänistä (ml. potentiaaliset äänet) tai jos sillä muutoin on oikeus vaikuttaa yrityksen taloudelliseen asemaan ja toiminnallisiin strategioihin hyötyäkseen sen toiminnasta. Tytäryhtiöt yhdistellään hankintapäivästä myyntipäivään. Ennen 1.1.2004 hankitut tytäryhtiöt yhdistellään alun perin sovellettujen konsolidointiperiaatteiden mukaan viitaten IFRS 1 -standardin Ensimmäinen IFRS-standardin käyttöönotto sallimaan poikkeukseen. 1.1.2004 jälkeen hankitut tytäryhtiöt yhdistellään IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen mukaisesti.

Konsernitilinpäätös käsittää tytäryhtiöt, joiden äänimäärästä yhtiö omistaa suoraan tai epäsuorasti yli 50 prosenttia tai joissa yhtiöllä muutoin on määräysvalta (yli 50 prosenttia äänioikeutetuista osakkeista). Eliminoinnissa on käytetty hankintamenomenetelmää. Hankintamenomenetelmän mukaisesti ostetun yrityksen varat, velat, ehdolliset varat ja velvoitteet hankintahetkellä arvostetaan käypään arvoon. Käypään arvoon arvostuksen jälkeen syntyy joko liikearvo tai negatiivinen liikearvo. Liikearvo testataan ainakin tilinpäätöksen yhteydessä. Negatiivinen liikearvo tuloutetaan kokonaisuudessaan hankintahetkellä.

Konsernitilinpäätös käsittää osakkuusyhtiöt, joissa konserni omistaa 20–50 prosenttia äänistä tai joissa konsernilla muutoin on merkittävä vaikutusvalta. Osakkuusyhtiöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. Pääomaosuusmenetelmässä konsernin osuus osakkuusyhtiön omasta pääomasta ja tuloksesta

kasvattaa tai pienentää kirjattujen osakkeiden arvoa tilinpäätöshetkellä.

Konsernitalinpäätöksessä eliminoidaan kaikki sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat, osingot ja voitot.

Vähemmistön osuus esitetään erikseen yhdistellyssä omassa pääomassa. Se osa vähemmistön osuudesta, jota ei voi kirjata omaan pääomaan, kirjataan muihin velkoihin.

Segmenttiraportointi

Konserni noudattaa segmenttiraportoinnissa IFRS 8 -standardia. Konsernin toiminta on jaettu neljään liiketoiminta-alueeseen. Ne ovat Konttoritoiminta, Liikepankki & treasury, Varainhoito ja Henkivakuutus. Segmenttijaon tulee olla sellainen, että samanlaista liiketoimintaa harjoittavat liiketoiminta-alueet kuuluvat samaan segmenttiin. Tästä johtuen nykyiset Konttoritoiminta- ja Liikepankki & treasury -segmentit yhdistettiin 1.1.2009 alkaen yhteiseksi Pankkitoiminta-segmentiksi. Konserniin kuuluu 1.1.2009 alkaen myös Aktia Vahinkovakuutus, joka muodostaa oman Vahinkovakuutus-segmentin. Kullakin liiketoiminta-alueella on oma tulosvastuullinen johtaja.

Konttoritoimintaan kuuluvat Aktia Pankki Oyj:n konttoritoiminta, Aktian Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n kautta välittämät hypoteekkilainat, Aktia Kortti & Rahoitus Oy ja kiinteistönvälitysyhtiöt.

Liikepankki & treasury koostuu Aktia Pankki Oyj:n liikepankista ja treasuryä sekä tytäryhtiö Aktia Hypoteekkipankki Oyj:stä, lukuun ottamatta Aktian omia Aktia Hypoteekkipankin kautta välitettyjä lainoja, sekä tytäryhtiö Aktia Yritysrahoitus Oy:tä.

Varainhoitoon kuuluvat Aktia Pankki Oyj:n Helsingin yksityispankki, Aktia Pankki Oyj:n yhteisömyynti sekä tytäryhtiöt Aktia Rahastoyhtiö Oy ja Aktia Asset Management Oy Ab.

Henkivakuutus-segmentti koostuu Aktia Henkivakuutus Oy:stä.

Segmentti Muut sisältää Aktia Pankki Oyj:n kiinteistötoiminnan ja tietyt hallinnolliset toiminnot, joita ei ole allokoitu liiketoiminta-alueille. Tähän segmenttiin kuuluu myös tytäryhtiö Vasp-Invest Oy.

Allokointiperiaatteet

Eri segmenttien, erityisesti konttoritoiminnan, korkokatteisiin sisältyvät otto- ja antolainauksen marginaalit. Otto- ja antolainauksen viitekorkojen ja uudelleenhinnoittelujankkohtien eroavaisuudesta aiheutuva korkoriski siirretään konsernin sisäisten hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti treasuryyn. Treasury vastaa johdon valtuuttamana konsernin korkoriskistä, likviditeetistä

ja taseensuojaustoimenpiteistä. Keskitettyjen tukitoimintojen kulut allokoidaan liiketoiminta-alueille eri jakoperusteiden mukaisesti.

Aktia Oyj ja Aktia Pankki Oyj eivät toistaiseksi allokoimaa omaa pääomaa liiketoiminta-alueille. Muut koostuu tuloslaskelman ja taseen eristä, joita ei allokoimaa liiketoiminta-alueille.

Konsernin sisäiset transaktiot juridisten yksiköiden välillä eliminoidaan ja ilmoitetaan kunkin liiketoiminta-alueen sisällä, jos yksiköt kuuluvat samaan liiketoiminta-alueeseen. Konsernin sisäiset, eri segmentteihin kuuluvien juridisten yksiköiden väliset transaktiot kuuluvat eliminoiteihin.

Osuus osakkuusyriyten tuloksesta, hankintaeliminoinnit, vähemmistön osuus ja muut konsernijärjestelyt sisältyvät eliminoiteihin.

Segmenttien välinen hinnoittelu perustuu markkina-hintoihin.

Valuutan muuntaminen

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat ja velat on muunnettu euroiksi Euroopan keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin. Arvostuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on tuloslaskelmassa kirjattu valuuttatoiminnan nettotuotoiksi. Vakuutustoiminnasta syntyneet kurssierot sisältyvät sijoitustoiminnan nettotuotoihin.

Tuottojen ja kulujen tuloutusperiaatteet Korot ja osingot

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajalle. Tällä menetelmällä korkotuotot ja -kulut jaksotetaan rahoitusvälineen juoksuajalle tasaisesti suhteessa instrumentin ta-seessa olevaan pääomaan. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin liittyvät korkotuotot ja -kulut kirjataan tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot.

Kun rahoitusvaroihin kuuluvasta sopimuksesta on kirjattu arvonalentumistappio, koron kerryttämistä jatketaan alennetulle kirjanpitosaldolle sopimuksen alkuperäisellä efektiivisellä korolla.

Osingot ja osuudet kirjataan tuotoksi sinä tilikautena, jona oikeus niiden saamiseen on syntynyt.

Palkkiot

Palkkiotuotot ja -kulut kirjataan pääsääntöisesti jaksotusperiaatteen mukaisesti. Uusien tai uudistettujen vakuutusten hankintakulut kirjataan vakuutustoiminnassa palkkiokuluiksi, jotka sisältyvät muihin hallintokuluihin.

Vakuutusmaksut

Saatu maksutulo kirjataan tuloslaskelmaan. Maksut kirjataan maksutuloon vakuutuslajista riippuen joko veloitus- tai maksuperiaatteen mukaan. Maksusaatava kirjataan vain siinä tapauksessa, että vakuutusturva on voimassa tilinpäätöspäivänä, kuitenkin niin, että se osa vakuutusmaksuista, joka kokemuksen mukaan jää maksamatta, vähennetään maksutulosta.

Sijoitussidonnaiset sopimukset kirjataan kansallisten tilinpäätösperiaatteiden mukaan lähtökohtana sopimuksiin sisältyvä vakuutusriski tai vakuutuksenottajan oikeus vaihtaa sijoitussidonnaisten säästöjen tuottorakenne sellaiseksi, joka muodostuu korkotakuusta ja oikeudesta harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä.

Maksetut korvaukset kirjataan tuloslaskelmaan korvauskuluina.

Muut tuotot ja kulut

Taseensuojauksena säästöpankeille ja paikallisosuuspankeille välitetyjen johdannaisten tuotot on vuoden 2008 toisesta neljänneksestä alkaen tuloutettu suoraan. Aikaisemmin nämä tuotot jaksotettiin johdannaisten maturiteetin mukaan. Muutoksen vaikutus vuoteen 2008 oli 1,3 miljoonaa euroa, josta 1,2 miljoonaa euroa koskee vuotta 2007 ja sitä aikaisempia vuosia.

Poistot

Aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä tehdään lineaarisia suunnitelman mukaisia poistoja hankintahinnasta hyödykkeen taloudellisen eliniän mukaan. Yleensä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden jäännösarvoksi oletetaan nolla. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Hyödykelajien mukaiset arvioidut taloudelliset eliniät

Rakennukset	40 vuotta
Rakennusten peruskorjaukset	5–10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–5 vuotta
Aineettomat oikeudet (IT-lisenssit)	3–5 vuotta
Aineettomat oikeudet (hankittu asiakaskanta, Aktia Henkivakuutus Oy)	2 vuotta

Jos käyttöomaisuus luokitellaan IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetettavat toiminnot -standardin mukaisesti, poistoja ei tehdä.

Korvaukset henkilökunnalle Eläkejärjestelyt

Konserni kirjaa kaikki eläkejärjestelyt maksuperusteisina. Maksuperusteisissa eläkejärjestelyissä konserni maksaa kiinteät maksut eläkevakuutusyhtiöille. Konsernilla ei tämän jälkeen ole juridista tai todellista velvollisuutta maksaa muita maksuja, jos eläkevakuutusyhtiöllä ei ole riittäviä varoja maksaa henkilöstön eläkkeitä kuluvalta tai aiemmilta jaksoilta. Merkittävän maksuperusteinen järjestely on työntekijän eläkelain

mukainen perusvakuutus. Ulkopuoliset eläkevakuutusyhtiöt vastaavat tästä eläketurvasta konserniyhtiöissä. Maksuperusteisiksi luokiteltujen järjestelyjen eläkevakuutusmaksut on tilinpäätöksessä jaksotettu vastaamaan suorituspalkkoja.

Konsernissa on myös tiettyjä vapaaehtoisia etuuspohjaisia järjestelyjä. Etuuspohjaisissa järjestelyissä konsernille jää velvoitteita tilikauden maksujen jälkeen ja konserni kantaa näiden vakuutusmatemaattisen ja/ tai sijoitusriskin. Konsernin etuuspohjaiset järjestelyt ovat konsernin sisäisiä ja sisältyvät vakuutustoiminnan vastuuvelkaan, eikä näillä järjestelyillä ole merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

Osakeperusteiset korvaukset

Osakeperusteiset korvaukset koskevat työntekijöille tehdystä työstä korvauksena maksettavien oman pääoman ehtoisten instrumenttien siirtämistä. Konsernissa on johtavassa asemassa olevien avainhenkilöiden kanssa tehty kolmevuotinen kannustesopimus, jonka mukaisten tavoitteiden on täytyttävä, jotta maksu suoritetaan. Konsernissa tehdään juoksevasti kannustesopimuksen todennäköisen toteuman arviointia ja kirjataan jaksotettu oman pääoman lisäys (osakeperusteisten korvausten rahasto). Tuloslaskelmaan oman pääoman muutos kirjataan palkkakuluina.

Verot

Tuloslaskelman verot koostuvat vuoden ja aikaisempien vuosien tuloveroista ja laskennallisista veroista. Verokulu kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi koskien eria, jotka kirjataan suoraan omaan pääomaan, jolloin myös verovaikutus kirjataan osaksi omaa pääomaa. Tuloverot kirjataan vuoden arvioidun verotettavan tulon perusteella. Laskennalliset verot kirjataan varojen ja velkojen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välisen eron mukaan. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Rahoitusvarat

Rahoitusvaroiksi kirjataan saamistodistukset (velkakirjat), saamiset luottolaitoksilta, saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sekä osakkeet ja osuudet. Aktia soveltaa rahoitusvaroihin IFRS-sääntöjä, jotka tulivat voimaan 1.1.2005 ja joissa rahoitusvarat jaetaan neljään arvostusluokkaan.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Luokkaan Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältyvät kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat. Luokkaan on kirjattu saamistodistukset ja muut julkisesti noteeratut kotimaiset ja ulkomaiset arvopaperit, joilla käydään aktiivisesti

kauppaa ja jotka on hankittu lyhyen aikavälin ansaintatarkoituksessa. Ne on merkitty käypään arvoon siten, että arvonmuutokset kirjataan juoksevasti tuloslaskelmaan. Strukturoidut joukkovelkakirjalainat, kytkettyjä johdannaisia sisältävät sijoitukset, luokitellaan vuoden 2008 toisesta neljänneksestä alkaen kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin, mikä merkitsee sitä, että arvonmuutos kirjataan juoksevasti suoraan tuloslaskelmaan.

Vakuutustoiminnassa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi on luokiteltu sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset, jotka esitetään taseessa omana eräänään.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellaan saamistodistukset sekä osakkeet ja osuudet, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa eikä eräpäivään asti. Realisoitumaton arvonmuutos kirjataan omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon vähennettynä laskennallisilla veroilla, kunnes myynti tapahtuu tai realisoitumaton tappio katsotaan pysyväksi. Myynnin tai arvonalentumistappion sattuessa kertynyt realisoimaton voitto tai tappio siirretään tuloslaskelman erään Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot. Vakuutustoiminnassa nämä voitot tai tappiot kirjataan Sijoitustoiminnan nettotuottoihin.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Eräpäivään asti pidettäviin sijoitusarvopapereihin kirjataan saamistodistukset, jotka on tarkoitus pitää eräpäivään saakka. Nämä arvopaperit kirjataan jaksotettuun hankintamenuun. Jos on objektiivista näyttöä siitä, että tällaisesta arvopaperista ei saada täyttä takaisinmaksua tilikauden lopussa, ero hankintamenuun on kirjattu kuluna. Hankintamenuun ja nimellisarvon välinen erotus on jaksotettu korkotuotoiksi tai niiden vähennyksiksi.

Jos ryhmään Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset kuuluvia sijoitusarvopapereita myydään ennen eräpäivää, ne luokitellaan uudelleen ryhmään Myytävissä olevat rahoitusvarat. Syynä uudelleenluokitteluun on se, että sijoituksia (merkittävä summa) koskeva tarkoitus tai kyky muuttuu niin, että tämän ryhmän käyttöön oikeuttavat ehdot eivät enää täyty. Tällaisen uudelleenluokittelun jälkeen arvopaperit kirjataan Myytävissä olevat rahoitusvarat -luokkaan ainakin kahtena peräkkäisenä tilikautena.

Lainat ja muut saamiset

Lainoiksi ja muiksi saamisiksi luokitellaan saamiset luottolaitoksilta sekä saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Nämä saamiset kirjataan jaksotettuun hankintamenuun.

Käypään arvoon arvostamisen määritelmä

Noteerattujen osakkeiden ja rahoitusmarkkinavälineiden käypä arvo on niiden viimeksi noteerattu ostokurssi tilinpäätöspäivänä. Instrumenteista, joiden ostokurssia ei ole noteerattu tilinpäätöspäivänä, on käytetty viimeisintä noteerattua ostokurssia. Jos tietyn rahoitusvälineen markkina ei ole aktiivinen, käypä arvo saadaan markkinatoimijoiden hinnoittelussaan yleisesti käyttämällä arvostustekniikoilla.

Arvostustekniikoissa yhdistetään markkinatoimijoiden hinnoittelussa käyttämiä tekijöitä, ja ne perustuvat yleisesti hyväksytyihin rahoitusvälineiden hinnoittelumenetelmiin.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelmaan, jos yrityksen, johon sijoitus on tehty, taloudellinen tilanne on huonontunut merkittävästi. Kriteerit ovat seuraavat:

- yritys on asetettu konkurssiin tai se on maksukyvytön
- yritys on tehnyt yrityssaneeraussopimuksen tai hakenut suojaa velkojiaan vastaan tai on keskellä velkoihin vaikuttavan laajan uudelleenjärjestelyä.

Kun jokin yllä mainituista kriteereistä täyttyy, arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentuminen on markkina-arvon ja hankinta-arvon välinen erotus tilinpäätöshetkellä. Jos markkina-arvoa ei ole tai on erityistä syytä olettaa, että markkina-arvo ei edusta arvopaperin todellista arvoa tai konsernilla on määräysvaltaa yhtiössä, arvonalentumispäätös tehdään konsernin hallituksen vahvistaman erillisen arvion perusteella.

Osakkeista ja osakerahastosijoituksista tehdään arvonalentumiskirjaus myös siinä tapauksessa, että sijoituksen arvo on laskenut merkittävästi tai pitkäaikaisesti. Lasku on merkittävä, kun arvostusajankohdan ympärillä olevien 10 pankkipäivän keskikurssin (5 pankkipäivää ennen ja 5 pankkipäivää jälkeen) ja hankinta-arvon välinen ero ylittää tietyt volatilitteerijat.

Volatilitteettia kvantifoidaan beetakertoimilla, jotka mittaavat osakkeiden riskiä suhteessa markkinoihin (vertailuindeksi). Osakerahastojen osalta indeksi on sama kuin osakerahastojen vertailuindeksi. Erillisten osakkeiden indeksi on toimialaindeksin ja maantieteellisen indeksin yhdistelmä. Näiden kahden indeksin painot lasketaan erikseen kullekin osakkeelle sovittamalla ne historialliseen arvonkehitykseen ja maksimoimalla osakkeen ja indeksin välinen korrelaatio. Samaa menetelmää käytetään konsernin Value-at-Risk-mallissa.

Arvon lasku on pitkäaikainen, kun arvostusajankohdan ympärillä olevien 10 pankkipäivän keskiarvo (5 pankkipäivää ennen ja 5 pankkipäivää jälkeen) on 18 kuukauden ajan ollut yhtäjaksoisesti hankinta-arvoa alhaisempi.

Jos jokin yllä mainituista kriteereistä täyttyy, arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentumisen määrä on tilinpäätöshetken markkina-arvon ja hankinta-arvon välinen erotus.

Rahoitusvarojen oston tai myynnin kirjaus

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivän mukaan (trade date).

Saamistodistukset

Saamistodistukset kuuluvat kaikkiin kolmeen luokkaan (Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, Myytävissä olevat rahoitusvarat ja Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset) ja ne luokitellaan hankinnan yhteydessä käyttötarkoituksen mukaan. Luokittelua ei muuteta sen jälkeen.

Muut rahoitusvelat

Muut rahoitusvelat merkitään taseeseen sopimuksenteohetkellä hankintamenoon ja sen jälkeen jaksotettuun hankintamenoon. Liikkeeseen laskettujen velkojen katsotaan kuuluvan pankin perusliiketoimintaan, ja ne sisältyvät juoksevaan toimintaan, kun taas velkojen, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, katsotaan kuuluvan rahoitustoimintaan.

Johdannaissopimukset

Kaikki johdannaissopimukset kirjataan taseeseen ja arvostetaan käypään arvoon. Johdannaiset, joiden käypä arvo on positiivinen, kirjataan varoiksi erään Johdannaiset. Johdannaiset, joiden käypä arvo on negatiivinen, kirjataan veloiksi erään Johdannaiset.

Suojauslaskenta

IAS 39 käsittää suojaavien johdannaisten ja kohdeetuutena olevan suojattavan erän kirjaamisen periaatteet ja säännöt, ns. suojauslaskennan. IAS 39 voimaantulon myötä kaikki johdannaiset arvostetaan käypään arvoon. Aktia on IFRS-säännösten mukaan kirjannut suojauslaskennan joko käyvän arvon tai rahavirran suojauslaskentana. Aktiassa sovelletaan Euroopan unionin hyväksymää IAS 39:n ”carve out” -mallia, minkä ansiosta suojauslaskentaa voidaan soveltaa myös vaadittaessa maksettaviin tase-eriin sekä niin varojen kuin velkojenkin salkunsuojauksiin. Tavoitteena on neutraloida käyvän arvon potentiaalinen muutos.

Aktian suojauslaskentapolitiikan tarkoituksena on täyttää IAS 39:n vaatimukset. Suojaavan johdannaisten ja suojattavan erän suojaussuhde sekä riskienhallinnan

tavoitteet ja strategia dokumentoidaan suojauksen alkaessa. Suojauslaskentaa sovellettaessa suojauksen tulee olla erittäin tehokas. Suojausta pidetään tehokkaana, jos suojaavan johdannaisten käyvän arvon muutosten voidaan suojauksen alussa ja koko juoksuajana odottaa neutraloivan suojattavan erän käyvän arvon muutokset. Toteutuman tulee olla 80–125 prosenttia. Suojauslaskennan tehokkuutta jälkikäteen arvioitaessa Aktia arvostaa suojaavan johdannaisten käypään arvoon ja vertaa tämän arvon muutosta suojattavan erän käyvän arvon muutokseen. Tehokkuutta mitataan kumulatiivisesti.

Jos suojaussuhde ei täytä vaatimuksia, suojauslaskenta lopetetaan. Johdannaisten realisoimattoman arvon muutos kirjataan käypään arvoon tuloslaskelman korokatteeseen siitä alkaen, kun suojausta viimeksi pidettiin tehokkaana.

Käyvän arvon suojaus

Käyvän arvon suojausta sovelletaan johdannaisiin, joita käytetään tiettyyn riskiin liittyvän varan tai velan käyvän arvon muutosten suojaukseen. Aktiassa varojen ja velkojen käyvän arvon muutoksiin liittyvä riski koskee pääasiassa lainoja, arvopapereita ja kiinteäkorkoista otolainasta, joka aiheuttaa korkoriskin. Johdannaisten käyvän arvon muutokset ja suojattavan erän käyvän arvon muutokset on kirjattu erikseen tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Jos suojaus on tehokas, käyvän arvon muutokset kumoavat toisensa, mikä merkitsee sitä, että nettotulos on lähellä nollaa. Suojaavina johdannaistena käytetään koronvaihtosopimuksia ja korkotermiinejä.

Rahavirran suojaus

Rahavirran suojausta sovelletaan tulevien korkovirtojen, kuten vaihtuvakorkoisten varojen ja velkojen koronmaksun suojaamiseksi. Käyvän arvon muutoksen tehokkaan suojauksen osuus kirjataan omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon ja tehoton osuus tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan sille kaudelle, jona suojauksen kohteena olevat rahavirrat tuloutuvat. Suojaavina johdannaistena käytetään koronvaihtosopimuksia, korkotermiinejä ja korko-optioita. Korko-optioiden osalta vuoden 2007 tilinpäätösperiaatteita on muutettu koskien aika-arvon kirjausta. Korko-optioiden aika-arvon muutos on vuoden 2008 tilinpäätöksestä alkaen kirjattu tuloslaskelmaan. Tämän vaikutus vuoden 2008 tulokseen oli 0,4 miljoonaa euroa.

Muut tulosvaikutteisesti arvostetut johdannaissopimukset (back-to-back-suojaus kolmansien osapuolten kanssa)

Muut johdannaissopimukset ovat lähinnä paikallispankeille välitettyjä korkojohdannaisia, jotka on suojattu back-to-back kolmannen osapuolen kanssa. Nämä korkojohdannaiset arvostetaan käypään arvoon, ja tulosmuutos kirjataan erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Johdannaissopimusten vastapuoliriskiä on rajoitettu paikallispankkien kanssa tehdyillä keskinäisillä panttaussopimuksilla ja kolmansien vastapuolten kanssa sovelletaan yksilöllisten ISDA/CSA-vakuusmenetelmien (Credit Support Annex) ehtoja.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusjohdannaiset

Johdannaiset, joita ei ole luokiteltu suojaaviksi johdannaisiksi ja jotka eivät ole tehokkaita sellaisinaan, luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi johdannaisiksi

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusjohdannaiset arvostetaan ensin käypään arvoon, mutta transaktionkulut kirjataan suoraan tuloslaskelmaan, ja uudelleenarvioidaan jatkuvasti käypään arvoon. Johdannaiset kirjataan taseeseen varoina, kun niiden käypä arvo on positiivinen, ja velkoina, kun niiden käypä arvo on negatiivinen. Käyvän arvon muutokset ja realisoidut voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan. Vakuutustoiminnan tulosvaikutteisesti käypään arvoon arvostettavat johdannaiset sisältyvät erään Sijoitustoiminnan nettotuotot, laskuperustekorkeidonnaiset vakuutukset, kun taas vastaavat pankkitoiminnan johdannaiset sisältyvät erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot.

Takaisinostosopimukset

Aidolla takaisinostosopimuksella, nk. repolla (repurchase agreement), tarkoitetaan sopimusta, jossa osapuolet sopivat arvopapereiden myynnistä sekä vastaavien varojen takaisinostosta määrättyyn hintaan. Takaisinoston yhteydessä myyty arvopaperi kirjataan edelleen taseeseen ja saadut likvidit varat kirjataan rahoitusvelaksi. Myyty arvopaperi kirjataan myös asetetuksi pantiksi. Ostetusta arvopaperista maksetut likvidit varat kirjataan myyvän osapuolen antolainauksena.

Käteiset varat

Käteiset varat koostuvat kassasta, pankkisaamisista, Suomen Pankin sekkitilistä ja alle 3 kuukauden lyhytaikaisista talletuksista. Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta sisältyvät Lainoihin ja muihin saamisiin. Rahavirtalaskelman rahavaroihin sisältyvät käteiset varat ja vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Konsernin kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on käyttötarkoituksen mukaisesti jaettu konsernin omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Sijoituskiinteistöjen tarkoituksena on tuoda vuokratuloja ja tuottaa pääomalle arvonnousua. Jos vain osa kiinteistöstä on konsernin omassa käytössä, jaottelu on tehty kuhunkin käyttötarkoitukseen tarkoitettujen neliömetrien mukaan. Sekä omassa käytössä olevat kiinteistöt että sijoituskiinteistöt on arvostettu hankintamenoon. Rakennukset poistetaan niiden taloudellisen eliniän mukaan lineaarisesti 40 vuoden aikana. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon arvioinnissa on käytetty rahavirtalaskelman mukaan tehtyä ulkopuolista arviota tai markkinoilta saatavien vuokratulojen perusteella tehtyä sisäistä arviota. Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden kirjanpitoarvoja ei ole korotettu. Jos kiinteistön tai kiinteistöosakkeiden todennäköinen luovutushinta on olennaisesti ja pysyvästi hankintamenoa alhaisempi, arvonalentuminen on kirjattu kuluksi tuloslaskelmaan. Jos on todennäköistä objektiivista näyttöä arvonalentamistarpeesta, hyödykkeen arvo tutkitaan.

Muut aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyin hankintameno määräisinä. Suunnitelman mukaiset poistot tehdään hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Myyntitarkoituksessa pidettävät varat

Käyttöomaisuus tai myyntiryhmä luokitellaan Myyntitarkoituksessa pidettäviin varoihin, jos hyödyke voidaan myydä välittömästi noudattaen tavallisia, tällaisen hyödykkeiden myynnissä noudatettavia ehtoja. On myös oltava hyvin todennäköistä, että myynti tapahtuu. Jotta myynti olisi hyvin todennäköinen, tulee johtoryhmän olla tehnyt päätös hyödykkeen myyntisuunnitelmasta ja aktiivisen työn ostajan löytämiseksi ja suunnitelman toteuttamiseksi tulee olla aloitettu.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttämisen tulee ajankohtaiseksi ja konserni voi luotettavalla tavalla arvioida velvoitteen määrän. Jos osasta veloitetta on mahdollisuus saada korvausta kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erillisenä eränä, kun on käytännössä varmaa, että korvaus saadaan. Varaukset tarkistetaan jokaisena tasepäivänä ja korjataan tarvittaessa. Varaus arvostetaan sen määrän nykyarvoon, joka odotetaan vaadittavan velvoitteen täyttämiseksi.

Konserni vuokralle antajana Rahoitusleasingosopimukset

Sellaisten hyödykkeiden vuokraaminen, joissa kohteen omistamiseen liittyvät taloudelliset riskit ja edut olennaisilta osin siirtyvät konsernilta vuokralle ottajalle, luokitellaan rahoitusleasingiksi ja hyödykkeet kirjataan vuokralle ottajan taseeseen. Leasingjakson alussa konsernille muodostuu vuokralle ottajalta saaminen, joka maksetaan takaisin leasingjakson pituuden mukaisesti. Kukin leasingmaksu jakautuu korkoon ja saamisen osamaksuun. Korkotuotto jakautuu vuokra-ajalle niin, että jokaiselle tilikaudelle tulee kiinteää korkokantaa vastaava määrä kunakin tilikautena kirjatusta saatavista.

Konserni vuokralle ottajana Käyttöleasingosopimukset

Käyttöleasingiksi luokitellaan leasing, jossa vuokralle antaja pitää itsellään kohteen omistamiseen liittyvät olennaiset taloudelliset riskit ja edut, kun taas hyödykkeet kirjataan vuokralle antajan taseeseen. Käyttöleasingosopimusten leasingvuokrat kirjataan tuloslaskelmaan vuokrakuluina.

Vakuutus- ja sijoitussopimukset Vakuutus- ja sijoitussopimusten luokittelu

Vakuutusosopimukset kirjataan IFRS 4:n mukaan ja luokitellaan joko vakuutusosopimuksiksi tai sijoitussopimuksiksi. Vakuutusosopimuksissa merkittäviä vakuutusriskejä siirretään vakuutuksenottajalta vakuutuksenantajalle. Jos sopimuksen nojalla siirtyvä riski on luonteeltaan rahoitusriski eikä merkittävä vakuutusriski, sopimus luokitellaan sijoitussopimukseksi. Sijoitussopimuksiin, joissa on oikeus harkinnanvaraisiin etuihin (asiakashyvityksiin) tai jotka voidaan vaihtaa tällaisiin sopimuksiin, sovelletaan IFRS 4:n antamaa mahdollisuutta kirjata ne vakuutusosopimuksiksi. Kapitalisaatiosopimuksiin ei liity vakuutusriskiä, minkä vuoksi ne on luokiteltu sijoitussopimuksiksi.

Sijoitussidonnaisissa sopimuksissa vakuutuksenottaja valitsee sopimukseen liittyvät sijoituskohteet.

Jälleenvakuutus

Jälleenvakuutusosopimukset täyttävät IFRS 4:n vakuutusosopimuksille asettamat vaatimukset. Jälleenvakuutusosopimuksilla tarkoitetaan sopimuksia, joiden mukaan vakuutusosointa voi saada korvauksia toiselta vakuutusyhtiöltä, jos se itse on korvausvelvollinen tehdyn vakuutusosopimuksen perusteella. Maksetut vakuutusmaksut jälleenvakuuttajille tai jälleenvakuutuksesta saadut maksut kirjataan maksutuloon ja korvauksiin liittyviin kuluihin erään Maksetut korvaukset. Jälleenvakuutusosopimusten perusteella saatavat korvaukset kirjataan taseen varoihin. Jälleenvakuuttajille maksamattomat maksut kirjataan taseen velkoihin. Jälleenvakuutusosopimuksiin liittyvät saamiset ja velat arvostetaan samoin kuin jälleenvakuutettuihin vakuutusosopimuksiin liittyvät saamiset ja velat.

Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista

Vakuutusosopimusten velat käsitellään IFRS 4 -standardin ensimmäisessä vaiheessa aikaisempien kansallisten laskentaperiaatteiden mukaan, tasoitusmäärää ja sijoitussopimuksiksi luokiteltuja sopimuksia lukuun ottamatta. Korvauskulujen vuosittaisten poikkeusten tasoittamiseen tarkoitettua tasoitusmäärää ei IFRS:n mukaan voi kirjata velaksi. IFRS-konsernitilinpäätöksessä tasausmäärä on siirretty omaan pääomaan ja laskennallisiin verovelkoihin. Tasoitusmäärän vuosittainen vaihtelu kirjataan tulososuutena ja laskennallisten verojen muutoksena.

Kapitalisaatiosopimusten velkoja ei kirjata vakuutusosoteknisinä varauksina vaan rahoitusvelkoina.

Vastuuvelkakäsitettä käytetään tilinpäätöksessä samassa merkityksessä kuin vakuutus- ja sijoitussopimusten velkoja. Vakuutusosopimusten, joihin liittyy oikeus harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä, vastuuvetkaa nimitetään laskuperustekorkosidonnaisten vakuutusten vastuuvetaksi. Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvetka koostuu sijoitussidonnaisten vakuutusosopimusten vastuuvetasta.

Vastuuvelka lasketaan siten, että tulevat edut diskontataan nykyarvoon vähennettynä tulevilla maksuilla, tai siten, että maksetut vakuutusmaksut hyvitetään laskentakoroilla ja eri hyvityksillä ja niistä veloitetaan kulut ja riskipreemiot. Laskelmissa käytetään oletuksia laskentakorosta, kuolevuudesta sekä kunkin tuotteen laskentaperiaatteissa mainituista rasitteista. Tiettyjen tuotteiden osalta käytetään kuitenkin turvaavampaa korkoa ja kuolevuusoletusta tilinpäätöksen perusteiden mukaisesti. Vakuutusvastuuseen tehdään tunnettuja ja tuntemattomia vahinkoja koskeva varaus. Vahvistetut asiakashyvitykset sisältyvät kokonaisuudessaan vastuuvetkaan.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvetka lasketaan vakuutukseen liittyvien rahastojen kurssien pohjalta.

Riskivakuutuksissa yhtiön omakustannusmäärän ylittävä osa jälleenvakuutetaan.

Vakuutusosoinnin velan riittävyystesti

Arvio siitä, onko taseeseen kirjattu vastuuvetka riittävä, tehdään tilinpäätöshetkellä. Jos testi osoittaa, että vastuuvetka on riittämätön, vastuuvetkaa kasvatetaan.

Vakuutusosoinnin kohtuusperiaate

Vakuutusyhtiölain 13 luvun 3 §:n mukaan vakuutuksessa on noudatettava ns. kohtuusperiaatetta sellaisten vakuutusten kohdalla, jotka vakuutusosopimuksen mukaan oikeuttavat lisäetuihin.

Vakuutustoiminnan tavoitteena on, että laskuperustekorona ja laskuperustekorokosidonnaisten eläkevakuutussäästöjen vuosittain vahvistettujen asiakashyvitysten summa on korkeampi kuin Suomen valtion 10-vuotisen joukkovelkakirjalainan tuotto ja että laskuperustekorokosidonnaisten säästö- ja sijoitusvakuutussäästöjen tuotto on samalla tasolla kuin Suomen valtion 5-vuotinen joukkovelkakirjalainan tuotto. Lisäksi yhtiön vakavaraisuuden tulee pysyä tasolla, joka mahdollistaa asiakashyvitysten maksun ja voitonjaon osakkeenomistajille.

Aktia Henkivakuutuksen hallitus päättää asiakashyvityksistä vuosittain.

Oma pääoma

Liikkeeselaskukulut, jotka ovat suoraan kohdistettavissa uusien osakkeiden liikkeeselaskemiseen tai uuden liiketoiminnan hankkimiseen, esitetään omassa pääomassa vapaan oman pääoman rahaston saadun tulo vähennyksenä.

Osingot osakkeenomistajille kirjataan omaan pääomaan silloin kun yhtiökokous päättää niistä.

Vähemmistön osuus

Joulukuussa 2008 Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n vähemmistöomistajien sopimukset neuvoteltiin uudelleen niin, että koko vähemmistön osuus kirjataan osaksi konsernin omaa pääomaa. Tytäryhtiöiden Aktia Kortti & Rahoitus Oy, Aktia Yritysrahoitus Oy ja Aktia Asset Management Oy Ab vähemmistöomistajien sopimuksissa on lunastuslausekkeita ja niiden vähemmistöosuudet kirjattiin IAS 32.25(a):n mukaisesti velaksi 31.12.2008. Tuloslaskelmassa tämän velan muutos kirjataan luokitusmuutoksen päivämäärästä alkaen henkilöstökuluksi.

Johdon harkintaa edellyttävät tilinpäätösperiaatteet

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaan edellyttää tiettyjä johdon tekemiä arvioita ja oletuksia, jotka ovat vaikuttaneet tilinpäätöksessä esitettäviin tuottoihin, kuluihin, varoihin ja velkoihin sekä ehdollisiin velkoihin.

Konsernin keskeiset oletukset koskevat tulevaisuutta ja tilinpäätöspäivän arvioihin liittyviä keskeisiä epävarmuustekijöitä ja liittyvät mm. käyvän arvon arviointiin, rahoitusvarojen, lainojen ja saamisten sekä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisiin ja vakuutusmatemaattisissa laskelmissa käytettyihin oletuksiin.

Käyvän arvon arviointi

Markkinahintatiedon ollessa rajoitettua julkisesti noteeraamattomien rahoitusvarojen tai muiden rahoitusvarojen arviointi edellyttää johdon harkintaa. Käypään arvoon arvostamisen periaatteet kuvataan kohdassa

”Käypään arvoon arvostamisen määritelmä”. Eräpäivään saakka pidettävien rahoitusvarojen käyvät arvot ovat alttiita korkotason muutoksille, instrumenttien likviditeetille ja riskipremioille.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konsernissa arvioidaan kunkin tasepäivän osalta, onko olemassa objektiivista näyttöä, että muiden kuin käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattujen rahoitusvarojen arvo on alentunut. Periaatteet esitetään kohdassa Rahoitusvarojen arvonalentuminen.

Arvonalentumistappiot lainoista ja saamisista

Lainojen ja saamisten arvonalentumisia kirjataan kohdistettuina ja ryhmäkohtaisesti. Arvonalentuminen kirjataan kohdistettuna vain, jos on objektiivista näyttöä siitä, että asiakkaan maksukyky on heikentynyt sen jälkeen, kun saaminen alunperin kirjattiin taseeseen. Objektiivista näyttöä ovat velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, taloudellisista tai juridisista syistä annettu lievennys, jota lainantaja ei olisi muutoin harkinnut tai velallisen konkurssi tai muu taloudellinen uudelleenjärjestely.

Saamisen arvo on laskenut, jos arvioitu saamisen tuoma rahavirta - vakuuden käypä arvo huomioon ottaen - on pienempi kuin luoton kirjanpitoarvon ja luoton maksamattomien korkojen summa. Arvioitu tuleva rahavirta diskontataan luoton alkuperäisellä todellisella korolla. Jos luoton korko on vaihtuva, diskonttauskorkona käytetään tarkistushetken sopimuskorkoa. Arvonalentumiseksi kirjataan luoton kirjanpitoarvoa alemman rahavirran palautusten ja peruutusten nykyarvon ja luoton kirjanpitoarvon erotus.

Ryhmäkohtainen arvonalentumiskirjaus on perusteltu, jos on objektiivista näyttöä siitä, että luottosalkkujen saamisen takaisinmaksuun liittyy epävarmuutta. Analyysi perustuu historialliseen analyysiin maksukyvyttömyystilanteen todennäköisyydestä ja sen aiheuttamasta tappiosta makro- ja mikrotalouden tapahtumat sekä kokemuseräinen arvio huomioon ottaen. Odotettujen tappioiden arviointi ryhmäkohtaisista arvonalentumisista päätettäessä tehdään 12 kuukauden aikahorisontilla. Pankin yritystoiminnan asiakasrahoitusten arvonalentumiskirjauksia tehdään vain kohdistetusti, kun on kysymys rajoitetusta määrästä tietyn toimialan asiakkaita.

Vakuutusmatemaattiset laskelmat

Vastuuvelan laskeminen on aina epävarmaa, koska vastuovelka perustuu oletuksiin tulevasta korkotilanteesta, kuolevuudesta, sairastuvuudesta ja kulutasosta. Tämä selostetaan tarkemmin kohdassa Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista.

1. Yleistä	41
2. Riskienhallinta	41
3. Konsernin pääomanhallinta ja riskinkantokyky.....	41
3.1 Viranomaismääritelmän mukainen vakavaraisuus ja vakavaraisuusaste	41
3.2 Kattava pääoma-arvio	42
3.3 Viranomaisvakavaraisuuden vaikutukset epäsuotuisassa markkinatilanteessa	43
3.4 Pääomavaateiden alustava sisäinen arviointi (taloudellinen pääoma).....	43
3.5 Kattava riski- ja pääoma-arvio mukaan lukien vähimmäisvakavaraisuusvaateen ulkopuoliset riskit.....	43
3.6 Vakavaraisuustavoitteet.....	43
4. Luotto- ja vastapuoliriskit	43
4.1 Luotto- ja vastapuoliriskienhallinta ja raportointi.....	44
4.1.1 Pankkitoiminnan luottoriskit.....	44
4.1.2 Luotonanto kotitalouksille.....	44
4.1.3 Luotonanto yrityksille	45
4.1.4 Luotonannon keskittymäriskit.....	46
4.1.6 Luotto- ja takausaatavien arvonalentumiset	47
4.1.7 Luotonanto paikallispankeille.....	47
4.2 Pankkikonsernin sijoitustoiminnan vastapuoliriskit.....	47
4.3 Henkivakuutusyhtiön sijoitustoiminnan vastapuoliriskit.....	48
4.4 Maariskit.....	49
5. Rahoitus- ja maksuvalmiusriskienhallinta	49
5.1 Pankkitoiminnan rahoitus- ja maksuvalmiusriskit	49
5.2 Henkivakuutustoiminnan maksuvalmiusriskit.....	50
6. Markkinariskien hallinta.....	50
6.1 Pankkitoiminnan markkinariskit	50
6.1.1 Hintariski	51
6.1.2 Rakenteellinen korkoriski.....	51
6.1.3 Valuuttakurssiriski	51
6.1.4 Osakeriski.....	51
6.1.5 Kiinteistöriski.....	51
6.2 Henkivakuutusyhtiön markkinariskit.....	52
6.2.1 Vastuuvelan korkoriski	52
6.2.2 Osakeriski.....	52
6.2.3 Kiinteistöriski.....	53
6.2.4 Valuuttakurssiriski	53
7. Vakuutustekniset riskit	53
8. Operatiivisten riskien hallinta.....	54
8.1 Oikeudelliset riskit.....	54
 Liitteet:	
Konsernin pankkitoiminnan vakavaraisuus ja vastuut	55–59

1. Yleistä

Riskillä tarkoitetaan odotettua tai odottamatonta tapahtumaa, jolla on negatiivinen vaikutus tulokseen (tappio). Käsitteeseen kuuluu toisaalta tietyn tapahtuman todennäköisyys, toisaalta tapahtuman mahdolliset seuraukset.

Konserni harjoittaa pankki-, pääomamarkkina- ja henkivakuutustoimintaa, minkä vuoksi sekä riskit että aktiivinen riskienhallinta ovat toiminnan olennaisia osia. Suurimmat konsernin toimintaa koskevat riskit ovat pankkitoiminnan luottoriski ja henkivakuutustoiminnan markkinariski. Operatiivinen riski ja liiketoimintariski koskevat kaikkia toiminta-alueita. Myös pankki- ja vakuutustoiminnan rakenteellinen korkoriski sekä pankkitoiminnan maksuvalmiusriski ovat merkittäviä. Konsernin riskipolitiikka on konservatiivista.

Pankkitoiminnan tulokseen vaikuttavat pääasiassa liiketoiminnan volyyymi, otto- ja antolainausmarginaalit, taseen rakenne, yleinen korkotaso ja arvonalentumiset sekä kustannustehokkuus. Yllättävät luottoriskin tai operatiivisen riskin toteumat aiheuttavat tulosvaihtelua pankkitoiminnassa. Volyymin ja korkomarginaalin muutoksiin liittyvät liiketoimintariskit vaikuttavat hitaasti ja niitä hallitaan hajautuksella ja sopeuttamistoimilla.

Varainhoitotoiminnan tulokseen vaikuttaa liiketoiminnan, palkkioiden ja kustannustehokkuuden negatiivinen kehitys. Tehostaminen, sopeuttaminen ja vaihtoehtoisten tuotteiden ja prosessien kehittäminen vähentävät pääomamarkkinatoiminnan liiketoimintariskejä.

Henkivakuutustoiminta perustuu vahinkotapahtumien aiheuttaman riskin sekä varojen ja velkojen rahoitusriskien kantamiseen ja hallitsemiseen. Henkivakuutustoiminnan tulostuottoon liittyvät pääasiassa sijoitustoiminnan markkinariskeihin ja vastuuvelan korkoriskisiin. Vakuutusentottaja kantaa itse sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten markkinariskin, kun taas yhtiö kantaa markkinariskin sijoitussalkusta, jolla katetaan laskuperustekorkoon sidottujen vakuutusten vastuuvetka.

Konsernistrategia ohjaa riskinottoa, ja konsernin hallitus on viime kädessä vastuussa konsernin riskienhallinnan ja -valvonnan oikeellisuudesta. Hallitus vahvistaa vuosittain liiketoiminnan hallinto-ohjeet, jotka käsittävät riskinoton tarkemmat periaatteet, säännöt ja limiitit sekä raportointirutiinien vaatimukset. Riskipositiot ja limiitit raportoidaan konsernin hallitukselle vuosineljänneksittäin.

2. Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että omat varat ovat riittävät suhteessa riskipositioihin, että taloudellisen tuloksen ja arvostusten vaihtelut pysyvät vahvistetuissa tavoitteissa ja limiiteissä ja että riskit hinnoitellaan oikealla tavalla pitkän aikavälin kannattavuuden saavuttamiseksi. Kaikki riskinotto perustuu riittävään osaamiseen ja asianmukaisiin riskienhallinnan ja -valvonnan prosesseihin sekä pääoman allokointiin ja riskien hinnoitteluun.

Toimiva johto vastaa riskienhallintaprosessin organisaatiosta ja valvonnasta. Tase- ja markkinariskien hallinta, seuranta ja riskienhallinnan kehittäminen toteutetaan johdon nimeämässä valiokunnissa. Konsernin riskinkantokykyyn ja pääoman allokointiin liittyviä kysymyksiä varten on nimetty oma valiokunta. Valiokuntien tehtävänä on annetuissa puitteissa tehdä riskienhallintaan liittyviä päätöksiä, valmistella asioita korkeampien hallintoelinten käsittelyyn ja kehittää riskienhallintaprosessia yleisesti. Valiokuntien jäsenet ovat linjavastuullisia johtoryhmän ja riskienvalvonnan jäseniä sekä muita asiantuntijoita. Riskienvalvonta ei osallistu päätöksentekoon, johon liittyy riskinottoa.

Riskienhallintaprosessi koostuu toisistaan riippumattomista riskienvalvonnasta ja riskienhallinnasta. Riskienvalvonnan tehtävänä on laatia riskinoton periaatteet, tuottaa ohjeet ja limiitit, mitata ja analysoida riskipositiot, arvioida taloudellisen pääoman tarve, hoitaa pääoman allokointi sekä valvoa riskienhallinnan käytäntöjä linjaorganisaatiossa. Linjavastuullisen konsernin johdon jäsenen tehtäviin kuuluu riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan prosessien ja osaamisen rakentaminen, riskien tunnistaminen ja analyysi sekä riskienhallinnasta päättäminen liiketaloudellisten periaatteiden mukaisesti hinnoittelun, kovenanttien, vakuuksien tai muiden suojaustoimien avulla.

Konsernin hallinnossa toimii riippumaton riskienvalvontayksikkö, joka raportoi suoraan konsernin toimitusjohtajalle.

3. Konsernin pääomanhallinta ja riskinkantokyky

Konsernin ja sen juridisten tytäryhtiöiden pääomavaateiden arvioinnissa lähdetään viranomaisten määrittelemistä vakavaraisuuslaskentasäännöistä ottaen huomioon ns. pilari 2:n riskit eli riskit, jotka eivät kuulu vähimmäisvakavaraisuussääntelyn piiriin. Lisäksi otetaan huomioon eri suhdannetilanteiden vaikutukset, toisaalta poikkeukset oletetusta markkinakehityksestä, toisaalta rahoitusmarkkinakriisiskenaariot.

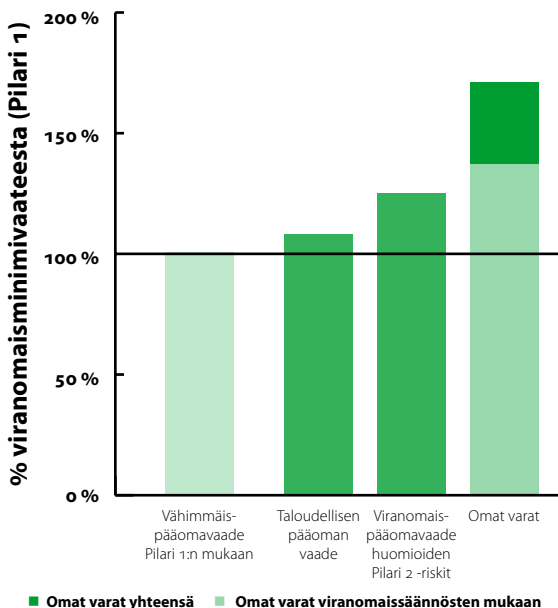
3.1 Viranomaismääritelmän mukainen vakavaraisuus ja vakavaraisuusaste

Pankkikonsernin vakavaraisuutta laskettaessa sovelletaan luottoriskeihin standardimenetelmää ja opera-

tiivisiin riskeihin perusmenetelmää. Pienen kaupankäyntivaraston ja pienten valuuttapositioiden vuoksi markkinariskeille ei lasketa pääomavaadetta. Henkivakuutusyhtiön vakavaraisuus lasketaan vakuutusyhtiölain määräysten mukaan. Henkivakuutusyhtiön tilinpäätös on tehty kansallisten tilinpäätösperiaatteiden (FAS) mukaisesti. Rahoitus- ja vakuutuskonglomeraatin vakavaraisuus lasketaan konsolidointimenetelmällä. Pankkikonsernin omia varoja laskettaessa vähennetään henkivakuutustoiminnan vähimmäispääomavaade, kun taas sijoituksen kirjanpitoarvon ja vähimmäispääomavaateen välinen ero kirjataan riskipainotettuihin sitoumuksiin.

Konsernin rakennemuutosten jälkeen pankkikonsernin omat varat ovat 452 (443) miljoonaa euroa, josta 309 (313) miljoonaa euroa on ensisijaisia omia varoja. Viimeisellä vuosineljänneksellä omia varoja vahvistettiin 45 miljoonan euron ylempiin toissijaisiin omiin varoihin luettavalla eräpäivättömällä lainalla. Vuoden aikana Aktia Pankki laski liikkeeseen 53 miljoonaa euroa ja Aktia Hypoteekkipankki 10 miljoonaa euroa debentuurilainoina, jotka lasketaan alempiin toissijaisiin omiin varoihin. Toissijaisia omia varoja raistaa lisäksi käyvän arvon rahaston negatiivinen kehitys, -48,8 miljoonaa euroa, kun rahavirtasuojasta ei oteta huomioon. Kaiken kaikkiaan toissijaiset omat varat, jotka voidaan ottaa huomioon vakavaraisuuslaskelmassa, olivat 143 miljoonaa euroa. Pankkikonsernin vakavaraisuus oli 13,7 prosenttia verrattuna 15,4 prosenttiin vuotta aiemmin. Ensisijaisten omien varojen suhde oli 9,3 (31.12.2007; 10,9) prosenttia. Vakavaraisuuden heikentymisen syitä ovat rahoitusvarojen arvonalentuminen ja käyvän arvon rahaston muutos, yhteensä -70 miljoonaa euroa vuoden alusta, luottokannan kasvu ensimmäisen puolivuotiskauden aikana sekä uuden

Konglomeraatin pääomatilanne

pankkikonsernin yhtiöittämisestä seuranneet omien varojen muutokset. Rahoitusmarkkinakriisin jatkumisesta huolimatta pankkikonsernin vakavaraisuus pysyy hyvänä. Se ylittää vakavaraisuustavoitteet ja viranomaisen vaatimukset.

Vuonna 2008 vakuutusyhtiölakiin on aikaisempien vakavaraisuusmääräysten lisäksi otettu määräys henkivakuutusyhtiön vakavaraisuusaseman ennakoivasta valvonnasta. Vakavaraisuusaseman ennakoivalla valvonnalla arvioidaan henkivakuutusyhtiön riskiasemaa testaamalla yhtiön laajennetun toimintapääoman riittävyttä. Mittauksissa tulee ottaa huomioon yhtiön vakuutustekniset riskit, sijoituksiin ja vastuuelkaan liittyvät markkinariskit sekä yhtiön vastapuoliriskit ja operatiiviset riskit. Ennakoiva valvonta on askel kohti Solvenssi II:ta. Yhtiön laskelmat osoittavat, että ennakoivasta valvonnasta annettujen määräysten mukainen pääomavaade täyttyy tilinpäätöshetkellä.

Henkivakuutusyhtiön toimintapääoma oli 50,4 (121,7) miljoonaa euroa ja vähimmäistoimintapääoma 34,2 (35,4) miljoonaa euroa. Vakavaraisuuspääoma oli 56,6 (127,7) miljoonaa euroa, ja vakavaraisuusaste oli vuodenvaihteessa 8,5 prosenttia verrattuna 18,1 prosenttiin vuotta aiemmin. Sijoitussalkun riskitasoa on laskettu voimakkaalla uudelleenallokoinnilla korkoinstrumentteihin. Vakavaraisuuden tasoa seurataan säännöllisesti, ja Aktia on valmis lisäpääomittamaan yhtiötä 20 miljoonaan euroon saakka, jos rahoitusmarkkinakriisi heikentää sijoitusvarojen arvoa entisestään.

Finanssi- ja vakuutuskonglomeraatin vakavaraisuus (konglomeraatin omat varat suhteessa vähimmäisvaateeseen) oli 135,2 prosenttia, kun se edellisvuoden lopussa oli 138,6 prosenttia. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaan vähimmäisvaade on 100 prosenttia. Vakavaraisuus on hyvällä tasolla ja toimii puskurina odottamattomien tappioiden varalta eikä rajoita liiketoiminnan selektiivistä kasvua.

3.2 Kattava pääoma-arvio

Pääomanhallintaprosessin (ICAAP) tavoitteena on kattava olennaisten riskien ja niiden edellyttämien pääomavaateiden tunnistaminen ja arvioiminen sekä pääoman allokointi- ja riskienhinnoittelusystematiikan kehittäminen. Pääomanhallintaprosessin pääomasuunnittelun lähtökohtana on vuosittain toteutettava 3–4 vuoden strategiasuunnitelma, jonka numero-osio perustuu markkinaskenaarioon, ottaa huomioon suunnitellut investoinnit ja kasvutavoitteet. Laskelman tuloksena on arvio keskeisistä kannattavuus- ja tulostunnusluvuista, vaikutuksista omiin varoihin, osinjonjakokykyyn ja vakavaraisuuteen.

Siinä arvioidaan suunnitellun kasvun ja investointien vaikutusta viranomaisvakavaraisuuteen ja epäsuotuis-

ten markkinatilanteiden vaikutusta suhteessa strategisen suunnittelun pohjana olleeseen markkinatilanteeseen. Lisäksi tehdään arvio vähimmäisvakavaraisuuden ulkopuolisten riskien pääomavaateesta sekä arvio kokonaispääomatarpeesta sisäisten mallien perusteella.

3.3 Viranomaisvakavaraisuuden vaikutukset epäsuotuisassa markkinatilanteessa

Vuoden 2008 pääomanhallintaprosessin tulokset osoittavat, että edelleen laskeva suhdanne ei aiheuttaisi sellaista viranomaisvakavaraisuuden heikennystä, joka vaikuttaisi konsernin jälleenerahoitukseen tai muuhun toimintaan. Sopeuttamistoimien ja aktiivisen osinkopolitiikan avulla vakavaraisuus voidaan pitää selvästi minimivaateita korkeammalla tasolla.

3.4 Pääomavaateiden alustava sisäinen arviointi (taloudellinen pääoma)

Konsernin kaikkien riskien pääomavaateen arviointi yhdistyy taloudellisen pääoman käsitteessä, joka perustuu riskien alustavaan sisäiseen mittausmenetelmään ja ilmaisee vakavan makrotalouden kriisin aikana tapahtuneet yhteenlasketut tappiot. Tällainen vakava kriisi koettiin esimerkiksi Suomessa 1990-luvun alussa. Riskien toteutumien kerätään viiden vuoden jaksolta ja ne summataan ottamatta huomioon hajautusvaikutuksia tai johdon ennakoivia sopeuttamistoimia. Sisäinen pääoman allokointi ja riskeihin perustuva hinnoittelu perustuu taloudelliseen pääomaan.

Tämänhetkiset omat varat finanssikonglomeraatin sääntöjen mukaan laskettuina antavat taloudellista pääomaa vastaan puskurin, joka vastaa noin 30 prosenttiyksikköä ja konsernin yhteenlaskettuihin omiin varoihin verrattuna reilut 60 prosenttiyksikköä. Sisäisten riskienmittausmenetelmien kehittämis- ja parantamisprosessi jatkuu. Sisäisellä mittausmenetelmällä saadaan alhaisempi pääomavaatearvio erityisesti kotitalouksien luotoille, mikä pääosin selittää sen, että kaikki riskit käsittävä taloudellisen pääoman arvio on alhaisempi kuin viranomaisten asettama minimivaatepilari 2 -riskien huomioimisen jälkeen.

3.5 Kattava riski- ja pääoma-arvio mukaan lukien vähimmäisvakavaraisuusvaateen ulkopuoliset riskit

Viranomaisvakavaraisuus ottaa huomioon luotto- ja vastapuoliriskien sekä pankkitoiminnan operatiivisten riskien pääomavaateet sekä henkivakuutustoiminnan standardivakavaraisuusvaateen. Muun konsernin osalta oleelliset vähimmäisvakavaraisuusvaateen ulkopuolelle jäävät riskit ovat pankkitoiminnan osalta luotonannon keskittymäriskit sekä rakenteellinen korkoriski ja saamistodistusten hintariski. Lisäksi viranomaisvakavaraisuusvaate aliarvio markkinariskien (osakkeet, kiinteistöt) pääomavaadetta. Likviditeettiriskille ei lasketa erillistä pääomavaadetta, ja strategisten ja liike-

toiminnan riskien osalta laskelmissa sovelletaan konservatiivista arviota tulevien voittojen nykyarvoista. Hajautusvaikutuksia ei ole otettu huomioon laskelmissa. Henkivakuutustoiminnan osalta sovelletaan sisäistä menetelmää markkina- ja korkoriskien arvioimiseksi, koska viranomaisten säätämä minimitoimintapääoman laskutapa aliarvioi riskejä. Riskien kvantifiointi, joka ei sisälly viranomaisvakavaraisuuteen, tapahtuu erilaisten vakavien markkinatilanteiden muutoksia kuvaavien skenaarioiden avulla.

Edellä esitetty riskien arviointi kasvattaa pääomavaadetta noin 25 prosenttiyksikköllä ja kertoo konsernin omia varoja vastaavan, finanssikonglomeraatin sääntöjen mukaisen todellisen puskurin olevan 10–15 prosenttiyksikköä ja suhteessa kaikkiin omiin varoihin noin 50 prosenttiyksikköä. Pääomavaateen kasvu liittyy lähinnä henkivakuutustoiminnan markkinariskeihin.

3.6 Vakavaraisuustavoitteet

Konsernin hallitus on vahvistanut pankkikonsernin vakavaraisuutta koskevan tavoitteen 12 prosentiksi yli suhdannesyklin. Ensisijaisen vakavaraisuuden tavoite on 9 prosenttia. Konglomeraatille ei määritellä erillisiä vakavaraisuustavoitteita, vaan lähtökohtana on se, että kukin konglomeraatin vakavaraisuuslaskentasääntöjen piiriin kuuluva yhtiö täyttää tavoitteet tai minimivaatimukset. Vakavaraisuustavoitteiden asettamisessa huomioidaan valitun riskiprofilin ja liiketoimintastrategian, panostusten ja kasvutavoitteiden lisäksi mm. ulkoisen luottokelpoisuuden vaikutukset.

4. Luotto- ja vastapuoliriskit

Luottoriski määritellään tulosvaihteluna, joka aiheutuu, kun velallinen ei täytä sitoumuksiaan, kun taas vastapuoliriski määritellään tulosvaihteluna tai negatiivisena arvostuserona, joka johtuu siitä, että vastapuolen luottokelpoisuus on huonontunut. Luotto- ja vastapuoliriskien mittauksessa arvioidaan maksukyvyttömyystilanteen todennäköisyyttä ja siitä aiheutuvia tappioita. Maksukyvyttömyystodennäköisyyttä mitataan scoring- tai ratingmalleilla ja maksukyvyttömyyden aiheuttamaa tappiota vakuuksien realisointiarvon ja odotetun takaisinsaannin avulla. Konsernin hallitus päättää vuosittain luotto- ja vastapuoliriskistrategiasta ja vahvistaa näitä riskejä koskevat ohjeet ja limiitit.

Seuraavalla sivulla oleva taulukko kuvaan konsernin vastuuta toimialoittain. Tietoihin sisältyvät kertyneet korot, konsernin sisäiset saamiset ja velat on eliminoitu ja hyväksyttävää vakuuksia ei ole vähennetty. Rahastosidonnaisen vastuuvelan kattavat sijoitukset eivät ole taulukossa mukana.

Konsernin enimmäisvastuut toimialoittain

31.12.2008

Milj. euroa	Pankki-toiminta	Henki-vakuutus-toiminta	Konserni yhteensä
Käteiset varat ja rahamarkkinat	1 019	39	1 058
Joukkovelkakirjalainat	2 022	415	2 437
Julkinen sektori	20	216	236
Pankit	817	78	894
Vakuudelliset joukkovelkakirjalainat (covered bond)	1 125	31	1 156
Yritykset	61	91	151
Muut	0	0	0
Osakkeet ja sijoitusrahastot	41	207	248
Lainat ja muut saamiset	5 449	0	5 449
Julkisyyhteisöt	12	0	12
Asuntoyhteisöt	222	0	222
Yritykset	811	0	811
Kotitaloudet	4 357	0	4 357
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	47	0	4
Aineelliset hyödykkeet	8	1	9
Pankkitakaukset	62	0	62
Luottolupaukset ja käyttämättömät limiitit	455	12	467
Johdannaiset (luottovasta-arvo)	197	1	198
Muut saamiset	36	9	45
Yhteensä	9 289	684	9 973

Luottoriski syntyy pankkitoiminnassa, kun taas vastapuoliriski liittyy sekä pankki- että vakuutustoimintaan.

Limittirakenne rajoittaa luotto- ja vastapuoliriskejä pankki- ja vakuutustoiminnassa erikseen sekä konglomeraattitasolla kokonaisvastuun rajoina yksittäisiin vastapuoliin nähden.

Konglomeraatilla on yksi asiakaskokonaisuus, jonka vastuut ylittävät 10 prosenttia omista varoista viranomaisdirektiivin mukaisesti laskettuna.

4.1 Luotto- ja vastapuoliriskienhallinta ja raportointi

Linjaorganisaatio vastaa riskienhallinnasta ja arvioi riskipositivien taloudellista merkitystä ja tekee tarpeen mukaan korjaavia päätöksiä. Konsernin riskienvalvonta analysoi riskipositiot ja seuraa riskienhallinnan toteuttamista.

Luottokannan riskiasemasta annetaan neljännesvuosittain raportti konsernin hallitukselle ja kuukausittain konserninjohdon luottovaliokunnalle.

4.1.1 Pankkitoiminnan luottoriskit

Pankkitoiminnassa harjoitetaan luotonantoa kotitalouksille (86 %), joka pääasiassa tapahtuu asuntovakuutusta vastaan toisaalta suoraan pankin taseesta, toisaalta Aktia Hypoteekkipankin välitettyjen luottojen kautta. Myös paikallisosuus- ja säästöpankit välittävät Aktia Hypoteekkipankin luottoja. Kotitalouksien kulutus- ja osamaksurahoitusta varten on oma tytäryhtiö, Aktia Kortti & Rahoitus. Kaikki konttorit tarjoavat rahoitusratkaisuja paikallisille yritysasiakkailleen, mutta erityisosaamista edellyttävät yritysrahoitusjärjestelyt hoidetaan Yrityspankin kautta. Yritysten osamaksu-, leasing- ja käyttöpääomarahoitusta hoidetaan erillisen tytäryhtiön, Aktia Yritysrahoituksen, kautta. Riskipääomarahoitusta harjoitetaan hyvin pienessä mittakaavassa osakkuusyrittäjä Unicuksen tai Yrityspankin kautta.

Luottokannan sektorijakauma

Milj. euroa	31.12.2008	31.12.2007	Muutos	Osuus
Yritykset	783	547	236	14,4 %
Asuntoyhteisöt	220	185	35	4,1 %
Rahoitus ja vakuutus	21	10	10	0,4 %
Julkisyyhteisöt	12	10	2	0,2 %
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	47	38	9	0,9 %
Kotitaloudet	4 343	3 782	561	80,0 %
Yhteensä	5 426	4 574	714	100,0 %

Aktia soveltaa matalan riskin luotonantopolitiikkaa, mikä merkitsee sitä, että riskinotto perustuu aina terveisiin liiketaloudellisiin periaatteisiin, suurin osa luottosalkusta koostuu kotitalouksille myönnettyistä luotoista, suuria yksittäisiä riskikeskittymiä vältetään ja luottosalkku on riittävän hajautettu.

4.1.2 Luotonanto kotitalouksille

Luottosalkun koostumus ei muuttunut merkittävästi vuoden 2008 aikana. Kotitalouksille myönnettyjen luottojen osuus väheni hieman ollen 80,0 (82,7) prosenttia koko luottokannasta. Koko luottokannasta asuntolainoja oli 74,4 (76,0) prosenttia. Näistä asuntolainoista 86 prosentilla on turvaava vakuus (Basel 2 -vakavaraisuusmääräysten mukaan). Vuonna 2008 hypoteekkiluottojen määrä oli 2 072 (31.12.2007; 1 614) miljoonaa euroa, josta 1 003 miljoonaa euroa oli säästöpankkien ja paikallisosuuspankkien välittämiä lainoja.

Luotonannon edellytyksenä on asiakkaan riittävä maksukyky ja yleensä turvaavat vakuudet. Asiakkaan maksukykyyn arvioinnissa huomioidaan myös mahdollisesti nousevan korkotason vaikutukset. Päätöksenteon tueksi ja maksukyvyttömyyden todennäköisyyden arvioinnin perustaksi käytetään tilastollista credit scoring -mallia. Hinnoittelussa otetaan huomioon ko-

konaisvaltaisen asiakastuoton suhde riskiperusteiseen pääomavaateeseen (taloudellinen pääoma). Riskeihin perustuvan luottohinnoittelun edelleen kehittämiseksi konttoreiden käytössä on hinnoittelumalli.

Aktia Kortti & Rahoituksen kohdevakuutta vastaan annettavat kulutusluotot (osamaksu ja leasing) sekä vakuudettomat kulutusluotot (vakuudettomat ja korttiluotot) olivat 9,6 miljoonaa euroa.

Kotitalouksien luotoista 60 prosenttia kuului kahteen pienimmän maksukyvyttömyystodennäköisyyden luokkaan. Suhteellisen merkittävän osuuden saatavista, joilla ei ole scoringluokkaa, muodostavat ennen vuonna 2007 käyttöön otettua scoringmallia myönnetty luotot.

Kotitalousluottokannan scoringjakauma

31.12.2008

Scoringluokka	Osuus kotitalouksien luottokannasta
AA	40 %
A	20 %
BB	9 %
B	7 %
C	2 %
D	1 %
Puuttuu	21 %
Yhteensä	100 %

Vakuuksien arvostus ja hallinta on tärkeä osa luottorisikien hallintaa. Vakuuksien arvostusta ja vakuusarvojen päivitystä varten on laadittu säännöt ja valtuutukset, ja riskipositioiden laskennassa otetaan huomioon varovaisuusperiaatteen mukainen turvaava arvo, joka on vakuuden markkina-arvoa alhaisempi. Arvonlennuksen suuruus kertoo vakuuden markkina-arvon volatilitteetista ja vakuuden likviditeetistä. Vakavaraisuuslaskelmassa huomioidaan vain asuntovakuudet sekä tietyt takaukset ja rahoitusvakuudet.

Kotitalousluottokannan vakuusjakauma

31.12.2008

Vakuustyyppi Basel 2:n mukaan	Osuus kotitalouksien luottokannasta 2008
Valtio, kunta tai rahoitusvakuus, riskipaino 0 %	3,7 %
Talletusvakuus, riskipaino 20 %	0,2 %
Asuntovakuus, riskipaino 35 %	86,2 %
Saatava, jonka vakuutta ei ole huomioitu vakavaraisuuslaskelmassa	9,9 %

Basel 2 -säännösten mukainen riskipaino määrittää riskiposition pääomavaateen vastapuolen ja vakuuden mukaisesti. Lainalla, jolla on riskiluokan 35 % mukainen turvaava vakuus, on korkeintaan 70 %:n luototusaste vakuuden käyvästä arvosta, eli asunnon arvon tulee laskea yli 30 % ennen kuin luottotappioriski on todellinen.

Kotitalouksien luotot myönnetään pääasiassa turvaavaa vakuutta vastaan, minkä vuoksi reaaliarvon mahdollinen lasku (lähinnä asunnon hinta) ei suoraan kasvata riskiasemaa. Kotitalouksien yhteenlasketuista luotoista noin 4 prosentilla on valtion antama vakuus tai talletus, kun noin 86 prosentilla on turvaava vakuus asunnon muodossa (Basel 2 -säännösten mukaisesti). Tämä merkitsee sitä, että vain 10 prosentilla saatavista on muu vakuus, jota ei voida ottaa huomioon vakavaraisuuslaskelmassa (esim. se osa asunnosta, joka ylittää 70 prosenttia, joka lasketaan turvaavaksi vakuudeksi tai on vakuudeton).

4.1.3 Luotonanto yrityksille

Yritysrahoituksen osuus kasvoi 14,4 (12,0) prosenttiin. Vuoden 2007 aikana implementoitiin uusi pankin yrityksille suunnattua toimintaa koskeva liiketoimintastrategia, ja vuosina 2007–2008 volyymit ja ansainta kasvoivat laajemman tuotetarjooman, ristiinmyynnin ja ennen kaikkea erikoistumisen ja osaamisen kehittämisen avulla. Aktia ei vallitsevassa markkinatilanteessa suunnittele yritysrahoituksen osuuden lisäämistä luotonannosta vaan keskittyy nykyisen asiakaskannan kehittämiseen.

Konttoreissa toteutettava perinteinen yritysrahoitus suuntautuu pääasiassa ammatinharjoittajille, elinkeinonharjoittajille sekä pienille ja keskikokoisille yrityksille. Asiantuntemuksen korkean tason takaavat paikalliset yrityskonttorit ja paikalliset yritysasiantuntijat sekä Yrityspankin asiantuntijaorganisaatio. Toiminnan keskeisiä kulmakiviä ovat lisäksi asiakas- ja paikallistuntemus.

Yrityspankki tarjoaa asiakasyrityksille ja näiden omistajille kattavia rahoitus- ja maksuliikepalveluja sekä sijoitus- ja varainhoitopalveluja. Osaamista ja palveluvalikoimaa on laajennettu vakuutus- ja eläketuotteiden osalta.

Yritysrahoituksen erityisosaamista on vahvistettu erityisesti rakennus- ja kiinteistöalalla sekä yritysjärjestelyjen osalta. Liikepankin ja konttoreiden kanssa läheistä yhteistyötä tekevä Aktia Yritysrahoitus on erikoistunut osamaksu-, leasing- ja käyttöpääomarahoituksen palveluihin. Aktia Yritysrahoituksen rahoituspäätökset tehdään huomioiden hankekohtainen riski ja konsernin kokonaisvastuut asiakasta kohtaan.

Asiakasarviointi perustuu tilinpäätösanalyysiin ja luottokelpoisuusluokitukseen. Lisäksi selvitetään mm. kassavirta, kilpailuasema, suunnitellun investoinnin vaikutukset ja muut ennusteet. Luottoluokitusmallien kehittämistä jatketaan.

Yritysluottokannan luottoluokitusjakauma 31.12.2008 (Suomen Asiakastieto)

Luottoluokka	Osuus yritysluottokannasta
AAA	10 %
AA+	26 %
AA	13 %
A+	31 %
A	14 %
B	3 %
C	2 %
Puuttuu	1 %
Yhteensä	100 %

Noin 50 prosenttia saamisista yrityksiltä on kolmessa alimman maksukykyvyttömyystodennäköisyyden ryhmässä, kun taas 5 prosenttia saamisista kuuluu kahteen huonoimpaan luottoluokkaan.

Yritysrahoituksessa vakuuksien arvostus toteutetaan erillisten ohjeiden mukaisesti huomioiden vakuuskohtainen arvonalentumispuskuri turvaavan arvon määrittelemiseksi. Käyttöomaisuuden arvioinnissa otetaan erityisesti huomioon käyttöomaisuuden arvon ja yrityksen toimintaedellytysten yhteisvaikutus. Vakavaraisuuslaskelmassa ei oteta huomioon yrityskohtaisia vakuuksia.

Yritysluottokannan vakuusjakauma 31.12.2008

Vakuustyyppi Basel 2:n mukaan	Osuus yritysluottokannasta 2008 asunto-osakeyhtiöt ja yhteisöt mukaan lukien
Valtio, kunta tai rahoitusvakuus, riskipaino 0 %	12,0 %
Talletusvakuus, riskipaino 20 %	1,7 %
Asuntovakuus, riskipaino 35 %	24,6 %
Saatava, jonka vakuutta ei ole huomioitu vakavaraisuuslaskelmassa	61,8 %

Vajaat 15 prosenttia yritysten saatavista taataan valtion tai kunnan vakuudella tai talletuksella, kun noin 25 prosenttia taataan turvaavalla asuntovakuudella. Jäljelle jäävät 60 prosenttia myönnetään vakavaraisuuslaskelmassa kelpaamattomia vakuuksia (esim. liikekiinteistöt), yrityskohtaisia vakuuksia tai yrityksen toimintaa ja rahavirtaa vastaan. Konttoritoiminnassa luotot myönnetään yleensä turvaavaa vakuutta vastaan, kun taas Yrityspankin saatavat suuremmissa määrin myönnetään yrityskohtaisia vakuuksia ja rahavirtaa vastaan.

4.1.4 Luotonannon keskittymäriskit

Paikallisesti toimiva pankki altistuu välttämättä tietyille keskittymäriskeille. Tämän vuoksi hyvä asiakas- ja markkinatuntemus paikallisessa toiminnassa (asiakasvalinnat ja vakuuksien arviointi), riskinarviointia varten laaditut säännöt ja menetelmät sekä suurten yksittäisten riskipositioiden välttäminen ovat ratkaisevassa asemassa. Lisäksi on laadittu sääntöjä, joiden avulla keskittymäriskejä vähennetään rajoittamalla

enimmäisvastuita, riskinottoa, sektorijakaamaa ja keskittymistä tiettyyn toimialaan.

Noin 80 prosenttia luottosalkusta muodostuu suomalaisille kotitalouksille pääasiassa asuntovakuutta vastaan myönnettyistä luotoista, kun muuta kiinteistövuokua vastaan myönnettyt luotot ovat noin 550 miljoonaa euroa. Aktian luottoriskitaso reagoi näin ollen herkästi kotimaisen työllisyyden ja asuntojen hinnankohityksen muutoksiin. Aktialla on tietyillä alueilla vahva markkina-asema, mikä aiheuttaa maantieteellisen keskittymäriskin, mutta näiden konttorien volyymit ovat koko salkkuun nähden pieniä, ja koska Aktialla ei ole toimintaa paikkakunnilla, jotka ovat erityisen riippuvaisia yksittäisistä työnantajista, maantieteellisen keskittymäriskin vaikutuksia kotitalouksien luotonantoon ei voida pitää merkittävänä. Aktian koko yritysluottosalkkuun nähden rakennus- ja kiinteistörahoitus muodostaa keskittymäriskin, joka perustuu strategiseen valintaan luoda erityisosaamisen myötä arvoketju, johon kuuluvat kohde- ja yritysrahoituksen lisäksi myös välityspalvelut, vakuutukset ja loppuasiakkaiden rahoitus.

Yritysluottokannan toimialajakauma

Toimiala	31.12.2008	31.12.2007
Peruselinkeinot, kalastus, kaivosteollisuus	1,4 %	1,6 %
Teollisuus, energia	10,6 %	8,4 %
Rakennus	8,1 %	8,9 %
Kauppa	16,3 %	18,5 %
Hotelli ja ravintola	2,9 %	2,1 %
Kuljetus	3,7 %	4,3 %
Rahoitus	8,8 %	11,0 %
Kiinteistö	31,8 %	25,5 %
Tutkimus, konsultointi, palvelut	10,9 %	14,1 %
Muut palvelut	5,5 %	5,6 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

Asuntoyhtiöiden saamiset eivät sisälly yllä olevaan taulukkoon.

4.1.5 Viivästyneet maksut

Luotot, joiden maksut olivat 1–30 päivää viivästyneitä, lisääntyivät vuoden aikana 3,2 prosentista 3,4 prosenttiin luottokannasta taseen ulkopuoliset takaussitoumukset mukaan lukien. Luotot, joiden maksut olivat 31–89 päivää viivästyneitä, lisääntyivät 0,60 prosentista 0,88 prosenttiin eli noin 48 miljoonaan euroon. Yli 90 päivää erääntyneet luotot, ml. perintäsaatavat, olivat noin 26 miljoonaa euroa, mikä vastaa 0,48:aa (31.12.2007; 0,38) prosenttia koko luottokannasta pankkitakaukset mukaan lukien.

Hoitamattomat luotot viivästyksen pituuden (vrk) mukaan

Vrk	31.12.2008 (milj. euroa)	% kannasta	31.12.2007 (milj. euroa)	% kannasta
1-30	187	3,4	146	3,2
31-89	48	0,9	28	0,6
90-	26	0,6	18	0,4

4.1.6 Luotto- ja takaussaatavien arvonalentumiset

Luotto- ja takaussaatavien kohdistetut arvonalentumiset olivat -1,2 (-0,8) miljoonaa euroa. Aikaisempina vuosina kirjattujen tappioiden palautukset olivat 0,5 (0,6) miljoonaa euroa, joten kustannusvaikutus kauden tulokseen oli -0,7 (-0,2) miljoonaa euroa. Kohdistettujen arvonalentumisten lisäksi tehdään myös ryhmäkohtaisia arvonalentumiskirjauksia, kun on objektiivista näyttöä siitä, että saatavien takaisinmaksuun liittyy epävarmuutta tarkastelun kohteena olevissa luottosalkuissa. Kun ryhmäkohtaisia arvonalentumiskirjauksia koskevia periaatteita muutettiin koskemaan vain kotitalouksia ja pieniä yrityksiä, on kuutta suurempaa yritystä koskevia yksittäisiä arvonalentumisia kirjattu -4,1 miljoonan euron edestä. Kotitalouksia ja pienyrityksiä koskevat ryhmäkohtaiset arvonalentumiset olivat vuoden 2008 lopussa 7,4 miljoonaa euroa, ja ne perustuvat suhdannetilanteen vuoksi odotettuihin tappioihin.

4.1.7 Luotonanto paikallispankeille

Pankkiasiakkaiden rahoitus pohjautuu yksilölliseen luottoarvioon ja päätöksentekoon. Konsernin hallituksen vuosittain määrittelemät paikallispankkien lyhyt- ja pitkäaikaisen rahoituksen limiitit perustuvat paikallispankin vakavaraisuuteen ja mahdollisiin vakuuksiin. Vuodenvaihteessa likviditeettirahoitusta koskevia sitovia luottolupauksia oli yhteensä 2 58,4 (1 50) miljoonaa euroa, ja ne jakautuivat 49 säästö- ja paikallisuuspankin kesken. Likviditeettirahoitusta oli käytössä 36 (11) miljoonaa euroa.

Limittien puitteissa voidaan käyttää myös muita vastapuoliriskillisiä instrumentteja (lähinnä johdannaisia). Johdannaissopimuksiin liittyvien riskien pienentämiseksi on tehty kahdenvälisiä sopimuksia lisävakuuksien asettamisesta. Lisävakuuksien tarve määräytyy paikallispankin vakavaraisuuden ja omien varojen perusteella.

4.2 Pankkikonsernin sijoitustoiminnan vastapuoliriskit

Pankkikonsernin omasta sijoitustoiminnasta vastaa treasury-yksikkö. Sijoitustoiminnan tehtävänä on turvata pankin maksuvalmius. Vastapuoliriskit syntyvät toisaalta likviditeettisijoitusten yhteydessä, toisaalta suojaavien johdannaissopimusten tekemisen yhteydessä. Vastapuoliriskin lisäksi treasuryssä säädellään ja hallitaan myös maa- ja selvitysriskejä. Korkealaatuisella ulkoisen luottoluokituksen (Moody's tai vastaava)

vaateella, konservatiivisella allokaatiolla ja sijoitusvarojen aktiivisella valinnalla sekä maksimirajoituksilla kutakin vastapuolta ja omaisuuslajia kohti pyritään vastapuoliriskin minimoimiseen. Konsernin hallitus päättää vuosittain pankkikonsernin sijoitustoiminnan limiiteistä, jotka perustuvat vastapuolen tai pankkikonsernin omiin varoihin. Positioiden markkina-arvoa seurataan päivittäin.

Sijoituksia tehdään lähinnä arvopapereihin, joiden riski on matala ja luottokelpoisuus korkea. Lisäksi niiden tulee oikeuttaa keskuspankkirahoitukseen. Sijoitusten markkina-arvo 31.12.2008 oli 2 290,4 (1 656,0) miljoonaa euroa. Myytävissä olevista rahoitusvaroista 49 (31.12.2007; 57) prosenttia oli sijoituksia vakuudellisiin joukkovelkakirjalainoihin (covered bond), 45 (31.12.2007; 38) prosenttia sijoituksia pankkeihin, noin 3 (0) prosenttia sijoituksia valtion takaamiin joukkovelkakirjalainoihin sekä noin 3 (31.12.2007; 5) prosenttia sijoituksia julkiseen sektoriin ja yrityksiin. Rahoitusvaroista 0,9 prosenttia ei täyttänyt sisäisiä luottoluokitusvaatimuksia, ja kuusi, yhteenlasketulta markkina-arvoltaan 25 miljoonaa euroa, arvopaperia eivät oikeuttaneet keskuspankkirahoitukseen.

Vuoden aikana vastapuolen heikentyneet luottokelpoisuuden seurauksena realisoidut tappiot olivat -3,6 miljoonaa euroa.

Likviditeettisalkun luottoluokitusjakauma – pankkitoiminta

Moody'sin luottoluokka	31.12.2008	31.12.2007
Aaa	49,4 %	50,5 %
Aa1-Aa3	42,3 %	42,6 %
A1-A3	4,9 %	4,9 %
Baa1-Baa3	0,9 %	0,7 %
Ba1-Ba3	0,0 %	0,0 %
B1-B3	0,0 %	0,0 %
Caa1 tai huonompi	0,0 %	0,0 %
Ei luottoluokitusta	2,5 %	1,4 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

Likviditeettisalkun sektorijakauma – pankkitoiminta

	31.12.2008 2 290 milj. euroa	31.12.2007 1 643 milj. euroa
Pankit	44 %	38 %
Vakuudelliset joukkovelkakirjalainat (covered bond)	49 %	57 %
Valtion takaamat joukkovelkakirjalainat	3 %	0 %
Yritykset	3 %	4 %
Julkinen sektori	1 %	1 %

Aluejako; vastuut rahoituslaitoksille – pankkitoiminta

	31.12.2008 1 089 milj. euroa	31.12.2007 627 milj. euroa
Euromaat	64 %	78 %
Pohjois-Amerikka	1 %	2 %
Oseania	1 %	2 %
Muut Euroopan maat	34 %	18 %

Aluejako; sijoitukset vakuudellisiin joukkovelkakirjalainoihin (covered bond) – pankkitoiminta

	31.12.2008 1 121 milj. euroa	31.12.2007 943 milj. euroa
Euromaat	74 %	77 %
Pohjois-Amerikka	4 %	2 %
Muut Euroopan maat	22 %	21 %

Yritystodistuksiin ja julkisen sektorin liikkeeseen laskeisiin joukkovelkakirjoihin sijoitetaan vain euroalueella.

Suojaavia johdannaisia käytetään myös korkokatteen volatiilisuuksien vähentämiseksi. Pankkitoiminnan korkokatteen suojaamisen lisäksi johdannaisia välitetään myös paikallispankeille tarkoituksena auttaa niitä niiden oman korkokatteen volatiiliteetin hallinnassa.

Johdannaissopimusten aiheuttamien vastapuoliriskien rajoittamiseksi vastapuolilta edellytetään korkeaa ulkoista luottoluokitusta (Moody's A3 tai vastaava). Konsernin riskienvalvonta määrittelee mm. johdannaistuotteiden luottoriskivasta-arvot sekä mittaa ja valvoo vastapuoliriskejä.

Vastapuoliriskien vähentämiseksi sovelletaan yksilöllisiä ISDA/CSA-ehtoja (Credit Support Annex). Vuodenvaihteessa johdannaissopimusten positiivisen markkina-arvon vakuudeksi saadut vakuudet olivat yhteensä 93,3 miljoonaa euroa. Johdannaissopimusten negatiivisille markkina-arvoille ei ollut asetettu vakuuksia. Saadut vakuudet olivat noin 87 prosenttia johdannaissopimusten yhteensä 107,3 miljoonan euron positiivisesta markkina-arvosta.

4.3 Henkivakuutusyhtiön sijoitustoiminnan vastapuoliriskit

Henkivakuutusyhtiön sijoitusstrategia perustuu eri markkinoiden, omaisuuslajien ja vastapuolten väliseen hajautukseen. Korollisten sijoitusten paino neutraalisissa ja todellisissa allokaatioissa on suhteellisen merkittävä, ja riskin ja tuoton lisäksi otetaan huomioon myös mahdollisuus kattaa vastuuvelan korkoriski korkosidonnaisilla sijoituksilla. Korkosijoituksiin liittyy vastapuoliriski, mikä merkitsee sitä, että jos vastapuoli ei pysty vastaamaan sitoumuksistaan, koko arvopaperin arvo vaarantuu. Limiittirakenteessa otetaan vastapuoliriskin määrittämiseksi huomioon riittävä ulkoinen

luottoluokitus (Moody'sin Baa3 tai vastaava) ja kunkin vastapuolen kokonaisvastuut omaisuuslajia kohti sekä vastapuolen kokonaisvastuut yhteensä. Positioiden markkina-arvoa seurataan päivittäin.

Vuodenvaihteessa suorista korkosijoituksista 48 (31.12.2007; 18) prosenttia oli sijoituksia julkiseen sektoriin, 20 (31.12.2007; 34) prosenttia sijoituksia yrityksiin ja 32 (31.12.2007; 18) prosenttia sijoituksia pankkeihin ja vakuudellisiin joukkovelkakirjalainoihin (covered bond). Vuoden 2008 päättyessä 1,0 prosenttia suorista korkosijoituksista ei täyttänyt sisäistä luottoluokitusvaatimusta.

Vuoden aikana vastapuolen heikentyneet luottokelpoisuuden seurauksena realisoidut tappiot olivat -5,1 miljoonaa euroa.

Sijoitussalkun suorien korkosijoitusten luottoluokitusjakauma – henkivakuutusyhtiön toiminta

Moody'sin luottoluokka	31.12.2008	31.12.2007
Aaa	53,7 %	26,7 %
Aa1-Aa3	17,3 %	29,4 %
A1-A3	14,8 %	25,1 %
Baa1-Baa3	5,7 %	10,2 %
Ba1-Ba3	0,8 %	0,3 %
B1-B3	0,2 %	0,0 %
Caa1 tai huonompi	0,0 %	0,0 %
Ei luottoluokitusta	7,6 %	8,3 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

Sijoitussalkun suorien korkosijoitusten sektori-jako – henkivakuutusyhtiön toiminta

	31.12.2008 449 milj. euroa	31.12.2007 352 milj. euroa
Julkinen sektori	48 %	18 %
Pankit ja vakuudelliset joukkovelkakirjalainat (covered bond)	20 %	48 %
Yritykset	32 %	34 %

Sijoitussalkun alueellinen jako, pankit ja vakuudelliset joukkovelkakirjalainat (covered bond) – henkivakuutusyhtiön toiminta

	31.12.2008 144 milj. euroa	31.12.2007 168 milj. euroa
Euromaat	76 %	70 %
Muut Euroopan maat	24 %	30 %

Sijoitussalkun alueellinen jako, julkinen sektori – henkivakuutusyhtiön toiminta

	31.12.2008 216 milj. euroa	31.12.2007 64 milj. euroa
Euromaat	98 %	88 %
Muut Euroopan maat	2 %	12 %

Sijoitussalkun alueellinen jako, yritykset – henkivakuutustoiminta

	31.12.2008 89 milj. euroa	31.12.2007 120 milj. euroa
Euromaat	78 %	70 %
Muut Euroopan maat	20 %	29 %
Muut maat	2 %	1 %

4.4 Maariskit

Pankkitoiminnan luotonanto rajoittuu käytännössä kotimaahan. Pankkikonsernin maksuvalmiuden hoidon yhteydessä varoja voidaan sijoittaa vain sellaisista maista olevien liikkeeseenlaskijoiden sitoumuksiin, joilla on vähintään luokituslaitos Moody'sin A3-luotokelpoisuus.

Henkivakuutusyhtiön varat sijoitetaan pääasiassa OECD-maihin. Vastuuvelan kattamisesta annettujen sääntöjen mukaan rajallinen määrä varoja voidaan sijoittaa OECD:n ulkopuolisiin maihin. Tämä tapahtuu käyttäen instrumentteja, jotka on noteerattu jossakin OECD-maassa.

5. Rahoitus- ja maksuvalmiusriskienhallinta

Rahoitus- ja likviditeettiriski liittyy jälleerahoituksen saantiin ja kustannuksiin sekä varojen ja velkojen maturiteettieroihin. Rahoitusriski syntyy myös silloin, kun varainhankinta on suuressa määrin keskittynyt yksittäisille vastapuolille, yksittäisiin instrumentteihin tai markkinoihin. Jälleerahoitusriskienhallinnalla varmistetaan, että konserni pystyy vastaamaan rahoitussitoumuksistaan.

Rahoitus- ja likviditeettiriskejä hallitaan juridisella yhtiötasolla, eikä pankkikonsernin ja henkivakuutusyhtiön välillä ole niiden osalta vastuuta.

5.1 Pankkitoiminnan rahoitus- ja maksuvalmiusriskit

Vakaa kotitalouksien ottolainaus- ja talletuskanta, hypoteekkipankin joukkovelkakirjalainat, keskusrahailaitoksena vastaanotetut talletukset sekä riittävä maksuvalmiuspuskuri ovat pankkitoiminnan likviditeettiriskienhallinnan kulmakiviä.

Pankin antolainaus rahoitetaan yleisön talletuksilla ja sijoituksilla sekä varainhankinnalla raha- ja pääomamarkkinoilta. Lyhytaikaisen rahoitustarpeen kattamiseksi pankki voi lisäksi laskea liikkeeseen sijoitustodistuksia kotimaan rahamarkkinoille.

Yleisön tekemät talletukset kasvoivat vakaasti, ja ne muodostavat edelleen merkittävän osan kokonaisrahoituksesta. Vuonna 2008 talletukset kasvoivat 297 miljoonaa euroa 3 098 miljoonaan euroon.

Jälleerahoitusriskien hallinnassa Aktia ottaa oman antolainautustoimintansa lisäksi huomioon sitoumuksensa säästö- ja paikallisuuspankeille, joiden keskusrahailaitoksena se toimii. Paikallispankit ovat myös tärkeä rahoituslähde Aktialle. Myös paikallispankkien tekemät talletukset ovat lisääntyneet, kun kotitaloudet ovat suosineet perinteisiä pankkitalletuksia.

Tasehallintavaliokunta vastaa jälleerahoitusriskien hallinnan periaatteista. Konsernin riskienvalvonta seuraa jatkuvasti likviditeettiriskejä ja niihin liittyviä limiittejä. Yksikkö raportoi tasehallintavaliokunnalle. Treasury-yksikkö vastaa käytännön toimenpiteistä likviditeettiaseman muuttamiseksi tasehallintavaliokunnan antamien ohjeiden mukaan. Treasury vastaa myös pankin päivittäisen maksuvalmiuden ylläpidosta ja seuraa jatkuvasti saatavien ja velkojen erääntymistä tukkumarkkinoilla. Myös talletuskannan kehitystä ja hinnanmuodostusta seurataan huolellisesti. Vuodesta 2009 alkaen konsernin jälleerahoitus- ja maksuvalmiusriskien valvonta ja käsittely siirtyy tasehallintavaliokunnasta konsernin pääomanhallintavaliokunnan vastuulle.

Markkinaehtoisessa jälleerahoituksessa käytetään monipuolisia rahoituslähteitä ja noudatetaan riittävää hajautusta eri markkinoille. Aktia Hypoteekkipankki Oyj on strategisesti tärkeä kanava kilpailukykyisen ja pitkäaikaisen rahoituksen hankinnalle. Merkittävä osa pitkäaikaisesta jälleerahoituksesta muodostuu Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n liikkeeseen laskemista asuntovakuudellisista joukkovelkakirjalainoista. Neljän miljardin euron emissio-ohjelman puitteissa on laskettu liikkeeseen 1 750 miljoonaa euroa asuntovakuudellisia joukkovelkakirjalainoja. Lisäksi Aktialla on 500 miljoonan euron joukkovelkakirjalainaothjelma, jonka puitteissa on laskettu liikkeeseen 336,6 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisten rahoitustarpeiden kattamiseksi pankki voi lisäksi laskea liikkeeseen sijoitustodistuksia kotimaan rahamarkkinoille. Liikkeeseen laskettuja sijoitustodistuksia oli vuoden 2008 lopussa vajaat 270 miljoonaa euroa.

Korkealaatuisista arvopapereista koostuvan likviditeettisalkun tarkoituksena on tarjota suojaa lyhytaikaisia likviditeetinvaihteluita vastaan muun muassa niin sanottujen repo-sopimusten (repurchase agreement) avulla. Näitä arvopapereita voidaan käyttää myös keskuspankkirahoituksen vakuuksina mahdollisissa markkinahäiriötilanteissa. Likviditeettisalkun rakenne esitellään lähemmin kohdassa 4.2, jossa käsitellään pankin sijoitustoiminnan vastapuoliriskejä.

Markkinaehtoisen varainhankinnan turvaamiseksi hyödynnetään kansainvälisesti tunnetun luottoluokitustalaitoksen luokitusta. Aktia-konserni on vuodesta 1999 käyttänyt Moody'sia, ja syksyllä 2007 Aktian luottoluokituksiksi vahvistettiin A1/P1/C vakain nä-

kymin. Hypoteekkipankin viimeisin emissio sai parhaan Aaa-luokituksen.

Pankkikonsernissa tavoitteena on maksuvalmiusasema, jossa likvidit varat kattavat vuoden jälleerahoitustarpeen. Rahoitusmarkkinoiden epävarmuudesta huolimatta likviditeettitilanne oli hyvä ja tavoite saavutettiin.

5.2 Henkivakuutustoiminnan maksuvalmiusriskit

Henkivakuutustoiminnassa maksuvalmiusriski tarkoittaa riskiä rahoituksen saatavuudesta vakuutuskorvausten maksamiseksi eri riskivakuutuslajeista, säästösummien ja takaisinostojen maksamiseksi säästövakuutuksista sekä takaisinostojen ja eläkkeiden maksamiseksi vapaaehtoisista eläkevakuutuksista. Likviditeetin saatavuus suunnitellaan näistä lähtökohdista sekä sijoitustoiminnan käteisten varojen vaateesta sijoitussalkun tehokkaan ja parhaan mahdollisen hoidon varmistamiseksi. Suurimmaksi osaksi maksuvalmiutta voidaan hoitaa kassavirralla ja vaihteleviin tarpeisiin sopeutetulla sijoitustodistussalkulla. Odottamattomiin, suuriin rahavarojen tarpeisiin käytetään likvidiä joukkovelkakirja- ja osakesalkkua.

6. Markkinariskien hallinta

Markkinariskillä tarkoitetaan korko-, kurssi- tai markkina-arvonvaihteluiden vaikutusta konsernin tulok-

seen. Markkinariskien hallinnalla tavoitellaan pitkällä aikavälillä vakaata korkokatteen ja tuloksen kehitystä. Konsernin hallitus on määrittänyt markkinariskien riskinottorajat ja -periaatteet. Markkinariskit liittyvät joko pankkitoimintaan (rakenteellinen korkoriski), yksittäisiin tapahtumiin tai henkivakuutusyhtiön sijoitustoimintaan. Pankki ei ota aktiivisesti markkinariskejä kaupankäyntitarkoituksessa. Henkivakuutusyhtiön sijoitustoiminnassa riskinotolla sen sijaan on keskeinen osa.

Vakuutuksenottaja kantaa sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten sijoitusriskin. Laskuperustekorkosidonnaisten vakuutusten vakuutusteknisen vastuuvelan katteena oleva sijoitussalkku arvostetaan juoksevasti käypään arvoon. Tilapäiset kurssivaihtelut kirjataan käyvän arvon rahastoon ja merkittävät tai pysyvät arvonmuutokset kirjataan tulokseen. Henkivakuutustoiminnassa pyritään siihen, että vastuuvelan katteena olevat varat ovat vakuutustoiminnan riskinkantokyvyn ja tuottovaatimusten mukaisia ja ne voidaan muuntaa käteisiksi varoiksi. Suurimmat henkivakuutustoiminnan sijoitustoimintaan liittyvät riskit ovat markkina-arvon lasku sekä riittämätön tuotto suhteessa vastuuvelan vaatimuksiin. Näitä riskejä vähennetään ja hallitaan omaisuuslajien, markkinoiden ja vastapuolien hajautuksella salkussa.

Markkina-arvoherkkyys

Milj. euroa	Riski				
	Korko		Spread	Osakkeet	Kiinteistöt
	1 %:n paralleeli-muutos alaspäin	1 %:n paralleeli-muutos ylöspäin	0,1 %:n muutos ylöspäin	10 %:n kurssilasku	10 %:n hinnanalasku
Pankkitoiminta	26,0	-27,2	-4,4	-1,7	-0,3
Henkivakuutustoiminta	20,2	-22,3	-2,2	-6,1	-3,2
Yhteensä	46,2	-49,5	-6,6	-7,8	-3,5

Taulukosta näkyy rahoitusvarojen markkina-arvoherkkyys eri markkinariskikenaarioissa. Oman pääoman tai tuloksen vaikutukset ilmoitetaan verojen jälkeen. Korkotason paralleelimuutos alaspäin tuottaa positiivisen arvonmuutoksen korollisissa arvopapereissa, kun taas korkojen nousu tuottaa negatiivisen muutoksen. Spread-riski kuvaa yleisen tuottovaatimuksen 0,1 prosenttiyksikön nousun vaikutuksia. Osakeriski kuvaa osakkeiden ja osakerahastojen 10 prosentin kurssilaskun vaikutuksia, ja kiinteistöriski kuvaa kiinteistönhintojen 10 prosentin laskun vaikutuksia.

6.1 Pankkitoiminnan markkinariskit

Konserninjohto vastaa pankkitoiminnan markkinariskien hallinnasta konsernin hallitukselta saamansa valtuutuksen turvin. Johto on asettanut tasehallintavaliokunnan käsittelemään hintariskiä ja rakenteellisia korkoriskejä hallituksen antamissa puitteissa. Vuodesta 2009 alkaen konsernin sijoitusvaliokunta vastaa konsernin sijoitusvarojen hallinnoinnista ja riskienhallinnasta. Konsernin riskienvalvonta valvoo riskipositiivista ja limiittejä.

6.1.1 Hintariski

Hintariskillä tarkoitetaan korollisten rahoitusvarojen markkina-arvon muutosta korkovaihteluiden seurauksena. Muutokset kirjataan omaan pääomaan kuuluvan käyvän arvon rahastoon vähennettynä laskennallisilla verovelvoilla. Hintariskiä mitataan simuloimalla 1 prosenttiyksikön korkotason muutoksen vaikutusta. Myytävissä olevien rahoitusvarojen markkina-arvon muutos saa yhden prosentin korkomuutoksen vuoksi, kun laskennalliset verovelat tai -saamiset lasketaan pois, olla korkeintaan 10 prosenttia pankkikonsernin omista varoista. Tasehallintavaliokunta määrittelee tarkemmat limiitit riskinotolle hallituksen antamissa puitteissa.

Kauden aikana käyvän arvon rahastoon kirjattu hintariskiin liittyvä nettomuutos oli laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen -8,8 miljoonaa euroa. Myytävissä olevien rahoitusvarojen yhden prosenttiyksikön koronnousu aiheuttaisi käyvän arvon rahastossa nettomuutoksen, joka 31.12.2008 oli -27,2 (31.12.2007: -23) miljoonaa euroa laskennallisten verojen vähennyksen jälkeen.

6.1.2 Rakenteellinen korkoriski

Rakenteellisella korkoriskillä tarkoitetaan pankkitoiminnan saatavien ja velkojen korkosidonnaisuuksien ja uudelleenhinnoitteluaikoitusten epätasapainosta aiheutuvaa korkokatekehityksen epävarmuutta.

Rakenteellista korkoriskiä hallitaan aktiivisin suojaustoimenpitein johdannaisopimuksilla ja likviditeettisijoituksilla, joiden tavoitteena on pitää korkokate vakaana sekä suojata tulosta alhaista korkotasoa vastaan. Pankin treasury suorittaa tarpeelliset toimenpiteet rakenteellisen korkoriskin kattamiseksi konsernin hallituksen ja johdon vahvistamien limiittien ja ohjeiden mukaisesti. Pankin rakenteellisen korkoriskin suojaamiseksi tehdyt johdannaisopimukset esitellään tarkemmin liitteessä 50.

Erilaisten korkoskenaarioiden vaikutusta korkokatteeseen taserakenteen ja tilvarojen muuttuessa mitataan dynaamisen tasehallintamallin avulla. Rakenteellisen korkoriskin mittaamiseen käytetään erilaisia stressiskeenaarioita.

Rakenteellisen korkoriskin limiitti on määritelty suhteessa budjetoituun korkokatteeseen sekä kahden seuraavan vuoden ennustettuun korkokatteeseen. Korkeiden yhden prosenttiyksikön paralleelimuutoksen aiheuttama laskennallinen negatiivinen muutos korkokatteeseen saa aiheuttaa korkeintaan 8 prosentin laskennallisen huononnuksen kyseisen tilikauden budjetoituun korkokatteeseen (kiinteä tavoite), ja se saa huonontaa seuraavien 12 kuukauden ennustettua korkokatetta korkeintaan 6 prosenttia ja seuraavien 12–24 kuukauden korkokatetta korkeintaan 8 prosenttia (vaihtuva tavoite).

Vuodenvaihteessa korkokäyrän 1 prosenttiyksikön paralleeli nousu olisi pienentänyt pankkitoiminnan lähimpien 12 kuukauden korkokatetta -5,4 (31.12.2007: -4,3) prosenttia (enimmäistavoite -6 %). Seuraavien 12–24 kuukauden aikana pankkitoiminnan korkokate pieneni -6 (31.12.2007: 0,0) prosenttia (enimmäistavoite -8 %).

Korkeiden muuttuminen paralleelista yhden prosenttiyksikön alaspäin kasvattaisi pankkitoiminnan korkokatetta seuraavien 12 kuukauden aikana 6,3 (31.12.2007: 4,4) prosenttia (enimmäistavoite -6 %). Seuraavien 12–24 kuukauden aikana pankkitoiminnan korkokate parani 7,9 (31.12.2007: -1,7) prosenttia (enimmäistavoite -8 %).

6.1.3 Valuuttakurssiriski

Valuuttakurssiriskillä tarkoitetaan valuuttakurssivaihteluiden aiheuttamaa pankin valuuttapositionen negatiivista arvonmuutosta.

Pankkitoiminnan valuuttakaupankäynnin lähtökohdina ovat asiakkaiden tarpeet, joten kaupankäynti kohdistuu ensisijaisesti Pohjoismaiden valuuttoihin ja Yhdysvaltain dollariin. Valuuttariskien hallinnassa noudatetaan matching-periaatetta. Treasury-yksikkö vastaa pankin päivittäisen valuuttaposition hoidosta tasehallintavaliokunnan antamien valtuuksien puitteissa. Toimintaa ohjaavat konsernin johdon asettamat limiitit. Positiolimiitit on määritelty suhteessa pankkikonsernin omiin varoihin.

Vuodenvaihteessa pankkikonsernin yhteenlasketut valuuttavastuut olivat 0,2 miljoonaa euroa.

6.1.4 Osakeriski

Osakekurssiriskillä tarkoitetaan osakkeiden kurssimuutoksista aiheutuvia arvonmuutoksia. Osakeriskeille on määritelty limiitit suhteensa pankkikonsernin omiin varoihin.

Pankkitoiminnassa, emoyhtiö mukaan lukien, ei harjoiteta osakekauppaa kaupankäyntitarkoituksessa. Toiminnalle välttämättömien tai strategisten osake- ja rahastosijoitusten määrä oli 21,9 miljoonaa euroa. Kauden aikana käyvän arvon rahastoon kirjattu muihin osake- ja rahastosijoituksiin liittyvä nettomuutos oli laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen -7,2 miljoonaa euroa, kun taas osakkeiden ja osakeosuuksien pysyvän tai merkittävän arvon laskun aiheuttama arvonalentuminen oli -1 miljoonaa euroa.

6.1.5 Kiinteistöriski

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomistuksen markkina-arvon alenemiseen liittyvää riskiä. Kiinteistösijoittaminen tai kiinteistöjen omistaminen ei kuulu konsernin ydinliiketoimintaan. Kiinteistöriskien vä-

hentämiseksi kiinteistöomistusta pienennettiin vuoden aikana aktiivisesti, ja samalla pyrittiin omien kiinteistöjen käytön tehostamiseen ja niistä saatavan tuoton kasvattamiseen. Pankin kiinteistöomistus yhteensä oli vuoden lopussa 4,6 miljoonaa euroa. Kiinteistöt on pääasiassa vakuutettu täydestä arvostaan.

6.2 Henkivakuutustoiminnan markkinariskit

Aktian konserninjohto ja henkivakuutusyhtiön operatiivinen johto vastaavat markkinariskeistä konsernin hallituksen ja yhtiön oman hallituksen valtuuttamina. Henkivakuutusyhtiön hallitus vahvistaa vuosittain sijoitussuunnitelman, johon sisältyvät neutraalin allokaation rajat, instrumentikohtaiset limiitit, päätösvaltuudet sekä sijoitustoiminnan organisaatio. Konserninjohto on asettanut sijoitusvaliokunnan toteuttamaan markkinariskien hallintaa. Vuodesta 2009 alkaen konsernin sijoitusvaliokunta vastaa konsernin sisäisten sijoitusvarojen hallinnoinnista ja riskienhallinnasta. Konsernin riskienvalvonta valvoo riskipositiivista ja limiittejä.

Vakuutuksenottaja kantaa sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten markkinariskin. Nämä sijoitukset arvostetaan juoksevasti käypään arvoon, ja arvonmuutokset kirjataan sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuelkaan.

Laskuperustekorkosidonnaisten vakuutusten vakuutusteknisen vastuuelan katteena oleva sijoitussalkku arvostetaan juoksevasti käypään arvoon. Tilapäiset kurssivaihtelut kirjataan käyvän arvon rahastoon ja merkittävät tai pysyvät arvonmuutokset kirjataan tulokseen. Katsauskaudella kirjattiin tulokseen vaikuttavia, osakkeita ja osakeosuuksia koskevia arvonalentumisia yhteensä -29,4 miljoonaa euroa, kun katsauskaudella kirjattu käyvän arvon rahaston nettomuutos tehtyjen hankintaeliminoitien jälkeen oli -6,2 miljoonaa euroa laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen.

Sijoitussalkun riskejä, kuten luotto-, korko-, valuutta-, osake- ja kiinteistöriskejä mitataan ja rajoitetaan myös VaR-mallin (Value at Risk) avulla perustuen 12 kuukauden enimmäistappioon 97,5 prosentin luottamustasolla.

Sijoitussalkun allokaatio omaisuuslajeittain – henkivakuutustoiminta

Milj. euroa	31.12.2008	31.12.2008	31.12.2007
Osakkeet	38	5,5 %	20,6 %
Korkosijoitukset	481	69,4 %	51,4 %
Rahamarkkinat	85	12,3 %	9,0 %
Kiinteistöt	43	6,2 %	9,9 %
Vaihtoehtoiset	46	6,6 %	9,2 %

6.2.1 Vastuuelan korkoriski

Merkittävin vastuuelkaan liittyvä riski koskee takuukoron korkoriskiä, joka johtuu takuukoron ja vastaavan riskittömän koron erosta. Jos asiakkaalle taattu korko on riskitöntä korko korkeampi, vaaditaan sijoitustoiminnalta korkeampaa riskinottoa. Vakuutusyhtiöiden siirtyessä vakavaraisuuslaskennassa uusiin sääntöihin syntyy lisäksi vaatimus arvostaa vastuuelka markkina-arvoon, mikä alhaisten korkojen aikaan vaikuttaisi negatiivisesti yhtiön talouteen. Uusien vakavaraisuussäännösten myötä konsernitasolla on ryhdytty suojaustoimiin vastuuelan korkoriskin hallitsemiseksi.

Vastuuelan jakauma laskuperustekoron mukaan – henkivakuutustoiminta

	31.12.2008 milj. euroa	%	31.12.2007 milj. euroa	%
4,50 %	133	21 %	130	20 %
3,50 %	157	25 %	104	16 %
2,75 %	214	34 %	0	0 %
2,50 %	109	17 %	174	27 %
2,20 %	0,0	0 %	230	35 %
0,00 %	15	2 %	16	2 %
Yhteensä	628	100 %	654	100 %
Korko keskimäärin	3,2 %		2,9 %	

Vuoden aikana laskuperustekorkoa nostettiin noin 20 miljoonan euron korkovaruusten purkamiseksi.

6.2.2 Osakeriski

Osakeriskeille on määritelty maantieteelliset limiitit suhteessa yhtiön koko sijoitussalkkuun. Osakeriskiä hajautetaan edelleen allokoimalla osakeomistukset eli sektoreihin. Hajautuksesta ja konservatiivisesta allokaatiosta huolimatta osakeriski oli suurin vuonna 2008 realisoitunut yksittäinen riski. Tilinpäätöksessä osakkeiden ja osakerahasto-osuuksien arvostus on tehty konsernin hankinta-arvoon, eli arvoon 1.1.2007, jolloin Aktia osti henkivakuutusyhtiön. Henkivakuutusyhtiön osakeomistuksen yhteenlasketuista arvonalentumisista 21,3 miljoonaa euroa liittyy osakkeisiin ja 8,1 miljoonaa euroa osakerahastoihin.

Sijoitussalkun maantieteellinen jakauma – henkivakuutustoiminta

Milj. euroa	Suora osakeomistus Markkina-arvo	Osake-rahastot Markkina-arvo	Yhteensä Markkina-arvo
Suomi	12,9	0,3	13,1
Eurooppa	13,4	2,7	16,1
USA	0,6	2,6	3,2
Kehittyvät markkinat	0,9	2,1	3,0
Japani	0,0	3,1	3,1
Yhteensä	27,8	10,7	38,5

Henkivakuutustoiminnan osakeriski on vähentynyt huomattavasti, ja se oli vuodenvaihteessa noin 38,5 miljoonaa euroa.

Salkun markkinaherkkyyttä mitataan mm. betaker-toimella, joka ilmaisee yksittäisen osakkeen tai osake-rahaston volatilitiitin ja markkinoiden volatilitiitin suhdetta. Jokaista osaketta verrataan yksilölliseen vertailuindeksiin, joka kuvaa markkinoita, joihin osake lähinnä voidaan luokitella. Betakerroin on laskettu kullekin osakkeelle ja osakerahastolle. Vuodenvaihteessa 31.12.2008 salkku oli hyvin hajautettu ja se noudatti yleisiä markkinaliikkeitä.

6.2.3 Kiinteistöriski

Henkivakuutustoiminnan kiinteistöriskiä hallitaan sijoittamalla hajautetusti erilaisiin kiinteistötyyppeihin niin kotimaassa kuin ulkomailla ennen kaikkea epäsuorien kiinteistöinstrumenttien, kuten noteerattujen ja noteeraamattomien kiinteistörahostojen ja kiinteistöyhtiöiden osakkeiden, avulla. Kiinteistöriskiä rajoitetaan maantieteellisesti ja vastapuoliriskilimiittien avulla.

6.2.4 Valuuttakurssiriski

Vastuuvelka koostuu käytännössä kokonaan euromääräisistä vastuista, minkä vuoksi sen kattamiseksi ei tarvita valuuttasijoituksia. Suoramyyntiä harjoittava vakuutusyhtiö voi vakuutusyhtiölain mukaan kattaa tietyt valuutan määräistä vastuuvelkaa muun valuutan määrällisillä sijoituksilla korkeintaan 20 prosenttia. Valuuttariskiä otetaan pääasiassa osakemarkkinoilta, ja yhtiön hallitus rajoittaa eri valuuttojen kokonaisvastuita.

Henkivakuutustoiminnan sijoitukset ovat pääosin euromääräisiä ja valuuttariskejä säädellään sekä sisäisin että viranomaisten asettamin limiitein. Valuuttariskit ovat pienentyneet selvästi verrattuna vuoteen 2007 lähinnä sijoitussalkun huomattavasti alhaisemman osakepainon vuoksi.

Valuuttapositiot – henkivakuutustoiminta

Milj. euroa	2008		2007	
	Avoin positio	5 %:n kurssilasku euroon nähden	Avoin positio	5 %:n kurssilasku euroon nähden
SEK	2,5	-0,1	12,0	-0,6
USD	3,2	-0,2	11,1	-0,6
NOK	1,8	-0,1	28,4	-1,4
CHF	0,9	0,0	4,2	-0,2
GBP	0,2	0,0	0,3	0,0
JPY	3,3	-0,2	5,0	-0,3
Muut	2,7	-0,1	23,6	-1,2
Yhteensä	14,4	-0,7	84,6	-4,2

7. Vakuutustekniset riskit

Aktia Henkivakuutus myöntää vapaaehtoisia eläke-, henki- ja säästövakuutuksia. Vakuutus sopimuksista annetun lain mukaan yhtiöllä on hyvin rajatut mahdollisuudet vaikuttaa vanhojen voimassa olevien vakuutusten maksuihin ja ehtoihin. Maksujen riittävyttä seurataan vuositasona. Uusien vakuutusten maksutason yhtiö voi päättää vapaasti. Päätökset tekee hallitus pääaktuaarin ehdotuksesta.

Korvausvastuuta voidaan rajoittaa ottamalla jälleenvakuutusta omaan lukuun niin, että yhtiön vakavaraisuuspääoma on riittävä eikä tulos vaihtelee liikaa. Henkivakuutusyhtiön hallitus on määrittänyt rajat niille riskeille, jotka yhtiö kantaa itse ilman jälleenvakuutusta.

Olennessa säästö- ja eläkevakuutuksiin, joissa on oikeus harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä, liittyvä riski on korkoriski. Toisin sanoen se, että sijoitusten tuotto ei riitä kattamaan vakuutusten korkovaadetta, joka vastaa ainakin vakuutuksen laskuperustekorkoa (takuukorko). Vuoden 2008 lopussa henkivakuutusyhtiön vastuuvelan keskimääräinen laskuperustekorko sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvelka pois lukien oli noin 3,2 prosenttia. Myös odotetun eliniän kasvu on riski, erityisesti elinikäisten eläkevakuutusten osalta.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten osalta vakuutus säästö kasvaa tai vähenee riippuen niiden sijoitusrahastojen arvonkehityksestä, joihin vakuutuksenottaja on valinnut säästönsä sitoa. Henkivakuutusyhtiö ostaa vastaavat rahasto-osuudet vastuuvelan sijoitussidonnaisen osan katteeksi ja suojaa näin itseään sen vastuuvelan osan muutoksilta, joka liittyy asiakkaan valitsemien rahastojen arvonmuutoksiin.

Riskivakuutuksiin liittyvät olennaisimmat riskit liittyvät kuolevuuteen, sairauskulukorvauksiin, pysyvään työkyvyttömyyteen ja sairaustapausten päiväkorkvauksiin. Riskivakuutuksiin liittyvän riskin hallinnan tärkeimmät menetelmät ovat vastuuvallinta, hinnoittelu, riskien jälleenvakuutus sekä korvauskulujen seuranta. Sairausvakuutusten osalta henkivakuutusyhtiö voi tiettyin rajoituksin nostaa vakuutusmaksuja kattaakseen kasvavat sairauskorvaukset. Alla olevasta taulukosta ilmenevät vuonna 2008 edellä mainituille riskiryhmille maksetut riskikorvaukset sekä se, mitä 50 prosenttia korkeampi korvauskulu merkitsisi.

Vastuuelan herkkyys vakuutusteknisille riskeille – henkivakuutustoiminta

Milj. euroa	2008	+50 %
Kuolevuus	3,0	1,5
Sairauskulu	7,3	3,6
Pysyvä työkyvyttömyys	0,3	0,2
Päiväkorvaukset ym.	0,7	0,3
Yhteensä	11,3	5,6

Tasoitusmäärää ja jälleenvakuutusta ei ole huomioitu.

8. Operatiivisten riskien hallinta

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappion vaaraa, joka aiheutuu epäselvistä tai puutteellisista ohjeista, ohjeiden vastaisesta toiminnasta, tietojen epäluotettavuudesta, järjestelmien puutteista tai henkilöstön toimienpiteistä. Riskeistä aiheutuvat vahingot voivat olla välittömiä tai välillisiä, taloudellisia tai sellaisia yrityskuvaan liittyviä vahinkoja, jotka heikentävät konsernin uskottavuutta markkinoilla.

Konsernilla on hallituksen vahvistama operatiivisten riskien hallintapolitiikka. Sen mukaisesti konsernin tärkeimpiin toimintoihin liittyvät riskit, ulkoistetut toiminnot mukaan lukien, on kartoitettava säännöllisesti. Riskikartoituksen tuloksena on todennäköisyys- ja vaikutusarvio, jonka perusteella asianomaiset toimielimet ottavat kantaa siihen, miten riskejä on hallittava. Säännöllisen riskikartoituksen ohella on ennaltaehkäisevässä tarkoituksessa laadittava riittävät toimintaohjeet operatiivisten riskien vähentämiseksi keskeisillä ja riskialttiilla alueilla. Ohjeiden tulee kattaa mm. oikeudelliset riskit, henkilöstöriskit ja jatkuvuus-suunnittelun periaatteet.

Riskikartoituksen luotettavuuden todentamiseksi ja riskitason kehittymisen seurantaan varten kaikki merkittävät riskitapahtumat on kirjattava ja raportoitava järjestelmällisesti.

Vastuu operatiivisten riskien hallinnasta kuuluu liiketoiminta-alueille ja linjaorganisaatiolle. Riskien hallintaan kuuluu koko organisaation sisäisten prosessien ja sisäisen valvonnan laadun jatkuva kehittäminen. Kunkin liiketoiminta-alueen johto vastaa prosessien ja menettelytapojen mukauttamisesta konsernin johdon asettamiin tavoitteisiin sekä ohjeiden riittävyydestä. Prosessikuvauksia laaditaan tarpeen mukaan.

Kukin esimies vastaa siitä, että ohjeita noudatetaan. Sisäinen tarkastus analysoi prosesseja säännöllisin väliajoin ja arvioi yksiköiden sisäisen valvonnan luotettavuutta. Sisäinen tarkastus raportoi suoraan hallitukselle.

Operatiivisten riskien välttämiseksi tehtävän ennaltaehkäisevän työn ohella konsernissa pyritään ylläpitämään riittävää vakuutusuojaa esimerkiksi väärinkäytöksistä,

tietojärjestelmiin tunkeutumisesta tai muusta rikollisesta toiminnasta aiheutuvien vahinkojen varalta.

Vuoden aikana konsernissa on kirjattu operatiivisista riskeistä seuraavia tappiota yhteensä 0,5 miljoonaa euroa. Toiminnan laajuuteen (konsernin taseen loppusumma) nähden operatiivisten riskien aiheuttamat tappiot olivat vuonna 2008 samalla tasolla kuin vuosina 2005, 2006 ja 2007.

8.1 Oikeudelliset riskit

Oikeudellisilla riskeillä tarkoitetaan pätemättömistä sopimuksista tai puutteellisesta dokumentaatiosta aiheutuvaa tappiota ja lain tai viranomais määräysten rikkomisesta aiheutuvaa sanktioiden tai menetetyn liikearvon riskiä. Konserni pyrkii rajoittamaan heikkolaatuisen sopimusdokumentaation riskiä noudattamalla jokapäiväiseen toimintaansa kuuluvissa sopimussuhteissa pankki- ja vakuutusalan vakioehtoja. Muita kuin vakiomuotoisia sopimuksia laadittaessa konttorien ja liiketoimintayksiköiden tulee kääntyä konsernin lakiasiantuntijoiden puoleen. Tarvittaessa käytetään myös ulkopuolisia asiantuntijoita. Konsernissa on varattu erityisiä asiantuntijaresursseja tukemaan määräysten noudattamista (compliance) konsernissa, erityisesti sijoituspalvelujen tarjonnan yhteydessä.

Liite 2. Konsernin pankkitoiminnan vakavaraisuus ja vastuut

(1 000 euroa)

Yhteenveto	12/2008	9/2008	6/2008	3/2008	12/2007
Ensisijaiset omat varat	308 959	319 846	327 268	319 816	312 744
Toissijaiset omat varat	143 438	68 908	84 653	114 825	130 474
Omat varat	452 396	388 754	411 922	434 641	443 217
Luotto- ja vastapuoliriskien riskipainotettu määrä	3 040 519	2 983 465	2 965 226	2 788 835	2 611 799
Markkinariskien riskipainotettu määrä 1)	-	-	-	-	-
Operatiivisten riskien riskipainotettu määrä 2)	272 655	263 393	263 393	263 393	263 393
Riskipainotetut erät yhteensä	3 313 174	3 246 858	3 228 620	3 052 228	2 875 192
Vakavaraisuusaste, %	13,7	12,0	12,8	14,2	15,4
Ensisijaisten omien varojen suhde, %	9,3	9,9	10,1	10,5	10,9
Minimipääomavaade	265 054	259 749	258 290	244 178	230 015
Pääomapuskuri (omien varojen ja minimivaateen erotus)	187 343	129 005	153 632	190 463	213 202

1) Ei pääomavaadetta pienen kaupankäyntivaraston vuoksi ja koska nettovaluuttapositionien yhteenlaskettu määrä on vähemmän kuin 2 % omista varoista.

2) 15 %:n pääomavaade on laskettu määritelmästä viimeisten kymmenen vuoden bruttotuotot keskimäärin (140,5 milj. euroa) x riskipainokerroin 12,5.

Omat varat	12/2008	9/2008	6/2008	3/2008	12/2007
Osakepääoma	163 000	163 000	80 249	80 204	80 204
Rahastot	44 570	44 838	59 390	55 226	55 226
Vähemmistön osuus	24 934	14 414	14 287	14 608	14 499
Edellisten tilikausien voitto	93 520	118 622	184 845	186 994	155 094
Tilikauden voitto josta Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus	9 244	3 503	22 196	11 131	50 671
./ osinkovaraus	-611	-	-10 031	-5 013	-20 138
Yhteensä	334 657	344 376	350 936	343 150	335 556
./ aineettomat hyödykkeet	-8 598	-6 831	-5 918	-5 634	-5 162
./ vakuutusyhtiöomistus	-17 100	-17 700	-17 750	-17 700	-17 650
Ensisijaiset omat varat	308 959	319 846	327 268	319 816	312 744
Käyvän arvon rahasto	-47 492	-94 325	-70 106	-36 232	-17 073
Muut toissijaiset omat varat	45 000	12 160	-	-	-
Vastuudebentuurit	163 029	168 773	172 509	168 758	165 197
./ vakuutusyhtiöomistus	-17 100	-17 700	-17 750	-17 700	-17 650
Toissijaiset omat varat	143 438	68 908	84 653	114 825	130 474
Omat varat yhteensä	452 396	388 754	411 922	434 641	443 217

Riskipaino	Taseen ulkopuoliset sitoumukset			Riskipainotettu määrä, Basel 2				
	Taseen varat	Yhteensä		12/2008	9/2008	6/2008	3/2008	12/2007
0 %	908 353	26 120	934 473	-	-	-	-	-
10 %	803 488	-	803 488	80 349	80 654	78 239	66 718	67 812
20 %	1 627 687	237 821	1 865 507	335 341	271 519	296 318	294 413	251 390
35 %	4 027 665	84 504	4 112 170	1 421 429	1 379 726	1 343 648	1 274 000	1 232 151
50 %	4 850	192	5 042	2 473	2 935	2 863	3 404	1 889
75 %	537 993	65 102	603 095	426 716	424 305	420 273	410 930	391 497
100 %	666 012	106 524	772 536	720 800	780 735	783 155	702 594	631 252
150 %	6 933	1 158	8 091	11 268	16 584	15 888	15 468	15 608
Yhteensä	8 582 981	521 421	9 104 402	2 998 376	2 956 457	2 940 383	2 767 527	2 591 598
Johdannaiset *)	-	197 005	197 005	42 142	27 007	24 843	21 308	20 200
Yhteensä	8 582 981	718 426	9 301 408	3 040 519	2 983 465	2 965 226	2 788 835	2 611 799

*) koskee johdannaisopimusten luottovasta-arvoa

Operatiivisten riskien riskipainotettu määrä

Riskipainotettu määrä, Basel 2

Vuosi	2006	2007	2008	12/2008	9/2008	6/2008	3/2008	12/2007
Bruttotuotot	140 581	145 150	150 517					
- 3 vuoden keskiarvo			145 416					
Indikaattori 15 %			21 812					
Operatiivisen riskin pääomavaade			21 812	272 655	263 393	263 393	263 393	263 393

Finanssi- ja vakuutuskonglomeraatin vakavaraisuus 31.12.2008

Yhteenveto	12/2008	9/2008	6/2008	3/2008	12/2007
Konsernin ensisijaiset omat varat	359 711	344 535	365 811	373 103	360 890
Toimialakohtaiset varat	161 361	103 184	101 850	134 280	149 357
Aineettomat hyödykkeet ja erityiset vähennykset	-101 922	-84 281	-104 433	-119 164	-114 809
Muut toimialakohtaiset varat, joita ei voi siirtää	-	-14 414	-14 287	-14 608	-14 499
Konglomeraatin omat varat yhteensä	419 150	349 024	348 941	373 611	380 939
Pankkitoiminnan pääomavaade	266 588	261 915	258 289	244 178	230 015
Vakuutustoiminnan pääomavaade	43 505	44 705	44 805	44 705	44 912
Omien varojen minimimäärä	310 093	306 620	303 094	288 883	274 927
Konglomeraatin vakavaraisuus	109 057	42 404	45 847	84 728	106 012
Vakavaraisuusaste, %	135,2 %	113,8 %	115,1 %	129,3 %	138,6 %

Finanssi- ja vakuutuskonglomeraatin vakavaraisuus on laadittu konsolidointimenetelmää käyttäen ja perustuu voimassa olevaan FICO-lainsäädäntöön sekä Rahoitustarkastuksen ohjeisiin.

Vastuiden kokonaisuus vastuuryhmittäin ennen riskien vähentämisteknikkojen vaikutusta ja sen jälkeen

Tase-erät ja taseen ulkopuoliset erät sisältäen johdannaiset luottovasta-arvon mukaan

Vastuuryhmä	Sopimuksen mukainen vastuu	Arvonalentuminen	Nettovastuu	Takaukset ja muu substiituutio	Vastuu substiituution jälkeen	Rahoitusvakuudet	Vastuu vakuusien jälkeen	Riskipainotettu määrä	Pääomavaade
1	Valtioiden keskuspankit	586 531	-	586 531	187 817	-	774 348	-	-
2	Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	23 540	-	23 540	15 348	-	38 888	-	-
3	Julkisyhteisöt	6 168	-	6 168	2 351	-	8 519	505	40
4	Kansainväliset kehityspankit	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Kansainväliset organisaatiot	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Luottolaitokset	1 997 101	-	1 997 101	19 629	-	2 016 730	364 007	29 121
7	Yritykset	846 727	-2 146	844 581	-41 663	-65 249	737 669	679 207	54 337
8	Kotitaloudet	816 423	-1 913	814 510	-181 873	-29 477	603 160	426 764	34 141
9	Kiinteistövuokaukset	4 112 212	-	4 112 212	-	-	4 112 212	1 421 450	113 716
10	Eraantyneet saamiset	40 650	-18 090	22 560	-1 609	-262	20 689	23 132	1 851
11	Korkean riskin erät	3 171	-	3 171	-	-	3 171	3 897	312
12	Katetut joukkolainat	804 200	-	804 200	-	-	804 200	80 349	6 428
13	Arvopaperistetut erät	30 084	-	30 084	-	-	30 084	6 017	481
14	Lyhytaikaiset yritysrahoitukset	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Sijoitusrahastosijoitukset	18 636	-	18 636	-	-	18 636	11 562	925
16	Muut erät	85 644	-47 528	38 116	-	-	38 116	23 629	1 890
		9 371 087	-69 677	9 301 410	0	9 301 410	9 206 422	3 040 519	243 242

Vastuiden kirjanpidollista netotusta ei ole tehty.

Vastuiden arvonalennuseriaatteet ilmenevät erillisestä taulukosta Saamisten arvonalennukset.

Saamisryhmä Kiinteistövuokaukset kuvaa saamia, joilla on määräysten mukainen kattava asuntovakuus (Rahoitustarkastuksen standardi 4.3c).

Takaukset ja muu substiituutio tarkoittaa hyväksyttävien riskien vähentämisteknikkoihin (Rahoitustarkastuksen standardi 4.3e), joilla sopimuksen mukaisen vastuuryhmän ulosvirtauksella (-) vastuu siirretään alhaisemman riskipainon ja pääomavaateen vastuuryhmään (sisäänvirtaus +).

Rahoitusvakuudet huomioidaan kattavan menetelmän mukaisesti, niinkuin määräyksissä hyväksyttävät vakuudet on määritelty (Rahoitustarkastuksen standardi 4.3e).

Keskimääräiset kokonaisvastuut ennen riskien vähentämistekniikkojen vaikutusta

		Kokonaisvastuut ennen vähentämistekniikkojen vaikutusta				
Vastuuryhmä		31.3.	30.6.	30.9.	31.12.	Keski- määrin
						2008
1	Valtiot ja keskuspankit	302 790	269 075	362 868	586 531	380 316
2	Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	15 273	16 847	16 108	23 540	17 942
3	Julkisyhteisöt	179	234	214	6 168	1 699
4	Kansainväliset kehityspankit	-	-	-	-	-
5	Kansainväliset organisaatiot	-	-	-	-	-
6	Luottolaitokset	1 647 518	1 727 537	1 584 730	1 997 101	1 739 222
7	Yritykset	765 547	842 534	881 483	844 581	833 536
8	Kotitaloudet	779 072	791 215	797 387	814 510	795 546
9	Kiinteistövakuudelliset	3 709 631	3 911 071	4 004 497	4 112 212	3 934 353
10	Eräänntyneet saamiset	20 525	18 651	20 843	22 560	20 645
11	Korkean riskin erät	3 171	3 170	3 171	3 171	3 171
12	Katetut joukkolainat	667 184	782 388	806 536	804 200	765 077
13	Arvopaperistettut erät	34 909	33 430	32 315	30 084	32 685
14	Lyhytaikaiset yritysrahoitukset	-	-	-	-	-
15	Sijoitusrahastosijoitukset	21 594	21 342	20 405	18 636	20 494
16	Muut erät	164 105	182 288	136 783	38 116	130 323
		8 131 498	8 599 782	8 667 340	9 301 410	8 675 008

Määrät kattavat tase-erät sekä taseen ulkopuoliset erät, sisältäen johdannaiset luottovasta-arvon mukaan.

Kokonaisvastuut maturiteeteittain ennen riskien vähentämistekniikkojen vaikutusta

Vastuuryhmä	alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta	5-10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä	
1	Valtiot ja keskuspankit	505 847	1 566	72 507	3 004	3 606	586 531
2	Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	6 996	-	2 584	2 757	11 204	23 540
3	Julkisyhteisöt	5 995	52	-	32	88	6 168
4	Kansainväliset kehityspankit	-	-	-	-	-	-
5	Kansainväliset organisaatiot	-	-	-	-	-	-
6	Luottolaitokset	520 783	373 256	896 460	177 150	29 451	1 997 101
7	Yritykset	66 493	108 331	173 344	155 879	340 534	844 581
8	Kotitaloudet	24 253	33 659	118 614	133 611	504 373	814 510
9	Kiinteistövakuudelliset	48 588	79 358	249 261	483 321	3 251 684	4 112 212
10	Eräänntyneet saamiset	2 583	1 123	3 354	2 172	13 328	22 560
11	Korkean riskin erät	-	-	3 171	-	-	3 171
12	Katetut joukkolainat	10 247	61 500	602 661	129 792	-	804 200
13	Arvopaperistettut erät	-	-	17 202	9 333	3 549	30 084
14	Lyhytaikaiset yritysrahoitukset	-	-	-	-	-	-
15	Sijoitusrahastosijoitukset	-	-	-	-	18 636	18 636
16	Muut erät	4 913	-	60	-	33 142	38 116
		1 196 699	658 846	2 139 218	1 097 050	4 209 596	9 301 410

Määrät kattavat tase-erät sekä taseen ulkopuoliset erät, sisältäen johdannaiset luottovasta-arvon mukaan.

Kokonaisvastuut ennen riskien vähentämistekniikkojen vaikutusta jaoteltuna alueittain

Vastuuryhmä	Suomi	Muut Pohjoismaat	Muu Eurooppa	Muut	Yhteensä
1 Valtiot ja keskuspankit	516 029	10 121	60 382	-	586 531
2 Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	23 540	-	-	-	23 540
3 Julkisyhteisöt	6 168	-	-	-	6 168
4 Kansainväliset kehityspankit	-	-	-	-	-
5 Kansainväliset organisaatiot	-	-	-	-	-
6 Luottolaitokset	735 896	255 943	942 479	62 784	1 997 101
7 Yritykset	844 168	103	311	-	844 581
8 Kotitaloudet	814 186	141	107	76	814 510
9 Kiinteistövakuudelliset	4 107 815	788	3 327	283	4 112 212
10 Erääntyneet saamiset	22 560	-	-	-	22 560
11 Korkean riskin erät	3 171	-	-	-	3 171
12 Katetut joukkolainat	6 694	107 114	690 392	-	804 200
13 Arvopaperistetut erät	-	-	30 084	-	30 084
14 Lyhytaikaiset yrityssaamiset	-	-	-	-	-
15 Sijoitusrahastosijoitukset	1 686	1 676	13 039	2 235	18 636
16 Muut erät	32 665	1 186	3 792	473	38 116
	7 114 575	377 072	1 743 913	65 851	9 301 410

Määrät kattavat tase-erät sekä taseen ulkopuoliset erät, sisältäen johdannaiset luottovasta-arvon mukaan.

Saamisten arvonalentuminen	Luottokanta ennen arvonalentumisia	Kohdistetut arvonalentumiset	Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	Luottokanta arvonalentumisten jälkeen	Arvonalentumiset vuonna 2008	Palautukset vuonna 2008	Erääntyneet saamiset
Kotitaloudet	4 349 056	2 954	3 000	4 343 102	-	-	17 178
Yritykset	823 579	15 351	4 435	803 793	-	-	5 278
Asuntoyhteisöt	220 367	196	-	220 171	-	-	104
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	46 863	-	-	46 863	-	-	-
Julkisyhteisöt	11 724	-	-	11 724	-	-	-
Yhteensä	5 451 590	18 501	7 435	5 425 654	0	0	22 560

Lopulliset luottotappiot, kirjattu ennen vuotta 2007, eivät ole mukana historiallisissa arvonalentumismääriissä.

Vuoden 2007 aikana kirjattiin yksinomaan kohdistettuja arvonalentumisia.

Erääntyneet saamiset ovat yli 90 päivää maksamatta olleita saamisia.

Segmentit

Konttoritoiminta-segmenttiin kuuluvat Aktia Pankki Oyj:n konttoritoiminta, Aktian Aktia Hypoteekki-pankki Oyj:n kautta välittämät lainat, Aktia Kortti & Rahoitus Oy ja kiinteistönvälitysyhtiöt. Varainhoitoon sisältyvät Aktia Pankki Oyj:n Helsingin yksityispankki ja tytäryhtiöt Aktia Rahastoyhtiö Oy ja Aktia Asset Management Oy Ab. Liikepankki & treasury käsittää Aktia Pankki Oyj:n liikepankin ja treasury:n sekä tytäryhtiö Aktia Hypoteekki-pankki Oyj:n, lukuun ottamatta Aktian omia Hypoteekki-pankin kautta välitetyjä lainoja, sekä tytäryhtiö Aktia Yritysrahoitus Oy:n. Henkivakuutukseen kuuluu Henkivakuutusosakeyhtiö Veritas -konserni. Muut sisältää Aktian kiinteistötoiminnan ja tietyt hallinnolliset toiminnot, joita ei ole allokoitu liiketoiminta-alueille. Tähän segmenttiin kuuluu myös Vasp-Invest Oy.

Allokointiperiaatteet

Eri segmenttien, erityisesti konttoritoiminnan, korkokatteisiin sisältyvät otto- ja antolainauksen marginaalit. Otto- ja antolainauksen viitekorkojen ja uudelleenhinnitteluaikojen eroavaisuudesta aiheutuva korkoriski siirretään konsernin sisäisten hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti treasuryyn. Treasury vastaa johdon valtuuttamana konsernin korkoriskistä, likviditeetistä ja taseensuojaustoimenpiteistä. Segmentit saavat hy-

väkseen tai niitä rasittaa sisäinen korko keskimääräisen likviditeettilyijäämän tai -vajeen mukaan jakson aikana. Keskitettyjen tukitoimintojen kulut allokoidaan segmenteille eri jakoperusteiden mukaisesti. Aktia ei toistaiseksi allokoiv omia varoja segmenteille. Muut koostuu tuloslaskelman ja taseen eristä, joita ei allokoiv segmenteille. Konsernin sisäiset transaktiot juridisten yksiköiden välillä eliminoidaan ja ilmoitetaan kunkin segmentin sisällä, jos yksiköt kuuluvat samaan segmenttiin. Konsernin sisäiset eri segmentteihin kuuluvien juridisten yksiköiden väliset transaktiot kuuluvat eliminointeihin. Osakkuusyhtiöiden osuus tuloksesta ja vähemmistön osuus kuuluvat eliminointeihin.

Uudet segmentit 1.1.2009 alkaen

Raportoivat segmentit ovat:

- 1 Pankkitoiminta
- 2 Varainhoito
- 3 Henkivakuutus
- 4 Vahinkovakuutus
- 5 Muut

Uuden segmenttijaon mukaiset, vuotta 2008 koskevat vertailuluvut julkaistaan ennen kauden 1.1.-31.3.2009 osavuositarkastuksen julkaisemista.

Konsernin segmenttiraportointi

	Konttoritoiminta		Liikepankki & treasury		Varainhoito		Henkivakuutus		Muut		Eliminoinnit		Konserni yhteensä	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Tuloslaskelma 31.12														
(1 000 euroa)														
Korkokate	62 673	61 985	34 525	24 178	1 777	1 728	-	-	5 058	3 579	-3 079	-2 593	100 953	88 877
Osinkotuotot	112	15	228	426	119	89	-	-	2 331	3 475	-1 395	-2 464	1 395	1 541
Palkkiotuotot netto	30 615	31 288	-4 800	-3 589	11 053	13 699	-	-	3 292	4 501	874	1 448	41 034	47 346
Henkivakuutustoiminnan tuotot	-	-	-	-	-	-	103 501	189 157	-	-	-61 596	-54 221	41 906	134 936
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	0	0	-2 852	552	-624	441	-	-	117	1 834	-	-569	-3 359	2 257
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	50	10	-	-	-	-	-	-	6 176	551	-216	-81	6 010	480
Liiketoiminnan muut tuotot	3 604	1 809	2 546	1 607	142	223	-	-	12 351	5 473	-3 685	-6 046	14 958	3 067
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	97 053	95 107	29 647	23 174	12 467	16 180	103 501	189 157	29 325	19 413	-69 097	-64 526	202 897	278 504
Vakuutuskorvauskulut ja vastuuvelan muutos	-	-	-	-	-	-	-75 664	-133 757	-	-	-	19 900	-75 664	-113 857
Henkilöstökulut	-30 142	-28 113	-4 523	-4 508	-4 755	-4 863	-7 129	-7 794	-12 855	-12 047	-1 200	-	-60 605	-57 325
Muut hallintokulut	-43 272	-37 337	-6 003	-6 101	-3 466	-3 658	-5 833	-6 653	11 282	9 777	8 874	8 471	-38 419	-35 501
Negatiivisen liikearvon tulot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12 082	-	12 082
Poistot	-1 642	-1 398	-319	-250	-430	-401	-433	-641	-1 577	-954	-1 280	-1 478	-5 682	-5 121
Liiketoiminnan muut kulut	-7 731	-5 077	-1 226	-1 013	-607	-603	-	-	-6 862	-5 852	240	81	-16 186	-12 464
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-82 788	-71 924	-12 071	-11 872	-9 258	-9 525	-89 059	-148 846	-10 012	-9 076	6 634	39 057	-196 554	-212 186
Arvonlentumistappiot ja arvonlentumisenperuutus aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-	-	-	-	-	-	-	-	1 002	-	-260	-	743	-
Arvonlentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	-708	-231	-	-33	-	-	-	-	-	46	-	-	-708	-218
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-	-	-	-	-	-	-	191	-	-	230	5	230	195
Liikevoitto	13 557	22 951	17 576	11 269	3 209	6 655	14 442	40 502	20 316	10 383	-62 493	-25 465	6 606	66 295
Vakuutustoiminnan vaikutus konsernin liikevoittoon	-	-	-	-	-	-	-47 669	5 258	-	-	-	-	-	-
Tase														
(1 000 euroa)														
Käteiset varat	9 138	10 054	493 365	218 286	100	69	13 406	6 864	-	-	-9 698	-	506 311	235 273
Tuloksen kautta arvostettava rahoitusvarat	-	-	4 547	-	-	-	14 946	-	-	-	-	-	19 492	-
Myytavissä olevat rahoitusvarat	914	878	2 354 039	1 716 199	13 235	13 295	648 601	713 004	36 957	51 024	-16 419	-15 680	3 037 328	2 478 719
Lainat ja muut saamiset	3 868 684	3 353 811	1 660 905	1 396 172	17 644	18 223	-	-	86	478	-21 124	-11 674	5 526 194	4 757 011
Sijoitusidonnaisen vastuuvelan sijoitukset	-	-	-	-	-	-	148 119	203 134	-	-	-	-	148 119	203 134
Muut varat	20 256	16 854	445 926	245 299	7 164	3 645	21 530	58 104	120 398	66 370	-312 646	-111 597	302 629	278 675
Varat yhteensä	3 898 993	3 381 597	4 958 781	3 575 957	38 142	35 232	846 602	981 106	157 442	117 872	-359 887	-138 951	9 540 073	7 952 813
Talletukset	2 805 024	2 464 938	2 103 157	1 136 759	130 126	135 886	-	-	1 592	-	-24 622	-7 593	5 015 277	3 729 991
Liikkeeseen lasketut vekkirijat	-	-	2 134 057	1 994 664	-	-	-	-	-	-	-15 324	-14 185	2 118 733	1 980 478
Vastuuvetilat	-	-	-	-	-	-	777 176	854 843	-	-	-	-	777 176	854 843
Muut velat	31 196	25 979	1 143 635	881 566	15 930	6 742	11 143	31 964	227 971	183 334	-117 763	-81 093	1 312 112	1 048 492
Velat yhteensä	2 836 220	2 490 917	5 380 849	4 012 989	146 056	142 628	788 319	886 806	229 562	183 334	-157 709	-102 871	9 223 298	7 613 804

Liite 4. Hankitut liiketoiminnot

Tilikauden aikana hankitut liiketoiminnot

Aktia Pankki Oyj osti Kaupthing AUM -toiminnan 1.12.2008. Liikkeenluovutukseen ei sisälly osakkeiden osto.

Ostohetkellä tutkittiin aineettomien hyödykkeiden esiintyminen. Tässä yhteydessä tunnistettiin seuraavat 5 vuodessa poistettavat erät:

Aineettomat hyödykkeet (1 000 euroa)	1.12.2008
IT-sovellukset koskien salkunhoitoa, kvantitatiivista ja kvalitatiivista analyysiä.	700
Asiakassuhteet, suomalaiset institutionaaliset sijoittajat.	800
Hankinta-arvo, maksettu käteisellä.	1 500

Tilikauden jälkeen hankitut liiketoiminnot

Sulautuminen Veritas Vakuutusvakuutuksen kanssa toteutettiin sulautumissuunnitelman mukaisesti 1.1.2009, minkä jälkeen vakuutustoimintaa harjoittaa Aktia Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö Aktia Vahinkovakuutus Oy.

1.1.2009			
Varat	Veritas Vahinkovakuutus	Käyvän arvon oikaisu	Veritas Vahinkovakuutuksen hankintahetken tase
Kassa ja pankkisaamiset	12 979		12 979
Sijoitukset	134 424		134 424
Aineettomat hyödykkeet	1 488	1 400	2 888
Aineelliset hyödykkeet	793		793
Muut varat	14 127		14 127
Varat yhteensä	163 811	1 400	165 211
Velat			
Vastuuvelka	94 031	11 975	106 006
Muut velat	5 573	700	6 273
Laskennalliset verovelat	13 310	-2 932	10 378
Velat yhteensä	112 914	9 743	122 657
Varat netto IFRS:n mukaan			42 554
Sulautumisvastike			40 800
Aktivoidut hankintamenot			1 630
Hankinta-arvo			42 430
- joista on maksettu käteisellä			1 630
- joista sulautumisvastikkeena maksettu 6 800 000 Aktia Oyj:n osaketta á 6 euroa			40 800
Erotus = negatiivinen liikearvo			124

Aktia Oyj on sulautumissuunnitelman mukaisesti laskenut sulautumisvastikkeena liikkeeseen 6 800 000 uutta osaketta. Liikkeeseen laskettujen osakkeiden arvostus on tehty vuodenvaihteessa tehtyjen kauppojen perusteella.

Hankintahetken taseen laadinnan yhteydessä tutkittiin myös asiakaskohtaisen aineettomien hyödykkeiden esiintyminen. Veritas Vahinkovakuutuksen asiakaskanta oli sulautumishetkellä 70 000. Kunkin asiakkaan arvoksi määriteltiin 20 euroa, jolloin hankitun aineettoman oikeuden arvoksi tuli 1 400 000 euroa, joka poistetaan kahden vuoden aikana. Muilla aineettomilla hyödykkeillä ei katsottu olevan arvoa hankintahetken taseessa.

Vakuutusteknisen vastuuvelan nykyarvoa on tarkistettu käyvän arvon arvion mukaan IFRS-sääntöjen 4.32 ja 4.31 mukaisesti. Myös vastuuvelkaan sisältyvä tasotusmäärä on IFRS-sääntöjen mukaan laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen kirjattu omaan pääomaan.

Koska alustavan hankintahetken taseen mukaiset nettovarot ylittivät yhteenlasketun hankinta-arvon, syntyi hankintahetkellä 124 000 euroa negatiivista liikearvoa, joka tuloutetaan vuoden 2009 ensimmäisen neljänneksen aikana.

Konsernin tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

(1 000 euroa)

Liite 5. Korkotuotot ja korkokulut

	2008	2007
Korkotuotot		
Korkotuotot käteisistä varoista	9 320	8 065
Korkotuotot kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusvaroista	497	306
Korkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	92 901	54 192
Korkotuotot saamisista luottolaitoksilta	6 138	3 661
Korkotuotot saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöltä	273 469	205 138
Korkotuotot rahoitusleasing saamisista	516	-
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	280 123	208 798
Korkotuotot eräpäivään asti pidettävistä sijoituksista	2 467	2 290
Korkotuotot suojaamistarkoituksessa tehdyistä johdannaissopimuksista	691	-1 526
Muut korkotuotot	130	279
Yhteensä	386 129	272 404
Korkokulut		
Korkokulut talletuksista, luottolaitokset	-77 034	-42 304
Korkokulut talletuksista, muut julkisyhteisöt	-94 174	-64 848
Korkokulut talletuksista	-171 208	-107 152
Korkokulut yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	-97 100	-66 826
Korkokulut veloista, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-8 099	-6 302
Korkokulut yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista ja veloista, joilla on huonompi etuoikeus	-105 199	-73 128
Korkokulut suojaamistarkoituksessa tehdyistä johdannaissopimuksista	-8 811	-2 612
Korkokulut korkojohdannaisista, jotka sisältyvät liikkeeseen laskettuihin velkakirjoihin	109	-295
Muut korkokulut	-68	-340
Yhteensä	-285 176	-183 526
Korkokate	100 953	88 877

Liite 6. Osinkotuotot

	2008	2007
Osinkotuotot myytävissä olevista osakkeista	482	1 541
Osinkotuotot kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä osakkeista	913	-
Yhteensä	1 395	1 541
Henkivakuutustoiminnan osingot sisältyvät sijoitustoiminnan nettotuottoihin, ks. liite 9.		

Liite 7. Palkkiotuotot ja palkkiokulut

	2008	2007
Palkkiotuotot		
Antolainauksesta	5 381	4 511
Ottolainauksesta	126	120
Maksuliikenteestä	11 047	10 638
Omaisuudenhoitopalveluista	23 970	31 076
Vakuutusten välityksestä	1 734	1 857
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista sitoumuksista	633	598
Kiinteistönvälityksestä	7 077	7 432
Muut palkkiotuotot	842	950
Yhteensä	50 809	57 182

Palkkiokulut

Maksetut toimitusmaksut	-666	-651
Muut palkkiokulut	-9 109	-9 186
Yhteensä	-9 775	-9 836
Palkkiotuotot netto	41 034	47 346

Liite 8. Henkivakuutustoiminnan vakuutusmaksutulo

Vakuutusmaksutulo vakuutus sopimuksista	2008	2007
Vakuutus sopimukset	91 325	99 967
Jälleenvakuutus sopimukset	26	58
Bruttovakuutusmaksutulo yhteensä ennen jälleenvakuuttajien osuutta	91 350	100 025
Jälleenvakuuttajien osuus	-313	-207
Vakuutusmaksutulo yhteensä	91 037	99 817

Vakuutusmaksutulo vakuutuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä

Säästövakuutus	8 783	12 465
Yksilöllinen eläkevakuutus	15 907	16 865
Ryhmäeläkevakuutus	4 067	3 961
Yksilöllinen vakuutus	18 686	18 582
Työntekijän ryhmähenkivakuutus	777	783
Muu ryhmähenkivakuutus	51	104
Riskivakuutukset	19 514	19 469
Yhteensä	48 271	52 761

Vakuutusmaksutulo rahastosidonnaisista sopimuksista

Säästövakuutus	32 524	38 364
Yksilöllinen eläkevakuutus	9 763	8 512
Ryhmäeläkevakuutus	479	181
Yhteensä	42 766	47 057

Vakuutusmaksutulo yhteensä**91 037 99 817****Jatkuvat ja kertamaksut ensivakuutuksista**

Jatkuvat vakuutusmaksut	60 435	60 851
Kertamaksut	30 602	38 966
Vakuutusmaksutulo yhteensä	91 037	99 817

Liite 9. Sijoitustoiminnan nettotuotot**Vakuutustoiminnan nettotuotot sijoitustoiminnasta****Nettotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määräytyistä rahoitusvaroista**

Johdannaissopimukset	2008	2007
Voitot ja tappiot	2 387	-364
Yhteensä	2 387	-364

Saamistodistukset

Korkotuotot	837	0
Voitot ja tappiot	-1 198	0
Muut tuotot ja kulut	-	0
Yhteensä	-361	0

Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot

Korkotuotot	20 273	16 843
Myyntivoitot ja -tappiot	-359	-1 563
Arvonalemtumiset	-4 871	-
Muut tuotot ja kulut	-212	-431
Saamistodistukset	14 831	14 849
Osinkotuotot	4 747	3 552
Myyntivoitot ja -tappiot	-39 936	12 485
Arvonalemtumiset	-29 423	-
Muut tuotot ja kulut	-1 282	-423
Osakkeet ja osuudet	-65 894	15 614
Yhteensä	-51 062	30 463

Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

Vuokratuotot	34	9 986
Välittömät hoitokulut sijoituskiinteistöistä, jotka ovat kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	-20	-4 779
Yhteensä	14	5 206

Rahoitusvelkojen kulut

Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-109	-186
Yhteensä	-109	-186

Vakuustoittoiminnan nettotuotot sijoitustoiminnasta yhteensä

Sijoitustoiminnan nettotuottoihin sisältyvät valuuttakurssierot	-2 832	-1 427
---	--------	--------

Liite 10. Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot**Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot**

Saamistodistukset	2008	2007
Myyntivoitot ja myyntitappiot	90	83
Yhteensä	90	83
Johdannaissopimukset		
Kayvän arvon muutokset	-178	-
Rahavirtasuojauksen tehoton osuus	79	-44
Yhteensä	-100	-44
Muut		
Myyntivoitot ja myyntitappiot	3	-5
Yhteensä	3	-5

Yhteensä

Myyntivoitot ja myyntitappiot	93	79
Käyvän arvon muutokset	-178	-
Rahavirtasuojauksen tehoton osuus	79	-44

Nettotuotot kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusvaroista ja -veloista sekä rahavirtasuojaus, netto**-7 35**

Valuuttatoiminnan nettotuotot	1 248	1 094
-------------------------------	-------	-------

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot**1 241 1 129****Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot****Saamistodistukset**

Myyntivoitot ja myyntitappiot	365	132
Käyvän arvon rahastosta siirretty	-358	-455
Arvon alentumistappiot	-1 786	-

Yhteensä -1 779 -323**Osakkeet ja osuudet**

Myyntivoitot ja myyntitappiot	451	2 119
Käyvän arvon rahastosta siirretty	398	-434
Arvon alentumistappiot	-1 014	-

Yhteensä -165 1 685**Muut**

Myyntivoitot ja myyntitappiot	1 038	-112
Arvon alentumistappiot	-1 796	-

Yhteensä -758 -112**Yhteensä**

Myyntivoitot ja myyntitappiot	1 854	2 139
Käyvän arvon rahastosta siirretty	40	-889
Arvon alentumistappiot	-4 596	-

Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot -2 702 1 250**Suojauslaskennan nettotulos****Käyvän arvon suojaus**

Vaadittaessa maksettavia velkaeriä suojaavat rahoitusjohdannaiset	16 093	-8 762
Liikkeeseen laskettuja velkakirjoja suojaavat rahoitusjohdannaiset	16 875	-1 511
Suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset netto	32 968	-10 273
Vaadittaessa maksettavia velkaerät	-16 993	8 616
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	-17 873	1 536
Suojattavien erien käyvän arvon muutokset netto	-34 866	10 152

Yhteensä -1 898 -121

Tehoton osa esitetään tuloslaskelman erässä 'suojauslaskennan nettotulos'.

Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot**-3 359 2 257**

Liite 11. Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

	2008	2007
Vuokratuotot	1 988	1 618
Myyntivoitot	4 677	248
Arvonlennustappioiden peruutus	751	-
Sijoituskiinteistöjen muut tuotot	27	37
Myyntitappiot	-218	-56
Poistot	-13	-50
Välittömät hoitokulut sijoituskiinteistöistä, jotka ovat kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	-1 201	-1 317
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	6 010	480

Liite 12. Liiketoiminnan muut tuotot

	2008	2007
Vuokratuotot	22	17
Aineellisten ja aineettomien myyntivoitot	8 198	214
Muut luottolaitoksen varsinaisesta toiminnasta johtuvat tuotot	4 713	1 861
Liiketoiminnan muut tuotot	2 025	974
Yhteensä	14 958	3 067

Liite 13. Maksetut vakuutuskorvaukset

Harkinnanvaraiseen voitonjakoon oikeuttavista vakuutus sopimuksista maksetut korvaukset

	2008	2007
Säästövakuutus		
Säästösummien takaisinmaksut	-14 653	-11 312
Kuolemantapauskorvaukset	-3 180	-2 237
Takaisinostot	-11 705	-5 028
Yhteensä	-29 539	-18 577
Yksilöllinen eläkevakuutus		
Eläkkeet	-17 350	-14 287
Kuolemantapauskorvaukset	-765	-114
Takaisinostot	-442	-410
Yhteensä	-18 556	-14 810
Ryhmäeläkevakuutus		
Eläkkeet	-2 468	-1 988
Takaisinostot	-	-40
Muut	-27	-22
Yhteensä	-2 495	-2 050
Riskivakuutukset		
Yksilöllinen vakuutus	-12 675	-11 981
Työntekijän ryhmähenkivakuutus	-568	-555
Muu ryhmähenkivakuutus	-47	-33
Yhteensä	-13 290	-12 568
Maksetut korvaukset yhteensä sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon, yhteensä	-63 880	-48 006

Maksetut korvaukset sijoitussidonnaisista vakuutuksista

Säästövakuutus

Säästösummien takaisinmaksut	-3 007	-1 890
Kuolemantapauskorvaukset	-4 964	-2 921
Takaisinostot	-14 565	-11 373
Yhteensä	-22 535	-16 184

Yksilöllinen eläkevakuutus

Eläkkeet	-132	-91
Kuolemantapauskorvaukset	-60	-127
Takaisinostot	-94	-71
Yhteensä	-286	-289

Ryhmäeläkevakuutus

Eläkkeet	-	-
Kuolemantapauskorvaukset	-	-
Takaisinostot	-	-
Yhteensä	0	0

Maksetut korvaukset sijoitussidonnaisista vakuutuksista yhteensä

-22 822   **-16 473**

Maksetut korvaukset yhteensä

-86 702   **-64 478**

Liite 14. Vastuvelan muutos, korkosidonnaiset vakuutukset

	2008	2007
Korvausvastuun muutos, korkosidonnainen	-5 648	-11 622
Vakuutusmaksuvastuun muutos, korkosidonnainen	32 372	-8 537
Vastuvelan muutos, korkosidonnaiset vakuutukset	26 724	-20 160

Liite 15. Vastuvelan muutos netto, rahastosidonnaiset vakuutukset

	2008	2007
Korvausvastuun muutos, sijoitussidonnainen	275	-576
Vakuutusmaksuvastuun muutos, sijoitussidonnainen	50 669	-33 062
Arvomuuutos, rahastosidonnaiset sijoitukset, netto	-66 629	4 419
Vastuvelan nettomuutos, rahastosidonnaiset vakuutukset	-15 686	-29 219

Liite 16. Henkilöstökulut

	2008	2007
Palkat ja palkkiot	-49 651	-47 635
Eläkekulut	-8 340	-6 969
Muut henkilösivukulut	-2 614	-2 720
Henkilösivukulut	-10 954	-9 690
Yhteensä	-60 605	-57 325

Liite 17. Muut hallintokulut

	2008	2007
Muut henkilöstökulut	-4 833	-4 299
Toimistokulut	-3 675	-3 102
IT-kulut	-16 406	-14 821
Yhteyskulut	-3 893	-3 396
Edustus- ja markkinointikulut	-7 890	-6 961
Muut hallintokulut	-1 722	-2 922
Yhteensä	-38 419	-35 501

Liite 18. Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

	2008	2007
Poisto aineellisista hyödykkeistä	-1 910	-2 117
Poisto aineettomista hyödykkeistä	-3 772	-3 004
Yhteensä	-5 682	-5 121

Liite 19. Liiketoiminnan muut kulut

	2008	2007
Vuokrakulut	-5 447	-3 560
Kulut kiinteistöistä ja kiinteistöyhtiöistä omassa käytössä	-3 500	-3 528
Vakuutus- ja varmuusmenot	-1 610	-2 027
Valvonta-, tarkastus- ja jäsenmaksut	-903	-775
Omassa käytössä olevan käyttöomaisuuden myyntitappiot	-199	-
Liiketoiminnan muut kulut	-4 527	-2 573
Yhteensä	-16 186	-12 464

Liite 20. Arvonalentumistappiot ja arvonalentumistappioiden peruutukset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

	2008	2007
Arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-260	-
Arvonalentumisen sijoituskiinteistöosakkeista ja -osuuksista	-	-
Arvonalentumistappiot yhteensä	-260	-
Arvonalentumistappioiden peruutukset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä osakkeista	112	-
Arvonalentumistappioiden peruutukset muista sijoituskiinteistöosakkeista ja -osuuksista	890	-
Arvonalentumistappioiden peruutukset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	1 002	-
Yhteensä	743	-

Liite 21. Verot

	2008	2007
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-11 716	-16 273
Aikaisempien tilikausien verot	-124	60
Laskennallisten verojen muutos	11 028	2 763
Yhteensä	-812	-13 450

Lisätietoja laskennallisista veroista ilmenee liitteestä 32. Konsernin tulokseen ennen veroja kohdistuva vero eroaa teoreettisesta arvosta, joka syntyi jos käytettäisiin emoyhtiön verokantaa seuraavasti:

Tulos ennen veroja	6 606	66 295
Verot laskettuna 26 %:n verokannalla	1 718	17 237
Vähennyskelvottomat kulut	327	261
Verottomat tuotot	-1 082	-3 917
Verotuksessa käyttämätön poisto	-602	-178
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	-	-
Veron osuus osakkuusyhtiöiden nettotulosta	-60	-51
Aikaisempien tilikausien verot	124	-60
Muut	388	158
Tuloverot	812	13 450

Ainoat verot, jotka kirjataan suoraan omaan pääomaan, kuuluvat käyvän arvon rahastoon ja eritellään liitteessä 47.

Liite 22. Osakekohtainen tulos

	2008	2007
Tilikauden voitto josta Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus	5 170	51 951
A-osakkeiden lukumäärän keskiarvo	40 116 985	39 762 048
B-osakkeiden lukumäärän keskiarvo	20 050 850	20 050 850
Osakkeiden lukumäärän keskiarvo	60 167 835	59 812 898
Osakekohtainen tulos	0,09	0,87
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos	0,09	0,87

Konsernin tasetta koskevat liitetiedot ja konsernin muut liitetiedot

Liite 23. Käteiset varat

	2008	2007
Kassa	9 970	10 866
Henkivakuutustoiminnan kassa ja pankkitilit	3 708	6 864
Suomen Pankin sekkitili	492 632	217 543
Yhteensä	506 311	235 273

Liite 24. Tuloksen kautta arvostettava rahoitusvarat

	2008	2007
Pankkitoiminnan kaupankäyntitaroituksessa pidettävät rahoitusvarat	4 547	-
Henkivakuutustoiminnan tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat	14 946	-
Yhteensä	19 492	-

Liite 25. Myytävissä olevat rahoitusvarat

	2008	2007
Saamistodistukset, valtiot ja kunnat	21 717	17 539
Saamistodistukset, luottolaitokset	2 305 738	1 681 763
Saamistodistukset, muut	55 220	27 081
Pankkitoiminnan saamistodistukset	2 382 675	1 726 383
Saamistodistukset, valtiot ja kunnat	211 650	62 897
Saamistodistukset, luottolaitokset	125 866	165 381
Saamistodistukset, muut	88 281	117 574
Henkivakuutustoiminnan saamistodistukset	425 797	345 852

Saamistodistukset yhteensä	2 808 472	2 072 235
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	18 530	51 186
Muut kuin julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	3 346	3 231
Pankkitoiminnan osakkeet ja osuudet	21 876	54 418
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	151 148	324 856
Muut kuin julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	55 832	27 210
Henkivakuutustoiminnan osakkeet ja osuudet	206 980	352 066
Osakkeet ja osuudet yhteensä	228 856	406 484
Myytävässä olevat rahoitusvarat yhteensä	3 037 328	2 478 719

Myytävässä olevia rahoitusvaroja koskevat arvonalentumiset olivat 39,2 miljoonaa euroa ja johtuivat osakkeiden tai osakerahastojen sekä korollisten arvopapereiden, joiden liikkeeseenlaskija on todettu maksukyvyttömäksi, merkittävästä tai pysyvistä arvonalentumisesta. Merkittävän laskun raja on 25–45 riippuen osakkeen volatilitteetista, ja lasku on pitkäaikainen, kun osakekurssi on ollut keskeytyksettä hankinta-arvoa alhaisempi 18 kuukauden ajan.

Per 31.12.2008 yllä mainittuja osake- ja osuussijoitusten arvonalentumisia oli 30,4 miljoonaa euroa, josta 29,4 miljoonaa euroa liittyi henkivakuutusyhtiön sijoitustoimintaan. Henkivakuutusyhtiön arvonalentumistappiot ovat merkittäviä konservatiivisesta sijoituspolitiikasta, salkkuhajautuksesta ja aktiivisesta suojauksesta huolimatta. Syksyn aikana osakepainoa laskettiin voimakkaasti, ja se oli vuodenvaihteessa noin 40 miljoonaa euroa.

Korollisten arvopapereiden arvonalentumistappiot olivat 8,8 miljoonaa euroa, josta 5,4 miljoonaa euroa liittyi konkurssiin ajautuneen investointipankki Lehman Brothersin kanssa tehtyihin sopimuksiin.

Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	2008
Saamistodistukset	
Pankkitoiminta	3 629
Henkivakuutustoiminta	5 138
Osakkeet ja osuudet	
Pankkitoiminta	1 014
Henkivakuutustoiminta	29 423
Yhteensä	39 203

Yllämainitut tuloslaskelmaan kirjatut arvonalentumiset ovat liitteissä 9 ja 10.

Liite 26. Lainat ja muut saamiset

	2008	2007
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	6 040	5 493
Muut kuin vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	94 500	177 772
Saamiset luottolaitoksilta	100 540	183 265
Käyttelytililuotot, yleisö ja yritykset	91 147	63 773
Velkakirjaluotot	5 304 956	4 501 497
Rahoitusleasing saamiset	13 288	-
Lainat	5 409 391	4 565 269
Saamisryhmäkohtaiset arvonalentumiset	-7 435	-11 500
Syndikoidut lainat ja reposopimukset, kotimainen/ulkomainen	23 523	19 787
Pankkitakaussaamiset	175	190
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	5 425 654	4 573 746
Yhteensä	5 526 194	4 757 011

Pankilla on ryhmässä saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä vain muita kuin vaadittaessa maksettavia saamia.

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sektoreittain sekä niihin kohdistetut arvonalentumiset ja niiden peruutukset

Kotitaloudet	4 343 102	3 782 563
Yritykset	803 793	557 959
Asuntoyhteisöt	220 171	185 221
Julkisyhteisöt	11 724	10 026
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	46 863	37 977
Yhteensä	5 425 654	4 573 746

Tilikauden aikana kirjatut arvonalentumiset

Arvonalentumiset tilikauden alussa	26 644	26 862
Arvonalentumiset tilikauden lopussa	-5 230	-779
Muiden sitoumusten kohdistettu arvonalentuminen	-10	-
Arvonalentumistappioiden peruutukset ryhmäkohtaiset luotoista	4 065	-
Arvonalentumistappioiden peruutukset kohdistettu luotoista	391	536
Arvonalentumistappioiden peruutukset muista kohdistettu sitoumuksista	1	3
Palautuneet luottotappiot luotoista	75	21
Yhteensä	-708	-218
Arvonalentumiset tilikauden lopussa	25 935	26 644

Arvonalentumiset koskevat vain lainoja ja muita saamia.

Saatujen vakuuksien kuvaus ja käypä arvo koskevien tietojen yleiset kommentit liitteessä 2, Riskienhallinta.

Rahoitusleasingsaamisten maturiteettijakauma

Alle 1 vuosi	2 323	-
1-5 vuotta	8 327	-
Yli 5 vuotta	6 654	-
Bruttosijoitus	17 304	-
Tulevat rahoitustuotot	-4 016	-
Nettosijoitus	13 288	-

Rahoitusleasingsaamisten nykyarvo

Alle 1 vuosi	1 565	-
1-5 vuotta	5 719	-
Yli 5 vuotta	6 005	-
Yhteensä	13 288	-

Liite 27. Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

	2008	2007
Saamistodistukset, valtiot	-	-
Saamistodistukset, muut julkisyhteistöt	-	-
Saamistodistukset, muut	35 885	45 840
Yhteensä	35 885	45 840

Liite 28. Aineettomat hyödykkeet

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
31.12.2008			
Hankintameno 1.1.	11 128	9 154	20 283
Lisäykset	4 702	2 378	7 080
Vähennykset	-4 499	-4 511	-9 011
Hankintameno 31.12.	11 330	7 021	18 352
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-6 289	-6 568	-12 857
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	4 471	4 471	8 942
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 772	-999	-3 772
Arvonalentumiset	-	-260	-260
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-4 590	-3 356	-7 946
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 741	3 665	10 406

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
31.12.2007			
Hankintameno 1.1.	4 797	7 782	12 579
Hankinnat	3 733	-	3 733
Lisäykset	2 689	1 617	4 306
Vähennykset	-90	-245	-336
Hankintameno 31.12.	11 128	9 154	20 283
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-4 387	-5 504	-9 891
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	34	4	38
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 936	-870	-2 806
Arvonalentumiset	-	-198	-198
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-6 289	-6 568	-12 857
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 840	2 586	7 426

Liite 29. Aineelliset hyödykkeet

Sijoituskiinteistöt

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	Yhteensä
31.12.2008				
Hankintameno 1.1.	16 390	42 046	30 375	88 811
Lisäykset	13	-	5 266	5 280
Vähennykset	-16 278	-42 296	-27 579	-86 153
Hankintameno 31.12.	125	-250	8 062	7 938
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-32	-4 465	-5 151	-9 648
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	-	4 747	267	5 014
Suunnitelman mukaiset poistot	-	-13	-	-13
Arvonalentumisten palautus	2	19	320	341
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-30	287	-4 564	-4 307
Kirjanpitoarvo 31.12.	95	37	3 498	3 631
Käypä arvo 31.12.	95	37	3 995	4 128

31.12.2007	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	664	3 439	15 010	19 114
Hankinnat	28 717	69 914	20 380	119 011
Lisäykset	-	139	3 486	3 626
Vähennykset	-12 991	-31 447	-8 502	-52 940
Hankintameno 31.12.	16 390	42 046	30 375	88 811
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-32	-2 611	-4 884	-7 527
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	-	368	-	368
Suunnitelman mukaiset poistot	-	-2 222	-267	-2 489
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-32	-4 465	-5 151	-9 648
Kirjanpitoarvo 31.12.	16 358	37 581	25 224	79 163
Käypä arvo 31.12.	16 479	38 064	27 315	81 858

Omassa käytössä olevat kiinteistöt

31.12.2008	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	458	3 620	28 680	32 758
Lisäykset	-	-	9 427	9 427
Vähennykset	-458	-4 199	-35 645	-40 302
Hankintameno 31.12.	0	-579	2 463	1 883
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-8	-2 717	-3 763	-6 487
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	-	3 204	-	3 204
Suunnitelman mukaiset poistot	-	-12	-	-12
Arvonalentumisten palautus	8	104	1 300	1 412
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	0	579	-2 463	-1 883
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	0	0

31.12.2007	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	458	3 962	25 524	29 944
Hankinnat	-	-	3 221	3 221
Lisäykset	-	3	3 421	3 424
Vähennykset	-	-345	-3 486	-3 831
Hankintameno 31.12.	458	3 620	28 680	32 758
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-8	-3 011	-3 763	-6 782
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	-	345	-	345
Suunnitelman mukaiset poistot	-	-51	-	-51
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-8	-2 717	-3 763	-6 487
Kirjanpitoarvo 31.12.	450	903	24 918	26 271

Muut aineelliset hyödykkeet

31.12.2008	Koneet ja kalusto	Vakuutusliike-toiminta, koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	27 797	389	15 650	165 405
Lisäykset	1 682	542	113	17 044
Vähennykset	-24 546	-44	-12 873	-163 917
Hankintameno 31.12.	4 933	887	2 890	18 532
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-25 113	-166	-12 807	-54 221
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	24 520	18	12 873	45 628
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 128	-111	-660	-1 924
Arvonalentumisten palautus	-	-	-	1 753
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-1 720	-259	-594	-8 763
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 213	628	2 296	9 769

31.12.2007	Koneet ja kalusto	Vakuutusliike-toiminta, koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	26 862	-	14 907	90 827
Hankinnat	-	447	32	122 712
Lisäykset	1 424	63	710	9 248
Vähennykset	-489	-122	-	-57 382
Hankintameno 31.12.	27 797	389	15 650	165 405
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-24 561	-	-11 980	-50 850
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	477	45	-	1 235
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 029	-211	-827	-4 606
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-25 113	-166	-12 807	-54 221
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 685	223	2 843	111 184

Liite 30. Sijoitukset osakkuusyhtiöihin

	2008	2007
Hankintameno 1.1.	3 764	2 097
Pääomaosuusoikaisut 1.1.	-208	130
Investoinnit	784	1 667
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	230	5
Tilikauden aikana saadut osingot	-72	-343
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 497	3 556

Osakkuusyhtiöt 31.12.2008	Varat	Velat	Liikevoitto	Tilikauden voitto
Oy Samlink Ab, Helsinki	16 957	9 048	1 889	1 205
Unicus Oy, Helsinki	350	287	-291	-287
ACH Finland Oyj, Espoo	2 836	44	-281	-209
Muut osakkuusyhtiöt	16 374	11 268	-3	-2
Yhteensä	36 517	20 647	1 314	707

Osakkuusyritykset 31.12.2007	Varat	Velat	Liikevoitto	Tilikauden voitto
Oy Samlink Ab, Helsinki	17 500	10 900	700	400
Unicus Oy, Helsinki	600	400	-200	-200
Kiint. Oy Mannerheimintie 14, Helsinki	84 800	24 400	0	0
Kiint. Oy Luna, Helsinki	5 109	2 091	468	0
Muut omistusyhteisyritykset	16 400	11 300	0	100
Yhteensä	124 409	49 091	968	300

Liite 31. Muut varat yhteensä

	2008	2007
Pankkitoiminnan siirtosaamiset ja maksetut ennakot	66 974	43 989
Henkivakuutustoiminnan siirtosaamiset ja maksetut ennakot	12 150	8 203
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot yhteensä	79 124	52 191
Maksujenvälityssaamiset	161	159
Muut	2 602	11 454
Saamiset ensivakuutuksesta	196	344
Saamiset jälleenvakuutuksesta	65	199
Muut saamiset	4 164	1 080
Muut varat	7 189	13 236
Yhteensä	86 312	65 427

Liite 32. Laskennalliset verot

Laskennalliset verovelat/saamiset, netto	2008	2007
Laskennalliset verovelat/saamiset, netto 1.1.	40 055	22 347
Yrityssotot	-	26 551
Tuloslaskelman kautta kirjattu kauden muutos	-11 028	-2 763
Myytavissä olevat rahoitusvarat:		
- Arvostus omaan pääoman käypään arvoon	-20 245	-5 822
- Tuloslaskelmaan siirretty määrä	8 922	-231
Rahavirran suojaukset:		
- Arvostus omaan pääoman käypään arvoon	4 670	-26
- Tuloslaskelmaan siirretty määrä	0	0
Laskennalliset verovelat/saamiset, netto 31.12.	22 373	40 055
Laskennalliset verovelat		
Tilinpäätössirot	33 602	29 986
Myytavissä olevat rahoitusvarat	7	11 310
Rahavirran suojaukset	3 785	-
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	572	-2 990
Hankitun henkivakuutustoiminnan kiinteistöjen arvonorotukset	-	4 645
Henkivakuutustoiminnan palautetut arvonalennukset, IFRS	-	1 384
Henkivakuutustoiminnan tasausvastuut	-	1 552
Muut	4	26
Yhteensä	37 970	45 911

Laskennalliset verosaamiset

Sijoituskiinteistöjen arvonalentumiset	126	583
Myytavissä olevat rahoitusvarat	12 007	4 614
Rahavirran suojaukset	0	366
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	2 505	-
Negatiivinen vuoden tulos	466	-
Muut	493	294
Yhteensä	15 597	5 857

Erittely tulosvaikutteisesti kirjatusta muutoksesta tilikaudella

Tilinpäätössirot	-3 900	-3 386
Sijoituskiinteistöjen arvonalentumiset	-457	-2
Rahoitusvarojen alaskirjaus	7 913	-
Rahoitusvarojen realisointi	7 393	5 981
Rahavirran suojaukset	519	43
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	-1 057	-
Negatiivinen vuoden tulos	466	-
Henkivakuutustoiminnan tasausvastuut	-70	-56
Muut	220	183
Yhteensä	11 028	2 763

Liite 33. Myytävissä olevat varat ja velat

	2008	2007
Rakennukset	679	-
Muut aineelliset hyödykkeet	35	-
Saamiset sekä rahat ja pankkisaamiset	48	-
Myytavissä olevat varat	761	-
Velat luottolaitoksille	194	-
Muut velat	10	-
Myytävinä oleviin varojen liittyvät velat	204	-

Liite 34. Rahoitusvarojen maturiteettijakauma tase-erittäin

31.12.2008	alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta
Käteiset varat	506 311	-	-
Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat	4 535	2 618	7 846
Myytavissä olevat rahoitusvarat	301 282	466 484	1 600 839
Lainat ja muut saamiset	449 895	347 029	1 341 342
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	-	8 004	11 168
Yhteensä	1 262 022	824 134	2 961 195
31.12.2008	5-10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Käteiset varat	-	-	506 311
Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat	4 494	-	19 492
Myytavissä olevat rahoitusvarat	358 965	309 758	3 037 328
Lainat ja muut saamiset	1 159 316	2 228 612	5 526 194
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	16 712	-	35 885
Yhteensä	1 539 487	2 538 370	9 125 210

31.12.2007	alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta
Käteiset varat	235 273	-	-
Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat	-	-	-
Myytävissä olevat rahoitusvarat	257 283	321 218	963 177
Lainat ja muut saamiset	363 806	353 284	1 152 332
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	-	9 953	21 499
Yhteensä	621 090	684 455	2 137 009

31.12.2007	5-10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Käteiset varat	-	-	235 273
Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat	-	-	-
Myytävissä olevat rahoitusvarat	475 283	461 757	2 478 719
Lainat ja muut saamiset	966 878	1 920 711	4 757 011
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	14 388	-	45 840
Yhteensä	1 456 549	2 382 468	7 281 571

Liite 35. Rahoitusvarojen käyvät arvot

	2008		2007	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	506 311	506 311	235 273	235 273
Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat	19 492	19 492	-	-
Myytävissä olevat rahoitusvarat	3 037 328	3 037 328	2 478 719	2 478 719
Lainat ja muut saamiset	5 526 194	5 557 376	4 757 011	4 747 269
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	35 885	32 800	45 840	45 245
Johdannaissopimukset	137 014	137 014	35 648	35 648
Yhteensä	9 262 224	9 290 322	7 552 492	7 542 155

Taulukossa esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot kirjanpitoarvot tase-erittäin.

Tiedot esitetään myös niistä rahoitusvaroista ja -veloista, jotka kirjataan käypään arvoon.

Käypien arvojen arviointiperiaatteet esitetään tilinpäätösperiaatteissa.

Sijoitusvarojen käyvät arvot määritetään käyttämällä toimivilla markkinoilla noteerattuja markkinahintoja.

Jos noteerattuja markkinahintoja ei ole saatavilla, arvo määritetään diskontattujen kassavirtojen perusteella. Diskonttokorko saadaan markkinoilta saatavalta korkokäyrältä. Pääomarahastot arvostetaan hankintamenoon, jos ei ole objektiivista näyttöä niiden arvonalentumisesta.

Rahoitusjohdannaisten käypä arvo määritellään käyttäen toimivilla markkinoilla noteerattuja markkinahintoja.

Lainojen ja muiden vastaavien rahoitusinstrumenttien, joilla ei ole hintanoteerausta toimivilla markkinoilla, käypä arvo määritellään diskontattujen kassavirtojen perusteella markkinanoteerauksien avulla. Diskonttaustekijä ottaa lisäksi huomioon luottoriskin.

Kirjanpitoarvoa käytetään vaadittaessa maksettavien saamisten ja velkojen sekä lyhytaikaisten saamisten ja velkojen (alle 12 kk seuraavaan koron-tarkistukseen) käypänä arvona.

Käyvät arvot ovat ns. puhtaita käypiä arvoja eli ilman siirtyvien korkojen osuutta.

Liite 36. Talletukset

	2008	2007
Vaadittaessa maksettavat velat luottolaitoksilta	1 122 584	139 382
Muut kuin vaadittaessa maksettavat talletukset luottolaitoksilta	794 358	789 231
Velat luottolaitoksille	1 916 941	928 614
Vaadittaessa maksettavat talletukset	1 729 767	1 671 950
Muut kuin vaadittaessa maksettavat talletukset	1 368 569	1 129 428
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	3 098 336	2 801 378
Yhteensä	5 015 277	3 729 991

Liite 37. Liikkeeseen lasketut velkakirjat

	2008		2007	
	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo
Sijoitustodistukset	262 239	264 960	380 583	386 600
Joukkovelkakirjalainat	1 856 494	1 861 599	1 599 896	1 606 008
Yhteensä	2 118 733	2 126 559	1 980 478	1 992 608
		alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta
Kiinteäkorkoiset sijoitustodistukset		171 130	93 830	-
Aktia Hypoteekkipankin EMTCN-ohjelma, kiinteä korko		-	250 000	500 000
Aktia Hypoteekkipankin EMTCN-ohjelma, vaihtuva korko		-	-	500 000
Yhteensä		171 130	343 830	1 000 000
		5-10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Kiinteäkorkoiset sijoitustodistukset		-	-	264 960
Aktia Hypoteekkipankin EMTCN-ohjelma, kiinteä korko		-	-	750 000
Aktia Hypoteekkipankin EMTCN-ohjelma, vaihtuva korko		250 000	-	750 000
Yhteensä		250 000	0	1 764 960

Muut joukkovelkakirjalainat kuuluvat samaan ohjelmaan kuin lainat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla lainoilla. Katso liite 38.

Liite 38. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

	2008	2007
Pääomalainat	2 143	2 168
Debentuurit	199 708	188 469
Lainat ilman eräpäivää	45 000	-
Yhteensä	246 851	190 637
Nimellisarvo	246 783	191 118
Ylempiin toissijaisiin omiin varoihin luettava määrä	45 000	-
Alempiin toissijaisiin omiin varoihin luettava määrä	163 029	165 197

Pankilla on joukkovelkakirjaohjelma, jonka hallitus päivittää ja hyväksyy vuosittain. Ohjelman laajuus on tällä hetkellä 500 miljoonaa euroa. Ohjelman puitteissa lasketaan liikkeeseen muita joukkovelkakirjalainoja (sisältyvät liitteeseen 37) ja debentuurilainoja. Debentuurit lasketaan liikkeeseen kiinteään korkoon 5 vuoden maturiteetilla.

Vakuustoiminta otti vuonna 2002 yhteensä 13 300 000 euron pääomalainan. Lainaa on lyhennetty 9,1 miljoonaa euroa vuonna 2005 ja 2,1 miljoonaa euroa 2007. Jäljellä olevan pääomalainan saldo oli 2,1 miljoonaa euroa vuoden 2008 lopussa. Jäljellä olevan pääomalainan lainanantaja on Eschnerska Frilasarettet -säätiö. Yhtiö on irtisanonut pääomalainan 30.9.2006. Irtisanomisaika on 5 vuotta.

Konserni on vuonna 2008 laskenut liikkeeseen eräpäivättömän lainan (Upper Tier 2).

Mikään yksittäinen debentuurilaina ei ylitä 10 %:a kaikista veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla.

Liite 39. Muut velat luottolaitoksille

	2008	2007
Muut velat talletuspankeille	88 615	54 000
Muut velat luottolaitoksille	413 522	375 124
Yhteensä	502 138	429 124

Muut velat talletuspankeille sisältävät vaihtuvakorkoisen velan ruotsalaiselle vientiluotolle 25 (35) miljoonaa euroa ja kiinteäkorkoisen velan eurooppalaiselle investointipankille 25 (19) miljoonaa euroa.

Muut velat luottolaitoksille liittyvät takaisinostosopimuksiin ja kolmeen erilliseen pitkäaikaiseen, yhteensä 60 miljoonan euron lainaan Nordiska Investeringsbankenista 2008.

Liite 40. Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille

	2008	2007
Vaadittaessa maksettavat muut velat	245	249
Muut kuin vaadittaessa maksettavat muut velat	262 516	140 405
Yhteensä	262 761	140 653

Liite 41. Vastuuvelka

Vakuutus sopimukset

Vastuuvelka korkosidonnaisille vakuutuksille	2008	2007
Vastuuvelka 1.1.	654 316	634 156
Vakuutusmaksutulo	48 271	52 968
Maksetut korvaukset	-63 880	-48 041
Säästön siirto laskuperustekorkosidonnaiseen vakuutukseen	1 651	-436
Hyvitetty korko säästöihin	17 523	18 666
Asiakashyvitykset säästöihin	1 005	4 593
Koronlasku ja asiakashyvitysvaraus	-20 948	4 848
Kuormitus	-9 795	-9 787
Muut erät	-551	-2 652
Vastuuvelka 31.12.	627 592	654 316

Vastuuvelka rahastovakuutuksille		
Vastuuvelka 1.1.	200 527	166 889
Vakuutusmaksutulo	42 766	47 057
Maksetut korvaukset	-22 822	-16 473
Säästön siirto laskuperustekorkosidonnaiseen vakuutukseen	-1 651	436
Kuormitus	-2 627	-2 696
Arvonnousu ja muut erät	-66 609	5 315
Vastuuvelka 31.12.	149 583	200 527

Vastuavelan muutos vakuutuslajeittain

31.12.2008				Kuormitus-
Vastuavelka korkosidonnaisille vakuutuksille	1.1.2008	Maksutulo	Korvaukset	tulo
Säästövakuutus	169 608	8 783	-29 539	-1 212
Yksilöllinen eläkevakuutus	386 396	15 907	-18 556	-1 751
Ryhmäeläkevakuutus	50 455	4 067	-2 495	-345
Riskivakuutus	47 858	19 514	-13 290	-6 487
Yhteensä	654 316	48 271	-63 880	-9 795

31.12.2008	Takuu-	Asiakas-	Muut	31.12.2008
	tuotot	hyvitykset		
Säästövakuutus	4 500	65	1 307	153 512
Yksilöllinen eläkevakuutus	-3 975	-	2 080	380 101
Ryhmäeläkevakuutus	-4 960	-	448	47 169
Riskivakuutus	1 771	180	-2 735	46 810
Yhteensä	-2 665	245	1 100	627 592

Keskimääräinen laskuperustekorko

Säästövakuutus	3,1 %
Yksilöllinen eläkevakuutus	3,2 %
Ryhmäeläkevakuutus	3,4 %
Riskivakuutus	3,3 %
Yhteensä	3,2 %

Vastuavelka rahastovakuutuksille	1.1.2008	Maksutulo	Korvaukset
Säästövakuutus	144 922	32 524	-22 535
Yksilöllinen eläkevakuutus	55 241	9 763	-286
Ryhmäeläkevakuutus	363	479	-
Yhteensä	200 527	42 766	-22 822

Vastuavelka rahastovakuutuksille	Kuormitus-	Muut	31.12.2008
	tulo		
Säästövakuutus	-1 684	-42 126	111 101
Yksilöllinen eläkevakuutus	-917	-25 748	38 052
Ryhmäeläkevakuutus	-28	-384	430
Yhteensä	-2 629	-68 258	149 583

	1.1.2008	Vuoden	31.12.2008
		muutos	
Vastuavelka korkosidonnaisille vakuutuksille	654 316	-26 724	627 592
Vastuavelka rahastovakuutuksille	200 527	-50 943	149 583
Yhteensä	854 843	-77 667	777 176

31.12.2007				Kuormitus-
Vastuavelka korkosidonnaisille vakuutuksille	1.1.2008	Maksutulo	Korvaukset	tulo
Säästövakuutus	171 195	12 454	-18 255	-1 429
Yksilöllinen eläkevakuutus	348 422	17 197	-15 074	-1 861
Ryhmäeläkevakuutus	47 577	3 961	-2 050	-316
Riskivakuutus	47 063	19 148	-12 700	-6 180
Yhteensä	614 256	52 761	-48 078	-9 787

Vastuovelka korkosidonnaisille vakuutuksille	Takuu- tuotot	Asiakas- hyvitykset	Muut	31.12.2007
Säästövakuutus	4 995	2 029	-1 381	169 608
Yksilöllinen eläkevakuutus	31 220	5 384	1 107	386 396
Ryhmäeläkevakuutus	881	1 572	-1 170	50 455
Riskivakuutus	1 818	108	-1 400	47 858
Yhteensä	38 914	9 093	-2 844	654 316

Keskimääräinen laskuperustekorko

Säästövakuutus	3,0 %
Yksilöllinen eläkevakuutus	3,4 %
Ryhmäeläkevakuutus	2,8 %
Riskivakuutus	2,6 %
Yhteensä	2,9 %

Vastuovelka rahastovakuutuksille	1.1.2008	Maksutulo	Korvaukset
Säästövakuutus	120 231	38 364	-16 165
Yksilöllinen eläkevakuutus	46 526	8 512	-308
Ryhmäeläkevakuutus	132	181	0
Yhteensä	166 889	47 057	-16 473

Vastuovelka rahastovakuutuksille	Kuormitus- tulo	Muut	31.12.2007
Säästövakuutus	-1 803	4 296	144 922
Yksilöllinen eläkevakuutus	-880	1 390	55 241
Ryhmäeläkevakuutus	-14	65	363
Yhteensä	-2 696	5 751	200 527

	1.1.2008	Vuoden muutos	31.12.2008
Vastuovelka korkosidonnaisille vakuutuksille	634 156	20 160	654 316
Vastuovelka rahastovakuutuksille	166 889	33 638	200 527
Yhteensä	801 045	53 798	854 843

Liite 42. Varaukset

	2008	2007
Varaukset 1.1.	259	826
Käyttämättömien varausten palautus	-	-
Tuloutetut varaukset	1 153	-
Vuoden aikana käytetyt varaukset	-475	-567
Varaukset 31.12.	936	259

Yllä mainitut henkilöstökuluja koskevat poistot liittyvät sopimuksiin vuodelta 2008. Arvioidut kulut juoksevat kesäkuuhun 2010, jolloin ne poistetaan lopullisesti.

Liite 43. Muut velat yhteensä

	2008	2007
Korkovelat talletuksista	18 395	13 070
Muut korojen siirtovelat ja korojen maksetut ennakot	48 271	33 313
Saadut korkoennakot	30	1 125
Siirtyvät korkovelat ja saadut korkoennakot	66 696	47 509
Muut siirtovelat ja maksetut ennakot	14 484	19 697
Siirtovelat ja saadut ennakot	81 179	67 205
Maksujenvälitysvelat	79 855	85 350
Pankkitoiminnan muut velat	5 187	40 839
Henkivakuutustoiminnan muut velat	2 755	4 731
Muut velat	87 797	130 920
Muut velat yhteensä	168 977	198 125

Liite 44. Velkojen maturiteetijakauma tase-erittäin

31.12.2008	alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta
Talletukset	4 176 694	831 914	6 669
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	205 467	358 958	1 251 795
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	17 244	7 417	212 190
Muut velat luottolaitoksilta	362 138	-	94 500
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	206 945	49 540	-
Yhteensä	4 968 487	1 247 830	1 565 155
31.12.2008	5-10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Talletukset	-	-	5 015 277
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	302 512	-	2 118 733
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	10 000	-	246 851
Muut velat luottolaitoksilta	45 500	-	502 138
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	6 276	262 761
Yhteensä	358 012	6 276	8 145 760
31.12.2007	alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta
Talletukset	3 265 053	454 762	10 176
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	181 490	208 601	1 044 003
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	8 951	45 883	132 459
Muut velat luottolaitoksilta	345 124	15 000	69 000
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	107 884	25 400	-
Yhteensä	3 908 502	749 646	1 255 638
31.12.2007	5-10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Talletukset	-	-	3 729 991
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	546 384	-	1 980 478
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	3 344	-	190 637
Muut velat luottolaitoksilta	-	-	429 124
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	7 370	140 653
Yhteensä	549 728	7 370	6 470 884

Liite 45. Rahoitusvelkojen käyvät arvot

	2008		2007	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Talletukset	5 015 277	5 015 410	3 729 991	3 729 747
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 118 733	2 118 733	1 980 478	1 980 478
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	246 851	254 800	190 637	189 189
Muut velat luottolaitoksilta	502 138	504 603	429 124	429 218
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	262 761	262 761	140 653	140 653
Johdannaispimukset	84 725	84 725	35 181	35 181
Yhteensä	8 230 485	8 241 032	6 506 065	6 504 467

Käypä arvo määritellään liitteessä 35.

Liite 46. Osakepääoma ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

	Osakkeiden kappalemäärä	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Yhteensä
1.1.2007	55 348 900	70 596	0	70 596
Suunnattu osakeanti Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritakselle 17.1.2007, 13 euroa/osake	3 000 000	6 000	33 000	39 000
Kuponkiantti 6.-23.2.2007, merkintähinta 9 euroa/osake	1 764 865	3 530	12 354	15 884
Muut suunnatut annit (29.3.2007 ja 24.5.2007), 13 euroa/osake	39 021	78	429	507
Emissiokulut			-530	-530
31.12.2007	60 152 786	80 204	45 254	125 458
Suunnattu osakeanti pankin korkeimmalle pankin operatiiviselle johdolle 30.4.2008 á 8,67 euroa/osake	22 482	45	150	195
31.12.2008	60 175 268	80 249	45 404	125 653

Vararahastoon kuuluu omasta pääomasta yhtiöjärjestyksen mukaan tai yhtiökokouksen päätöksellä siirrettyjä komponentteja. Vararahastossa ei ole tapahtunut muutoksia tilikausilla 2007 ja 2008.

Tilikauden lopussa pankin maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli 80 248 836 euroa. Pääoma jakautuu 40 124 418 A-osakkeelle ja 20 050 850 R-osakkeelle. Tilikauden päättyessä osakkeenomistajien lukumäärä oli 659. Aktia Säästöpankki Oyj:n yhtiöjärjestyksen muutoksia ja uuden R-osakesarjan perustamista koskeva yhtiökokouksen päätös kirjattiin kaupparekisteriin 7.4.2008. R-osakkeiden anti toteutettiin vastikkeettomana, pankin silloisille omistajille suunnattuna osakeantina. Anti käsitti korkeintaan 20 050 968 R-osaketta siten, että 2 vanhaa osaketta (A-sarja) oikeutti 1 uuteen R-sarjan silloisille omistajille suunnattuna osakeantina. Anti käsitti korkeintaan 20 050 968 R-osaketta siten, että 2 vanhaa osaketta (A-sarja) oikeutti 1 uuteen R-sarjan osakkeeseen. Jokainen R-osake tuottaa 20 ääntä. Anti toteutettiin niin, että pankin osakepääomaa ei korotettu.

Aktias styrelse beslöt 30.4.2008 att med stöd av de emissionsfullmkater som bolagsstämman utfärdat 21.12.2006 för inrättande av aktiebaserade incentiv för nyckelpersoner och i enlighet med villkoren i ett av styrelsen 2007 fastställt incentivprogram för den högsta ledningen, om en riktad aktieemission till namngivna personer i bankens högsta operativa ledning. Vid emissionen utgavs 22 482 nya aktier av serie A till ett teckningspris om 8,67 euro som registrerades 27.6.2008.

Osakkeiden määrä kauden lopussa oli 60.175.268 (31.12.2007; 60.152.786).

Liite 47. Käyvän arvon rahasto

	2008	2007
Käyvän arvon rahasto 1.1.	-17 965	-1 697
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, osakket ja osuudet	-49 896	5 788
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, rahoitusarvopaperit	-27 431	-27 146
Laskennalliset verot voitosta/tappiosta käypään arvoon arvostamisesta	20 245	5 822
Tuloslaskelmaan siirretty määrä, osakkeet ja osuudet, sisältyvät:		
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	33 160	-434
Laskennalliset verot	-8 622	113
Tuloslaskelmaan siirretty määrä, rahoitusarvopaperit, sisältyvät:		
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	1 154	-455
Laskennalliset verot	-300	118
Voitto/tappio arvoon arvostamisesta, rahavirtaa suojaavat johdannaissopimukset	18 339	-265
Laskennalliset verot voitosta/tappiosta käypään arvoon arvostamisesta	-4 768	69
Tuloslaskelmaan siirretty määrä, rahavirtaa suojaavat johdannaissopimukset, sisältyvät:		
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	-379	165
Laskennalliset verot	98	-43
Käyvän arvon rahasto 31.12.	-36 365	-17 965

Käyvän arvon rahasto sisältää myytävissä olevien rahoitusvarojen ja kassavirtaa suojaavien rahoitusjohdannaisten käyvän arvon muutoksen verojen jälkeen.

Liite 48. Voitonjakokelpoiset varat

	2008	2007
Jakokelvottomat vapaan oman pääoman varat		
Osuus tilinpäätössiirtojen kertymästä, joka on kirjattu konsernin edellisten tilikausien voittoon 1.1.	84 538	75 706
Osuus tilinpäätössiirtojen kertymästä, joka on kirjattu konsernin tilikauden voittoon		8 832
Yhteensä	84 538	84 538
Vapaaseen omaan pääoman kuuluvat voitonjakokelpoiset varat		
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	122 507	94 213
Osingonjako	-20 051	-14 825
Muut muutokset edellisten tilikausien voittoon	-26	-
Tilikauden voitto josta Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus	5 170	43 119
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	45 404	45 254
Yhteensä	153 004	167 761
Vapaa omaa pääoma yhteensä		
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	207 045	169 919
Osingonjako	-20 051	-14 825
Muut muutokset edellisten tilikausien voittoon	-26	-
Tilikauden voitto josta Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus	5 170	51 951
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	45 404	45 254
Yhteensä	237 541	252 298

Liite 49. Osingonjako

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle 30.3.2009, että osakkeenomistajille jaetaan 0,15 euroa osinkona osakkeelta eli 10 046 290,20 euroa. Osakkeenomistajille jaettava osinko kirjataan vuonna 2009 omaan pääomaan edellisten tilikausien voiton vähentymisenä.

Liite 50. Johdannaiset

Johdannaissopimukset, kirjanpitoarvo

	2008 Varat	2008 Velat	2007 Varat	2007 Velat
Korkojohdannaiset	38 135	11 762	6 484	6 195
Käypää arvoa suojaavat	38 135	11 762	6 484	6 195
Korkojohdannaiset	25 406	1 186	777	2 061
Rahavirtaa suojaavat	25 406	1 186	777	2 061
Korkojohdannaiset	66 985	65 599	19 436	17 936
Valuuttajohdannaiset	4 072	4 607	217	255
Osakejohdannaiset	1 772	927	7 718	7 718
Muut johdannaiset	644	644	1 016	1 016
Muut johdannaissopimukset	73 473	71 777	28 387	26 925
Yhteensä	137 014	84 725	35 648	35 181

Rahavirtasuojauksista tulevasta rahavirrasta odotetaan vuonna 2009 noin 5–6 miljoonaa euroa, vuonna 2010 noin 6–7 miljoonaa euroa ja loput vuosina 2011–2014.

Kohde-etuuksien nimellisarvot ja käyvät arvot

31.12.2008

Suojaavat johdannaiset

	Nimellisarvot/jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot	
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Käyvän arvon suojaus						
Koronvaihtosopimukset	470 000	899 500	219 000	1 588 500	38 135	-11 762
Yhteensä	470 000	899 500	219 000	1 588 500	38 135	-11 762

Kassavirran suojaus

Korko-optiot	-	170 000	790 000	960 000	25 406	-1 186
Ostetut	-	170 000	550 000	720 000	25 406	-
Asetetut	-	-	240 000	240 000	-	-1 186
Yhteensä	0	170 000	790 000	960 000	25 406	-1 186

Korkojohdannaiset yhteensä 470 000 1 069 500 1 009 000 2 548 500 63 541 -12 948

Suojaavat johdannaiset yhteensä 470 000 1 069 500 1 009 000 2 548 500 63 541 -12 948

Muut johdannaissopimukset

Koronvaihtosopimukset	336 000	1 679 400	255 300	2 270 700	37 719	-36 859
Korko-optiot	9 200	2 715 000	1 667 342	4 391 542	29 266	-28 740
Ostetut	4 600	1 357 500	953 671	2 315 771	24 993	-4 273
Asetetut	4 600	1 357 500	713 671	2 075 771	4 273	-24 467
Korkojohdannaiset yhteensä	345 200	4 394 400	1 922 642	6 662 242	66 985	-65 599
Valuuttatermiinit	255 932	-	-	255 932	4 072	-4 607
Valuuttajohdannaiset yhteensä	255 932	0	0	255 932	4 072	-4 607
Osake-optiot	92 678	52 804	47 300	192 782	1 772	-927
Ostetut	75 089	26 402	23 650	125 141	1 772	-
Asetetut	17 589	26 402	23 650	67 641	-	-927
Osakejohdannaiset yhteensä	92 678	52 804	47 300	192 782	1 772	-927
Optiosopimukset	-	8 608	-	8 608	644	-644
Ostetut	-	4304	-	4 304	644	-
Asetetut	-	4304	-	4 304	-	-644
Muut johdannaissopimukset	0	8 608	0	8 608	644	-644
Muut johdannaissopimukset yhteensä	693 810	4 455 812	1 969 942	7 119 564	73 473	-71 777
Johdannaissopimukset yhteensä	1 163 810	5 525 312	2 978 942	9 668 064	137 014	-84 725

31.12.2007

Suojaavat johdannaiset

	Nimellisarvot/jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot	
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Käyvän arvon suojaus						
Koronvaihtosopimukset	50 000	1 307 000	79 000	1 436 000	6 484	-6 195
Yhteensä	50 000	1 307 000	79 000	1 436 000	6 484	-6 195
Kassavirran suojaus						
Korkotermiinit	400 000	-	-	400 000	379	-
Korko-optiot	1 000 000	-	480 000	1 480 000	398	-2 061
Ostetut	500 000	-	240 000	740 000	398	-
Asetetut	500 000	-	240 000	740 000	-	-2 061
Yhteensä	1 400 000	0	480 000	1 880 000	777	-2 061
Korkojohdannaiset yhteensä	1 450 000	1 307 000	559 000	3 316 000	7 261	-8 256
Suojaavat johdannaiset yhteensä	1 450 000	1 307 000	559 000	3 316 000	7 261	-8 256

Muut johdannaissopimukset

Korkotermit	10 000	-	-	10 000	85	-84
Koronvaihtosopimukset	-	1 675 400	305 300	1 980 700	16 297	-15 360
Korko-optiot	-	2 674 200	1 547 548	4 221 748	3 054	-2 492
Ostetut	-	1 337 100	893 774	2 230 874	3 054	-
Asetetut	-	1 337 100	653 774	1 990 874	-	-2 492
Korkojohdannaiset yhteensä	10 000	4 349 600	1 852 848	6 212 448	19 436	-17 936
Valuuttatermit	136 778	-	-	136 778	217	-255
Valuuttajohdannaiset yhteensä	136 778	0	0	136 778	217	-255
Osake-optiot	50 294	65 472	47 900	163 666	7 718	-7 718
Ostetut	25 147	32 736	23 950	81 833	7 718	-
Asetetut	25 147	32 736	23 950	81 833	-	-7 718
Osakejohdannaiset yhteensä	50 294	65 472	47 900	163 666	7 718	-7 718
Optiosopimukset	-	8 608	-	8 608	1 016	-1 016
Ostetut	-	4 304	-	4 304	1 016	-
Asetetut	-	4 304	-	4 304	-	-1 016
Muut johdannaissopimukset	0	8 608	0	8 608	1 016	-1 016
Muut johdannaissopimukset yhteensä	197 072	4 423 680	1 900 748	6 521 500	28 387	-26 925
Johdannaissopimukset yhteensä	1 647 072	5 730 680	2 459 748	9 837 500	35 648	-35 181

Liite 51. Annetut ja saadut vakuudet**Annetut vakuudet**

Omasta velasta 31.12.2008	Vakuuslaji	Velan nimellisarvo	Vakuuden arvo
Velat luottolaitoksille	Saamistodistukset	1 058 409	1 056 254
Takaisinosotosopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Saamistodistukset	362 138	362 138
Panttaussopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Käteiset varat	8 500	8 500
Yhteensä		1 429 047	1 426 892

Omasta velasta 31.12.2007

Velat luottolaitoksille	Saamistodistukset	79 826	79 850
Takaisinosotosopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Saamistodistukset	345 124	345 124
Yhteensä		424 950	424 973

Pankin samaan konserniin kuuluvan yrityksen velan vakuudeksi antamat vakuudet

Per 31.12.2008	-	-	-
Per 31.12.2007	-	-	-

Muiden velasta

Pankki ei ole asettanut vakuuksia muiden velasta.

Velkoihin luottolaitoksille sisältyy Suomen Pankin ja Euroopan Investointipankin vakuuksia. Takaisinostosopimuksiin sovelletaan vakioituja GMRA-ehtoja (Global Master Repurchase Agreement).

Saadut vakuudet

Omasta velasta 31.12.2008	Vakuuslaji	Velan nimellisarvo	Vakuuden arvo
Velat luottolaitoksille	Saamistodistukset	93 250	93 250

Liite 52. Taseen ulkopuoliset sitoumukset eriteltyinä

	2008	2007
Takaukset	54 843	57 232
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	7 450	27 060
Käyttämättömät luottojärjestelyt	454 489	418 254
Tytäryhtiöiden puolesta annetut	-	-
Osakkuusyhtiöiden puolesta annetut	-	-
Muut peruuttamattomat sitoumukset	12 050	127 064
Tytäryhtiöiden puolesta annetut	-	-
Yhteensä	528 833	629 610

Vuokrasitoumukset eivät kuulu taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin.

Johdannaisten luottovasta-arvoa ei 31.12.2008 alkaen kirjata taseen ulkopuolisiin eriin, vaan niiden markkina-arvo sisältyy taseeseen.

31.12.2008	alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta
Takaukset	9 398	12 308	13 821
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	121	67	3 630
Käyttämättömät luottojärjestelyt	156 896	272 025	22 851
Tytäryhtiöiden puolesta annetut	-	-	-
Osakkuusyhtiöiden puolesta annetut	-	-	-
Muut peruuttamattomat sitoumukset	-	10	583
Tytäryhtiöiden puolesta annetut	-	-	-
Yhteensä	166 414	284 410	40 885

31.12.2008	5-10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Takaukset	17 184	2 133	54 843
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	3 632	-	7 450
Käyttämättömät luottojärjestelyt	2	2 716	454 489
Tytäryhtiöiden puolesta annetut	-	-	-
Osakkuusyhtiöiden puolesta annetut	-	-	-
Muut peruuttamattomat sitoumukset	11 457	-	12 050
Tytäryhtiöiden puolesta annetut	-	-	-
Yhteensä	32 275	4 849	528 833

31.12.2007	alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta
Takaukset	5 919	9 176	21 048
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	2 799	4 339	9 952
Käyttämättömät luottojärjestelyt	178 215	213 607	20 445
Tytäryhtiöiden puolesta annetut	-	-	-
Osakkuusyhtiöiden puolesta annetut	-	-	-
Muut peruuttamattomat sitoumukset	4 004	5 982	52 820
Tytäryhtiöiden puolesta annetut	-	-	-
Yhteensä	190 937	233 104	104 264

31.12.2007	5-10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Takaukset	19 482	1 606	57 232
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	9 211	759	27 060
Käyttämättömät luottojärjestelyt	2	5 985	418 254
Tytäryhtiöiden puolesta annetut	-	-	-
Osakkuusyhtiöiden puolesta annetut	-	-	-
Muut peruuttamattomat sitoumukset	47 656	16 601	127 064
Tytäryhtiöiden puolesta annetut	-	-	-
Yhteensä	76 352	24 952	629 610

Liite 53. Vuokravastuut

	2008	2007
Alle 1 vuosi	7 910	2 030
1-5 vuotta	27 511	4 901
Yli 5 vuotta	24 847	2 581
Yhteensä	60 268	9 513

Vuokrasitoumuksiin lasketaan määräaikaiset vuokrasopimukset, joita ei voi lopettaa ilman vuokranantajan hyväksyntää tai merkittävän lisämaksun maksamista. Sisäisiä vuokrasitoumuksia ei huomioida. Vuokrasopimukset koskevat pääasiassa toimitiloja (lähinnä pankkikonttoreita) ja vuokrataso on yleensä sidottu elinkustannusindeksiin. Pääasiassa sopimukset ovat voimassa toistaiseksi.

Liite 54. Henkilöstön määrä 31.12.

	2008	2007
Kokopäiväiset	1 027	966
Osa-aikaiset	99	90
Määräaikaiset	126	100
Yhteensä	1 252	1 156
Henkilöstön määrä kokonaisresursseiksi muutettuna	1 052	983
Kokonaisresurssien määrä keskimäärin	1 009	940

Konsernin avainhenkilöt

Lähipiiriin kuuluvat johtavassa asemassa olevat avainhenkilöt, näiden perheenjäsenet sekä yhtiöt, joissa avainhenkilöllä on määräysvalta. Aktia-konsernin avainhenkilöitä ovat Aktia Oyj:n hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet sekä konsernin johto, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varamies.

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden saama korvaus	2008	2007
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet 1)	1 152	1 221
- josta muut pitkäaikaiset etuudet 2)	125	125
- josta osakeperusteiset maksut 2)	176	149
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet 3)	384	-

1) Sisältää palkat ja tulospalkat tilikauden palkkasivukulut ml.

2) Tilikauden aikana maksetut korvaukset johdon pitkän aikavälin kannusteohjelman mukaisesti.

Hallituksella on kannustetarkoituksessa valtuutus laskea johdolle liikkeeseen korkeintaan 938 498 A-osaketta. Optio-oikeuksia ei ole annettu.

3) Sisältää tilikauden aikana kirjatut perustyöeläkkeet ja vapaaehtoiset eläkesitoumukset.

Syntyneet ja sovitut palkat ja palkkiot sekä eläkesitoumukset	2008	2007
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	189	195
Hallituksen jäsenet:		
Kaj-Gustaf Bergh, puheenjohtaja	40	36
Dag Wallgren, varapuheenjohtaja	25	22
Hans Frantz	21	19
Lars-Olof Hammarén	21	19
Lars-Erik Kvist	21	19
Kjell Sundström	21	-
Marina Vahtola	21	18
Nina Wilkman	20	19
Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varamies:		
Mikael Ingberg, toimitusjohtaja 3.4.2008 asti	124	391
Jussi Laitinen, toimitusjohtaja 4.4.2008 lähtien	185	-
Jarl Sved, toimitusjohtajan sijainen	251	254

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on työnantajan puolelta 18 kuukautta. Muiden johtoryhmän jäsenten irtisanomisaika vaihtelee 12 ja 18 kuukauden välillä. Johtoryhmän jäsenet voivat jäädä eläkkeelle 60 vuoden iässä.

Liiketapahtumat konsernin avainhenkilöiden kanssa

	1.1.2008	Lisäys / vähennys	31.12.2008
Lähipiiriin luotot ja takaukset	2 898	2 062	4 959
Lähipiiriin talletukset	5 755	1 201	6 956

	1.1.2007	Lisäys / vähennys	31.12.2007
Lähipiiriin luotot ja takaukset	2 060	837	2 898
Lähipiiriin talletukset	2 757	2 998	5 755

Luotonanto lähipiirille tapahtuu normaalien asiakasehtojen mukaisesti, normaalin velallisriskin puitteissa ja samojen vakuus- ja tuotto vaatimusten mukaisesti kuin pankin muillekin asiakkaille.

Vuoden 2008 lopussa konsernin avainhenkilöillä on yhteensä 1 958 617 Aktia Oyj:n A-sarjan osaketta ja 978 122 Aktia Oyj:n R-sarjan osaketta. Tämä vastaa 4,9 % osakkeiden yhteismäärästä ja 4,9 % äänistä

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt (osuus yli 50 %)

	2008	2008	2007	2007
	Osuus kaikista osakkeista	Kirjanpito- arvo	Osuus kaikista osakkeista	Kirjanpito- arvo
Rahoitustoiminta				
Aktia Pankki Oyj, Helsinki	100,0	207 558		
Aktia Hypoteekkipankki Oyj, Helsinki	53,7	25 080	55,9	23 836
Aktia Kortti & Rahoitus Oy, Helsinki	82,0	26	82,0	26
Aktia Yritysrahoitus Oy, Helsinki	80,0	240	80,0	160
Hsp-Rahoitus Oy (lepäävä), Helsinki	100,0	589	100,0	589
Sijoitusrahastotoiminta				
Aktia Rahastoyhtiö Oy, Helsinki	100,0	2 507	100,0	2 507
Aktia Fund Management S A (lepäävä), Luxemburg			100,0	111
Sijoituspalveluyritykset				
Aktia Asset Management Oy Ab, Helsinki	81,0	347	81,0	347
Kiinteistövälitystominta				
Aktia Kiinteistönvälitys Helsinki-Espoo Oy, Helsinki	80,0	80	80,0	80
Aktia Kiinteistönvälitys ISKL Oy, Kirkkonummi	90,0	72	90,0	72
Aktia Kiinteistönvälitys Pietarsaari Oy, Pietarsaari	80,0	80	100,0	100
Aktia Kiinteistönvälitys Kokkolanseutu Oy, Kokkola	100,0	100	100,0	100
Aktia Kiinteistönvälitys Keski-Uusimaa - Vantaa Oy, Vantaa	100,0	80	100,0	80
Aktia Kiinteistönvälitys Parainen-Turunmaa Oy, Parainen (fuusioitunut)			88,6	62
Aktia Kiinteistönvälitys Raasepori Oy, Tammisaari	100,0	73	100,0	73
Aktia Kiinteistönvälitys Sipoo Oy, Helsinki	60,0	71	60,0	61
Aktia Kiinteistönvälitys Tampere Oy, Tampere	87,3	227	67,0	67
Aktia Kiinteistönvälitys Vaasa Oy, Vaasa	80,0	517	60,0	313
Aktia Kiinteistönvälitys Oulu Oy, Oulu	90,6	290	100,0	100
Aktia Kiinteistönvälitys Turku Oy, Turku	90,0	119	90,0	119
Aktia Kiinteistönvälitys Itä-Uusimaa Oy, Porvoo	80,0	80	80,0	80
Magnus Nyman LKV Oy, Kemiö	51,0	155	51,0	125
Vakuutustoiminta				
Henkivakuutusosakeyhtiö Veritas, Turku	100,0	58 286	100,0	97 301
Asunto Oy Espoon Nurmilintu, Espoo			100,0	1 072
Asunto Oy Vantaan Korupuisto, Vantaa			100,0	3 190
Asunto Oy Vantaan Vihvilätie 3, Vantaa			100,0	1 335
Kiint Oy Ridalintie 3, Vihti			100,0	3 495
Kiint Oy Jauhokilo Ab, Espoo			100,0	10 099
Kiint Oy Tamteva, Tampere			100,0	10 867
Virastotalo Brahe, Raahe			100,0	8 001
Muut				
Robur Invest Oy (lepäävä)	100,0	8	100,0	8
Vas-Invest Oy, Helsinki	100,0	325	75,0	101
Muut kiinteistöyhtiöt		254		5 925
Yhteensä		297 164		170 404

Omistus osakkuusyhtiössä (osuus 20-50 %)

	2008	2008	2007	2007
	Osuus kaikista osakkeista	Kirjanpito- arvo	Osuus kaikista osakkeista	Kirjanpito- arvo
Tietojenkäsittely				
Oy Samlink Ab, Helsinki	24,0	1 697	24,0	1 697
Pääomasijoitusyhtiö				
Unicus Oy, Helsinki	33,3	100	33,3	100
Kiinteistötoiminta				
Kiinteistö Oyj Mannerheimintie 14, Helsinki			50,0	18 194
Vakuutustoiminta				
Kiint Oy Luna, Helsinki			28,0	7 662
Muut				
ACH Finland Oyj	25,8	775		
Investmentbolaget Torggatan 14 Oy, Maarianhamina	33,3	376	33,3	376
Järsö Invest Oy, Maarianhamina	33,3	376	33,3	376
Mike Alpha Oy, Maarianhamina	33,3	1	33,3	1
Mike Bravo Oy, Maarianhamina	33,3	1	33,3	1
Mike Charlie Oy, Maarianhamina	33,3	1	33,3	1
Mike Whiskey Oy, Maarianhamina	33,3	160	33,3	160
November Sierra Oy, Maarianhamina	33,3	1	33,3	1
Tenala Buccaneers Oy, Maarianhamina	33,3	376	33,3	376
Tenala Invest Oy, Maarianhamina	33,3	376	33,3	376
Yhteensä		4 239		29 320

Toukokuussa 2008 tehdyn rahastosopimuksen mukaan Aktia siirsi osakeomistuksensa Mannerheimintie 14-, Silvertärnan- ja Mercator-kiinteistöyhtiöissä osakkeenluovutuksena kiinteistö pääomarahasto Forum Fastighets Ky:hyn. Osakkeenluovutus tehtiin 1.10.2008. Aktialle se merkitsi runsaan 6 miljoonan voittoa. Rahasto-osuus myytiin joulukuussa.

Liiketapahtumat osakkuusyhtiöiden kanssa

	1.1.2008	Lisäys / vähennys	31.12.2008
Luotot ja takaukset	65	-	65
Talletukset	1 245	158	1 403

Liite 56. Hallinnoitavat asiakasvarat

Aktia Pankki Oyj tarjoaa yksityishenkilöille ja instituutioille täyden valtakirjan omaisuudenhoitoa. Asiakasvaroja ei välitetä luottolina toisille asiakkaille. Aktia Asset Management Oy Ab tarjoaa instituutioille täyden valtakirjan omaisuudenhoitoa.

Hallinnoitavat asiakasvarat	2008	2007
Asiakaspääomatileillä olevat varat	-	-
Täydellä valtakirjalla hallinnoitavat varat	2 592 473	3 113 555
Sijoitusneuvonnan puitteissa erillisin sopimuksin hallinnoitavat varat	2 276 510	1 178 918
Varainhoidon varat yhteensä	4 868 983	4 292 474

Liite 57. Tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen

Veritas keskinäinen vahinkovakuutusyhtiö sulautettiin Aktia Oyj:hin yhtiöiden yhtiökokousten hyväksymän sulautumissuunnitelman mukaisesti. Sulautuminen kirjattiin kaupparekisteriin 1.1.2009. Vahinkoyhtiön nimeksi tuli samassa yhteydessä Aktia Vahinkovakuutus Oy. Samalla rekisteröitiin 6 800 000 uutta Aktia Oyj:n A-sarjan osaketta sekä yhtiön osakepääoman lisäys 13 600 000 eurolla, jolloin Aktia Oyj:n A-osakkeiden yhteenlaskettu määrä nousi 46 924 418 kappaleeseen ja yhtiön yhteenlaskettu osakepääoma 93 848 836 euroon. Sulautumisvastikkeena jaettavien osakkeiden lopullinen määrä voi pienentyä Veritas keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön mahdollisten epävarmojen osakkuuksien vuoksi. Aktia vahinkovakuutus Oy omisti sulautumishetkellä yhteensä 536 287 Aktian osaketta, minkä vuoksi konsernin omien osakkeiden omistus on tällä hetkellä 0,9 prosenttia.

Sulautumissuunnitelman mukaan sulautumisvastikkeena annettavat uudet osakkeet kirjataan osakkaiden arvo-osuustileille niin nopeasti kuin se käytännössä on mahdollista, arviolta vuoden 2009 ensimmäisen neljänneksen aikana.

Aktia Vahinkovakuutuksen toimitusjohtaja Anders Nordman nimitettiin 1.1.2009 Aktia Oyj:n konsernin johtoryhmän jäseneksi vastuualueenaan Aktia Pankin Yrityspankki sekä Aktia Vahinkovakuutus.

Aktia Pankki Oyj suunnittelee siirtävänsä koko osakeomistuksensa Aktia Henkivakuutuksessa konsernin emoyhtiölle Aktia Oyj:lle vuoden 2009 aikana. Kiinteistövälitys-yhtiöissä ja vakuutusmyyntiorganisaatioissa on aloitettu tehostamisohjelma.

Aktia Oyj – Emoyhtiön tuloslaskelma

(1 000 euroa)	Liite	2008	2007
Korkotuotot	102	220 013	214 809
Korkokulut	102	-154 928	-136 830
Korkokate		65 085	77 980
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	103	2 550	3 846
Palkkiotuotot	104	26 959	38 384
Palkkiokulut	104	-2 474	-3 908
Palkkiotuotot netto		24 485	34 476
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	105	904	1 146
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	106	-2 031	1 407
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	107	2 484	79
Liiketoiminnan muut tuotot	108	6 699	3 012
Henkilöstökulut	109	-35 387	-41 266
Muut hallintokulut	110	-22 245	-25 435
Hallintokulut		-57 632	-66 701
Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	111	-2 431	-2 597
Liiketoiminnan muut kulut	112	-9 838	-10 709
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	113	-165	-218
Liikevoitto		30 113	41 721
Tilinpäätössiirrot		-	-17 300
Verot		-7 512	-5 141
Tilikauden voitto		22 600	19 280

Aktia Oyj – Emoyhtiön tase

(1 000 euroa)	Liite	2008	2007
Varat			
Käteiset varat		-	228 317
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	116	-	1 621 886
Saamiset luottolaitoksilta	117	16	313 255
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	118	-	2 960 204
Saamistodistukset julkisyhteisöiltä		-	-
Muut saamistodistukset		-	72 812
Saamistodistukset yhteensä		-	72 812
Osakkeet ja osuudet	120	228 538	183 792
Johdannaissopimukset	152	-	10 976
Aineettomat hyödykkeet	121	-	3 994
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	122	-	11 410
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	122	-	27 701
Muut aineelliset hyödykkeet	122	103	5 216
Aineelliset hyödykkeet		103	44 327
Muut varat	123	1 024	11 200
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot yhteensä	124	633	80 509
Laskennalliset verosaamiset	125	449	4 614
Varat yhteensä		230 762	5 535 887
Velat			
Velat luottolaitoksille	131	1 390	1 366 118
Talletukset		-	2 820 525
Muut velat		-	142 253
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	132	0	2 962 778
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	133	-	520 964
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	152	-	7 424
Muut velat	134	1 209	114 490
Siirtovelat ja saadut ennakot yhteensä	135	2 163	58 354
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	136	-	180 221
Laskennalliset verovelat	137	-	-
Velat yhteensä		4 762	5 210 350
Tilinpäätössiirtojen kertymä		-	114 240
Oma pääoma			
Osakepääoma	143	80 249	80 204
Vararahasto		8 067	8 067
Ylikurssirahasto		1 893	1 893
Muu sidottu oma pääoma		103	-
Käyvän arvon rahasto	142	-1 277	-13 132
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		45 404	45 254
Edellisten tilikausien voitto 1.1.		89 011	84 557
Osingonjako		-20 051	-14 825
Tilikauden voitto josta Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus		22 600	19 280
Oma pääoma yhteensä	142	226 000	211 297
Velat ja oma pääoma yhteensä		230 762	5 535 887

Aktia Oyj – Emoyhtiön taseen ulkopuoliset sitoumukset

(1 000 euroa)	Liite	2008	2007
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	151		
Takaukset ja pantit		-	57 232
Muut		-	27 060
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		-	84 292
Arvopapereiden takaisinostositoumukset		-	-
Muut		-	674 622
Asiakkaan hyväksi tehdyt peruuttamattomat sitoumukset		-	674 622
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä		-	758 914

Aktia Oyj – Emoyhtiön rahavirtalaskelma

(1 000 euroa)	2008	2007
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto	30 113	41 721
Rahavirtaan vaikuttamattomien erien oikaisut:		
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	2 440	243
Käyvän arvon muutokset	-	2 172
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	-	2 645
Muut oikaisut	23 341	-80
Liiketoiminnan saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	5 061 490	-1 057 948
Saamistodistukset	1 666 605	-503 057
Saamiset luottolaitoksilta	307 772	-139 506
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 960 204	-364 098
Osakkeet ja osuudet	33 034	1 193
Muut varat	93 875	-52 481
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-5 026 729	1 010 746
Velat luottolaitoksille	-1 364 728	476 630
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-2 962 778	279 846
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-520 964	197 287
Muut velat	-178 259	56 982
Maksetut tuloverot	-2 962	-17 197
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	87 693	-17 699
Investointien rahavirta		
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset, vähennys	-	2 003
Tytär- ja osakkuusyritysten hankinta	-	-60 771
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-19 185	-11 730
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	70 554	-
Investointien rahavirta yhteensä	51 369	-70 498

Rahoituksen rahavirta

Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, lisäys	-	5 276
Osakepääoman lisäys	45	3 608
Maksetut osingot	-20 051	-14 825
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston lisäys	150	12 254

Rahoituksen rahavirta yhteensä **-19 856** **6 313**

Rahavarojen nettomuutos **119 205** **-81 885**

Rahavarat vuoden alussa	233 800	315 684
Rahavarat vuoden lopussa	16	233 800
Liiketoimintasiirrossa siirtyneet rahavarat	-352 989	-

Rahoituslaskelmassa esiintyvät rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:

Kassa	-	10 774
Suomen Pankin sekkitili	-	217 543
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	16	5 483

Yhteensä **16** **233 800**

Aktia Oyj – Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

Liite 101. Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Aktia Oyj:n tilinpäätös on laadittu kirjanpito- ja luottolaitoslain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antaman määräyksen (150/2007) sekä Rahoitustarkastuksen standardin 3.1 mukaisesti. Aktia Oyj:n tilinpäätös on laadittu suomalaisen tilinpäätösstandardin (FAS) mukaisesti.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat ja velat on muunnettu euroiksi Euroopan keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin. Arvostuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on tuloslaskelmassa kirjattu valuuttatoiminnan nettotuotoiksi.

Tuloutusperiaatteet

Tuotot ja kulut kirjataan jaksotusperiaatteen mukaisesti.

Poistot

Aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä tehdään lineaarisia suunnitelman mukaisia poistoja hyödykkeen taloudellisen eliniän mukaan. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Rakennukset	40 vuotta
Peruskorjaukset rakennuksissa, jotka eivät ole pankin omistuksessa	5–10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–5 vuotta
IT-lisenssit	3–5 vuotta

Johdannaissopimukset

Saamisten suojaamiseksi tehdyistä koronvaihtosopimuksista, korkotermiinisopimuksista ja korko-optiosopimuksista saatavat tuotot tai niistä aiheutuvat kulut merkitään tuloslaskelmaan korkotuottoihin. Velkojen suojaamiseksi tehdyistä koronvaihto-, korkotermiini- ja korko-optiosopimuksista saatavat tuotot tai niistä aiheutuvat kulut merkitään korkokuluihin.

Suojaavien johdannaissopimusten arvomuutoksia on tuloslaskelmassa käsitelty samalla tavoin kuin suojattavien tase-erien arvomuutoksia.

Kaupankäyntivarastoon kuuluvista muussa kuin suojaamistarkoituksessa tehdyistä sopimuksista saatavat tuotot, kulut ja arvomuutokset on merkitty tilinpäätöksen arvopaperikaupan nettotuottoihin.

Valuutanmääräisten johdannaissovimusten tuotto- ja kuluerät merkitään tuloslaskelman kohtaan valuutta-toiminnan nettotuotot, lukuun ottamatta termiini- ja avistakurssin välistä erotusta, joka merkitään korkotuottoihin tai -kuluihin.

Arvonalentumistappiot lainoista ja muista saamisista

Lainojen ja saamisten arvonalentumisia kirjataan kohdistettuina ja ryhmäkohtaisesti. Arvonalentuminen kirjataan kohdistettuna vain, jos on objektiivista näyttöä siitä, että asiakkaan maksukyky on heikentynyt sen jälkeen, kun saaminen alun perin kirjattiin taseeseen. Objektiivista näyttöä ovat velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, taloudellisista tai juridisista syistä annettu lievennys, jota lainantaja ei olisi muutoin harjennut tai velallisen konkurssi tai muu taloudellinen uudelleenjärjestely.

Saamisen arvo on laskenut, jos arvioitu saamisen tuoma rahavirta – vakuuden käypä arvo huomioon ottaen – on pienempi kuin luoton kirjanpitoarvon ja luoton maksamattomien korkojen summa. Arvioitu tuleva rahavirta diskontataan luoton alkuperäisellä todellisella korolla. Jos luoton korko on vaihtuva, diskonttauskorkona käytetään tarkistushetken sopimuskorkoa. Arvonalentumiseksi kirjataan luoton kirjanpitoarvoa alemman rahavirran palautusten ja peruutusten nykyarvon ja luoton kirjanpitoarvon erotus.

Ryhmäkohtainen arvonalentumiskirjaus on perusteltu, jos on objektiivista näyttöä siitä, että luottosalkkujen saamisten takaisinmaksuun liittyy epävarmuutta. Analyysi perustuu historialliseen analyysiin maksukyvyttömyystilanteen todennäköisyydestä ja sen aiheuttamasta tappiosta makro- ja mikrotalouden tapahtumat sekä kokemusperäinen arvio huomioon ottaen. Odotettujen tappioiden arviointi ryhmäkohtaisista arvonalentumisista päätettäessä tehdään 12 kuukauden aikahorisontilla. Pankin yritystoiminnan asiakasatavien arvonalentumiskirjauksia tehdään vain kohdistetusti, kun on kysymys rajoitetusta määrästä tietyn toimialan asiakkaita.

Verot

Tuloslaskelman verot koostuvat vuoden ja aikaisempien vuosien veroista ja laskennallisista veroista. Verokulu kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi koskien eriä, jotka kirjataan suoraan omaan pääomaan, jolloin myös vero vaikutus kirjataan osaksi omaa pääomaa. Tuloverot kirjataan vuoden arvioidun verotettavan tulon perusteella. Laskennalliset verot kirjataan varojen ja velkojen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välisen tilapäisen eron mukaan. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Rahoitusvarat

Rahoitusvaroiksi kirjataan saamistodistukset (velkakirjat), saamiset luottolaitoksilta, saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sekä osakkeet ja osuudet. Aktia soveltaa rahoitusvaroihin IFRS-sääntöjä, IAS 39, jotka tulivat voimaan 1.1.2005 ja joissa rahoitusvarat jaetaan neljään arvostusluokkaan.

Luokkaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältyvät kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat. Luokkaan on kirjattu saamistodistukset ja muut julkisesti noteeratut kotimaiset ja ulkomaiset arvopaperit, joilla pankki käy aktiivisesti kauppaa ja jotka on hankittu lyhyen aikavälin ansaintatarkoituksessa. Ne on merkitty käypään arvoon siten, että arvomuutokset kirjataan juoksevasti tuloslaskelmaan.

Myytävisissä oleviin rahoitusvaroihin kirjataan saamistodistukset sekä osakkeet ja osuudet, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa tai eräpäivään asti. Realisoimaton arvomuutos kirjataan omaan pääomaan käyvän arvon rahastona vähennettynä laskennallisella verovelalla, kunnes myynti tapahtuu tai realisoimaton tappio katsotaan pysyväksi. Myynnin tai arvonalentumistappion sattuessa kertynyt realisoimaton voitto tai tappio siirretään tuloslaskelman erään Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot.

Eräpäivään asti pidettäviin sijoitusarvopapereihin kirjataan saamistodistukset, jotka on tarkoitus pitää eräpäivään saakka. Nämä arvopaperit kirjataan jaksotettuun hankintamenuun. Jos tällaisen arvopaperin todennäköinen luovutushinta tilikauden päättyessä on pysyvästi hankintamenua alhaisempi, on erotus kirjattu kuluksi. Hankintamenuun ja nimellisarvon välinen erotus on jaksotettu korkotuotoiksi tai niiden vähennyksiksi.

Lainoiksi ja muiksi saamisiksi luokitellaan saamiset luottolaitoksilta sekä saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Nämä saamiset kirjataan jaksotettuun hankintamenuun.

Muut rahoitusvelat

Muut rahoitusvelat merkitään taseeseen sopimuksen-tekohetkellä hankintamenuun ja sen jälkeen jaksotettuun hankintamenuun.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on käyttötarkoituksen mukaisesti jaettu omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Sijoituskiinteistöt ovat konsernin omassa käytössä olevia kiinteistöjä. Sijoituskiinteistöjen tarkoituksena on tuoda vuokratuloja ja tuottaa pääomalle arvonnousua. Jos vain osa kiinteistöistä on konsernin omassa käytössä, jaottelu on tehty kuhunkin käyttötarkoitukseen tarkoitettujen ne-

liömetrien mukaan. Sekä omassa käytössä olevat kiinteistöt että sijoituskiinteistöt on arvostettu hankintamenuon. Rakennukset poistetaan niiden taloudellisen eliniän mukaan lineaarisesti 40 vuoden aikana. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon arvioinnissa on käytetty rahavirtalaskelman mukaan tehtyä ulkopuolista arviota tai markkinoilta saatavien vuokratulojen perusteella tehtyä sisäistä arviota. Jos kiinteistön tai kiinteistöosakkeiden todennäköinen luovutushinta on

olennaisesti ja pysyvästi hankintamenua alhaisempi, arvonalentuminen on kirjattu kuluksi tuloslaskelmaan. Jos on todennäköistä objektiivista näyttöä arvonalentamistarpeesta, hyödykkeen arvo tutkitaan.

Muut aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyh hankintamenuon määräisinä. Suunnitelman mukaiset poistot tehdään hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Aktia Oyj – Emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot

(1 000 euroa)

Liite 102. Korkotuotot ja korkokulut

Korkotuotot	2008	2007
Saamiset luottolaitoksilta	22 397	20 902
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	129 880	140 181
Saamistodistukset	66 691	54 947
Johdannaissopimukset	1 038	-1 526
Muut korkotuotot	8	305
Yhteensä	220 013	214 809
Korkokulut		
Velat luottolaitoksille	-56 223	-42 911
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-69 720	-64 930
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-18 086	-17 347
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset ja muut velat	-5 735	-4 368
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-5 111	-5 994
Muut korkokulut	-53	-1 280
Yhteensä	-154 928	-136 830
Korkokate	65 085	77 980

Liite 103. Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista

	2008	2007
Tuotot samaan konserniin kuuluvista yrityksistä	1 323	866
Tuotot omistusyhteisyrittäjäryityksistä	72	343
Tuotot myytävissä olevista osakkeista	242	1 382
Tuotot kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä osakkeista ja osuuksista	913	1 255
Yhteensä	2 550	3 846

Liite 104. Palkkiotuotot ja palkkiokulut

	2008	2007
Palkkiotuotot		
Antolainauksesta	6 010	7 648
Ottolainauksesta	93	120
Maksuliikenteestä	6 723	8 717
Omaisuu denhoitopalveluista	8 729	15 535
Vakuutusten välityksestä	2 666	3 552
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista sitoumuksista	510	598
Muut palkkiotuotot	2 229	2 216
Yhteensä	26 959	38 384
Palkkiokulut		
Maksetut toimitusmaksut	-498	-651
Muut palkkiokulut	-1 976	-3 257
Yhteensä	-2 474	-3 908
Palkkiotuotot netto	24 485	34 476

Liite 105. Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

	2008	2007
Saamistodistukset		
Myyntivoitot ja myyntitappiot	54	57
Yhteensä	54	57
Muut		
Myyntivoitot ja myyntitappiot	0	-5
Yhteensä	0	-5
Yhteensä		
Myyntivoitot ja myyntitappiot	54	53
Arvopaperikaupan nettotuotot	54	53
Valuuttatoiminnan nettotuotot	850	1 094
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	904	1 146

Liite 106. Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot

	2008	2007
Saamistodistukset		
Myyntivoitot ja myyntitappiot	-1 883	-319
Yhteensä	-1 883	-319
Osakkeet ja osuudet		
Myyntivoitot ja myyntitappiot	98	1 243
Arvon alentumisten peruutukset	19	595
Yhteensä	117	1 838
Muut		
Myyntivoitot ja myyntitappiot	806	-112
Arvon alentumistappiot	-1 795	-
Välitettyjen johdannaissopimusten nettotuotot	725	-
Yhteensä	-264	-112
Yhteensä		
Myyntivoitot ja myyntitappiot	-979	812
Arvon alentumistappiot	-1 795	-
Arvon alentumisten peruutukset	19	595
Välitettyjen johdannaissopimusten nettotuotot	725	-
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	-2 031	1 407

Liite 107. Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

	2008	2007
Vuokratuotot	1 254	1 017
Myyntivoitot	1 942	-
Myyntitappiot	-32	-
Poistot	-10	-48
Sijoituskiinteistöjen muut tuotot	23	37
Sijoituskiinteistöjen muut kulut	-694	-927
Yhteensä	2 484	79

Liite 108. Liiketoiminnan muut tuotot

	2008	2007
Vuokratuotot omassa käytössä olevasta kiinteistöistä	242	47
Aineellisten ja aineettomien myyntivoitot	3 682	214
Liiketoiminnan muut tuotot	2 776	2 752
Yhteensä	6 699	3 012

Liite 109. Henkilöstökulut

	2008	2007
Palkat ja palkkiot	-28 240	-32 343
Siirto henkilöstörahaan	-614	-2 152
Eläkekulut	-4 862	-4 751
Muut henkilösivukulut	-1 671	-2 020
Henkilösivukulut	-6 533	-6 771
Yhteensä	-35 387	-41 266

Liite 110. Muut hallintokulut

	2008	2007
Muut henkilöstökulut	-2 714	-3 052
Toimistokulut	-2 067	-2 368
IT-kulut	-11 321	-12 938
Yhteyskulut	-2 341	-2 958
Edustus- ja markkinointikulut	-3 790	-3 977
Muut hallintokulut	-12	-143
Yhteensä	-22 245	-25 435

Liite 111. Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

	2008	2007
Poisto aineellisista hyödykkeistä	-1 249	-1 811
Poisto aineettomista hyödykkeistä	-1 182	-786
Yhteensä	-2 431	-2 597

Liite 112. Liiketoiminnan muut kulut

	2008	2007
Vuokrakulut	-3 273	-3 015
Kulut kiinteistöistä ja kiinteistöyhtiöistä omassa käytössä	-2 384	-3 430
Vakuutus- ja varmuusmenot	-1 229	-1 985
Valvonta- tarkastus- ja jäsenmaksut	-422	-472
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntitappiot	-164	-
Muut kulut	-2 366	-1 807
Yhteensä	-9 838	-10 709

Liite 113. Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista

	2008	2007
Saamista yleisöltä ja julkisyhteisöltä		
Kohdistetut arvonalentumistappiot	-504	-779
Arvonalentumisten peruutukset ja palautukset	338	557
Yhteensä	-166	-222
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista eristä		
Arvonalentumisten peruutukset ja palautukset	1	3
Yhteensä	1	3
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista yhteensä	-165	-218

Liite 114. Jaottelu liiketoiminta-alueittain

Tuotot liiketoiminta-alueittain	2008	2007
Sijoitukset	2 484	79
Konsernihallinto	465	-
Pankkitoiminta	99 702	125 775
Yhteensä	102 651	125 854

Liikevoitto liiketoiminta-alueittain		
Sijoitukset	2 484	79
Konsernihallinto	-4 758	-
Pankkitoiminta	32 387	41 642
Yhteensä	30 113	41 721

Henkilöstö toimialoittain		
Konsernihallinto	98	-
Pankkitoiminta	-	839
Yhteensä	98	839

Pankki harjoittaa liiketoimintaa vain Suomessa.

Aktia Oyj – Emoyhtiön taseen liitetiedot ja emoyhtiön muut liitetiedot

(1 000 euroa)

Liite 116. Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset

	2008	2007
Valtion liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjalainat	-	199
Pankkien sijoitustodistukset	-	255 606
Muut	-	1 366 082
Yhteensä	-	1 621 886

Liite 117. Saamiset luottolaitoksilta

Vaadittaessa maksettavat	2008	2007
Kotimaisilta luottolaitoksilta	16	5 483
Ulkomaisilta luottolaitoksilta	-	-
Yhteensä	16	5 483

Muut kuin vaadittaessa maksettavat		
Kotimaisilta luottolaitoksilta	-	157 772
Ulkomaisilta luottolaitoksilta	-	150 000
Yhteensä	0	307 772

Saamiset luottolaitoksilta yhteensä	16	313 255
--	-----------	----------------

Liite 118. Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sektoreittain	2008	2007
Kotitaloudet	-	2 177 738
Yritykset	-	550 678
Asuntoyhteisöt	-	183 784
Julkisyhteisöt	-	10 026
Voittoa taivottelemattomat yhteisöt	-	37 977
Yhteensä	-	2 960 204

Pankilla on ryhmässä saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä vain muita kuin vaadittaessa maksettavia saamia.

Tilikauden aikana kirjatut arvonalentumiset

Arvonalennukset tilikauden alussa	36 803	37 021
Saamista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		
Tilikauden aikana kirjatut saamiskohtaiset arvonalennukset	-504	-779
Tilikauden aikana peruutetut saamiskohtaiset arvonalennukset	338	557
Tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot, joista on aikaisemmin kirjattu saamiskohtainen arvonalennus		
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista eristä		
Tilikauden aikana kirjatut palautetut arvonalentumiset	1	3
Tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot, joista on aikaisemmin tehty kohdistettuja arvonalentumisia		
Siirretty Aktia Pankki Oyj:lle	-36 638	
Arvonalennukset tilikauden lopussa	0	36 803

Liite 119. Saamistodistukset rahoitusinstrumenttiryhmittäin

	2008		2007	
	Yhteensä 2008	Joista keskus- pankkira- hoitukseen oikeuttavia saamisto- distuksia	Yhteensä 2007	Joista keskus- pankkira- hoitukseen oikeuttavia saamisto- distuksia
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät saamistodistukset				
Julkisesti noteeratut	-	-	1 310 119	1 305 102
Muut	-	-	338 740	316 784
Yhteensä	-	-	1 648 859	1 621 886
Myytävissä olevat saamistodistukset				
Julkisesti noteeratut	-	-	-	-
Muut	-	-	-	-
Yhteensä	-	-	-	-
Eräpäivään asti pidettävät saamistodistukset				
Julkisesti noteeratut	-	-	45 840	-
Muut	-	-	-	-
Yhteensä	-	-	45 840	0
Saamistodistukset yhteensä	-	-	1 694 699	1 621 886

Liite 120. Osakkeet ja osuudet

Myytavissä olevat osakkeet ja osuudet	2008	2007
Julkipöytä noteeratut	15 605	47 838
Muut	500	3 220
Yhteensä	16 105	51 057
Osakkeet ja osuudet yhteensä	16 105	51 057
joista luottolaitoksissa	-	25 707
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä		
Luottolaitokset	-	-
Muut yritykset	1 667	3 764
Yhteensä	1 667	3 764
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä		
Luottolaitokset	-	24 021
Muut yritykset	210 766	104 950
Yhteensä	210 766	128 971
Osakkeet ja osuudet yhteensä	228 538	183 792

Omistukset omistusyhteis- ja samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä on arvostettu hankintamenoon.

Liite 121. Aineettomat hyödykkeet

	Aineetto- mat oikeudet (IT-kulut)	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä
31.12.2008			
Hankintameno 1.1.	6 525	6 098	12 623
Siirretyt varat	-2 870	-2 786	-5 655
Investoinnit	1 510	1 373	2 884
Vähennykset	-4 460	-4 511	-8 971
Hankintameno 31.12.	706	174	880
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1.	-4 460	-4 169	-8 628
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	4 460	4 471	8 931
Suunnitelman mukaiset poistot	-706	-476	-1 182
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 31.12.	-706	-174	-880
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	0

	Aineetto- mat oikeudet (IT-kulut)	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä
31.12.2007			
Hankintameno 1.1.	4 601	4 952	9 553
Investoinnit	1 924	1 387	3 311
Vähennykset	-	-241	-241
Hankintameno 31.12.	6 525	6 098	12 623
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1.	-4 251	-3 592	-7 843
Suunnitelman mukaiset poistot	-208	-577	-786
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 31.12.	-4 460	-4 169	-8 628
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 065	1 929	3 994

Liite 122. Aineelliset hyödykkeet

Sijoituskiinteistöt

	Maa- ja vesialueet	Rakennuk- set	Sijoitus- kiinteistö- osakkeet ja-osuudet	Yhteensä
31.12.2008				
Hankintameno 1.1.	506	3 005	14 255	17 766
Siirretyt varat	-10	-50	-13 003	-13 063
Investoinnit	-	-	5 572	5 572
Vähennykset	-495	-2 945	-2 715	-6 156
Hankintameno 31.12.	0	10	4 110	4 119
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	-2 246	-4 110	-6 355
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	-	2 246	-	2 246
Suunnitelman mukaiset poistot	-	-10	-	-10
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 31.12.	0	-10	-4 110	-4 119
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	0	0
Käypä arvo 31.12.	0	0	0	0

	Maa- ja vesialueet	Rakennuk- set	Sijoitus- kiinteistö- osakkeet ja-osuudet	Yhteensä
31.12.2007				
Hankintameno 1.1.	506	3 003	10 772	14 281
Investoinnit	-	1	3 486	3 488
Vähennykset	-	-	-3	-3
Hankintameno 31.12.	506	3 005	14 255	17 766
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	-2 198	-4 110	-6 308
Suunnitelman mukaiset poistot	-	-48	-	-48
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 31.12.	-	-2 246	-4 110	-6 355
Kirjanpitoarvo 31.12.	506	759	10 146	11 410
Käypä arvo 31.12.	707	943	11 101	12 751

Omassa käytössä olevat kiinteistöt

31.12.2008	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Sijoitus-kiinteistö-osakkeet ja-osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	458	3 620	28 695	32 773
Siirretyt varat	-13	-99	-22 699	-22 810
Investoinnit	-	-	9 427	9 427
Vähennykset	-445	-3 508	-12 961	-16 914
Hankintameno 31.12.	0	13	2 463	2 476
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	-2 610	-2 463	-5 073
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	-	2 610	-	2 610
Suunnitelman mukaiset poistot	-	-13	-	-13
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 31.12.	0	-13	-2 463	-2 476
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	-0	0	0

31.12.2007	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Sijoitus-kiinteistö-osakkeet ja-osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	458	3 616	25 539	29 614
Investoinnit	-	3	3 421	3 424
Vähennykset	-	-	-265	-265
Hankintameno 31.12.	458	3 620	28 695	32 773
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	-2 554	-2 463	-5 017
Suunnitelman mukaiset poistot	-	-56	-	-56
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 31.12.	-	-2 610	-2 463	-5 073
Kirjanpitoarvo 31.12.	458	1 010	26 232	27 701

Muut aineelliset hyödykkeet

31.12.2008	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	26 918	15 613	93 070
Siirretyt varat	-2 755	-2 424	-41 053
Investoinnit	1 193	109	16 302
Vähennykset	-24 511	-12 873	-60 453
Hankintameno 31.12.	845	425	7 865
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1.	-24 511	-12 804	-48 743
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	24 511	12 873	42 239
Suunnitelman mukaiset poistot	-742	-494	-1 258
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 31.12.	-742	-425	-7 762
Kirjanpitoarvo 31.12.	103	0	103

31.12.2007	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	26 094	14 904	84 892
Investoinnit	1 311	709	8 932
Vähennykset	-487	-	-755
Hankintameno 31.12.	26 918	15 613	93 070
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1.	-24 062	-11 980	-47 367
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	483	-	483
Suunnitelman mukaiset poistot	-932	-824	-1 859
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 31.12.	-24 511	-12 804	-48 743
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 407	2 809	44 327

Liite 123. Muut varat

	2008	2007
Maksujenvälityssaamiset	-	159
Muut	1 024	11 042
Yhteensä	1 024	11 200

Liite 124. Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

	2008	2007
Korot	-	72 015
Muut	633	8 493
Yhteensä	633	80 509

Liite 125. Laskennalliset verosaamiset

	2008	2007
Laskennalliset verosaamiset 1.1.	4 614	0
Myytavissä olevat rahoitusvarat:		
- Arvostus käypään arvoon	-4 165	4 496
-Tuloslaskelmaan siirretty määrä	-	118
Laskennalliset verosaamiset 31.12.	449	4 614

Laskennalliset verosaamiset syntyvät vain rahoitusvarojen ja -velkojen arvostamisesta käypään arvoon.

Liite 126. Saamisten maturitettijakauma tase-erittäin

31.12.2008	Alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta
Saamiset luottolaitoksilta	16	-	-
Yhteensä	16	0	0
31.12.2008	5-10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Saamiset luottolaitoksilta	-	-	16
Yhteensä	0	0	16

31.12.2007	Alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	145 969	284 109	806 779
Saamiset luottolaitoksilta	173 255	140 000	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	201 811	250 192	862 789
Saamistodistukset	26 972	9 953	21 499
Yhteensä	548 007	684 254	1 691 067

31.12.2007	5-10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	385 029	-	1 621 886
Saamiset luottolaitoksilta	-	-	313 255
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	605 214	1 040 199	2 960 204
Saamistodistukset	14 388	-	72 812
Yhteensä	1 004 631	1 040 199	4 968 158

Liite 127. Kotimaan ja ulkomaan rahan määräiset omaisuuserät

31.12.2008	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Varat			
Saamistodistukset	-	-	-
Saamiset luottolaitoksilta	16	-	16
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-	-	-
Osakkeet ja osuudet	228 538	-	228 538
Johdannaissopimukset	-	-	-
Muut varat	2 209	-	2 209
Yhteensä	230 762	0	230 762

31.12.2007	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Varat			
Saamistodistukset	1 694 699	-	1 694 699
Saamiset luottolaitoksilta	296 568	16 687	313 255
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 961 796	-1 592	2 960 204
Osakkeet ja osuudet	183 792	-	183 792
Johdannaissopimukset	10 976	-	10 976
Muut varat	383 198	738	383 937
Yhteensä	5 531 030	15 833	5 546 863

Liite 128. Rahoitusvarojen käyvät arvot

	2008	2008	2007	2007
	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo
Käteiset varat	-	-	228 317	228 317
Saamistodistukset	-	-	1 694 699	1 694 104
Saamiset luottolaitoksilta	16	16	313 255	313 255
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-	-	2 960 204	2 950 462
Osakkeet ja osuudet	16 105	16 105	51 057	51 057
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä	1 667	1 667	3 764	3 764
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	210 766	210 766	128 971	128 971
Johdannaissopimukset	-	-	10 976	10 976
Yhteensä	228 553	228 553	5 391 243	5 380 906

Taulukossa esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot kirjanpitoarvot tase-erittäin. Tiedot esitetään myös niistä rahoitusvaroista ja -veloista, jotka kirjataan käypään arvoon. Käypien arvojen arviointiperiaatteet esitetään tilinpäätösperiaatteissa.

Sijoitusvarojen käyvät arvot määritetään käyttämällä toimivilla markkinoilla noteerattuja markkinahintoja. Jos noteerattuja markkinahintoja ei ole saatavilla, arvo määritetään diskontattujen kassavirtojen perusteella. Diskonttokorko saadaan markkinoilta saatavalta korkokäyrältä. Pääomarahastot arvostetaan hankintamenoon, jos ei ole objektiivista näyttöä niiden arvonalentumisesta.

Rahoitusjohdannaisten käypä arvo määritellään käyttäen toimivilla markkinoilla noteerattuja markkinahintoja.

Lainojen ja muiden vastaavien rahoitusinstrumenttien, joilla ei ole hintanoteerausta toimivilla markkinoilla, käypä arvo määritellään diskontattujen kassavirtojen perusteella markkinanoteerauksien avulla. Diskonttaustekijä ottaa lisäksi huomioon luottoriskin.

Kirjanpitoarvoa käytetään vaadittaessa maksettavien saamisten ja velkojen sekä lyhytaikaisten saamisten ja velkojen (alle 12 kk seuraavaan koron-tarkistukseen) käypänä arvona.

Käyvät arvot ovat puhtaita arvoja ilman siirtyvien korkojen osuutta.

Liite 129. Varat yhteensä liiketoiminta-alueittain

	2008	2007
Sijoitukset	-	11 410
Konsernihallinto	230 762	-
Pankkitoiminta	-	5 524 477
Yhteensä	230 762	5 535 887

Liite 130. Saamiset, joilla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla

	2008	2007
Osakkeet ja osuudet konserniyhtiöissä ja omistusyhteisyrityksissä	342	2 920
Yhteensä	342	2 920

Liite 131. Velat luottolaitoksille

	2008	2007
Vaadittaessa maksettavat talletukset yhteensä	1 390	144 376
Muut kuin vaadittaessa maksettavat talletukset luottolaitoksilta	-	1 221 742
Yhteensä	1 390	1 366 118

Liite 132. Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

	2008	2007
Vaadittaessa maksettavat	-	1 691 097
Muut kuin vaadittaessa maksettavat	-	1 129 428
Talletukset	-	2 820 525
Vaadittaessa maksettavat	-	249
Muut kuin vaadittaessa maksettavat	-	142 005
Muut velat	-	142 253
Yhteensä	-	2 962 778

Liite 133. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

	2008		2007	
	Kirjanpito- arvo	Nimellis- arvo	Kirjanpito- arvo	Nimellis- arvo
Sijoitustodistukset	-	-	390 879	397 150
Joukkovelkakirjalainat	-	-	130 086	132 236
Yhteensä	0	0	520 964	529 386

Liite 134. Muut velat

	2008	2007
Maksujenvälitysvelat	243	85 231
Varaukset	912	259
Muut	55	29 000
Yhteensä	1 209	114 490

Varauksiin merkityt erät eritelyinä

	Kirjanpito- arvo tilikauden alussa	Lisäys	Vähennys	Palautus	Kirjanpito- arvo tilikauden lopussa
Henkilöstökulut	259	1 153	-475	-24	912
Muut	-	-	-	-	0
Yhteensä	259	1 153	-475	-24	912

Liite 135. Siirtovelat ja saadut ennakot

	2008	2007
Korot	-	46 882
Muut	2 163	11 472
Yhteensä	2 163	58 354

Not 136. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

Mikään yksittäinen debentuurilaina ei ylitä 10 %:a kaikista veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla.	Velan määrä	Nimellis-arvo	Omaan pääomaan laskettava määrä	Lainat ilman eräpäivää
Debentuurit 31.12.2008	-	-	-	-
Debentuurit 31.12.2007	180 221	180 718	142 461	-

Kaikki velat ovat euromääräisiä. Velat lasketaan vakavaraisuuslaskennassa luottolaitoksen alempiin toissijaisiin omiin varoihin ottaen huomioon, että nämä varat voivat olla enintään 50 % ensisijaisista omista varoista. Samaan konserniin kuuluville yrityksille tai omistusyhteisyrityksille annettuja lainoja ei ole.

Ennenaikaisen takaisinmaksun ehdot:

Aktia tai sen konserni ei saa lunastaa debenttuureja ennen laina-ajan päättymistä ilman Rahoitustarkastuksen lupaa.

Velkojilla ei ole oikeutta vaatia ennenaikaista takaisinmaksua.

Liite 137. Laskennalliset verovelat

	2008	2007
Laskennalliset verovelat 1.1.	0	-551
Myytävissä olevat rahoitusvarat:		
- Arvostus käypään arvoon	-	551
Laskennalliset verovelat 31.12.	0	0

Liite 138. Velkojen maturitettijakauma tase-erittäin

31.12.2008	Alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	1 390	-	-
Yhteensä	1 390	0	0

31.12.2008	5-10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	-	-	1 390
Yhteensä	0	0	1 390

31.12.2007	Alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	1 229 413	67 705	69 000
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 517 375	427 857	10 176
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	193 275	208 601	70 318
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	8 951	46 283	124 987
Yhteensä	3 949 015	750 446	274 481

31.12.2007	5-10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	-	-	1 366 118
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	7 370	-	2 962 778
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	48 770	-	520 964
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-	-	180 221
Yhteensä	56 140	0	5 030 082

Liite 139. Velkaerät kotimaan ja ulkomaan rahana

31.12.2008	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Velat			
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	1 390	-	1 390
Muut velat	3 372	-	3 372
Yhteensä	4 762	-	4 762

31.12.2007	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Velat			
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	1 365 236	882	1 366 118
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 951 730	11 048	2 962 778
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	520 964	-	520 964
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	180 221	-	180 221
Muut velat	178 406	1 862	180 268
Yhteensä	5 196 558	13 792	5 210 350

Liite 140. Rahoitusvelkojen käyvät arvot

	2008	2008	2007	2007
	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	1 390	1 390	1 366 118	1 366 212
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-	2 962 778	2 962 534
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	-	520 964	520 964
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	-	-	7 424	7 424
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-	-	180 221	178 774
Yhteensä	1 390	1 390	5 037 506	5 035 908

Käyvän arvon määritelmä on liitteessä 128.

Liite 141. Velat yhteensä liiketoiminta-alueittain

	2008	2007
Konsernihallinto	4 762	-
Pankkitoiminta	-	5 210 350
Yhteensä	4 762	5 210 350

Liite 142. Oman pääoman erittely

	Tilikauden alussa	Lisäys	Vähennys	Tilikauden lopussa
Osakepääoma	80 204	45	-	80 249
Vararahasto	8 067	-	-	8 067
Ylikurssirahasto	1 893	-	-	1 893
Muu sidottu oma pääoma	-	103	-	103
Käyvän arvon rahasto	-13 132	11 856	-	-1 277
Sidottu oma pääoma	77 032	12 004	0	89 036
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	45 254	150	-	45 404
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	89 011			89 011
Osingonjako			20 051	-20 051
Tilikauden voitto josta Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus		22 600	-	22 600
Vapaa oma pääoma	134 265	22 750	20 051	136 964
Oma pääoma yhteensä	211 297	34 754	20 051	226 000

	2008	2007
Käyvän arvon rahasto 1.1.	-13 132	-1 569
Käypään arvoon arvostamisesta tilikauden aikana	16 021	-15 170
Laskennalliset verot käyvään arvoon arvostamisesta tilikauden aikana	-4 165	4 063
Tuloslaskelmaan siirretty määrä tilikauden aikana	-	-455
Käyvän arvon rahasto 31.12.	-1 277	-13 132

Käyvän arvon rahastoon on kirjattu vain myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset

Vapaaseen omaan pääoman kuuluvat voitonjakokelpoiset varat	2008	2007
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	89 011	84 557
Osingonjako	-20 051	-14 825
Tilikauden voitto josta Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus	22 600	19 280
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	45 404	45 254
Yhteensä	136 964	134 265

Omassa vapaassa pääomassa ei ole jakokelvottomia varoja.

Tilikauden lopussa pankin maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli 80 248 836 euroa. Pääoma jakautuu 40 124 418 A-osakkeelle ja 20 050 850 R-osakkeelle. Tilikauden päättyessä osakkeenomistajien lukumäärä oli 659. Aktia Säästöpankki Oyj:n yhtiöjärjestyksen muutoksia ja uuden R-osakesarjan perustamista koskeva yhtiökokouksen päätös kirjattiin kaupparekisteriin 7.4.2008. R-osakkeiden anti toteutettiin vastikkeettomana, pankin silloisille omistajille suunnattuna osakeantina. Anti käsitti korkeintaan 20 050 968 R-osaketta siten, että 2 vanhaa osaketta (A-sarja) oikeutti 1 uuteen R-sarjan osakkeeseen. Jokainen R-osake tuottaa 20 ääntä. Anti toteutettiin niin, että pankin osakepääomaa ei korotettu.

Liite 144. Osakkeiden omistus 31.12.

Osakkeenomistajien omistus	2008			2007	
	Osakkeiden lukumäärä	Osuus osakkeista, %	Osuus äänistä, %	Osakkeiden lukumäärä	Osuus osakkeista ja äänistä, %
15 suurinta osakkeenomistajaa:					
Sparbanksstiftelsen i Helsingfors	11 406 145	19,0	19,0	7 604 097	19,0
Elinkorkolaitos Hereditas	6 231 318	10,4	10,4	4 154 212	10,4
Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas	6 063 192	10,1	10,1	4 028 795	10,0
Sparbanksstiftelsen i Esbo-Grankulla	3 519 877	5,8	5,9	2 346 585	5,9
Oy Hammarén & Co Ab	2 835 000	4,7	4,7	1 890 000	4,7
Sparbanksstiftelsen i Vanda	2 427 912	4,0	4,1	1 614 900	4,0
Svenska litteratursällskapet i Finland rf	2 367 687	3,9	3,9	1 578 458	3,9
Säästöpankkisäätiö Porvoo	1 954 575	3,2	3,2	1 303 050	3,2
Åbo Akademin säätiö	1 953 000	3,2	3,2	1 302 000	3,2
Vaasan Aktiasäätiö	1 515 787	2,5	2,7	1 014 525	2,5
Sparbanksstiftelsen i Kyrklätt	1 314 793	2,2	2,2	876 529	2,2
Sparbanksstiftelsen i Karis-Pojo	1 181 025	2,0	2,0	787 350	2,0
Sparbanksstiftelsen i Ingå	969 354	1,6	1,6	646 236	1,6
Föreningen Konstsamfundet rf	952 882	1,6	1,6	635 255	1,6
Ab Kelonia Oy	914 917	1,5	1,5	609 945	1,5
Osakkeenomistajat sektoreittain 2008:		Omistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%
Yritykset		35	5,3	11 109 695	18,5
Rahoitus- ja vakuutusyritykset		37	5,6	3 540 503	5,9
Julkisyhteisöt		2	0,3	6 138 192	10,2
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt		58	8,8	37 745 098	62,7
Kotitaloudet		525	79,8	1 041 780	1,7
Ulkomaiset omistajat		1	0,2	600 000	1,0
Yhteensä		658	100,0	60 175 268	100,0
joista hallintarekisteröity		1		8 268	

Osakekannan rakenne 2008:

Osakkeiden lukumäärä	Omistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%
1-100	143	21,7	9 944	0,0
101-1 000	238	36,1	108 712	0,2
1 001 - 10 000	165	25,0	503 322	0,8
10 001 - 100 000	101	15,3	16 782 979	27,9
100 000 -	12	1,8	42 770 311	71,1
Totalt	659	100,0	60 175 268	100,0

Aktia Oyj:n hallituksella on voimassa olevat valtuudet laskea liikeeseen korkeintaan 938 498 A-sarjan osaketta. Optio-oikeuksia ei ole annettu.

Liite 145. Vakuudet

Omasta velasta 31.12.2008	Vakuuslaji	Velan nimellis-arvo	Vakuuden arvo
Velat luottolaitoksille	Saamistodistukset	1 058 409	1 056 254
Takaisinostosopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Saamistodistukset	362 138	362 138
Panttaussopimusten yhteydessä annetut vakuudet, CSA-sopimukset	Käteiset varat	8 500	8 500
Yhteensä		1 429 047	1 426 892

Omasta velasta 31.12.2007	Vakuuslaji	Velan nimellis-arvo	Vakuuden arvo
Velat luottolaitoksille	Saamistodistukset	79 826	79 850
Takaisinostosopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Saamistodistukset	345 124	345 124
Yhteensä		424 950	424 973

Saadut vakuudet

Omasta velasta 31.12.2007	Vakuuslaji	Velan nimellis-arvo	Vakuuden arvo
Panttaussopimusten yhteydessä annetut vakuudet, CSA-sopimukset	Käteiset varat	93 250	93 250

Muiden velasta

Pankki ei ole asettanut vakuuksia muiden velasta.

Liite 146. Eläkevastuut

Henkilöstön eläketurva on järjestetty Eläkevakuutusyhtiö Veritaksen kautta, eikä katteettomia eläkesitoumuksia ole.

Liite 147. Taseen ulkopuoliset sitoumukset eriteltyinä

	2008	2007
Takaukset	-	57 232
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	-	27 060
Käyttämättömät luottojärjestelyt	-	556 034
Tytäryhtiöiden puolesta annetut	-	109 495
Osakkuusyhtiöiden puolesta annetut	-	-
Muut peruuttamattomat sitoumukset	-	118 588
Tytäryhtiöiden puolesta annetut	-	20 883
Yhteensä	-	758 914

Liite 148. Vuokravastuut

	2008	2007
Alle 1 vuosi	-	1 851
1-5 vuotta	-	4 688
Yli 5 vuotta	-	2 581
Yhteensä	0	9 120

Vuokrasitoumuksiin lasketaan määräaikaiset vuokrasopimukset, joita ei voi lopettaa ilman vuokranantajan hyväksyntää tai merkittävän lisämaksun maksamista.

Sisäisiä vuokrasitoumuksia ei huomioida.

Vuokrasopimukset koskevat pääasiassa toimitiloja ja vuokrataso on yleensä sidottu elinkustannusindeksiin.

Liite 149. Henkilöstön määrä 31.12.

	2008	2007
Kokopäiväiset	90	700
Osa-aikaiset	1	66
Määräaikaiset	7	73
Yhteensä	98	839

Liite 150. Hallinnoitavat asiakasvarat

	2008	2007
Aktia Oyj tarjoaa yksityishenkilöille ja instituutioille täyden valtakirjan omaisuudenhoitoa. Asiakasvaroja ei välitetä luottoina toisille asiakkaille.		
Hallinnoitavat asiakasvarat		
Asiakaspääomatileillä olevat varat	-	-
Täydellä valtakirjalla hallinnoitavat varat	-	4 115
Sijoitusneuvonnan puitteissa erillisin sopimuksin hallinnoitavat varat	-	567 601
Varainhoidon varat yhteensä	-	571 716

Liite 151. Johdannaissopimukset

Johdannaissopimukset, kirjanpitoarvo

	2008 Varat	2008 Velat	2007 Varat	2007 Velat
Korkojohdannaiset	-	-	3 416	-
Muut johdannaiset	-	-	7 560	7 424
Käypää arvoa suojaavat	0	0	10 976	7 424
Yhteensä	0	0	10 976	7 424

Kohde-etuuksien nimellisarvot ja johdannaissopimusten käyvät arvot

31.12.2007	Nimellisarvot/jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot	
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Korkotermit	400 000	-	-	400 000	379	-
Koronvaihtosopimukset	50 000	1 307 000	79 000	1 436 000	6 484	-6 195
Korko-optiot	1 000 000	-	480 000	1 480 000	398	-2 061
Ostetut	500 000	-	240 000	740 000	398	-
Asetetut	500 000	-	240 000	740 000	-	-2 061
Korkojohdannaiset yhteensä	1 450 000	1 307 000	559 000	3 316 000	7 261	-8 256
Suojaavat johdannaissopimukset yhteensä	1 450 000	1 307 000	559 000	3 316 000	7 261	-8 256
Korkotermit	15 000	-	-	15 000	137	-84
Koronvaihtosopimukset	23 000	2 880 000	851 800	3 754 800	23 918	-16 134
Korko-optiot	-	2 790 361	1 547 548	4 337 909	3 054	-3 254
Ostetut	-	1 337 100	893 774	2 230 874	3 054	-
Asetetut	-	1 453 261	653 774	2 107 035	-	-3 254
Korkojohdannaiset yhteensä	38 000	5 670 361	2 399 348	8 107 709	27 109	-19 472
Valuuttatermit	136 778	-	-	136 778	217	-255
Valuuttajohdannaiset yhteensä	136 778	-	-	136 778	217	-255
Osake-optiot	50 294	65 472	47 900	163 666	7 718	-7 718
Ostetut	25 147	32 736	23 950	81 833	7 718	-
Asetetut	25 147	32 736	23 950	81 833	-	-7 718
Osakejohdannaiset yhteensä	50 294	65 472	47 900	163 666	7 718	-7 718
Optiosopimukset	-	8 608	-	8 608	1 016	-1 016
Ostetut	-	4 304	-	4 304	1 016	-
Asetetut	-	4 304	-	4 304	-	-1 016
Muut johdannaissopimukset yhteensä	-	8 608	-	8 608	1 016	-1 016
Muut johdannaissopimukset yhteensä	225 072	5 744 441	2 447 248	8 416 761	36 060	-28 461

Liite 152. Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt

Omistukset muissa yrityksissä

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt (osuus yli 50 %)

	2008	2008	2007	2007
	Osuus kaikista osakkeista	Kirjanpito- arvo	Osuus kaikista osakkeista	Kirjanpito- arvo
Rahoitustoiminta				
Aktia Pankki Oyj	100,0	163 000	-	-
Kiinteistövälytystoiminta				
Aktia Kiinteistönvälitys Helsinki-Espoo Oy, Helsinki	80,0	80	80,0	80
Aktia Kiinteistönvälitys ISKL Oy, Kirkkonummi	90,0	72	90,0	72
Aktia Kiinteistönvälitys Pietarsaari Oy, Pietarsaari	80,0	80	100,0	100
Aktia Kiinteistönvälitys Kokkola Oy, Kokkola	100,0	100	100,0	100
Aktia Kiinteistönvälitys Keski-Uusimaa - Vantaa Oy, Vantaa	100,0	80	100,0	80
Aktia Kiinteistönvälitys Parainen-Turunmaa Oy, Parainen (fuusioitunut)			88,6	62
Aktia Kiinteistönvälitys Raasepori Oy, Tammisaari	100,0	73	100,0	73
Aktia Kiinteistövälytys Sipoo Oy, Helsinki	60,0	71	60,0	61
Aktia Kiinteistövälytys Tampere Oy, Tampere	87,3	227	67,0	67
Aktia Kiinteistönvälitys Vaasa Oy, Vaasa	80,0	517	60,0	313
Aktia Kiinteistönvälitys Oulu Oy, Oulu	90,6	290	100,0	100
Aktia Kiinteistönvälitys Turku Oy, Turku	90,0	119	90,0	119
Aktia Kiinteistönvälitys Itä-Uusimaa Oy, porvoo	80,0	80	80,0	80
Magnus Nyman LKV Oy, Kemiö	51,0	155	51,0	125
Robur Invest Oy (lepäävä), Helsinki	100,0	8	100,0	8
Vas-Invest Oy, Helsinki	100,0	325	75,0	101
Yhteensä		165 277		1 542

Omistus osakkuusyhtiössä (osuus 20-50 %)

	2008	2008	2007	2007
	Osuus kaikista osakkeista	Kirjanpito- arvo	Osuus kaikista osakkeista	Kirjanpito- arvo
Muut				
Investmentbolaget Torggatan 14 Oy, Maarianhamina	33,3	376	33,3	376
Järsö Invest Oy, Maarianhamina	33,3	376	33,3	376
Mike Alpha Oy, Maarianhamina	33,3	1	33,3	1
Mike Bravo Oy, Maarianhamina	33,3	1	33,3	1
Mike Charlie Oy, Maarianhamina	33,3	1	33,3	1
Mike Whiskey Oy, Maarianhamina	33,3	160	33,3	160
November Sierra Oy, Maarianhamina	33,3	1	33,3	1
Tenala Buccaneers Oy, Maarianhamina	33,3	376	33,3	376
Tenala Invest Oy, Maarianhamina	33,3	376	33,3	376

Yhteensä **1 667** **1 667**

Muilta konserniyhtiöiltä saadut rahoitustuotot sekä niille suoritettavat rahoituskulut **2008** **2007**

Korkotuotot	-	10 356
Osinkotuotot	196	1 209
Korkokulut	-	-691

Rahoitustuotot, netto **196** **10 874**

Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä ja velat näille **2008** **2007**

Saamiset luottolaitoksilta	16	130 000
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	342	11 590
Saamistodistukset	-	28 032
Osakkeet ja osuudet konserni- ja omistusyhteisyrityksissä	-	2 852
Muut varat	-	-
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	396	18 713

Saamiset yhteensä **754** **191 187**

Velat luottolaitoksille	1 390	7 824
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	12 749
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	14 185
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-	900
Muut velat	-	-
Siirtovelat ja saadut ennakot	-	7 655

Velat yhteensä **1 390** **43 314**

Liite 153. Lähipiiri

Aktia-konsernin johtavassa asemassa olevilla avainhenkilöillä tarkoitetaan Aktia Oyj:n hallintoneuvostoa ja hallituksen jäseniä sekä Aktia Oyj:n johtoa (toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtajat). Lähipiiriin kuuluvat em. johtavassa asemassa olevat avainhenkilöt, näiden perheenjäsenet sekä yhtiöt, joissa avainhenkilöillä on määräysvalta (yli 20 % osakkeista).

Hallinto- ja valvontaelinten jäsenille maksetut palkat ja palkkiot	2008	2007
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	189	195
Puheenjohtaja Kaj-Gustaf Bergh, puheenjohtaja	40	36
Dag Wallgren, varapuheenjohtaja	25	22
Hallituksen jäsenet:		
Hans Frantz	21	19
Lars-Olof Hammarén	21	19
Lars-Erik Kvist	21	19
Kjell Sundström	21	-
Marina Vahtola	21	18
Nina Wilkman	20	19
Mikael Ingberg, toimitusjohtaja 3.4.2008 asti	124	391
Jussi Laitinen, toimitusjohtaja 4.4.2008 lähtien	185	-
Jarl Sved, toimitusjohtajan sijainen	251	254
Yhteensä	937	992

Johtoryhmän jäsenet voivat jäädä eläkkeelle 60 vuoden iässä.

Pankin hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan ja hänen varamiehensä osakeomistus

	2008	2007
Osakkeiden lukumäärä	123 776	100 164
Osakkeiden osuus koko osakekannasta	0,31 %	0,17 %

Tilintarkastuskertomus

Aktia Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tarkastaneet Aktia Oyj:n (ent. Aktia Säästöpankki Oyj:n) kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilivuodelta 1.1. - 31.12.2008. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ei ole olennaisia virheellisyyksiä ja että emoyhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat toimineet osakeyhtiölain mukaisesti.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita.

Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsityksemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä 5. maaliskuuta 2009

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Jan Holmberg
KHT

Hallintoneuvoston esitys

Hyväksytty hallintoneuvoston kokouksessa 10. maaliskuuta 2009.

Hallintoneuvosto on tutustunut tilinpäätökseen, konsernitilinpäätökseen, hallituksen toimintakertomukseen ja tilintarkastajien kertomukseen vuodelta 2008 ja puoltaa tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista.

Henry Wiklund

puheenjohtaja (toimikausi päättyy 2009), kauppatieteiden maisteri, kamarineuvos

Johan Bardy

varapuheenjohtaja (2009), asianajaja, oikeustieteen kandidaatti

Christina Gestrin

varapuheenjohtaja (2011), kansanedustaja, maatalous- ja metsätieteiden maisteri

Henrik Sundbäck

varapuheenjohtaja (2009), konsultti, maatalous- ja metsätieteiden maisteri

Lorenz Uthardt

varapuheenjohtaja (2011), agrologi, valtiotieteen maisteri, eräneuvos

Bo-Gustav Wilson

varapuheenjohtaja (2010), tarkastuspäällikkö, kauppatieteiden maisteri

Harriet Ahlnäs

(2009), rehtori, diplomi-insinööri

Roger Broo

(2009), hallintojohtaja, valtiotieteen maisteri, kanslianeuvos

Sten Eklundh

(2010), kauppatieteiden maisteri

Agneta Eriksson

(2010), filosofian maisteri

Håkan Fagerström

(2011), toimitusjohtaja, metsänhoitaja

Christoffer Grönholm

(2009), kansliapäällikkö, valtiotieteen tohtori

Peter Heinström

(2010), konsuli

Erik Karls

(2010), maanviljelijä

Kari Kyttälä

(2009), varatuomari

Patrik Lerche

(2011), toimitusjohtaja, kauppatieteiden maisteri

Per Lindgård

(2009), opettaja

Kristina Lyytikäinen

(2011), yksityisyrittäjä, sosionomi

Håkan Mattlin

(2011), ylijohtaja, valtiotieteen lisensiaatti, kanslianeuvos

Clas Nyberg

(2010), diplomi-insinööri

Jorma J. Pitkämäki

(2011), kehitysjohtaja

Henrik Rehnberg

(2009), maanviljelijä, insinööri

Gunvor Sarelin-Sjöblom

(2010), filosofian maisteri

Peter Simberg

(2011), agrologi

Carl Eric Stålberg

(2010), Swedbank AB:n hallituksen puheenjohtaja, ekonomi

Sture Söderholm

(2009), odontologian lisensiaatti

Maj-Britt Vääriskoski

(2010), taluspäällikkö

Lars Wallin

(2010), konttoripäällikkö, ylioppilasmerkonomi

Ann-Marie Åberg

(2010), fysioterapeutti

Marianne Österberg

(2011), varatuomari

Hallitus

Kaj-Gustaf Bergh

s. 1955
oikeustieteen kandidaatti,
diplomiekonomi
toimitusjohtaja, Föreningen
Konstsamfundet r.f.
Hallituksen jäsen vuodesta
2003 (puheenjohtaja
2005–)

Omistus Aktiassa:
15 750 osaketta

Luottamustehtävät:

- Fiskars Oyj Abp, hallituksen puheenjohtaja
- Ab Forum Capita Oy, hallituksen puheenjohtaja
- KSF Media Holding Ab, hallituksen puheenjohtaja
- Ab Kelonia Oy, hallituksen jäsen
- Oy Julius Tallberg Ab, hallituksen jäsen
- Ramirent Oyj, hallituksen jäsen
- Stockmann Oyj Abp, hallituksen jäsen
- Wärtsilä Oyj Abp, hallituksen jäsen

Dag Wallgren

s. 1961
kauppatieteiden maisteri
toimitusjohtaja, Svenska
litteratursällskapet i Finland
r.f.
Hallituksen jäsen vuodesta
2003 (varapuheenjohtaja
2006–)

Omistus Aktiassa:
1 575 osaketta

Luottamustehtävät:

- Ab Kelonia Placering Oy, hallituksen puheenjohtaja
- Sparbanksstiftelsen i Helsingfors, hallituksen jäsen
- Unicus Oy, hallituksen jäsen

Lars-Olof Hammarén

s. 1942
insinööri
Hallituksen jäsen vuodesta
2006

Luottamustehtävät:

- Oy Armala Ab, hallituksen puheenjohtaja
- Oy Gripmarine Ab, hallituksen puheenjohtaja
- Oy Hammarén & Co Ab, hallituksen puheenjohtaja
- Elinkorkolaitos Hereditas, hallituksen jäsen

Marina Vahtola

s. 1963
kauppatieteiden maisteri
toimitusjohtaja, Bauhaus
Finland Oy
Hallituksen jäsen vuodesta
2007

Luottamustehtävät:

- Osuuskunta Suomen Asuntomessut, hallituksen jäsen

Marcus H. Borgström

s. 1946
maatalous- ja metsätieteiden
maisteri, maatalousneuvos
Hallituksen jäsen 1.1.2009
alkaen

Luottamustehtävät:

- Scan AB, hallituksen puheenjohtaja
- Svenska småbruk och egna hem Ab, hallituksen puheenjohtaja
- Finnvacuum Oy Ab, hallituksen puheenjohtaja
- Pellervo-seura, hallituksen puheenjohtaja
- Finlands Svenska Andelsförbund rf, puheenjohtaja
- Oy Gustav Paulig Ab, hallituksen jäsen
- Osuuskunta Varuboden, hallintoneuvoston puheenjohtaja
- SOK, hallintoneuvoston jäsen

Kjell Sundström

s. 1960
kauppatieteiden maisteri
toimitusjohtaja
Hallituksen jäsen vuodesta
2008

Luottamustehtävät:

- Akademiföreningen Åbo Akademiker r.f., hallituksen puheenjohtaja
- Förlagsaktiebolaget Sydvästkusten, hallituksen puheenjohtaja
- Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas, hallituksen puheenjohtaja
- Gustaf Packaléns Mindefond, hallituksen jäsen
- Ab Kelonia Oy, hallituksen jäsen
- Ab Kelonia Placering Oy, hallituksen jäsen
- Stiftelsen Academica, hallituksen jäsen
- Forum Marinum -säätiö, hallituksen jäsen

Lars-Erik Kvist

s. 1945
ekonomi
Hallituksen jäsen vuodesta
1998

Omistus Aktiassa:

3 150 osaketta

Luottamustehtävät:

- Backahill AB, hallituksen jäsen
- Bergslagens Sparbank, hallituksen jäsen
- Föreningsparbankens Pensionsstiftelse I, hallituksen jäsen
- Föreningsparbanken Öland AB, hallituksen jäsen
- Tjustbygdens Sparbank, hallituksen jäsen

Nina Wilkman

s. 1958
varatuomari
asianajaja, Asianajotoimisto
Borenus & Kemppinen Oy
Hallituksen jäsen vuodesta
2006

Luottamustehtävät:

- Oy NW Holding Ab, hallituksen jäsen
- Sparbanksstiftelsen i Helsingfors, hallituksen jäsen

Hans Frantz

s. 1948
valtiotieteen lisensiaatti
sosiaali- ja terveyshallinnon
yliopettaja, Vaasan ammattikorkeakoulu
Hallituksen jäsen vuodesta
2003

Omistus Aktiassa:

787 osaketta

Luottamustehtävät:

- Sanapalvelu - Ord tjänst H. Frantz öppet bolag, toimitusjohtaja
- Fadderortsstiftelsen i Österbotten, hallituksen puheenjohtaja
- Vaasan Aktiasäätiö, valtuuskunnan puheenjohtaja
- Vaasan ammattikorkeakoulu, hallituksen jäsen
- Vaasan opiskelija-asuntosäätiö, hallituksen puheenjohtaja

Osakeomistus 2.1.2009

Yllä hallituksen jäsenten tärkeimmät luottamustehtävät. Täydellinen luettelo yhteisöistä ja yrityksistä, joissa hallituksen jäsenillä on päätäntävaltaa tai merkittävää vaikutusvaltaa, on yhtiön sisäpiiriläisten rekisterissä.

Tietoja hallituksen palkkioista saa osoitteesta www.aktia.com.

Konserninjohto

– Aktia Oyj ja Aktia Pankki Oyj

Jussi Laitinen

s. 1956

toimitusjohtaja

kauppatieteiden maisteri
Aktiassa 4.4.2008 alkaen

Luottamustehtävät:

- Sigrid Juséliuksen Säätiö, raha-asiainvaliokunnan apujäsen
- Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra, peruspääoman sijoitus-toiminnan asiantuntija-jäsen
- Syöpäsäätiö ja Syöpätautien Tutkimussäätiö, hallituksen jäsen
- Suomen Kulttuurirahaston Kannatusyhdistys, jäsen
- Finanssialan Keskusliitto, hallituksen jäsen
- Lastentautien tutkimussäätiö, varatilintarkastaja

Jarl Sved

s. 1954

varatoimitusjohtaja, toimitusjohtajan varamies
varatuomari

Aktian palveluksessa vuodesta 1980

Omistus Aktiassa:
61 343 osaketta

Luottamustehtävät:

- Luottokunta, hallituksen jäsen

Robert Sergelius

s. 1960

varatoimitusjohtaja

diplomi-insinööri
Aktian palveluksessa vuodesta 2003

Omistus Aktiassa:
71 753 osaketta

Luottamustehtävät:

- Unicus Oy, hallituksen jäsen

Stefan Björkman

s. 1963

varatoimitusjohtaja, CFO

diplomi-insinööri
Aktian palveluksessa vuodesta 2006

Omistus Aktiassa:
17 367 osaketta

Luottamustehtävät:

- ACH Finland Oyj, hallituksen puheenjohtaja
- Oy Samlink Ab, hallituksen jäsen
- Cor Group Oy, hallituksen jäsen

Olav Uppgård

s. 1955

johtaja

kauppatieteiden maisteri
Aktian palveluksessa vuodesta 2003

Omistus Aktiassa:
28 442 osaketta

Merja Hellberg

s. 1965

johtaja

Aktian palveluksessa vuodesta 1986

Omistus Aktiassa:
18 052 osaketta

Luottamustehtävät:

- Stiftelsen för Österbottnens högskola, hallituksen jäsen
- Vaasan Kauppakamari, hallituksen jäsen
- Pohjanmaan Kauppakamari, valtuuskunnan jäsen
- Korkeakoulujen arviointineuvosto, jäsen

Anders Nordman

s. 1955

Aktia Vahinkovakuutus Oy:n toimitusjohtaja

kauppatieteiden maisteri
Aktian palveluksessa vuodesta 2009

Luottamustehtävät:

- Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas, hallituksen jäsen
- Finanssialan Keskusliitto, Vahinkovakuutuksen johtokunnan jäsen
- WWF Suomi, hallintoneuvoston jäsen

Taru Narvanmaa

s. 1963

Aktia Henkivakuutus Oy:n toimitusjohtaja

kauppatieteiden maisteri
Aktian palveluksessa vuodesta 2007

Omistus Aktiassa:
22 367 osaketta

Luottamustehtävät:

- Henkivakuutusosakeyhtiö Retro, hallituksen jäsen
- Puutarhaliike Helle Oy, hallituksen jäsen
- TYKS:n koulutus- ja tutkimussäätiö, hallituksen jäsen

Gösta Råholm

s. 1955

johtaja

merkonomi
Aktian palveluksessa vuodesta 1988

Omistus Aktiassa:
2 602 osaketta

Luottamustehtävät:

- Fastighetsaktiebolaget Svenska Gården i Åbo, hallituksen puheenjohtaja
- Svenska Klubben i Åbo rf, hallituksen jäsen

Marit Leinonen

s. 1958

henkilöstön edustaja

Aktian palveluksessa vuodesta 1994

Omistus Aktiassa:
472 osaketta

Täydellinen luettelo yhteisöistä ja yrityksistä, joissa konsernin johdon jäsenillä on päätäntävaltaa tai merkittävää vaikutusvaltaa, on yhtiön sisäpiiriläisten rekisterissä.

Tietoja konsernin johdon vastuualueista, palkkausjärjestelmästä sekä toimitusjohtajan työsuhteesta saa osoitteesta www.aktia.com.

Konsernin johdon tiedot perustuvat tilanteeseen 2.1.2009.

Hallintoneuvosto

128

Henry Wiklund
puheenjohtaja

Johan Bardy
varapuheenjohtaja

Christina Gestrin
varapuheenjohtaja

Henrik Sundbäck
varapuheenjohtaja

Lorenz Uthardt
varapuheenjohtaja

Bo-Gustav Wilson
varapuheenjohtaja

Henry Wiklund

puheenjohtaja (toimikausi päättyy 2009), kauppatieteiden maisteri, kamarineuvos

Johan Bardy

varapuheenjohtaja (2009), asianajaja, oikeustieteen kandidaatti

Christina Gestrin

varapuheenjohtaja (2011), kansanedustaja, maatalous- ja metsätieteiden maisteri

Henrik Sundbäck

varapuheenjohtaja (2009), konsultti, maatalous- ja metsätieteiden maisteri

Lorenz Uthardt

varapuheenjohtaja (2011), agrologi, valtiotieteen maisteri, eräneuvos

Bo-Gustav Wilson

varapuheenjohtaja (2010), tarkastuspäällikkö, kauppatieteiden maisteri

Harriet Ahlnäs

(2009), rehtori, diplomi-insinööri

Roger Broo

(2009), hallintojohtaja, valtiotieteen maisteri, kanslianeuvos

Sten Eklundh

(2010), kauppatieteiden maisteri

Agneta Eriksson

(2010), filosofian maisteri

Håkan Fagerström

(2011), toimitusjohtaja, metsänhoitaja

Christoffer Grönholm

(2009), kansliapäällikkö, valtiotieteen tohtori

Peter Heinström

(2010), konsuli

Erik Karls

(2010), maanviljelijä

Kari Kyttälä

(2009), varatuomari

Patrik Lerche

(2011), toimitusjohtaja, kauppatieteiden maisteri

Per Lindgård

(2009), opettaja

Kristina Lyytikäinen

(2011), yksityisyrittäjä, sosionomi

Håkan Mattlin

(2011), ylijohaja, valtiotieteen lisensiaatti, kanslianeuvos

Clas Nyberg

(2010), diplomi-insinööri

Jorma J. Pitkämäki

(2011), kehitysjohtaja

Henrik Rehnberg

(2009), maanviljelijä, insinööri

Gunvor Sarelin-Sjöblom

(2010), filosofian maisteri

Peter Simberg

(2011), agrologi

Carl Eric Ståhlberg

(2010), Swedbank AB:n hallituksen puheenjohtaja, ekonomi

Sture Söderholm

(2009), odontologian lisensiaatti

Maj-Britt Vääriskoski

(2010), talouspäällikkö

Lars Wallin

(2010), konttoripäällikkö, ylioppilasmerkonomi

Ann-Marie Åberg

(2010), fysioterapeutti

Marianne Österberg

(2011), varatuomari

Aktia Oyj

PL 207
Mannerheimintie 14
00101 Helsinki
Puh. 010 247 5000
Faksi 010 247 6356
Toimitusjohtaja Jussi Laitinen

Y-tunnus 0108664-3
BIC/SWIFT: HELSFIHH

Verkkopalvelu: www.aktia.fi
Tietoja konsernista: www.aktia.com
Yhteydenotot: aktia@aktia.fi
Sähköposti: etunimi.sukunimi@aktia.fi

Viestintä & IR

PL 207
Mannerheimintie 14 A
00101 Helsinki
Puh. 010 247 5000
Viestintäpäällikkö Malin Pettersson

Tuotanto: Aktia Viestintä
Graafinen suunnittelu ja taitto: ADD – graafinen toimisto
Valokuvat: Cata Portin
Paino: Erweko

Aktia

